

سیگار

د افغانستان د بیارغونې لپاره خانگری
عمومی پلٹونکی

د جنوری درېشمه
۲۰۱۱ کال

سیگار | د متحده ایالاتو کانگرس ته درې میاشتني راپور | ۲۰۱۱ کال د جنوری ۳۰مه

د سرپاټي انځورونه (د بره چپ نه ښي لور ته):

کوماندو راډيو- د ښځو لپاره د کابل لومړنی اوچته صفحي

اورډيونکو ته د افغانستان د مور هيډ د کمپ څخه د خپلو

راډيويي خپرونو له لارې خبرې کولې. دا راډيو چی د امریکا

متحده ایالاتو لخوا تمویلې د کوماندو په اړه معلومات ورکوی.

دا راډيو د هغه افغانانو لخوا چی د امریکا د روزنيز پروگرام

څخه فارغ شوی دی پر مخ وړل کیږی. (د امریکایی خواک

انځور، مارکس کوارترمن)

د کابل د کیفیت د تضمین د ځانگي استازو د امریکا د پوځ

د انجینرانو د روزني د برخي هیئت په لړ کښي په کابل کښی

د لویي زرعاتي پروژي د رغونو د چارو څخه کتنه وکړه. د

۲۰۱۰ کال تر جولای میاشتې پوری د امریکا متحده ایالاتو د

افغانستان د اوبو د برخي د بیارغوني سره ۲۵۰ میلیون ډالره

مرسته کړی ده. (د امریکا د هوای پوځ انځور، ستاسی هاگا)

د هلمند د نادعلي ولسوالی د ښونځی د لیک لوست د حال

څخه یوه برخه په کال ۲۰۱۰ کښی د امریکا متحده ایالاتو

۲۱،۵ میلیون درسی کتابونه د هیواد په کچه مرسته کړی ده. د

۲۰۱۱ کال تر اخره، د امریکا متحده ایالات په پام کښي لړی

تر څو یواځی ابتدایی ښونځیو ته ۲۵ میلیون جلده درسی کتابونه

وویشي. (د ار ای اف انځور، نیل چاپمن)

په جلال اباد کښي یو وودونکی د چارپایی په اودلو سره خپل

دود او کلتور ژوندی ساتی، د چارپایی دا ډول په افغانستان،

پاکستان او هند کښی یو زور او پخوانی دود او فرهنگ دی. د

امریکا متحده ایالاتو د بیا رغوني د پروگرام یوه مهمه برخه د

محلی صنعتو توثیق او پراختیا ده. (د ایمل عظیم انځور)

خوان سندرغاړی د افغان ملی موسیقی انسټیټوټ لخوا د ژمی د لومړی موسیقي په اکاډمی کښی سندر ی وایی. یاد شوی انسټیټوټ

د افغانستان د موسیقي د بیا راژوندی کولو په موخه را منځ ته شوی دی. د طالبانو د حکمت په دوران کښی موسیقي ممنوع او

بنده وه. دا انسټیټوټ د امریکا او نړیوالی ټولنی لخوا تمویل او مرسته ورسره کیږی. (په کابل کښی د امریکا متحده ایالاتو د

سفارت انځور)

د (P.L. 110-181) د ۲۰۰۸ مالي کال لپاره د ملي دفاع د واک قانون د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی (SIGAR) تاسیس کړ.

- د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د نظارت، لکه چې د قانون په جوړولو کې تعریف شوی، په خپلواک او مقصدي ډول لاره برابرول دي
- د هغو پلټنو او معاینو ترسره کول او نظارت چې د هغو پروګرامونو او عملیاتو سره تړلي وي چې د پېسو بودیجې ورته د افغانستان د بیا رغونې لپاره اختصاص شوي او یا په بل ډول په لاس ورکړل شوي وي.
 - په هغو تګلارو کې رهبري او انسجام، او سپارښتنې پرې، چې د پروګرامونو او عملیاتو په اداره کې اقتصاد، استعداد، او اغېزمنتیا ته د ودې ورکولو لپاره جوړې شوي وي؛ او په داسې پروګرامونو او عملیاتو کې د ضیاع، دوکې او ناسمه کارونه مخنیوی وکړي او معلوم یې کړي.
 - د داسې پروګرامونو او عملیاتو د ادارې سره تړلیو ستونځو او بې کفایتیو په اړه او د پرمختګ او اصلاحي اقدام د ضرورت لپاره د بهرنیو چارو د سکرتر او د دفاع د سکرتر د بشپړ او تازه معلوماتو څخه د خبر ساتلو ذریعې.

د افغانستان په بیا رغونه کې هر هغه ستر قرارداد، مبلغ، تړون، او یا د بودیجې هر هغه میکانزم شامل دی چې د متحده ایالاتو د حکومت د کوم داسې ریاست یا ادارې لخوا ورکړل شوی وي چې د هغو پېسو په استعمال کې ګډون لري چې د افغانستان د بیا رغونې لپاره اختصاص شوي او یا په بل ډول په لاس کې ورکړل شوي وي؛ د افغانستان سیاسي یا ټولنیزې ادارې تاسیس او یا یې بیا رغوي؛ او د افغانستان خلکو ته تولیدات یا خدمتونه برابروي.

د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې په نیټه برابري پایلې

مالي پلټنه

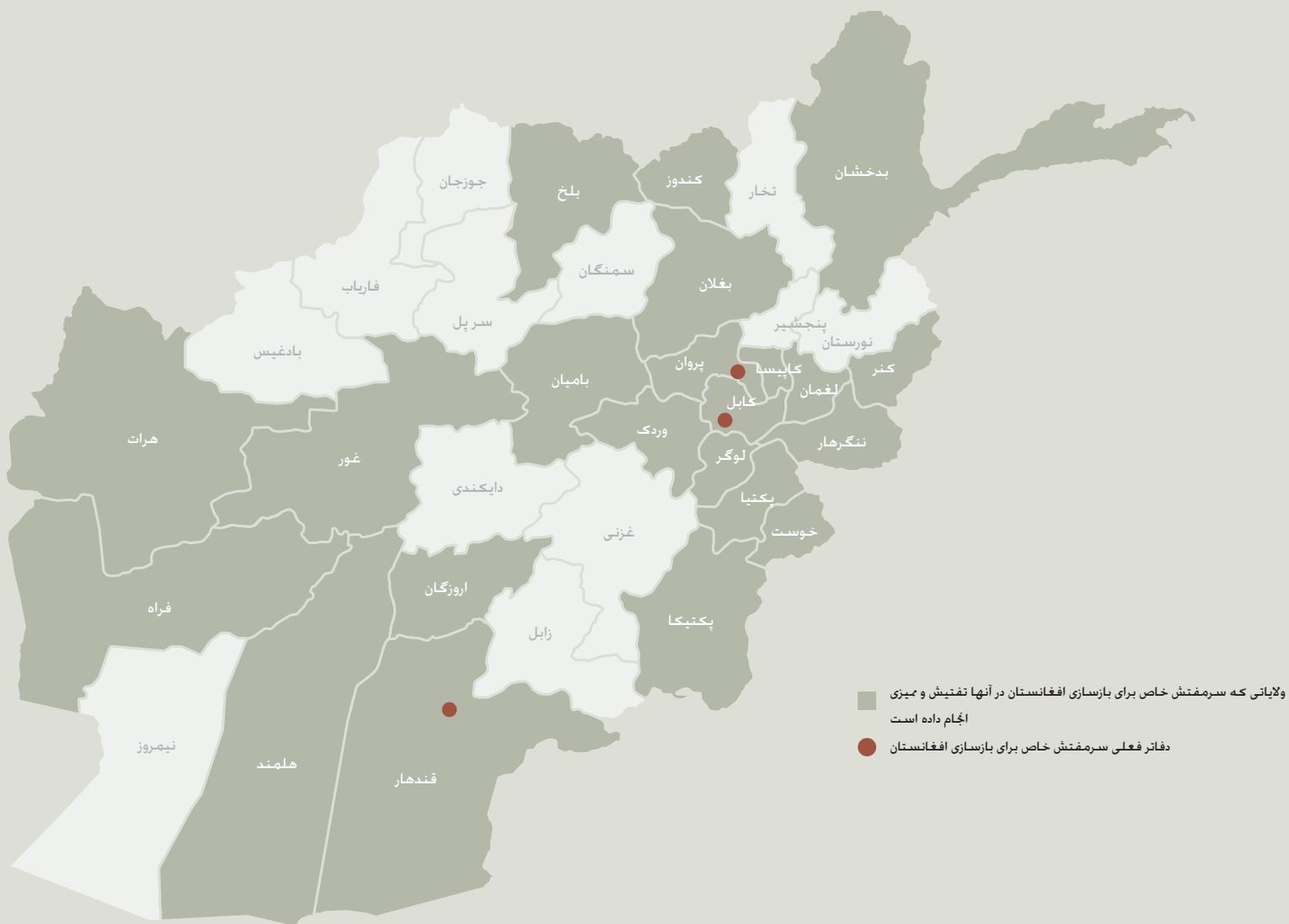
- ۳۶ بشپړ شوي مالي پلټنو راپوټونه، په رغونې باندې د ۱۶ بېلیونو ډالرو څخه د زیاتو پیسو مصرف راتیښي
- د ۱۹۰ میلیونو ډالرو په کچه د متحده ایالاتو د بیارغونې مالي منابعي د بنه کارونې ته وړاندې شوي
- درې قانوني مالي پلټني اوس مهال د ۳۷ بېلیون ډالرو څخه زیات د بیارغونې د قرارداد معلومات او اسناد تحلیلوي

پلټني

- ۱۰۵ رواني پلټني، د تدارکاتو/قرارداد ټکي ۶۲ ادعاګانې
- ۴ محکومیتونه او د د متحده ایالاتو ته د ۶ میلیون ډالرو څخه زیات د بیاروګرې پیسې
- د ټیلفون په لیکه ۴۶۴ شکایتونه ترلاسه شوي او مربوطه مراجعو ته استول شوي دي

عملیتونه

- د افغانستان د ۳۴ ولایتونو څخه په ۲۲ کې ترسره شوي کار

د افغانستان د بیا رغونې لپاره
ځانګړی عمومي پلټونکی

د جنوري ۳۰ - ۱۱

زه خوښ یم چې د افغانستان د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټونکی په افغانستان کې د متحده ایالاتو د بیا رغونې هڅې په هکله خپل لسم درې میاشتني راپور کانګرس ته وړاندې کړ. دا راپور د افغانستان د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د نظارتي کړنو او په افغانستان کې د بیا رغونې پروګرامونه وضعیت دې راپور ورکونې د دورې تر څخمه پورې، د جنوري ۳۰، ۲۰۱۱، احتوا کوي.

په دې درې میاشتې، د افغانستان د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د مالي پلټنې دوه راپورونه خپاره کړي دي، پنځه نوي مالي پلټنې یې پیل کړي دي، او خپل د قرار ملي پلټنې تصویب شوي پلان یې بشپړ کړي دي. مونږ زده کړل چې زمونږ د ۲۰۰۹ کال مالي پلټنې د کومندان چټک غبرګون پروګرام (CERP) د ځوابدې په هکله، چې د متحده ایالاتو زواک - افغانستان (USFOR-A) دې پریکړې په اساس و ترڅو د کومندان چټک غبرګون پروګرام (CERP) د ۲۰۰۹ مالي کال د بودیجې ۱۹۰ میلیونه ډالره پوځ ته د ښه کارونې په موخو ورکړل شي. د افغاني پلټونکو په همکارۍ سره، د افغانستان د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټونکی په مذاکرې کې برخه واخیسته چې په نتیجه کې یې دو کمپنۍ به ۲۲ میلیونه ډالره به د اجورو په توګه ۴۰۰۰ افغانانو ته او ۱۱ میلیونه ډالره به د ټکس په توګه افغان حکومت ته ورکوي. نورو ګډو پلټنو په نتیجه کې ۵۰۰۰۰۰ ډالره د لګښت د کمیدو عاید، د ۵۳۲۰۰۰۰ ډالرو په ارزښت د متحده ایالاتو د غلاشویو وسایلو د موندنه، د رشوت په تور د یو قراردادي نیول، او دو کمپنیو د مخنیوی وړاندیز. د افغانستان د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټونکی ۳۵ نوي پلټنې پرانستلې، چې د روانو پلټنو شمیر یې ۱۰۵ ته ورسوله، چې د هغوي ۸۰ سلنه د قرارداد/تدارکاتو د ټکي او فساد په هکله دي.

په تیرو دوه کلو کې د افغانستان د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټونکی په تدریجي ډول رشد وکړ. مونږ اوس مهال په شپږو موقعیتو کې ۱۲۲ د پوره وخت مسلکي کارکوونکي لرو: یو په متحده ایالاتو کې او پنځه په افغانستان کې. زمونږ پلټونکي او څیړونکي د افغانستان د ۳۴ ولایتونو څخه په ۲۲ کې د نظارت کړنې ترسره کړي دي. مونږ د مالي پلټنې ۳۶ راپورونه رانه کړل او د ۱۰۰ څخه زیات سپارښتنې مو وړاندې کړي، چې زیاتو یې د بیا رغونې په هڅو باندې لویه اغیزه درلوده. زمونږ یوه مالي پلټنې د خپل سپیڅلپلټوب او د فساد سره د مبارزې په کار کې د موثریت پخاطر د عمومي پلټونکو د شورا انعام هم تر لاسه کړ.

په راتلونکي فیریوري کې زه د افغانستان د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټونکی اداره پریردومه، او په دې پوهیرمه چې دا اداره به په راتلونکي کې هم موثر نظارت او څارنه وړاندې کوي، کوم چې په افغانستان کې د متحده ایالاتو د ۵۶ بیلینو ډالرو څخه د زیاتو پیسو پانګه اچونې د ضایع کیدو، ټکي او ناوړه کارونې څخه د ستلو لپاره اړینه ده. دا یو وړیا وو چې د متحده ایالاتو دوه ولسمشرانو ته خدمت وکړي. دا ماته د امتیاز خیره وه چې د افغانستان د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د ټکره کارکوونکو، د عمومي پلټنې په ټولنه کې خپل همکارانو، او ګڼ شمیر افغانانو سره کمو چې د خپل هیواد د بیا رغونې لپاره ځانونه وقف کړي وو کار وکړ.

ډیر محترم،

ارنلډ فیلیز

د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی

د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی کړنې، د ۲۰۱۱ کال لمری درې میاشتي

د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی مالي پلټنو په دې درې میاشتو کې ومنډلې چې د بيارغونې اړین پروګرامونه دې ضعیف پلان، ناکافي نظارت، او د دوي په ساتنه کې د افغان چارواکو ناتواني، له وجې په خطر کې دي. دغو مالي پلټنو د لغمان په ولایت کې د دفاع ریاست (DoD) لخوا افغان ملي امنیتي زواکونو ته د تجهیزاتو جوړول او ساتنې پلانونه او دکومندان د چټک غبرګون پروګرام لخوا تمویل شویو ۶۹ پروژې، و ارزولې.

(CERP) د مالي منابعو ۱۹۰ میلیونه ډالره دې پوځ ته بیرته ورکړي شي. د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی مالي پلټني ومنډله چې د دفاع ریاست (DoD) د د کومندان چټک غبرګون پروګرام (CERP) د مالي منابعو د تطبیق او څارنې لپاره کافي منګانیزم نه دي جوړکړي. د متحده ایالاتو زواک - افغانستان (USFOR-A) د چارواکو په اساس، د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی راپور او نورو راپورونو د متحده ایالاتو زواک - افغانستان (USFOR-A) وهڅوله ترڅو په افغانستان کې د کومندان چټک غبرګون پروګرام (CERP) کړنې ته بیاکتنه وکړي او مالي منابعو بیاځلي تخصیص کړي.

د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی مالي پلټنه

د دې مالي رپور ورکولو دورې به جریان کې، د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی دو پلټني تاسیس کړي:

- د افغان ملي امنیتي زواک د تجهیزاتو لپاره ناسمه پلان جوړول د ۱۱.۴ بیلینونو ډالرو پروګرام خطر زیات کړ (د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی ۶-۱۱ پلټنه)
- د لغمان په ولایت کې د د کومندان چټک غبرګون پروګرام (CERP) یوڅه ګټه وړاندې کړي، مګر د نظارت ضعیفتیا او د ساتنو انډیشنو د پښتنوور لاسته راړنو او احتمالي ضایعي سره مخ کړ (د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی ۱۱-۷ پلټنه)

د افغان ملي امنیتي زواک لپاره د پلان نشتون

د افغان ملي امنیتي زواک د تجهیزاتو لپاره د متحده ایالاتو د پلان په هکله د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی مالي پلټني ومنډله چې د امنیت د انتقال ګډ کمنده (CSTC-A) قصد درلود ترڅو په ټول افغانستان کې د افغان ملي امنیتي زواک د بیاوړی کولو لپاره په ۲۰۱۲ مالي کال کې د ۱۱.۴ بیلین ډالرو په ارزښت تقریبا ۹۰۰ تجهیزاتو ورغوی. د ۲۰۱۰ کال په اخر کې، د افغان ملي امنیتي زواک به د ۲۶۵۰۰۰ پرسونل په درلودو سره تقویه شي. نړیواله ټولنه او د افغانستان اسلامي جمهوري دولت (GIROA) پلان لری ترڅو په ۲۰۱۱ مالي کال کې داغه شمیره ۳۰۵۶۰۰ پورته کړي.

د ملاحظه وړ دغې مالي منبع او غټې شمیرې تجهیزاتو د خبري

د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د افغان شفافیت پلټني ادارې (ASIU) په ګډون د قانون د تنفیذ افغاني ادارو سره روانه همکاري د پایلو د اړانه کولو په حال کې ده. د افغان شفافیت پلټني ادارې (ASIU) د غوښتي په اساس، د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی دو کمپینو سره خبرواترو کې برخه واخیسته، کوم چې موافقه وکړه ترڅو ۲۲ میلیونه ډالره په ارزښت د ۴۰۰۰ افغاني کاروونکو ناورکر شویو اجوری لپاره ورکړي او ۱۱ میلیونه ډالره د نا تحویل شویو ټکسونو لپاره د افغانستان اسلامي جمهوري دولت (GIROA) ته ورکړي. د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی په ګډو پلټنو کې برخه واخیسته د کوم په نتیجه کې ۵۰۰۰۰۰ ډالره د لګښت د کمیدو عاید، د ۵۳۲۰۰۰۰ ډالرو په ارزښت د متحده ایالاتو د غلاشویو وسایلو د موندنه، د رشوت په تور د یو قراردادي نیول، او دې دو کسانو او دو کمپنیو د مخنیوی وړاندیز، ترسه شول.

د دو مالي پلټنو څرېبه، د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی پنځه نوي مالي پلټني پیل کړي، چې د دې سره د روانو مالي پلټنو ټول ټال شمیره ۱۶ ته ورسیده. د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی غواړي ترڅو د افغانستان د بيارغونې لپاره د دريو کارول شویو مالي منابعو مربوط د ۳۷.۶۵ بیلینونو ډالرو معاملاتو معلومات او اسنادو، قانوني بیاکتنه ترسره کړي. د افغانستان د امنیتي زواکونو مالي منبع، د اقتصادي مرستو مالي منبع، او د نړیوال کنترول او د قانون د تنفیذ مالي منبع.

د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی همدارنګه د یو هراړخیز پلان بشپړ کړ ترڅو د افغانستان د بيارغونې قراردادونو، فرعي قراردادونو، د کار سپارښتنه، او د سپارښتنو د تسلمول په هکله مالي پلټني ترسره کړي. د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د ۲۰۱۱ مالي پلټني پلان خپل د قرارداد د پلټني کار د توجه نقطو ته پراختیا ورکوي او ټینګار کوي چې د بيارغونې مالي منابعو د ښه کارونې فرصتونه دي مشخص شي.

د مالي منابعو ښه کارونې ته برابرول

دې درې میاشتو کې، د افغانستان د بيارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی زده کړ چې د دې د سپټمبر ۲۰۰۹ کال مالي پلټنه د کومندان چټک غبرګون پروګرام (CERP) د همکاري په اړه د متحده ایالاتو زواک - افغانستان (USFOR-A) د فیصلي سره د کومندان چټک غبرګون پروګرام

اجرايي لنډيز

مالي پلټنو دريمه برخه به د قرارداديانو اجرات او د افغان ملي امنيتي زواک د رغولو، د افغاني اقتصاد پراختيا، او د افغاني حکومتداري ظرفيت د لوړولو قراردادي خدماتي ادارو نظارت خپله موخه وگرځوي. د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی همدارنگه د بيارغونو پروژو د امنيت تامينولو شخصي امنيتي قرارداديانو مالي پلټني په ترسره کوي.

نوي پلټني

د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی کانگرس ته د اخري راپور د ورکړي نه راپه ديخوا، پنځه نوي مالي پلټني پيل کړي دي:

- په يو منتخب ولايت کې د نړيوال پرمختگ لپاره د متحده ايالاتو اداره (USAID) او د متحده ايالاتو د دولت اداره (DoS) د څلورو پروگرامونه مالي پلټنه
- د نړيوال پرمختگ لپاره د متحده ايالاتو اداره (USAID) د ځايي حکومتداري او ټولنيزو پراختيايي پروژو د قراردادونو مالي پلټنه
- د کابل نظامي روزنيز مرکز کې د بيسټيزو پروژو لپاره د انجنيرۍ او چاپيريال لپاره د متحده ايالاتو د هوائی زواک مرکز (AFCEE) د قراردادونو مالي پلټنه
- د افغان دفاع پوهنتون کې د بيارغوني پروژو مربوطه کارونو په هکله د د انجنيرۍ او چاپيريال لپاره د متحده ايالاتو د هوائی زواک مرکز (AFCEE) د قراردادونو مالي پلټنه
- د افغانستان د بيارغوني د سپارل شويو پانگو ته د متحده ايالاتو او نور دنرانو ورکول شويو پانگو د کارونې او جواډهي مالي پلټنه

د سيگار تحقيقات

کانگرس ته د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی اخري دري مياشتي راپور نه را په ديخوا، د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی محقيقينو ۳۵ نوي قضبي پرانيستلي، چې د روانو قضيو شميره يې ۱۰۵ ته ورسوله. د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی تقريباً ۸۶ سلنه قضبي د قرارداد/ تدارکاتو ټکي او اداري فساد باندې تمرکز لري، او ۱۴ سلنه په جرمي ادگانو، لکه غلا باندې تمرکز لري. د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی تلففوني شميره ۱۳۱ شکايتونه تر لاسه کړي چې د تير دري مياشتو څخه زيات دي.

وړاندي کتنه

په دې کال کې، د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی اداري پلټونکی او محقيقين به د متحده ايالاتو د بيارغوني د پيسو د ضايعي، تقلب، او ناوره کارونه د مخنيوي او کمښت په هکله خپل توجه او تمرکز ته دوام ورکوي. د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی د هغو رتبو ارزونه به وکړي کوم چې د متحده ايالاتو د ټکس ورکونکو پيسې يې د متداوم پرگرامو حمايت کوي، ترڅو متحده ايالاتو ته د خپل بيارغوني اهدافو د لاسته راوړلو لپاره مرسته وکړي.

باوجود، د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی ومنډله چې د امنيت د انتقال گډ کمنده (CSTC-A) اوږدې مودې بيارغوني پلان ندی جوړ کړی. د داسې پلان نشتون به د تجهيزاتو پروگرام د افغان ملي امنيتي زواک د ستراتيژي او عملياتي ضرورتونو نه نه برابریدو له گواښ سره مخ کړيد.

د مالي پلټني په اساس د افغان ملي امنيتي زواک د ابو، قرارگاوو، د پوليسو مرکزونو، او د روزنيزو مرکزونو د جوړولو سربيره، د امنيت د انتقال گډ کمنده (CSTC-A) به ۸۰۰ ميليونه ډالره په راتلونکو پنځه کلونو کې د دغو تجهيزاتو د ساتني او کارونې په لپاره برابرېږي. د امنيت د انتقال گډ کمنده (CSTC-A) د اوږدې مودې د ساتني پلان نلري چې دا د بيارغوني اوږدې مودې پلان سره تړاو ورکوي.

د لغمان په ولايت کې دکومندان چټک غبرگون پروگرام (CERP) پروژي په خطر کې دي

د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی ومنډله چې د لغمان په ولايت کې د کومندان چټک غبرگون پروگرام (CERP) د ۶۹ پروژو څخه ۲۷ يې په خطر کې دي او يا لاسته راړني يې د پښتنو لاندې دي. په خطر کې پروژو ۲۷ يې تقريباً ۴۹ ميليونه ډالره حساب شوي، يا ۹۲ سلنه د ۵۳ ميليونو ورکشويو ډالرو کوم چې د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی نظارت کړی وو. د لغمان په ولايت کې د کومندان چټک غبرگون پروگرام (CERP) اکثر پانگه اچونه په ختو پروژو لکه د پاخه سرگونو او نويو تجهيزاتو جوړولو باندې لگول شوي ده. تقريباً د ۴۴.۶ ميليونو ډالرو په ارزښت دا دې پاخه سرک پروژه په خطر کې ده، ځکه د ولايت افغاني چارواکي د هغو د کارونې او ساتني منابعي نلري.

برخيره پردې، د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی ومنډله چې د متحده ايالاتو زواک - افغانستان (USFOR-A) د انسجام او په پايو ولاړ روش د کمښت سره مخ دی، ترڅو جوته کړي چې آیا د کومندان چټک غبرگون پروگرام (CERP) پروژو خپل موخي تر لاسه کړي دي، د هود سره سم کارول کيږي، او د هغو څخه ستانه کيږي که يا. د پوره نظارت او د پايو د ارزونې نه پرته، افغانان ممکن د پروژه تکل شوي گټي تر لاسه نکړي، او دمتحده ايالاتو پانگه اچونه به د ضايع کيدو د گواښ سره مخ ده.

د مالي پلټني پلانونه

په ۲۰۱۱ مالي کال کې، د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی به دريو د لمړيتوب وړ ساحو ته د خپل پلټنو تمرکز ته دوام ورکړي: د قرارداد مديریت او نظارت، د افغان ملي امنيتي زواک د جوړولو هڅې، او د اداري فساد سره د مبارزې پروگرامونه. د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی به همدارنگه د پراختيايي مرستو او د افغان حکومتداري د ظرفيت د جوړو پروگرامونو په هکله مالي پلټنو ته دوام ورکړي.

لکه څنگه چې د کانگرس لخوا منل شوی ده. د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی خپل ترسره شويو مالي پلټنو يو ځانته پلان تسليم کړ. د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی د سړ کال

لومړۍ برخه د سیگار نظارت

- ۳ د کومندان چټک غبرگون پروگرام (CERP) د مالي منابعو ۱۹۰ میلیونه ډالره ښه کارونې ته وړاندې شوه
- ۴ د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی مالي پلټنه
- ۱۹ د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی تحقیقات او پلټنې
- ۲۲ د سیگار بودیجه
- ۲۳ د سیگار کارکوونکي

دویمه برخه د افغانستان عمومي کتنه

- ۲۷ د ناټو چارواکي په لیسبون کې
- ۲۸ د متحد ایالاتو پالیسي دتغیره پرته لاندې بیاکتنې
- ۳۰ د ۲۰۱۱ مالی کال د ملي دفاع واک قانون
- ۳۲ د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی په تمه ده

دریمه برخه د بیارغونې تازه حال

- ۳۷ عمومي کتنه
- ۴۱ د بودیجو حالت
- ۵۳ امنیت
- ۶۷ حکومتداری
- ۸۷ اقتصادي او ټولنیز پرمختګ
- ۱۰۱ د مخدره موادو پرضد مبارزه
- ۱۰۷ د ادارې فساد سره مبارزه

د ملګري هوای چلند د بنسټ روغونه

يو خټګر به دا تضمین کړي چې د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په میاشتې کې د مزار شریف د هوای ډګر د دیوال د جوړولو په وخت کې خښتې په سمه توګه کارول شوي دي. اوس مهال په افغانستان کې پنځه نړیوال هوایي ډګرونه د روغونې په حال کې دي، چې د متحده ایالاتو حکومت او د هغوی نړیوال ملګرو لخوا تمويل کيږي. (د متحده ایالاتو د پوځ تصویر، SGT میکل رانچ، د IJC عامه چاري)

1

د سیکار نظارت

“د خپل بیاکتنې او څیرنیزې دندې په مهال په دې اتلس
اخر و میاشتو کې، دافغانستان د بیارغونې ځانگړی عمومي
پلټونکی دا په ډاگه کړه چې شپږ غټې مسلې د افغانستان
د بیارغونې لپاره د متحده ایالاتو پانگه اچونه د ضایع
کیدو یا تگې او ناوړې استفادې د گواښ سره مخ کوي.
ناوړه قرارداد او د پروگرام نامناسب مدیریت، دې ته
اړتیا لري چې په لازیات گډون سره د دې هیواد د خلکو
سره کار وشي. مونږ هڅه کو ترڅو یې بیا ورغوو سره
له دې چې د اندازې وړ تولیدات له توقع کم دي، د اداري
فساد د مخنیوي په وړاندې ناتواني شتون لري، د پروژې
د مدیریت او دوام لپاره ځایي پانگه کافي نده او امنیت هم
شتون نلري.”

—(متقاعد) برید جنرال ارنلډ فیلډز

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی

سیگار نظارت

دې درې میاشتو کې، دافغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د مالي پلټنې ۲ راپورونه خپاره کړل او ۵ نوي مالي پلټنې یې اعلان کړي چې دې سره د روانو مالی پلټنو ټول ټال شمیر ۱۶ ته ورسید. دافغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د افغانستان د بیارغونې لپاره ۳۷.۶۵۵ بیلین ډالرو په اندازه کارول شویو درې مالي منابعو معلومات، قانوني بیاکتو بهیر ته دوام ورکوي: د افغانستان امنیتي ځواک مالي منابع (ASFF)، اقتصادي مرستو مالي منابع (ESF)، او د نړیوال څار او د قانون د تنفیذ مالي منابع (INCLE). همدارنګه، دافغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی یو پراخ پلان بشپړ کړی دی ترڅو د افغانستان د بیارغونې په اړه قراردادونو، دوهم لاس قراردادونو، بیارغونې کارونه او د مواد تسلیمولو د حسابونو تصفیه د قانون سره سم په لاره واچول شي.

کله نه چې دافغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی اخیري درې میاشتني رپوټ کانګرس ته وړاندې شوی دی، د دوی پلټونکو ۳۵ نویو قضیوسیرل پیل کړي دي. دافغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی اوس مهال ۱۰۵ رواني پلټنې په لاره اچولي دي. په دې درې میاشتو کې دافغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی تېلفوني اړیکې ۱۳۱ شکایتونه ترلاسه کړي چې په تیرو درې میاشتو کې یې لږ شاندې زیاتوالی موندلی. دافغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی همدارنګه په هغه ګډه پلټنه کې هم برخه اخیستې ده، چې د ۲۲ ملیونه ډالرو په اندازه د افغان کارکوونکو ناتادیه معاشونو پیسې، د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د ۱۱ ملیون ډالرو په اندازه ناتادیه شویو ټکسونو، ۵۰۰۰۰۰ ډالرو په اندازه سیما بیه، د غلا شویو وسایلو بیا لاس ته راوړل، د بډې په تور د یو قراردادي کس نیول، او د دو کسانو او دوه کمپنیو د ممانعت وړاندیز، په هلکه په لاره اچول شوي دي.

د ۱۹۰ ملیون ډالرو په اندازه د CERP مالي منابع بڼه کارونې ته وړاندې شو

په درې میاشتو کې، دافغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی زده کړل چې د ۲۰۰۹ د سپټمبر مالي پلټنه د DoD وړتیا چې د امر د چټک ځواب پروګرام (CERP) مالي لګښت د ورکړې فسیله په افغانستان کې د متحدو ایالاتو د ځواک لخوا وشوه ترڅو دوي ته چې پروګرام اداره کوي د CERP مالي منابع ۱۹۰ ملیونه ډالرو په ۲۰۰۹ کال کې بیرته ورکړی شي. دافغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی مالي پلټنه، "افغانستان کې د امر د چټک غبرګون پروګرام ته لازمه څرګندتیا، بررسی او پلان ته زیاتوالی وینو،" جوته کړه چې د دفاع ریاست د CERP د مالي لګښت د بررسی او اداري لپاره لازم میکانیزم نه دی جوړ کړی. نورې

چوکاټ نمبر 1.1

د دسمبر په ۳۱ کال ۲۰۱۰ کې د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې بشپړ شوي مالي پلټنې		
د خپریدلو نیټه	د راپور سرلیک	راپور شمېره
1/2011	د لغمان په ولایت کې د کومندان د چټک خبرګون پروګرام پوځه ګټې درلودلې، لاکن د نظارت کمزوریتا او د ساتنې انډیننو لاسته راوړنې تر پوښتنو لاندې پورې او د ممکنې ضایعي بنودنه بې کوله	سیگار-پلټنه ۱۱-۷
1/2011	د افغان ملي امنیتي زواک تجهیزاتو لپاره ناکافی پلان د ۱۱.۴ بیلینون دالرو پروګرام ته خطر ونه ډیر کړل	سیگار-پلټنه ۱۱-۶

نظارتی ایجنسی ګانې، د متحده ایالاتو د پوځ مالي پلټنه ایجنسی په ګډون، د CERP د مالي لګښتونو د کارونې په هکله هم تشویشونه را څرګند کړي دي. په افغانستان کې د USFOR-A د مقاماتو په اساس، د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې رپوټ سره د نورو رپوټونه، د USFOR-A دې ته وهڅوله ترسو د CERP کارونه په افغانستان کې له سره وګوري چې د دې بیاکتنې په نتیجه کې دا تصمیم نیول شو ترڅو دا ملي منابع له سره تخصیص شي.

د سیگار پلټنې

په دې درې میاشتو کې دافغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې دوه مالي پلټنې بشپړ کړې او همدارنګه یې " د قراردادونو او نورو مالي میکانیزمونو د پلټنه د اجرا کولو پلان ترڅو چې د P.L. 110-181, Section (3) (a) 842 شرایط پوره کړي " کانګرس ته وړاندې کړ. دا پلان د درې میاشتو مهمو ټکو په ډول په دې برخه کې تشریح شوي دي. د ۱.۱ جدول مالي پلټنو لست کړی دی.

په دا درې میاشتو کې، دافغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې پنځه نوي مالي پلټنې په لاره واچولې:

- په یو منتخب ولایت کې د متحده ایالاتو نړیوال پرمختګ ادارې (USAID) او د متحده ایالاتو د دولت څانګې د څلور پروګرامونو بیا کتنې
- د ځایي حکومتداري او د ټولني د پرمختایي پروژو د ملاتړ لپاره د USAID د قراردادونو، مالي پلټنه
- د انجینري او چاپیریال لپاره د متحد ایالاتو هوائی ځواک مرکز (AFCEE) مالي پلټنه، د کابل نظامي روزنې مرکز کې د بنسټیزو پروژو د قراردادونو په هکله
- د AFCEE د قراردادونو مالي پلټنه د رغونې پروژو اود هغې مربوطه کارونو په افغان حربی پوهنتون کې
- د افغانستان د بیارغونې امانتي مالي منابع (ARTF) ته د متحده ایالاتو او نورو تمویل اونکو لخوا مرسته شویو مالي منابعو د کارونې او حسابدهي په هکله مالي پلټنه
- د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې د نویو مالي پلټنو د تفصیلات لپاره "په دې درې میاشتو کې اعلان شوي نویو مالي پلټنې" د دې برخه په ورسټیو حصو کې وګورئ.
- دافغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې د ۲۰۱۱ مالي کال مالي پلټنه پلان خپل د قراردادونو د مالي پلټنې کارته پراختیا ورکړه او د بیا روغونې مالي منابعو د سم کارونې لپاره یې د فرصتونو پیدا کولو باندې تاکید کوي. څرنګه چې د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې روان قانوني بیاکتنې د معاملو نواقص برېښکړ، نو د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې د مالي پلټنې او څیړنو ریاستونه به زیار باسي

ترڅو د تقلب، ضایع کیدو او غلطو کټه اخیستنو په هکله خاص اندیښنه را وښی.

د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی به خپل روان مالي پلټني کار ته په درې ډیرو مهمو ساحو کې تمرکز ورکوي: د قرارداد مدیریت او نظارت، د افغان ملي امنیتي ځواک جوړولو هڅې (ANSF)، او د اداري فساد په وړاندې د مبارزې پروګرامونه. برسيره پردي، د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی به د پراختیایي مرستو او د افغانستان د حکومتداري ظرفیتونو د جوړولو پروګرامونو مالي پلټني ترسره کولو ته دوام ورکړي.

د دندو د لومړیتوب د ټاکلو لپاره د خطر نه ډک روښ په کارونې سره، د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی ۷ اساسي معیارونه جوړکړل ترڅو مالي پلټني لپاره پروژې او پروګرامونه په ګوته کړي:

- د خطري چاپیریال د پېژندلو لپاره د متحده ایالاتو د پانګې اچونې مقدار او غټولوالی
- د مشخصو خطرونو او اسباب پدیريو، په ځانګړې توګه د غټو قراردادونو، تدارکات او پروګرامونو مربوط نښي نښانې
- د متحده ایالاتو د ټکس ورکونکو د مالي ګټو د موندنو فرصتونه، د توقع وړ نتایج او د سپارلو وړ
- د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د نظارتي کمیتې، د متحده ایالاتو ایجنسي ګانې، په کابل کې د متحد ایالاتو سفارت او د افغانستان اسلامي جمهوري دولت (GIROA) لخوا برابر شوي معلومات
- په افغانستان کې د متحد ایالاتو ستراتیژي او اهدافو سر مربوط
- امنیتي مسائل د دندې ترسره کولو امکان متاثر کوي
- د نورو نظارتي ایجنسي ګانو کړنې

د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د مالي پلټني دوه رپورتونه په دې درې میاشتو کې خپاره کړل- چې یو یې د افغان ملي امنیتي ځواک د روغونې تجهیزاتو پلانونو او تمویل باندي توجه کوي او بل یې د CERP لخوا تمویل شوي پروژو وضعیت او په دغو پروژو باندي د متحد ایالاتو د نظارت موثريت باندي توجه کوي.

۱۱-۶ پلټنه: امنیت/د افغان ملي امنیتي ځواک د تجهیزاتو پلان جوړول

د افغان ملي امنیتي ځواک د تجهیزاتو لپاره ناسم پلان جوړول به د ۱۱.۴ بیلین ډالرو په اندازه پروګرام خطر زیاتوي

د ۲۰۰۵ نه تر ۲۰۱۰ مالي کال پورې، کانګرس ۲۸ بیلین ډالره د افغان ملي امنیتي ځواک لپاره تخصیص کړی دی. د USFOR-A تر قوماندې لاندې، په افغانستان کې د امنیت د انتقال مشترکه قومندانۍ (CSTC-A) د افغان ملي امنیتي ځواک د تجهیزاتو، روزنې او تداوم لپاره داغه مالي منابع کارول کيږي. افغان ملي پوځ (ANA) او افغان ملي پولیس (ANP) په افغان ملي امنیتي ځواک ANSF کې شامل دي. د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر په میاشت کې د ANSF پرسنول ۲۴۳۰۰۰ کسانو ته د رسیدو په حال کې وو؛ ډیر ورسنتی پلان دا وړاندیز کوي چې د ۲۰۱۳ کال د اکتوبر پورې دا شمیره دی ۴۰۰۰۰۰ ته زیات شي. په نتیجه کې نورو زیاتو تجهیزاتو او بنسټونو ته اړتیا شي.

په کنډز، کمبیري او فراه کې د افغان ملي اردو لپاره د چاویو جوړولو د قراردادونو په مخکینې مالي پلټنو کې، د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی هڅه وکړه ترڅو جوته کړی چې څرنگه د قرارداد شرطونه ته پراختیا ورکړي. سره له دې چې CSTC-A ورتوانیدله ترڅو د افغان ملي پوځ د شمیر، ډول او د چاویو د اندازه، موقعیت او کارونې په کبون تجهیزاتو په هکله معلومات د متحده ایالاتو پلانونه او توجیه څخه ترلاسه کړي. څرنگه چې د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی په ګوته کړ، د پلانونو دا شان اسناد CSTC-A لپاره ډیر اړین دی ترڅو د ضروریات د بدلون سره، پلان ته هم د اړتیا وړ تغیر ورکړی شي، د ستراتیژیک موخو د تر لاسه کولو لپاره منابعو ته لمریتوب ورکړی شي او وکارولی شي او احتمالی ضایعات کچه هم را ټیټه شي.

د ژمن شوي قرارداد د پلټني پلان

مخدره توکو او دمخدره توکو په زد فعاليتونو مالي منابعي. د نړيوال پرمختگ لپاره د متحده ايالاتو اداره (USAID) د اقتصادي مرستو تمويلول اداره کوي، او د متحد ايالاتو د خارجه وزارت (DoS) د مخدره توکو په وړاندي نړيوال مبارزه او د قانون د تنفيذيول اداره کوي. (د لا زيات معلوماتو لپاره ، په دريم برخه کې د “د مالي منابعو وضعيت” وگوري.

د قرارداد ورکړه/ د مديريت ماهيت

د متحده ايالاتو تطبيقي ادارې د قراردادونو د مديريت او ورکړې لپاره د متعددو سازمانونه څخه کار اخلي. د دفاع رياست څلور سازمانونه د افغان ملي امنيتي زواک ANSF د روزني، تجهيز، ځاييځاي او ساتني لپاره د بيارغوني قراردادونه اداره کوي. د متحده ايالاتو د کومندي مرکز (CENTCOM) د عملياتي صحنه کې مرسته د کومندي قرارداد (C-JTSCC)، د انجينرانو لپاره د متحده ايالاتو پوځي اداره (USACE) – د افغانستان د انجينري بخش (AED)، د چاپريال او انجينري لپاره د هوائی زواک ۲۳ مرکزونه (AFCEE)، او د متحده ايالاتو د فضا او ميزايولو د دفاع کومندانې (SMDC).

(C-JTSCC) په افغانستان کې د متحده ايالاتو د زواکونو کومندي، د کد امنيت د انتقال کومنده افغانستان (CSTC-A) په کېون قراردادونه اداره کوي. د کد امنيت د انتقال کومنده افغانستان (CSTC-A) د افغان ملي امنيتي زواک ANSF د پراختيا د کمک په موخه د متحده ايالاتو لخوا ورکړ شوي مالي منابعي وېشي او اداره کوي. دانجينرانو لپاره د متحده ايالاتو پوځي اداره (USACE) او د چاپريال او انجينري لپاره د هوائی زواک مرکزونه (AFCEE) د د افغان ملي امنيتي زواک ANSF د بنسټيزو پروژو CSTC-A لپاره د رغوني پروژې اداره کوي. د SMDC د مخدره توکو او تروريزم په وړاندي د دفاع رياست د ټيکنالوژي اداره کوي. د افغانستان د مخدره توکو په وړاندي د مبارزې ادارې ته د هوائی مرستو د برابرولو سره سره ، په افغان سرحدو کې د مخدره توکو د ترانسپورت د مخنيوي په موخو د تجهيزاتو د جوړولو لپاره د SMDC قراردادونه کارول کيږي.

د کابل په دروازو کې کنټرول او قراردادونو، د مرستو موافقت نامې، د اقتصادي پرمختيا همکارۍ او د بڼه حکومنداري پرمختيا د (USAID) ماموريت. د (USAID) افغانستان پاکستان اجرائي قوت په واشنگټن ډي. سي، د قراردادونو په هکله د معلوماتو رپوټونه، د همکارۍ موافقتنامې. همدارنگه په کابل کې د (USAID) ماموريت ته اداري مرستې برابروي. د متحده ايالاتو د خارجه وزارت د مخکې ورکړې او مديريت دفتر د خارجه وزارت په نمائندگي قراردادونو کې مداخله کوي او د قراردادونو د نظارت مسوليت په غاړه لري. برخيزه پردي، د متحده ايالاتو د خارجه وزارت دو دفترونه په نړيواله کچه د مخدره توکو سره د مبارزې او د قانون د تنفيذ دفتر، او د نفوس ، گډوالو، او مهاجرتونو دفتر-- د بيارغوني قراردادونه اداره کوي.

د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی په وسيله د (USAID) DoD او (DoS) لخوا تمويل شوي پروژې مالي پلټنه به د قراردادونو د

د ملي دفاع د تجويز قانون (NDAA) د کال (P.L.110-181) اړتيا لری ترڅو د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی په افغانستان کې د بيارغوني کارونه او د امنيت د تايمين مربوط د قراردادونو، دوهم لاس قراردادونو، د دندو سپارښتنو، د سپارښتنو تسليمولو ی د بهير د مالي پلټني لپاره هر اړخيز پلان ترتيب کړي. د راپور ورکونې د دغې دورې په جريان کې ، افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی ” د P.L 110-181 (Section 842 (a) (3) د شرايطو سره د مطابقت لپاره د قراردادونو او نورو مالي ميکانيزمو د مالي پلټني د اجرا کولو لپاره خپل پلان “کانگرس ته وسپارو . (Section 842 (a) (3) , 110-181).“

سژ کال د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی د مالي پلټني دريمه برخه به د قرارداديانو د اجرائو او د قراردادی چوپړ نظارت خپل موخه وگرځوي. ترڅو د متحده ايالاتو د ټکسورکونکو مالي گټو را څرگند کړي. همدارنگه د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی به د هغو شخصي امنيتي قرارداديانو مالي پلټني په لاره واچوي کوم چې د بيارغوني پروژو امنيت يي نيول وو.

هر مالي پلټنه به د پي. ايل. په (ايچ) ۸۴۲ برخې کې د اووه موضوعگانو څخه يو يا د يو نه زيات موضوع په هکله به وي . 110-181:

- کرنلاره کوم چې د قرارداد شرطونه پری ترتيب شوي دي او قرارداد کار او د سپارښتنې تسليمول پری تعين شوي دي
- کرنلاره کوم چې فيډرال اداري يي د قراردادونو د اجرائو د کنټرولولو لپاره عملي کوي
- توسعه کوم چې عملياتي ساحې آمرينو ته دا وړتيا ورکوي ترڅو په رزمي عملياتي ساحه کې د قراردادونو اجرات اداره او يا هم منسجم کړي
- هغه درجه کوم چې د دندو د سرته رسولو لپاره قراردادي کارکوونکي به په سمه توگه ساتل کيږي، انتخابيږي، روزنه ورکول کيږي او په وسايلو باندي سمبال کيږي
- د قراردادي کارکوونکو لخوا خلافکاري يا د قانون خلاف کړني حد او ډول
- د قراردادي کارکوونکو لخوا د کومې کړني ډول او حد کوم چې د عملياتي ساحې د آمرينو د اهداف سره تناقض درلود
- هغه حد يا اندازه کوم چې د خلاف کاري يا د قانون خلاف کړني په کې ذکر ، ثبت، پلټل او (چيرته چې لازمه برېښي) په قانوني توگه څيړل شوي وي

دافغانستان د بيارغوني لپاره متخصص شوی ۵۶ميليون ډالرو ډير برخه د متحد ايالاتو په پنځه غټو مالي منابع باندي ويشل شوي دي. چې د دغو څخه د دريو مالي منابع اداره کول د دفاع رياست لخوا ترسه کيږي-- افغان امنيتي زواک مالي منبع، د کوماندان چټک غبرگون پروگرام، او د دفاع رياست د

د دريو مياشتو مهم ټكي

قرارداد مالي پلټنه او د سيستم ممكنه مشكلاتو د پيدا كولو په موخه تحقيقات په دې پلان كې شامل دي. په يو روان مالي پلټنه كې، د افغانستان د بيارغوني ځانگړي عمومي پلټونكي د گلوبل سټراټيژيک گروپ كمپني او USACE ترمنځ د امتني خدماتو د حمايت لپاره د ۹۳ ميليونو ډالرو په ارزښت قرارداد، اجرات او نظارت ارزوي.

چركاټ 1.2

د بيارغوني قراردادونو خلاف د متحده ايالاتو تخصيص، ۲۰ لور تسليمونكي، ۲۰۰۷ - ۲۰۰۹			
رتبه بندي	تسليمونكي	د وركړې ماهيت	ارزښت (په ميليونو ډالره)
1	دين كارپ انټرنشنل	د انجنييرانو لپاره د متحده ايالاتو پوځي اداره، اي ان ايل	1,988
2	لويس بيرجير انټرنشنل كمپني	USAID	736
3	د كابل جان ساختماني كمپني	د عملياتي صحنه كد مرسته د كومندي قرارداد	691
4	د سور بحر ساختماني كمپني	د عملياتي صحنه كد مرسته د كومندي قرارداد	478
5	د كي بي واي او بوډيمير گډ پانگه اچونه	د عملياتي صحنه كد مرسته د كومندي قرارداد	452
6	نړيواله مرسته او پرمختگ	USAID	392
7	كانټرك انټرنشنل كمپني	USACE	366
8	د پي اي اي حكومتي سيستم	اي ان ايل	349
9	د بډيل پرمختگ شركت	USAID	331
10	نړيوال بانك	USAID	322
11	د اف سي اي سي متحد بيسټيز پروژي جي وي	USACE	321
12	د لاکهيد مارټين مختلط سيستم كمپني	د متحده ايالاتو د فضا او ميزايلو د دفاع كومنداني	320
13	ټكنالوجي	USACE	303
14	ملگري ملتونه	USAID	255
15	د كيمونيڪس نړيوال شركت	USAID	230
16	د متحده ايالاتو روزنيز مركز	د متحده ايالاتو د فضا او ميزايلو د دفاع كومنداني	218
17	اي سي سي نړيوال، ال ال سي	USACE	204
18	اي اري سي اي كمپني	د متحده ايالاتو د فضا او ميزايلو د دفاع كومنداني	169
19	د اي ام اي سي د ځمكي او چاپيريال د انجنييري لپاره د هوائی زواک مركزونه	د متحده ايالاتو د فضا او ميزايلو د دفاع كومنداني	166
20	نړيوال ريكون	د عملياتي صحنه كد مرسته د كومندي قرارداد	159

الف. په محاسبو كې د شمېرو متاثر كېدل دا ارزښت د ټولو هغه تخصيص شويو نېسو كوم چې د مربوطه مراجعو څخه د افغانستان د بيارغوني ځانگړي عمومي پلټونكي ته د قراردادونو، د مرستو موقتنامو په اړه د ۲۰۰۷ مالي كال نه تر ۲۰۰۹ مالي كال پورې، معلومات وركړ شوي، اندازه را بښي. ب. د عملياتي صحنه كد مرسته د كومندي قرارداد چې د JCC-IA لخوا برابر شوي دي، كوم چې په هغه وخت كې د عملياتي صحنه كد مرسته د كومندي قرارداد د مازموريت مسوليت يې په غاړه درلوده. لكه څنگه چې د افغانستان د بيارغوني ځانگړي عمومي پلټونكي په رپوټ كې هم ذكر شوي دي، د JCC-IA معلومات د املائي غلطيو او د يو تعداد مشابهو نومونو ذكر كوم چې ممكن د يو قرارداد كس نوم وي په كورن يو شمير اشتباهات درلودل. د افغانستان د بيارغوني ځانگړي عمومي پلټونكي اقدام وركړ ترڅو چيرته چې لازمه وي معلومات يا دنيا منظمه او اصلاح كړي؛ سربيره پر هغه له كاله نه چې د ۲۰۱۰ كال په اكتوبر كې رپورټونه خپاره شول، د د عملياتي صحنه كد مرسته د كومندي قرارداد مربوطه معلوماتي رپوټ كې د تخصيص د ارزښت اچي د قرارداد د اصلي ارزښت څخه يې تجاوز كوو په گډون نور اشتباهات هم شتون درلود. د افغانستان د بيارغوني ځانگړي عمومي پلټونكي د مشكلاتو د اندازو د تعينول باندې كار كوي او د ادراي په هكله هر نظر به بيان كړي شي.

سرچينه: د افغانستان د بيارغوني ځانگړي عمومي پلټونكي، مالي پلټني - DoD ۲۰۱۱، حكومت، او د نړيوال پرمختگ لپاره د متحده ايالاتو اداره، USAID، ۱۷.۷ بيليون ډالرو څخه زيات تقريبا ۷۰۰۰ قراردادونو او نور مشتريينو د افغانستان د بيارغوني لپاره د ۲۰۰۷ نه تر ۲۰۰۹ مالي كاله پورې تخصيص كړي وو.

ورگري پروسه وارزوي؛ چې آيا دا پروژي په قراردادونو د مقراتو سره سم بشپړ شوي دي؛ او د قلب، ناوري گته اخيستنې او ضايع كيدو د مخنيوي لپاره موثره څارنه كيږي كه يا.

د ۲۰۱۱ كال د قراردادونو نظارت

په ورستي درې مياشتو كې د د افغانستان د بيارغوني ځانگړي عمومي پلټونكي لخوا خپره شوي مالي پلټني ومنډوله چې د DoD، DoS او USAID تقريبا ۱۷.۷ بيليون ډالره وو ۷۰۰۰ قراردادونو او نورو مشتريينو ته د ۲۰۰۷ تر ۲۰۰۹ مالي كاله پورې وركړي وو. د افغانستان د بيارغوني ځانگړي عمومي پلټونكي د خپل كار د اولويت لپاره دا مالي پلټنه كاروي.

د ۱.۲ جدول د ۲۰۰۷ تر ۲۰۰۹ مالي كال پورې د بيارغوني مالي منابعي ترټولو غټ تخصيص ۲۰ اخيستونكي راشي، او همدارنگه د د قرارداد د ادراه كولو مسوليت لپاره قراردادي اداري معرفي كوي.

د راپوردهي د دورې په دې جريان كې، د افغانستان د بيارغوني ځانگړي عمومي پلټونكي په لسټ كې موجود كمپنيو ته د قراردادونو د وركړې په هكله درې نوي مالي پلټني اعلان كړي. د چاپريال او انجنييري لپاره د هوائی زواک مركزونه د ۷۰.۵ ميليون ډالرو په اندازه د كار سپارښتنه د AMEC د ځمكي او چاپيريال اداري ته د كابل پوځي روزنيز مركز د رغوني لپاره وركړ. همدارنگه د چاپريال او انجنييري لپاره د هوائی زواک مركزونه د دريم فاز ۷۵ ميليونه ډالرو د كارسپارښتنه د كابل پوځي روزنيز مركز د رغوني لپاره ECC نړيوال او LLC ته وركړ. د چاپريال او انجنييري لپاره د هوائی زواک مركزونه يو د قيمت جمع - تعين شوي - فيس كاری سپارښتنه، چی اوس مهال ۸۳ ميليونه ډالره ارزښت لري، د افغان دفاع پوهنتون د رغوني لپاره د مشخص كيفيت او مشخص تسليمول د قرارداد په اساس د AMEC ځمكي او چاپيريال ادارې ته وركړه. USAID د ځايي حكومداري او د ټولني د پراختيا لپاره د بډيل د پراختيا په موخه د ۲۳۲ ميليون ډالرو قرارداد وركړ.

د افغانستان د بيارغوني ځانگړي عمومي پلټونكي اوس مهال د DoD، او USAID د روغنيزو قراردادونو روان مالي پلټنه په لاس كې لري. چې يو يې د بيسټيزو پروژو لپاره د چاپريال او انجنييري لپاره د هوائی زواک مركزونه ته سپارل شوي كاری سپارښتنو ارزونه ده:

- په مزار شريف كښي د ۲۳.۲ ميليونو ډالرو په ارزښت د CH2M Hill ساختماني شركت پروژه.
- په هرات كښي د ۱۹.۰ ميليونه ډالرو په ارزښت د AMEC د ځمكي او چاپيريال شركت پروژه.

او نور مالي پلټني د ۶۰ ميليونو ډالرو په ارزښت د كير انټرنشنل سره د USAID د همكاري موافقت نامي ارزوي

په كانگرس او افغانستان كې د شخصي امتني قراردادونو (PSCs) د بې سابقې كار په هكله زياتيدونكي انديښنو په غيرگون كې، د افغانستان د بيارغوني ځانگړي عمومي پلټونكي يو غټ پلان چمتو كړی ترڅو په افغانستان كې د PSCs داجراتو د مديريت او نظارت ارزونه وكړي. چې د

اهداف

دې پلټنې لاندې اهداف درلودل:

- د افغان ملي امنیتی ځواک د تجهیزاتو د رغونې لپاره د متحد ایالاتو لخوا پلان شوی او یا ورکړل شوی مالي منابع مشخص کوي.
- د افغان ملي امنیتی ځواک ANSF د تجهیزاتو د روغونې او ساتنې لپاره د CSTC-A عمومي پلان څیړی.

موندنې

1. د ANSF ۹۰۰ تجهیزاتو د رغونې لپاره CSTC-A په پام کې لري ترڅو ټوټال ۱۱.۴ بیلینونه ډالر د ۲۰۱۲ مالي کال په بهیر کې ورکړی، په شمول د ۸ بیلین ډالر د ۲۰۱۰ مالي کال څخه. برخیره پردی په راتلونکو پنځه کالو کې ۸۰۰ میلیون ډالره به د عملیاتو او ساتنو لپاره ورکړی.
2. سره له دې چې د حساب وړ بودجه او ډیر شمیر تجهیزاتو خبره ده، خو بیا هم CSTC-A د بیا رغونې اوږد مهال پلان نه دی برابر کړی، او د تجهیزاتو پروگرام یې دی خطر سره مخ کړی چې دا پلان د ANSF د ستراتیژۍ او عملیاتي اړتیاو سره برابر ندی. په کال ۱۹۹۸ کې د جامد لوازمو د پلان د عملی کولو په لارښود کې، د متحدو ایالاتو د حکومت د حساب دهی اداره د بودجه او مدیریت د اداره په مرسته د جامدو لوازمو د رغونې د پلان په هکله تر ټولو ښه کارول په گوته کړه. دا لارښود بیانوی چې د رغونې اوږد مهاله پلان اړین دې ترڅو دا تضمین کړی چې، څرنگه شرایط تغیر ومومي نو پلان هم د ضرورت مطابق تغیر شي، او اوشي کیدئ چې منابع لمریتوب تعین شي او د ممکنه ستراتیژۍ موخو د لاسته راوړلو لپاره وکارولئ شي.
3. CSTC-A د MACTEC د انجینیري او مشاورتي کمپنۍ سره د نور شیانو په ګډون د تجهیزاتو د پراختیا په خاطر د ANSF یو پراخه پلان تیار کړی. د افغانستان د بیا رغونې ځانګړی. عمومي پلټونکی دا ومنډله چې د پلان یو قسمت تاریخ تیر شوی دی او د ANSF د تجهیزاتو زیاتر پلانونه لا تکمیل شوی ندی؛ سره له دې د CSTC-A لخوا وړاندې شوی دی پلان کې د ANSF تجهیزات پوره او په تحلیلي ډول ذکر شوي دي. دا پلان یو شمیر د خوښی وړ عناصر د سرمایې د اوږد مهال پلان لپاره وړاندې کوي، لکن نور عناصر لکه دا چې اوس مهال د ANSF تجهیزاتو د افغان امنیتی اهداف سره څومره مطابقت لري، د اوسني تجهیزاتو نیمګړتیاوي او ارزونه چې د تجهیزاتو کوم ډول پلان کولئ شي دا نیمګړتیاوي پوره کړی، نه را ښی.
4. CSTC-A همدارنگه په گوته کړه چې د ANSF ساتنه او اوږد مهاله عملیات ته اړتیا شته. د ANSF د ۲۰۰۸ کال د کمپاین پلان په اساس، د ساتنې مصرف شاید تر کال ۲۰۲۵ پوری دوام ومومي. سره له دې چې CSTC-A د اوږد مهالي ساتنې او اړود مهالي رغونې پلان نلري. دا ډوله پلان به CSTC-A سره مرسته وکړی ترڅو د تجهیزاتو په لړۍ کې د ANSF د ساتنې اړتیاوي تعین او وپېژنی. ترسو د مالي منابعو د موثر او متمر کارونې او ساتنې تضمین وشي.

سپارښتنې

د یو داسې تجهیزاتي پلان د درلودلو نه پرته چې موجوده غوښتنې انعکاس کړی شي، CSTC-A د ANSF د تجهیزاتو لپاره خپل ۱۱.۴ بیلین ډالرو په اندازه رغونیز پروګرام په خطر کې اچولی دي، په شمول دې تجهیزات جوړول کوم چې د ANSF د پرسونل د تعین شوي شمیرې لپاره نا بسپا دي او یا هم د ANSF د ستراتیژیک او

د سیگار نظارت

عملیاتي اړتیاو سره مطابقت نه لري. د دې د تضمینولو لپاره چې CSTC-A د ANSF د ستراتیژیک موخو او اهداف لپاره خپل مالی منابع او هغو تجهیزاتو څخه په اعظمی توګه کار اخلی، د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی لاندني کړنی وړاندیز کړي دي:

- د داسې پلان اسنادو ته دي وده ورکړی شي چې د ANSF د تجهیزاتو نویو غوښتنې هم په ځان کې شامل کړي؛ د ANSF د ټولو تجهیزاتو موقعیتونه تعینات په کې مشخص شوي وي؛ مشخص کړی چې څرنگه د امنیت لپاره د ستراتیژیکو اهداف سره مطابقت لری؛ او همدارنګه باید د تجهیزاتو د توزیع، پراختیا، یا روغونه په هکله چې څرنگه کولی شي تر ۲۰۱۳ کاله پوری د ۴۰۰۰۰۰ پرسنول لپاره بشپړ شي، وضاحت ور کړي. دا پلان باید د فدرال حکومت د اصولو سر سم وي او باید د پانګه په هکله د تصمیم نیولو ترټولو ښه اجرائت ولري.

برخیره پردې، د دی لپاره چې دا تضمین کړي چې د دې تجهیزاتو څخه په هماغه شکل چې هوډ شوي وو کار اخیستل کیري، نو د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د لاندې کړنو سپارښتنه کوي:

- د ANSF د ټولو تجهیزاتو لپاره د ساتني او عملیاتو یو اوږد مهاله پلان جوړ کړی شي.

د ایجنسي تبصری

د مالي پلټني د رپوټ په یو طرحه کې په خپل یادونو کې، CSTC-A وویل چې په جنګي ساحه کې د رغونې اوږد مهاله پلان جوړول مشکل کار دی، لاکن یوڅه ګامونه دوی په پام کې ونیول ترڅو د CSTC-A غوښتنی پوره کړی. برخیره پردې، CSTC-A په دې سلا شو چې د ANSF د ټولو تجهیزاتو لپاره د ساتني او عملیاتو یو پراخه پلان ته اړتیا شته. CSTC-A وویل چې دوی به د نورو منابعو غوښتنه وکړي ترڅو دا نګریتاوي مرفوع کړي.

مالي پلټنه ۷-۱۱: د قرارداد سرته رسول او نظارت/CERP

د لغمان په ولایت کې د کومندان د چټګ خبرګون پراګرام یوڅه ګټی درلودلی، لاکن د نظارت کمزوریتا او د

ساتني اندیښنو لاسته راوړني تر پوښتنو لاندې پوری او د ممکنې ضایعي ښودنه یې کوله

د ۲۰۰۴ کال په دی خوا، کانګرس تقریبا ۲.۶۴ بیلین ډالر په افغانستان کې د CERP لپاره تخصیص کړي وو. CERP امرینو ته دا وړتیا وروښله ترڅو د ځایي خلکو سره د چټکو مرستو په موخه بشردوستانه مرستې او د بیارغونې پروژې تمویل کړی. په اخرو کلونو کې، کانګرس په افغانستان کې د CERP د تمویل وولو د چټک رشد، په غټو پراختیایي پروژو کې د CERP د مالي منابعو کارول، او د افغانستان اسلامي جمهوري دولت له خوا د CERP تمویل شویو اکثر پروژو د جذبولو د ظرفیت په اړه خپل نګرانی وښودله.

د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی خپل مالي پلټني ته په لاره وچولي ترڅو د لغمان په ولایت کې د ۶۹ CERP انتخاب شوي پروژې چې ۲۰۰۸ نه تر ۲۰۱۰ مالي کال کې منظور شوي وي، نظارت کړي او دې هغوی مالی منابع او لاسته راوړني وازمایي. چې په ۶۹ انتخاب شویو پروژو کې ۲۴ فعاله، ۴۲ بشپړ شوي، او ۳ لغوه شوي پروژې شامل دی چې په هغه وخت کې د لغمان په ولایت کې د CERP پروژو ته د ۵۸.۵ میلیون ډالر ورکړی شوی پیسو ۹۱ سلنه جوړه وي. د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د مالي پلټني ډله ۳۶ پروژې وپلټلي، کوم چې ۳۹.۸ میلیونه ډالره (تقریبا ۷۵ سلنه) د هغو پیسو چې ټولو ۶۹ پروژو ته ورکړی شوي وي، جوړوي.

اهداف

دا مالي پلټني دو موخي درلودي:

- د پروژې د حالت ارزونه، د تخصیص شوی او مصرف شوي مالي منابعو په کډون، او دا چې ایا پروژې هود شویو لاسته رورنو سره مطابقت لری، او ایا دې دغو پروژو ساتنه کیږی.
- د دې په ډاګه کول چې آیا د متحده ایالات د اداري لخوا د پروژې څارنه د لارښوونو سره سم دی.

موندني

- د افغانستان د بیارغوني ځانګړی عمومي پلټونکی و مندل چې د ۶۹ څخه ۲۷ ازمویل شوي پروژې په خطر کې دي او یا هم خراب لاسته راوړني لري. دغو پروژو تقریبا ۴۹.۲ میلیون ډالر (۹۲ سلنه) د ټولو پیسو چې د افغانستان د بیارغوني ځانګړی عمومي پلټونکی وڅارل، تشکیل وی. تقریبا ۲ میلیون ډالره (۴ سلنه) د انتخاب شویو پروژو) د هغو ۱۹ پروژو لپاره چې په عمومي توګه یې بریالي نتایج درلودل، تخصیص شوی وو.
- د لغمان په ولایت کې د CERP زیاتر پانګه اچونه د غټو پروژو، په ځانګړي توګه د پاخه سرګونو او نورو نویو تجهیزاتو د جوړولو لپاره کارول شوي دي. د پاخه سرګونو د جوړولو ټولې پروژې (چې تقریبا ۴۴.۶ میلیون ډالره د تخصیص جوړولې) په خطر کې دي ځکه چې د ساتني پلانونه نلري. دا ټولې پروژې او د بنسټیزو پروژو مربوطه ګروپونه ټول پرته له کافي تضمین څخه چې د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د دوی د ساتني منابع لري، تصویب شوي دي.
- زیاتر د ۳ میلیون ډالره د تخصیص د نویو تجهیزاتو د پروژو په خطر کې ده، ځکه چې دا ودانې بشپړ شوی وی خو د هود سره سم نه وي کارول شوي، او یا ځکه چې د رغوني کار جريان درلود خو د افغانستان اسلامي جمهوري دولت په دې موافق نه وو ترڅو د بشپړیدو ورسنه د دغو تجهیزاتو ساتنه وکړي.
- د CERP پروژو نظارت د لازمه شرایط سره سمون نه درلود، چې د CERP مالي منابع یې د نامطلوبه لاسته راړنو او احتمالي ضایعه سره مخ کوی. دې مثال په توګه، د زیاترو پروژو دوسیو کافي اندازه اسناد نه درلودل ترڅو د د پیسو تادیه ثابتې کړی او د پروژې د بررسي کیدل لپاره لږترلږ شواهد ولری.
- دو ډله دې مربوطه پروژو- یو اقتصادي پراختیایي هڅه او مربوطه کرنیزو زیرمو پروژې- غټی هڅی دي چې د ساتني او داوم انډینیني یې راپورته کړي. دا شان پروژې د CERP په غټه اندازه نظارت او څارني ته اړتیا لري، لکن د CERP د نظارتي ادارې په متواتره توګه دوران کوي او روزل شوي دي ترڅو وری پروژې عملي کړي. دغی پروژې ته چټک اړتیا نه وه یا چټک ګټی یې نشو وړاندی کولي او د ساتني نه پورته کولي.
- USFOR-A یو هماهنگ او په نتایجو باندی ولاړ شپوه نه درلوده ترڅو معلومه کړی چې آیا د CERP پروژې خپل موخي ترلاسه کړی دی، د هود سره سم کارول کیږي، او ساتنه تر کیږی. د پوره نظارت او د پایلو د ارزوني نه پرته، د متحده ایالاتو پانګه اچونه د ضایع کیدو د خطر سره مخ ده، او افغانان به ممکن د پروژو هود شوی ګټی ترلاسه نکړی.

سپارښتني

- د دې لپاره چې د CERP نظارت وده وکړی شي او په لغمان کې د CERP د پروژو ساتني تقویه شي، د افغانستان د بیارغوني ځانګړی عمومي پلټونکی سپارښتنه کړی ده ترڅو USFOR-A لاندني کرنې ترسره کړي:
- تک لارو ته دې وده ورکړي ترڅو د CERP د فعاله پروژو لپاره د رغوني کیفیت او د ساتني پلانونه بهتر شي، او یا هم د CERP فعالی پروژې د بندی شی او بل د ښه کارونی لپاره دې مالي منابع بیا تخصیص

د سیگار نظارت

- شي، البته که دا کار د حکومت گټو لپاره بڼه وی نو دا کار دي ترسره شي.
- د قرار داديانو څخه دي غوښته وشي ترڅو د هغو بشپړ شويو پروژوچي تراوسه تضمین لاندی دي، ناقص کارونه ترمیم کړي.
- د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د چارواکو سره دي کار وشي ترڅو د CERP د هغو پروژو چی بشپړ شوي دي خو ساتنه تری نه کیږی، د ساتني او دوام پلان جوړ کړل شي. مخکي له دي چې د CERP د نورو پروژو په هکله ژمنه وشي، د USFOR-A دي هغو لازمو کامونه په هکله فکر وکړی چې څرنگه د لغمان ولایت چاروکی د هغو پروژو د ساتني مسولیت په غاړه وخلي کوم چې و دوی ته سپارل کیږي.
- د CERP لخوا تمويل شوي غټو پرختيایي هغو د لاینه څرگندیدو لپاره او د ساتني پلانونو د تضمین لپاره، د افغانستان د بیارغوني ځانکړی عمومي پلټونکی د افغانستان د بیارغوني ځانکړی عمومي پلټونکی سپارښتنه کوی ترڅو د USFOR-A امرین دي لاندیني کړني ترسره کړي:
- د CERP معیاري عملیاتي کرنلاره دی نوی کړي شي ترڅو هغه معیارونه دی ورشامل کړی شي کوم چې ساحوی امرینو سره مرسته وکړی چی کله د CERP د پروژو ډلي باید په مربوطه پروژبی پلان او تصویبی وړاندیزونو باندی توجه وکړی.
- د دی خبري په مشخصولو کی دي مرسته لپاره چې آیا د CERP پروژي د دوی دي موخو او د هوډ شويو لاسته راوړنو سره مطابقت لری، د افغانستان د بیارغوني ځانکړی عمومي پلټونکی سپارښتنه کوي ترڅو CSTC-A دي لاندی کړني ترسره کړي:
- یو هماهنگ او په نتایجو باندی ولاړ روش دي جوړ کړي ترڅو د CERP د پروژو موثریت دي پري وارزوی. دا ډول روش باید موخه او د سنجش او اندازی وړ اهداف په ځان کي ولري؛ د اندازه گیری متوازن اجرائت دی ترسره شي ترڅو د اهداف په لوري پرمختگ په گوتی کړي؛ د CERP د بريالی لاسته راوړنو د پیژندونو لپاره معیارونه؛ او کرنلاره چی د پروژي د کار په جریان او د تکمیلو نه ورسته د کړنو معلومات ټول، تحلیل کړی او راپور یی چمتو کړي.

د ایجنسي تبصری

د مالي پلټني د راپوټ په یو طرحه کي په تبصرو کي، د USFOR-A په عمومي توگه د افغانستان د بیارغوني ځانکړی عمومي پلټونکی د مندو او سپارښتنو سره موافقت وکړ. د USFOR-A وویل چې د افغانستان د بیارغوني ځانکړی عمومي پلټونکی سپارښتنې به د CERP پروگرامونه د لایزایتي بریو تضمین کړی او همدارنگه به د متحدو ایالات د تکس ورکونکو ډالر وساتي. همدارنگه نور کړني یی هم په پام کي نیول دي ترڅو سپارښتنې که ذکر شي، لاکن د USFOR-A ذکر کړ چې دوی به دي ځایي قرار داديانو د محدود ظرفیتونو او د پروژو د ساتني او دوام په هکله د افغانستان د دولت لږ مالي مرستې په اساس، یو اندازه چنیلجونه سره به مخ شي. په دېرې میاشتنو کي، د افغانستان د بیارغوني ځانکړی عمومي پلټونکی پنځه نوي مالي پلټني اعلان کړي: د دريو قرار داونو مالي پلټني، او دي دو پرگرامونو مالي پلټني. دا مالي پلټني په افغانستان کي د متحدو ایالاتو د بیارغونو هغو کلیدی برخي ارزوي.

د قرارداد پلټنه: د USAID ځایي حکومتاري او ټولنیز پرختيایي پروژي

دا مالي پلټنه به د USAID ځایي حکومتاري او ټولنیز پرختيایي پروژو اجرائت، لگښتونه، او لاسته راوړني وارزوي. دا پلټنه لاندني موخي لري:

- د هغه توسع مشخص کول کوم چې USAID د ۲۰۰۹ کال د می د میاشتی د مالي منابع رپوټ چې د دوي د پلټنې عمومي ادارې لخوا خپور شوي دي، په مقابل کې اصلاحي گړنې ترسره کړي.
- د قرارداد د پلان او اړتیاو د تعریف د کفایت و ارزوي، همداراز د قرارداد د ژبې مناسب بنودنه (د خوښی وړ لاسته راوړنو تعریفولو په گډون) ترڅو د متحدو ایالاتو موخي او پراختیا او حکومتداری لپاره د افغانستان اسلامي جمهوري دولت پالیسي د حاصلو په خاطر مرسته وکړي.
- و ارزوي چې ایا قراردادونه د قرارداد د معیارونو، په گډون د رغونې پلانونه او مشخصات، لگښتونه، مهال ویش او لاسته راوړني سره سم بشپړ شوي دي.
- په قرارداد کې مصرف شوی توکي، په شمول د مستقیم لگښته، نور مستقیم لگښتونه او پیشکۍ.
- قراردادي کارونو نظارت او داخلی کنټرول و ارزوي.
- که چیري د پرسونل او سایټ د امنیت د تامین لپاره په دندو گمارل شوي وي نو شخصي امنیتي کمپنی او د هغوی مقررات چې ایا د افغانستان اسلامي جمهوري دولت لخوا منظور شوی دی او که یا، او په راتلونکي کار باندې د قراردادي امنیتي کمپنیو سره د د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د پالیسي تاثیر مشخص کړي.

د قرارداد پلټنه: د کابل نظامي روزنيز مرکز کې بنسټيزي پروژي

- دا مالي پلټنې به په کابل نظامي روزنيز مرکز کې بیسټيزو پروژو لپاره د AFCEE's مدیریت به و ارزوي. د ۲۰۰۷ مالي کال څخه تر ۲۰۱۰ پورې، په دې مرکز کې د پنځو سپارښتنو لپاره د دريو مشخص-تحویل/مشخص – کیفیت (IDIQ) قراردادونو لپاره AFCEE تقریبا ۶۱ میلیون ډالره تخصیص کړي وي. د دغه قراردادونو لاندې، AFCEE د لگښت-جمع – تعیین شوی – فیس، شرکت-تعیین شوي – قیمت، او د وخت او توکو د دندو سپارښتنه. د پلان جوړونه، رغونې او نظارتي دندو په گډون د دغو کاري سپارښتنو په اساس، کار د بشپړیدو مختلفو نیتو ته اړتیا لری. دا مالي پلټنه پنځه موخي لري:
- د قرارداد د مناسبې ژبې پراختیا لپاره د پلان د بشپړتیا او د شرایطو تعریفونه، و ارزوي.
 - و ارزوي چې ایا پروژه د قرارداد د شرایطو او د رغونې د پلان، مشخصات، لگښت، مهال ویش او لاسته راوړنو سره سم ترسره شوي دي.
 - و ارزوي چې د AFCEE's تسلیمی د قرارداد د ادارې شرایطو، او د AFCEE پالیسي او قوانین، د قرارداد قوانین، او د فدرال اکتسابی شرایطو په گډون نظارتي مقررات سره سم دي.
 - که چیري داسې وي چې افغان ملی پوځ د تجهیزاتو، ساتنیز اجرائتو او د ساتنې د لگښتونو بیه ورکړه مسولیت په غاړه وخلي نو بیا پلان مشخص کړي.
 - خصوصي امنیتي کمپنی په گوته کړی، تر څو معلومه شی چې یادي شوی کمپنی شخصي یا د سیمي امنیتي چاری پر مخ وړی، د هغوی مقررات او رول او وکتل چې د افغانستان د اسلامی جمهوریت په تایید خپل دندې پر مخ وړی او که څنگه.

د قرارداد پلټنه: د افغانستان د حربي پوهنتون رغونه

دا څیړنه په افغان حربي پوهنتون کېنې د تر سره کیدونکو د رغونو او نورو اړوندو کارونو لپاره په لاره اچول شوی ده AFCEE د یو ځانگړی IDIQ قرارداد په ترڅ کېنې د دی پوهنتون چاری د AMEC ته د مخکنی او چاپیریال د شرطو په پام کېنې نیولو سره یادي شوی کمپنی ته سپارلی دی. د قرارداد په وخت کېنې د یادي شوی موخو او اهدافو لپاره د ۷۰ میلیون ډالرو لگښت سنجول شوی وو، او یاده شوی پروژه باید د ۲۰۱۰ کال د جون په میاشت کېنې بشپړه شوی وای، AFCEE د هغه وخت څخه وروسته تر اوسه پورې د سمون په موخه ۵ تعدیلات

قراردادی کمپنی ته وړاندې کړی دی چې په هغه کښې د ضروریاتو کمول او زیاتوالی، د موکلف شوی لگښت د ۸۳ میلیون ډالرو په ارزښت لورول او د یادی پروژې لپاره د ټاکل شوی نېټې د ۲۰۱۱ کال د جون تر میاشتې پورې غزول شامل دی. دا څیړنه یا پلټنه د څلور مهمو موخو د تر لاسه کولو لپاره په لاره اچول شوی ده:

- د دی امر د معلومولو په موخه چې ایا یاده شوی پروژه د قرارداد د موادو سره سم چې په هغه کښې د دی پروژې لگښت، تقسیم اوقات او د دی پروژې پایلې او نتجې شاملې دی په سمه توګه تر سره شوی دی او که څنګه.
- ترڅو د AFCEE سره مرسته وشي چې په ادارې او د څارنې د اصولو او غوښتنو سر سم چې په هغه کښې خپله د AFCEE مقررات، د قرارداد غوښتنې او شرایط او د فدرال د لاسته راوړنو مقررات شامل دی په سمه توګه چارې په مخ یوړل شي.
- د افغان ملي اردو لپاره د پلانونو مشخص کول تر څو وکولای شي د امکاناتو د مالکیت، د اړونده دندو سمه پر مخ بیونه، او د اورد مهالی پایښت په اړه ټول لازم ګامونه اوچت او د هغه پر مخ وړلو جوګه شي.
- هغه خصوصي امنیتي کمپنی په ګوته کړی، تر څو معلومه شي چې یادی شوی کمپنی شخصي یا د سیمې امنیتي چارې پر مخ وړی، د هغوی مقررات او رول او وکتل چې د افغانستان د اسلامي جمهوریت په تایید خپل دندې پر مخ وړی او که څنګه.

د پروګرام څیړنه: د افغانستان په یو ټاکل شوی ولایت کښې د USAID او امریکا د بهرنیو چارو لخوا د تمویل شوو څلورو پروژو څخه کتنه

سیگار یا د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی په هغه ولایت کښې د USAID او د بهرنیو چارو د وزارت لخوا تمویل شوی پروژو څخه لیدنه وکړی چې تر اوسه نه وو انتخاب شوی:

- د سیمیز ثبات لپاره ځانګړی شوی مرستی (USAID)
 - د کړواو د ترسره شوو کارونه پر اساس د والیانو لخوا ورکړل شوی مرستی (USAID)
 - د اضطراري حالاتو لپاره مرستی (DoS)
 - د ملګی دیپلوماسی لپاره مرستی (DoS)
- دا پروګرامونه په محلی کچه باندې د غوره حکمت کولو د ظرفیت د لوړولو او په ولایتی او د ولسوالیو په کچه د پرمختیا د رامنځ ته کولو په موخه په لاره اچول شوی دی. د ولایت ټاکل به په جدا توګه په پروګرام کښې د مصرف شوو مرستو پر اساس غوره او انتخاب کړل شي.

دا څیړنه او پلټنه درې موخې لری:

- په ۲۰۰۹ FY او ۲۰۱۰ FY کښې د لګول شوو پیسو معلومول.
- د امریکا د متحده ایالاتو د حکومت سره په دی نیت مرسته او کمک تر څو معلومه شي چې دیادو شوو پروګرامون لپاره ځانګړی کړل شوی مرستی په سمه توګه کارول شوی او د او د اصلی موخو ته د رسیدلو لپاره په سمه لاره روانی دی.
- د امریکا د متحده ایالاتو او د افغان دولت سره په امر کښې مرسته او کمک چې معلومه کړی، تر څو دا مرستی د خپلو اصلی موخو یعنی د غوره حکمت کولو، پراختیای رامنځ ته کول او د مخالفینو سره مبارزې په لاره کښې تر کومه حده توانیدلی دی چې دا هدفونه تر لاسه کړی.

د پروګرام څیړنه او پلټنه: د افغانستان د بیا رغونې په موخه د امریکا د متحده ایالاتو د مرستو کارونه او حساب ورکونه

دا څیړنه به د ARTF واززوی، چې د امریکا د متحده ایالاتو او د نور کمک ورکونکو هیوادو لخوا تمویل او د

نړیوال بانک لخوا اداره کیږي. د ARTF مرستې د افغانستان د ملی بودجه په پام کېني نیولو سره ترسره کیږي او په همدې معنی هم دی پداسی حال کېني امریکا او نور کمک کوونکی هیوادونو پرمختیایی مرستې په مستقیم ډول د افغانستان د اسلامی جمهوریت سره ترسره کیږي. د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر د میاشتي په شان، د امریکا د متحده ایالاتو ۹۷۲ میلیون ډالر مرسته تر سره کړی - چی تقریباً یو په څلورمه حصه د ټولو وعده شوو مرستو (۴ میلیارډه د ۳۲ هیوادو او سازمانو څخه) جوړوی. د څیړنه د هغو تحقیقاتو یوه برخه ده چی د افغانستان سره د هغو هڅو چی د امریکا د متحده ایالاتو او نورو کمک کوونکو هیوادونو لخوا تر سره شوو مرستو په اړه تر سره کیږي. دا څیړنه دوه موخي او هدفونه لری:

- د ARTF د تکیلاتو څیړنه، د افغانستان د عمومی بودجه سره د هغه رابطه، قصد کرل شوی کارونه او مصرف او د کمک کوونکو مرستې او سهم.
- د هغو میکانیزمونه په گوته کول چی د امریکا د متحده ایالاتو، د نړیوال بانک او د افغانستان اسلامی جمهوریت لخوا پدی موخه را منځ ته شوی دی تر څو د امریکا لخوا ARTF سره ترسره شوی مرستې وڅیړي.

د دی راپور تر وخته، د سیکار یا د افغانستان دبیا رغونې لپاره د ځانگړی عمومی پلټونکی لخوا د دوو زیربنایی پروژو د رغونې، څارنې او د اورد مهالی بقا او پایښت په اړه تر سره کیږي؛ د USAID او د CARE یا پاملرنې د نړیوالی موسسې سره د همکاری پریکړه لیک؛ او خصوصی امنیتي کمپنی په اړه تحقیقات شامل دی.

په هرات او مزار شریف کېني د امریکا د متحده ایالاتو د انجینری د مرکز او د یو محیطی زیربنایی پروژې څیړنه او بیا کتنه

سیکار د AFCEE لخوا تر سره کیدونکی دوی زیربنایی پروژو په اړه پلټنه تر سره کوی. دا بیا کتنه درې موخي لری:

- د هغو وړاندیزونو او تعدیلاتو ارزونه چی د قراردادی لخوا د لومړنی روغونې چاری په مزار شریف او هرات کېني د مقرراتو او غوښتنو سره سم پر مخ وړل کیږي.
- د کیفیت د کنترول د قراردادی او د AFCEE سره د پروژې د نوعیت او د پرونتیا او سلامتیا په اړه مرسته او همکاری.
- د هغو ارزونه د امکاناتو د بقا او د پایښت په موخه.

د USAID لخوا د پاملرنې د نړیوالی موسسې او په کابل کېني د کلیو د پراختیا د پروگرام په اړه د پریکړه لیکو او مرستو ارزونه او څیړنه

سیکار د پاملرنې د نړیوالی موسسې- او په کابل کېني د کلیو د پراختیا او د USAID تر منځ د همکاری په اړه د ۶۰ میلیون ډالرو په ارزښت سره مرسته وکړی - چی یو د هغو څلورو پروگرامو د ډلې دی چی په د افغانستان په بناری سیمو کېني د غذایی نا خونديتوب په اړه دی. د یو کلن پروگرام د بشپړیدو نیټه په حقیقت کېني د ۲۰۱۰ کال د مارچ میاشت وه؛ خو بیا هم، دا پروگرام د ۲۰۱۱ کال د سپتمبر تر میاشتي وغزول شو. د دی څیړنه څلور موخي لری:

- د هغو تگ لارو ارزونه چی USAID د دی قرارداد په ورکولو کېني ورڅخه گټه اخستی ده.
- او مشخصه کړی چی قرارداد په ټاکل شوو مصارفو، تقسیم اوقات او ټاکل شوو پایلو سره سم تر سره شوی دی.
- د نقدو پیسو د ویش په گډون د USAID او د پاملرنې د نړیوالی موسسې د نظارت او د کنترول پراگرامونه وارزوی.

- د پروگرامو د اصلی اهدافو او موخو ته د رسیدو د کچې ارزونه.

د نړیوال ستراتیژیک گروپ لخوا د بیارغونې د امنیتي مرستو ارزونه او نظارت.

- دا څیرنه به معلومه کړی چې USACE ته په مناسب وخت او لگښت باندې امنیتي خدمات او مرستې ورکړل شوی دی. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې بیا کتنې د موخو او اهدافو د سپیناوی په اړه ترسره کېږي. د بیا کتنې دا څیرنه دوی مهمې موخې لري:
 - د هغو خدمتونو چې د نړیوال ستراتیژیک گروپ لخوا ترسره شوي څیرنه او د دې معلومول چې دا خدمتونه د قرارداد په معین وخت، لگښت او نورو وړاندیزونو او تعدیلاتو په نظر کېښی نیولو سره تر سره شوي دي که څنګه.
 - دا جوته کړی چې USACE، د نړیوال قرارداد څیرنو او نظارت د فدرال د زده کړو د مقرراتو، د USACE د قوانینو او په قرارداد کېښی ذکر شوو مقرراتو سره سمه ترسره کړی دي.
- سیگار د امریکا د متحده ایالاتو لخوا د افغان ملي امنیت د ځواکونو د رغونې او د روزلو په اړه اته روانې څیړنې تر سره کوي.

د افغانستان د ملي یووالې پروگرام

- دا څیرنه د هغو تحقیقاتو د لړۍ یو برخه ده چې د امریکا او د نور مرستو کونکو د کمک چې د افغانستان د اسلامی جمهوریت د فساد پر ضد د مبارزې د ظرفیت د لوړولو په موخه تر سره کېږي. دا څیرنه د هغو مرستو یو برخه ده چې د افغان ملي ادارو سره د هغو داخلي لارو چارو په ګډون کمک وکړی تر څو دا مرستې د فساد، ضایع او د ناوړې کتې په وړاندې خوندي کړي.
- په کال ۲۰۰۳ کېښی، د افغانستان د کلیو د بیارغونې وزارت د ملي یووالې پروگرام تاسیس کړ ترڅو د هغه اړې ټولني وپېژني، د هغوی سره د مرستې لپاره پلان جوړ، اداره او د هغو د پرمختیایي پروژو څخه څارنه وکړي. لکه د ۲۰۱۰ کال د سپټمبر په شان، د نړیوالې ټولني د NSP سره ټول ټال ۱،۴ میلیارده ډالر مرسته کړی ده. د امریکا متحده ایالاتو ۵۲۸ میلیون ډالره مرسته کړی، چې د NSP سره په یواځې ډول تر ټولو ستر مرسته کونکی دی. دا څیرنه څلور موخې لري:
- د امریکا د متحده ایالاتو او نورو مرسته کونکو لخوا د NSP سره ترسره شوي مرستې وڅاری چې د کومو موخو لپاره کارول شوي دي.
- د مرسته شوو د نظارت او داخلي څارني سره مرسته او کمک کول.
- معلومه کړی چې NSP خپلوتاکلو موخو ته رسېږي.
- NSP ته په دریمه مرحله کېښی چې اخری مرحله ده ورپېښی ستونزې په ګوته کړي.

د افغان ملي پولیسو د کارکونکو د ادارې پروسه او سیستمونه

- سیگار دا پلټنه د دې لپاره ترسره کوي چې د هغه حد جاج واخلي تر کومه چې افغان ملي امنیت ځواک د پرسونل د حساب لپاره دقیق سیستمونه جوړ کړي دي. دا څیرنه په ځانګړې توګه په افغان ملي اردو او ملي پولیسو باندې تمرکز کوي، اما د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې یوازی په افغان ملي پولیسو باندې تمرکز کوي، تر څو وکولای اړینو غوښتنو او د ملي پولیسو سره علاقې ته ځواب ووايي او همدا ډول د امریکا د حکومت د حساب ورکونې د اداره کار او دنده په تکراری ډول د تر سره کیده څخه یی هم مخ نیوی کړی وی.
- د دې پلټنې څلور مهمې موخې دي:

- د افغان ملی پولیسو د کارکوونکو د ادارې په اړه تگ لارې او سیستمونه:
- د هغو گامونو چې د افغانستان جمهوریت او کمک کوونکو لخوا د افغان ملی پولیسو د کارکوونکو د کړنو او سیستمونو په اړه اخیستل شوی دی.
- د هغو ستونزو په گوته کول چې د افغان ملی پولیسو د کارکوونکو په پروسه او سیستمونو اغیزه لری.
- د هغو هڅو د کچې او اغیزی د معلومول چې د فساد، ضیاع و ناوره گټې د مخنیوی په اړه اخیستل شوی دی.

افغان ملی امنیتي پوځ ته د ورکړل شوو موټرو په اړه د حساب ورکولو لړی

د امریکا متحده ایالاتو افغان ملی امنیتي پوځ ته لسگونه زره موټر ورکړی او هوډ لری چې د زرگونه نور، لیر تر لیره د ۲۰۱۲ کال تر اخره د دی ځواک ته ورکړی د دی موټر ډیری برخه پېرودنه د بهرنی نظامی پېرودنی سیستم سره سم ترسره شوی دی، چې د دفاع د امنیتي هم غږی د اجینسی له لوری تر سره شوی دی. دا څیرنه د افغان ملی امنیت د ځواکونه په اړه د حساب ورکونی، تعقیب او د توکو د ساتلو په اړه د هغوی د عمومی وړتیا په اړه هم معلومات وړاندی کوی. دا څیرنه درې موخي لری:

- د افغان ملی امنیتي پوځ د موټرو اړتیاوی او دا چې تر کومه حده دا اړتیاوی پوره شوی دی.
- معلومه کړی چې CSTC-A او افغان ملی امنیتي ځواک کولای شی د امریکا په مرستو باندی د اخیستل شوو موټرو، د هغوی د شمیر په اړه او د هغوی د کار د توان په اړه ټول معلومات ورکړی او که څنگه.
- دا معلومه کړی، څرنگه چې CSTC-A د افغان ملی امنیتي پوځ له لوری په امریکایی مساعدتو باندی د اخیستل شوو موټرو په اړه تضمین ورکړی چې دا پوځ کولای شی د دی موټرو ستانه وکړی، د هغوی څخه سمه گټه واخلي او هغه وساتی تر کومه حده ریبینتیا ده.

د امریکا د متحده ایالاتو هڅې، تر څو دافغانستان د جرمونه په وړاندی ځواک څه ډول پر مخ ځی.

دا څیرنه د امریکا د متحده ایالاتو د هغو هڅو سره چې غواړی د افغانستان د جرمونو په وړاندی د ځواک ظرفیت لوړ شی مرسته کوی. دا څیرنه د هغو تحقیقاتو یوه برخه ده چې د امریکا د متحده ایالاتو له خوا د افغانستان د اسلامی جمهوریت سره د فساد پر ضد د مبارزې لپاره ورکړل شوی دی.

دا څیرنه او پلټنه درې موخي لری:

- د امریکا د هغو هڅو او مرستو په گوته کول چې غواړی MCTF تقویه کړی.
- معلومه کړی چې د امریکا د متحده ایالاتو مرستی د مربوطه قوانینو او مقرراتو په نظر کبني نیولو سره ډیزاین او عملی شوی دی او که څنگه.
- معلومه کړی چې د امریکا مرستی ټاکل شوی موخي تر لاسه کوی.

د امریکا او نړیوالو مرستی د افغانستان د بانکي سیستم او د پولی کنترول او پرمختیا په اړه

د امریکا کانگرس د افغانستان د بانکي سیستم او په فاحشه توگه د نقدو پیسو د کابل د هوایی ډگر د لاری د انتقال په اړه خپل تشویش وړاندی کړی دی. دکانگرس څیړنو ته د ځواب په موخه، دافغانستان دبیار غونې لپاره ځانگړی عمومی پلټونکی د امریکا د هغو مرسته په اړه چې د افغانستان د بانکي سیستم او د پولی واحد او په لویه کچه د نقدی پیسو د انتقال په اړه د مقرراتو څیړنه په لاره اچولی ده. دا څیړنه څلور موخي لری:

- د بانکي او پولی واحد د کنترول په اړه د سیستم په کډون، د افغانستان د ملی سیکتور د حالت او پرمختیا ارزونه.

د سیگار نظارت

- د پولی واحد په اړه د کنترول سیستمونه، پالیسیګانې او د افغانستان د اسلامی جمهوریت فعالیت او کرنې، او د هیواد څخه په لویه کچه د نقدو پیسو انتقال په اړه مقررات.
- د امریکا د متحده ایالاتو هغه پروګرامونه او فعالیتونه چې د افغانستان د بانکي سیکتور او د پولی واحد د کنترول د لارو چارو مندل او په کوته کول.
- د دی پروګرامو د موثریت د کچې معلومول او دا چې تر کومه حده د ټاکل شوو موخو ته د رسیدو په لاره کښې منظمې او هم غزې کرل شوی دی.

د امریکا متحده ایالاتو د افغانستان د کرهني د سیکتور سره مرستي

- د امریکا د ستراتیژي یو لومړیتوب د افغانستان د کرهني د سیکتور بیا رغونه ده. دا څیرنه څلور موخي لری:
- د FY2011 په دویمې ربع کښې امریکا او د نړیوالی ټولنی هغه مرستي چې د افغانستان د کرهني د سیکتور سره ترسره شوی په کوته کول.
- د هغو ستراتیژيو او موخو په کوته کول چې کولای شی د امریکا مرستي د افغانستان د کرهني سکتور د پراختیا لپاره ګټوری وی.
- و ارزوی چې د امریکا مرستي تر کومه حده توانیدلی دی چې د کرهني په سکتور کښې خپلو اصلی او ټاکل شوو موخو او اهدافو ته رسیدی.
- د امریکا د کرهنيزو مرستو د ضایعه کیدو سره د مخامخ کیدو د کچې په کوته کول.

په افغانستان کښې د لومړنی دفاعی لایحې د تضمین د پروګرام پلي کول

په افغانستان کښې د لومړنی دفاعی لایحې (DBA) د تضمین پروګرام چې د امریکا د کارګرانو د ځانګې لخوا پر مخ وړل کیږی، د دی لایحې په اساس چې وایی، ټول فدرال دولتی قراردادیان او دویم لاس قراردادیان باید خپلو هغه کارکوونکو ته چې د امریکا څخه د بهر دننه تر سره کوی باید د اوبنتی زیان لپاره تاوان ورکړی. DoS،DoD او USAID هغه دری اساسی امریکایی ادارې دی چې په افغانستان کښې د بیا رغونې هڅې پر مخ وړی. DoS،DoD او USACE د یو ډول بیمې یا د تضمین د څخه ګټه اخلی، په دفاع وزارت یا (DoD) پوری نوری ادارې خپل قراردادیانو ته اجازه ورکوی تر څو خپل د بیمې تګ لاره غوره کړی. د څیرني په دی لری کښې، سیګار د پروګرامو سیستمونه، لګښتونه، د پروګرامو اداره او تسلیمونکو ته د ورکړل شوو پیسو په اړه څیرني تر سره کوی.

دا څیرنه څلور موخي لری:

- دا څیرنه څلور موخي لری
- د قضیو د معلوماتو په کمک، معلومه کړی چې څومره د دغو مصارفو په بیمه باندی لګول شوی دی او معلومه کړی چې مرستي په سمه توګه لګول شوی دی او د حساب ورکړی سستم په سمه توګه شتون لری که څنګه.
- د قضیو د معلوماتو په کمک، معلومه کړی چې څومره د دغو مصارفو په بیمه باندی لګول شوی دی او معلومه کړی چې مرستي په سمه توګه لګول شوی دی او د حساب ورکړی سستم په سمه توګه شتون لری که څنګه.
- معلومه کړی چې مناسبی تګ لاری چې کارکوونکو ته هغه امتیازات چې هغوی بی مستحق دی ورکول کیږی او که څنګه.

په افغانستان کېنې د امریکا د ملکې وګړو د سطحې لوړول (DoS) د عمومي څیړونکي سره په ګډه څیړنه او پلټنه تر سره کول

په افغانستان کېنې د امریکا د سټراټیژي یوه برخه په هغو ملکې هڅو پورې تړلې ده چې کولای شي د غوره حکمت جوړ او په هیواد کېنې اقتصادي پرمختیا را منځ ته کړي. په افغانستان کېنې د امریکایي ملکې کار کوونکو شمیره په څرګند ډول د ۳۲۰ تنو څخه ۱۱۶۷ تنو ته د ۲۰۰۹ کال نه تر د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر میاشتې پورې لوړه شوی ده. د DoS د عمومي پلټونکي سره په ګډه به هغه هڅې وڅیړي چې په ملکې برخه کېنې د ظرفیت د لوړوالي په موخه ترسره شوی او همدا ډول په افغانستان کېنې د لا نورو ملکې کاروونکو ځای په ځای کول دي. دا څیړنه دوی موخې لري:

- په FY2009 او FY2010 کېنې په ملکې پرمختیا او پراختیا باندې د لګول شوو مرستو لګښت او همدارنګه د امریکایي اجنسیانو سره د ارزونې په چارو کېنې مرسته او کمک.
- په FY2011 او FY2012 کېنې د امریکایي اجنسیانو سره د ملکې پراختیا لپاره د اټکل شوو لګښتونو په ګوته کول او د هغوی د هغو هڅو سره کمک کول چې غواړي د دی لګښتو د پایښت په اړه لاری چاری وازروي.

سیکار د هغه صلاحیت له مخې چې په P.L. 110-181 کېنې د را منځ ته شوو تعدیلاتو سره سم ورکړل شوی دی د دريو بیارغونو پروژو عدلی څیړنې ترسره کوي. دا قانون دافغانستان دبیا رغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي څخه غواړي چې د ناسمو ورکړو – لکه د دوه واری پیسو ورکول او ناقانونه قراردادیانو ته د پیسو ورکړه – او د هغو چمتو شوو مرستو چې د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي شوی عدلی راپور چمتو کړي. دا څیړنې د دفاع وزات، DoS او د USAID په اړه هغه پلټنې چې د بیا رغونو اړوند د معلوماتو د انتقال په اړه شاملې دي.

د DoD د عدلی څیړنو په ترڅ کېنې د افغانستان د بیارغونو په اړه د معلوماتو انتقال او لیرېدونه

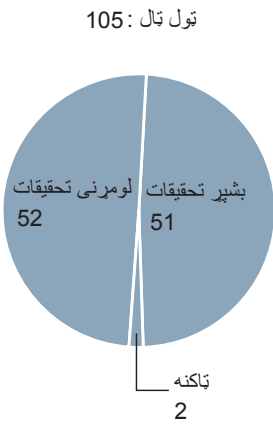
د ۲۰۱۰ کال د مارچ په میاشت کېنې، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د DoD مناسبوالي، موکلفوالي او د ASFF د ۲۰۰۹ کال له لاری د ۲۰۰۵ مالی کال کېنې د مصارفو په اړه د معلوماتو انتقال چې ټول ټال ۲۵،۲۳ میلیارد ډالره کیږي. د مقایسوي عدلی څیړنو لپاره د معلوماتو تر لاسه کول یو ستونزمن او ګران کار وو، ځکه چې د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي په ښکاره د انتقال په اړه دی معلوماتو ته لاس رسی نه درلود. د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په یوویشتمه، د دفاع، مالیې او محاسبه د خدمات (DFAS) – د بهرنی نظامی پیروندې لپاره امنیتي مرستې (FMS) - سیکار منی او دا تایید وی چې د ASFF لپاره منظور شوی مرستی سمدستی FMS ته انتقال شوی چې تر څو په موکلف شوو دندو باندې وګلول شي. دا د هغو ستونزو ښکارندوی کوي چې د عدلی بیا کتنې لپاره د معلوماتو په تر لاسه کولو کېنې ورسره مخامخ شوی وو. سیکار په پرله پسې ډول زیار باسی تر څو اړونده معلومات تر لاسه کړي او خپل فعالیتو ته د FY2010 د انتقال په موخه پراختیا ورکوي.

سیکار د DFAS د ډیری غړو د FMS د مسولینو په ګډون ګډ کار کوي، تر څو د معلوماتو درلودونکي او د منبعو سیستمونه په ګوته کړي. کله چې انتقالی معلومات تر لاسه شول، دا معلومات به د خطر اټو د ثبتولو او د مهمو معلوماتو د ځانګړو لارو چارو څخه به ګټه وکارول شي، تر څو فساد، ضایع او د ناوړه ګټې اخیستنې په ګوته کړي. دا پایلې کولی شي چې د سیکار سره مرسته وکړي یا هم دا اداره تحقیقاتو او څیړنو کولو ته چمتو کړي.

د سیگار نظارت

1.1 انځور

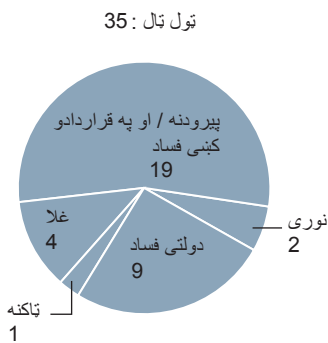
د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې څیړنه: د پرانیستو تحقیقاتو وضعیت او حالت د 2010 کال د اکتوبر یو درېشمه

سرچینه: د SIGAR د تحقیقاتو ریاست
12/1/2011

1.2 انځور

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې یا سیگار تحقیقات: نوی تحقیقات، د 2010 د اکتوبر د لومړۍ نېټې څخه بیا د دېسمبر تر یو درېشمې

سرچینه: د سیگار د تحقیقاتو او څیړنو ریاست
18/1/2011

په افغانستان پورې اړوندو د انتقالی معلوماتو عدلی څیړنه او بیا کتنه

سیگار په FY2002 څخه بیا د 2010 کال د جولای میاشتې د USAID د دندو د مناسبوالي، موکفیت او د لګښتو په اړه انتقالی معلومات چې په ابتدایي ډول په ESF پورې ارتباط لري په اړه څیړنې ترسره کوي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي څیړونکې د 73272 انتقالاتو او د 1211 پلورونکو په اړه خپلې لومړنۍ څیړنې پای ته رسولې. عدلی څیړونکو د 19 عدلی څیړونو یوه لړۍ ترسره کړه تر څو غیر عادی چاری په ګوته کړي، د دې څیړونو پایلې د ګند شمیر غیر عادی کارونو او مصارفو شکارندوی کوي.

د سیگار عدلی ټیم دغه غیر عادی چاری ارزوي او په ممکنه استثناتو په اړه کار کوي. د سیگار پلټونکې اضافی الکترونکې ازموینې تر سره کوي او د سیگار د محقیقینو سره کار کوي تر څو د قراردادو پورې اړوند اسناد، بیجګ او د پیسو د ورکړو په اړه څیړنې تر سره کوي. برسیره پر دې، سیگار د دې پایلو په اړه خطر د درجه بندۍ د میټرولوژۍ څخه ګټه اخلي او د دې پایلو څخه به په راتلونکې، او په ګډ تحقیقاتي ابتکاراتو کې ګټه واخلي. سیگار د نویو ورکړل شوو مرستو په اړه هر کله چې مهمه وي خپلو څیړنو ته به دوام ورکړي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې به د هیلو لا سپیناووی په موخه د قرارداديانو د مسولینو، خرڅوونکې مدیر او نورو اړوندو کارکوونکو سره خپلو پوښتنو ګروپینو ته دوام ورکړي. د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د پایلو څخه د روانو تحقیقاتو او څیړنو لپاره هر کله چې اړینه وي کار او ګټه اخیستل کېدای شي.

DoS هغه انتقالی معلومات چې د افغانستان د بیارغونې په اړه دي، د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې هوډ لري تر څو د DoS لخوا د هغو مرستو

چې د هغو انتقالی معلوماتو د څرنگوالي، موکفیت او د لګښت په اړه چې د INCLE سره یې په FY2002 څخه بیا تر اوسه پورې چې ټول ټال 2,68 ملیارد ډالر ارزښت لري څیړنه او بیا کتنه تر سره کړي د سیگار مسولینو DoS ته مخکې له مخه خبر ورکړي چې مونږ به دا څیړنه د 2010 کال د جون په څلوریشتمه تر سره کوي، او د DoS سره به د 2010 کال د اګست د میاشتې په 19 مه یو سرریزه غونډه نیسي، که څه هم DoS وده کړه وه او دا یې منلې وه چې دوی به هغه مسولین په ګوته کوي چې کولای شي اړونده معلومات برابر او چمتو کړي خو تر اوسه یې دا معلومات سیگار ته نه دي سپارلي. د 2010 کال د دېسمبر په 28 مه د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې د DoS ادارې ته یو استعلام واستوي او پوښتنه یې تری وکړه چې کله به دا معلومات ورکړل شي. تر هغه وخته چې دا راپور د چاپ لپاره استول کېدو، سیگار ته دغه غوښتل شوی معلومات نه وو سپارل شوي.

د سیگار تحقیقات او څیړنې

تر هغه وخته چې دا راپور د چاپولو په موخه استول کېدې، سیگار 35 نوی قضیې پرانیستی او په هغو ګڼو تحقیقاتو کې یې ګډون کړی چې د 22 میلیون ډالرو په ارزښت هغه مورد وو چې په هغه کې افغان کارکوونکو ته حق الزمه نه وه ورکړل شوی، 11 میلیون ډالره د افغانستان اسلامي جمهوریت ته د مالیه نه وو ورکړل شوی، 50,000 ډالر د مصرفو څخه ګرزول شوی، د غلا شوو توکو بیا مندنه، د یوه قراردادي د رشوت او بډي په تور نیونه او دوو کمپنیو دوه کارکوونکې د کار څخه د منع کولو په اړه وې. سیگار یا د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې د افغانستان د لوی څارنوالی سره په دې موخه نژدې همکاري لري تر څو وکولای شي د ګڼو څیړنو او تحقیقاتو په موخه قضیې په ګوته او بیا یوځای کار پری وکړي.

سیگار د 105 هغو جرمي او حقوقي پېښو پلټنه او د هغو په اړه تحقیقات کوي چې په هغه کې د امریکا د

هغو مرستو څخه چې د افغانستان د بیا رغونې لپاره ورکړل شوی اوس د ضایع کیدو، فساد او ناوړه گټه اخیستو تور لگیدلی دی. د ۲۰۱۰ کال د دسمبر ۳۱ می پوری، سیگار د ۲ پېشو د ارزونې، ۵۲ لومړنی تحقیقات او د ۵۱ پېشو په اړه بشپړ تحقیقات تر سره کړی. سیگار د دی ربع په ترڅ کې ۷ قضیې وتړلی.

د سیگار د روانو څیړنو ۵۴ فیصده هغه قضیې دی چې په پېردونو یا خریداری کېنې د د فساد تور پری لیکدلی دی، ۲۶ فیصده یې د ډبو او رشوت په اړه، او پاتې ۲۰ فیصده کېنې لکه د غلا او نور قضیې شاملې دی. ۱،۱ انځور د روانو قضیو حالت شایې. ۱.۲ نوی قضیې د نوعیت په اساس بیانوي.

سیگار د FY2011 لومړی ربع پداسې حال کېنې پای ته ورسول چې د تحقیقاتو څانگې ته یې ۳۲ کارکوونکي په دندو و گمارل. د دی ډلې څخه، ۱۶ کارکوونکي د افغانستان لپاره ځانگړی شوی دی او اته نور یې د سیگار په مرکزی دفتر کښی دنده تر سره کوی.

د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکي د ۲۰۱۰ کال د ماموریت د ځواک سره د نژدی کار کوی، تر څو هغه قراردادیان او دویم لاس قراردادیان په گوته کړی چې کیدای شی مخالفتیو او یا هم نورو جرمی کړیو ته مرستی انتقال وی. د افغانستان د بیا رغونې لپاره عمومي ځانگړی پلټونکي د افغانستان د شفافیت د ادارې سره هم د نژدی کار کوی، د امریکا او د افغان محقیقینو گډ ټیم تر ډیر د هغو افغانانو چې په فساد کېنې بنسکیل دی په اړه تحقیق، د هغوی بندې کول او محاکمه کولو لپاره کار کوی. د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکي د امریکا د متحده ایالاتو د فدرال اجنسیانو له ډلې ده چې د افغانستان د لوی څارنولی سره د نژدی کار کوی تر څو هغه قضیې په گوته او درجبندي کړی تر څو ورسته د گډو څیړنو په ترڅ کېنې وڅیړل شی.

د دی ربع یا درو میاشتو په ترڅ کېنې، ASIU د سیگار څلور تگ لاری خپلی کړی تر څو د هغو افغانانو په اړه ورڅخه په څیړنو کېنې گټه واخیستل شی چې د بیا رغونو په پروژو کېنې ترسره شوی. د ASIU لخوا په روانو څیړنو کېنې، چې په هغه کېنې د FZE د لویو تیلو تجارت کوونکي او د لوجیستکی چوپړو وړاندی کوونکي، ۴۰۰۰ افغانانو ته د هغوی د کار اجوری نه ورکولو له امله ۲۲ میلیون ډالره، او افغان دولت ته د مالیې نه ورکولو له امله ۱۱ میلیون ډالر شامل دی. د سیگار څیړونکو د کمپنو لخوا د پریکړو کولو په ډیرو غونډو کېنې گډون کړی دی. سیگار او امریکا د متحده ایالاتو نور قانون پلی کوونکي څانگې به د ASIU لخوا د هغه کمک او مرستو لپاره چې د پریکړه او فیصلو کولو په ترڅ کېنې یې تر سره کړی، تقدیرنامی او ستاینلیکونه تر لاسه کړی.

د سیگار، د USAID د عمومي پلټونکي دفتر، د تحقیقاتو فدرال اداره، نړیوال قراردادو په اړه د همکارۍ ځواک او د پېرودني د فساد ملی ځواک د گډو تحقیقاتو په نتیجه کېنې په افغانستان کېنې د بیا رغونې د یو ستر مدیر په نیولو تمامه شوه. دا قراردادی چې د استرالیا د هیواد وگړی دی د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر په ۱۲ د هندوستان په دهلی هوای ډگر کېنې و نیول شو او امریکا ته د تحقیق لپاره لیږلو ته انتظار باسی.

د قراردادی په ضد د امریکا د کولمبیا د ولسوالی په محکمه کېنې د ۲۰۱۰ کال د اگست په ۱۹ مه اقامه صورت وموند، صورت دعوا چې په حقیقت کېنې د تړلو دروازو تر شا تر سره کیدله د ۲۰۱۰ د اکتوبر په ۱۲ مه علنی شوه، دا صورت دعوا نوموړی قراردادی د دویم لاس قراردادی څخه د ډبو په اخیستو تورن کوی، یاده شوی پروژه د USAID لخوا تمویل کیدله. د ډبو اخیستو لپاره اعظمی یا لویه سزا ۱۰ کاله زندان او ۲۵۰۰۰۰ ډالره جریمه گڼل کیری.

د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکي د خپلو معینو لارو له طریقه ډیر شمیر شکایتونو تر لاسه کړل، دا شکایتونه د هغو دوو کمپنیانو (K5 گلوبل او بینت فاووج ال سی) په اړه وو چې د امریکای وگړو له لوری رهبری او پر مخ بیول کیدلی، او ویل شوی وو چې دی کمپنیانو مخکی له دی چې دویم لاس افغانی قراردادیانو ته د هغوی پیسی ورکړی د افغانستان پریسی وو.

د سیگار نظارت

سیگار دا شکایتونه په افغانستان کېنې د ICCTF کېنې د خپلو ملگرو سره شریک کرل او دا شکایتونه یې اړوند جرمی تحقیقاتو سره یو ځای کړی. د سیگار د څیړونکو د معلومات په اساس چې د کره کتنې و تجزیې او تحلیل وروسته د امریکا د پیروني کېنې د فساد په وړاندې ځانګې ته به وسپارل شې، د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په اوویشتمه د دی دوو کمپنیانو د هغو دو امریکایي کارکوونکو چې د مدیریت په بست کېنې یې دنده ترسره کوله د جلب او د نیولو لپاره د مکتوبونو د جوړولو وړاندیز وکړ. په وړاندیز شوو د جلب او گرفتاری په لیکونو کېنې راغلی چې دا کمپنیانې و نه توانیدلې چې ۲،۵۵ میلیون ډالرو په ارزښت کارکوونکو ته د هغوی اجوره او حق الزمه نده ورکړی.

د روانو تحقیقاتو په ترڅ کېنې، سیگار داسې معلومات تر لاسه کړل چې په کنړ ولایت کېنې د گوریک پل چې د امریکا د مرستو څخه تمویل شوی وو د بی کفایتې او نا سم ډول د رغونې له امله ړنګ او چپه شو. په افغانستان کېنې د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټونکی ته معلومه شوه چې یاد شوی پل د CERP په مرسته د یو افغان قراردادی لخوا رغول شوی وو.

د یاد شوی ولایت د بیارغونې ولایتی ټیم چې د دی پل قرارداد یې ترسره کړی تر هغه د پله له نسکوریدې خبر نه وو چې سیگار د دی پله په اړه انځورونه او عکسونه ورته وړاندې کړل. د پله د نسکورید د تایید څخه وروسته، پې اړ تی یا ولایتی بیارغونې ټیم سیگار ته مشوره ورکړه چې تا پل نو نور وړانتي نلری او ندی تضمین شوی او د بیا جوړولو غوښتنه به یې وشې. پداسې حال کېنې چې، د سیگار او د محققینو لخوا د اسنادو کتنه او پلټنه په ډاګه کوی چې دا پل لا تر اوسه وړانتي یا تضمین لری. د سیگار لخوا وړاندې کړل شوو اسناد د کتنې او لیدو وروسته په کونړ کېنې ولایتی بیا رغونې ټیم په دی سلا شو چې افغان قراردادی سره د یاد شو پل په اړه پخوانی وړانتي یا تضمین ته ادامه ورکړی او هغه تعقیب کړی.

په لومړی ګام کېنې د پله د جوړولو لپاره ۱،۶۸ میلیون ډالره ورکړل شوی وو، سیگار ته معلومه شوه چې د پل د بیا رغونې لپاره به ۵۰۰۰۰۰ ډالر لګول شوی وای.

دا تحقیقات په دی موخه غزول شوی دی چې په همدې سیمه کېنې یو بل پل چې د بی کفایتې او په غیر مسلکی اصولو رغول شوی او اوس د نړیدو او وړانیدو د خطر سره مخامخ دی.

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی د هغو ادعاوو په اړه چې ویل کېږ د یو منظمی، لویې او په سیستماتیک ډول د یوې حلقي لخوا امریکایي توکی غلا شوی او په کابل، کندهار او د بگرام په هوایي ډګر کېنې د ګدام د توکی غلا شوی دی. په بگرام او ټول پروان ولایت کېنې د سیگار څیړونکی د نظامی قواوو د چارواکو سره چې د په بگرام کېنې د نظامی عملیاتو د امنیت مسولین دی د نژدی کار کوی. دا ځواک د شمیر د قانون پلی کوونکی مسلکی غړی لری چې افغان ملی پولیسو ارزونه کوی.

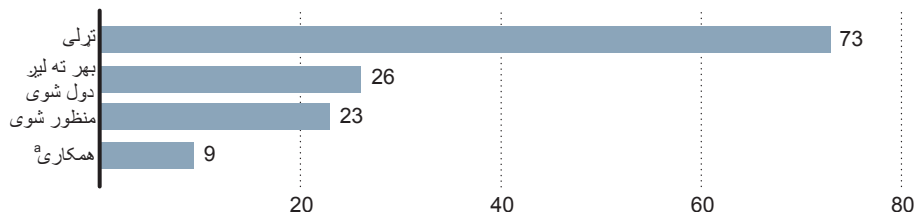
په دی ربع یا درو میاشتو کېنې، د افغان ملی پولیسو چې په ګډه د عملیاتی ځواک سره داسې کانټینرونه ترلاسه کړ چې د ۵۳۲۰۰۰ ډالرو په ارزښت امریکایي رغونیز توکی او یو شمیر موټر وو. افغان ملی پولیسو یاد شوی توکی هله تر لاسه کړل چې دوه یو افغان او بل پاکستانی وګړی ونیول. د سیگار څیړونکو د عملیاتی ځواک د قانون د پلی کوونکو مسلکی کارکوونکو او د امریکا د پوځ د تحقیقاتو د قومندانې معلومه کړه چې دا توکی د امریکا د ملکیت او مالونو څخه غلا شوی وو. د سیگار څیړونکی د مشکوکو دا ګروپ تر پلټنو او څیړنو لاندې نیولی چې ګمان کېږی د هغه کانټینرونو په غلا کېنې لاس لری چې ډیر شمیر امریکایي تعمیراتی توکی پکېنې وو.

د دی راپور ورکونې په ترڅ کېنې، سیگار و توانید چې د خپلو څیړونکو او تحقیقاتی تحلیګرو په مرسته د فساد په وړاندې په پروان، ننګرهار، خوست، پنجشیر او کاپیسا ولایت کېنې د عامه پوهاوی پروګرامونه او خبرتیاووی په

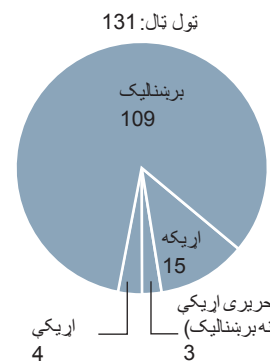
د سیگار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د مهمو شکایتونو وضعیت او حالت د 2010 کال د اکتوبر د لومړۍ نیټې څخه د 2010 کال د دېسمبر د یو درېشمه پورې د لومړۍ نیټې څخه د 2010 کال د دېسمبر د یو درېشمه پورې

د سیگار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د مهمو شکایتونو وضعیت او حالت د 2010 کال د اکتوبر د لومړۍ نیټې څخه د 2010 کال د دېسمبر د یو درېشمه پورې

ټول ټال: 131

الف. قضیه مرور شوی ده، او سیگار د لازياتو معلوماتو لپاره انتظار باسي. سرچینه: د سیگار د تحقیقاتو او څیړنو ریاست 12/1/2011

سرچینه: د سیگار د تحقیقاتو او څیړنو ریاست 12/1/2011

لاره واچولې. دا پروګرامونه د سیگار د فساد په وړاندې د عامه پوهاوی د لړۍ یو برخه جوړوي. د دی پیژندنو او پروګرامو په نتیجه کې، یو جرمي تحقیق تازه وپیژندل او یو بل تر لاسه شوی تحقیق د سیگار د موجودو تحقیقاتو سره یوځای تمام کړل شو، او هغه معلومات چې د امنیتي مسلو په اړه وو هغه یی مربوطه امرکایي اجینسیانو ته راجع کړل.

په دی ربع یا درو میاشتو کې د افغانستان د بیا غورني لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې د شکایتونو ادارې (۱۳۱) HCMS) شکایتونه چې د تیرو درو میاشتو څخه ۶ ډیر دی تر لاسه کړل. دا شمیره په پرله پسې ډول په هرو درو میاشتو کې ډیروالی مومي. د ۲۰۰۹ کال د جنوري په میاشت کې د کار د پیل څخه HCMS د افغانستان د بیا رغونې په اړه د فساد، ضایعه کېدو او ناوړه ګټه اخیستنې په تور ۴۶۴ شکایتونو تر لاسه کړی دی. د شکایتونو منبع او د ویشني په اړه معلومات په ۱.۳ او ۱.۴ شماره انځورونو کې بنودل شوی دی.

د سیگار بودیجه

په کال ۲۰۰۸ کې د سیگار د جوړښت نه را په دی خوا کانګرس ددی سازمان د عملیاتي لګښتونو د پوره کولو لپاره ۵۵۵،۸ میلیون ډالره اختصاص کړی. پدی موده کې، کانګرس د افغانستان د بیا رغونې لپاره خپلي مرستي تقریباً دوه چنده کړی دی. د امریکا کانګرس د افغانستان د بیا رغونې په موخه د دی هیواد سره د ۲۰۰۲ څخه بیا تر ۲۰۰۸ کال پورې ۲۹،۲۳ میلیارد ډالره، او د ۲۰۰۸ را پدیخوا کانګرس افغانستان ته ۲۶،۴۷ میلیارد ډالر نورې اختصاص کړی دی. ولسمشر بارک اوباما د FY2011 په ترڅ کې د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ۱۶،۲ میلیارد ډالرو نورو غوښتنې کړی ده. په دی سره به د افغانستان د بیا رغونې لپاره د امریکا ټولی مرستي ۷۲ میلیارد ډالرو ته ورسیري.

د بیا رغونې د هڅو د پراخیدو سر سم سیگار هم د خپلو کارکوونکو شمیره اوچته کړی ده. د FY2011 په ترڅ کې د کانګرس څخه د ۳۵،۶ میلیون ډالرو په غوښتلو سره به سیگار وټوانیري چې په مرستو شوو پیسو کې د فساد، ضایعه او ناوړی ګټی اخیستنې باندې نظارت وکړی. ۱.۳ شماره جدول کې تاسو په FY2010 کې د سیگار د مرستو په اړه معلومات ښکارندوی کوی.

د سیگار نظارت

چوکاټ نمبر 1.3

د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې د تمویل کړیو پیسه خلاصه (په میلیونو ډالر)					
شمیره	له وخته تیرې	ورګرل شوي	اختصاص شوي	عمومي قانون	تخصیص
2.0	6/30/2008	6/30/2008	6/30/2008	پي. ایل 110-252	د H.R. 2642 د ۲۰۰۸ مالي کال لپاره ضمیموي تخصیصونه
5.0	9/30/2009	10/1/2008	6/30/2008	پي. ایل 110-252	د H.R. 2642 د ۲۰۰۸ مالي کال لپاره ضمیموي تخصیصونه
9.0	9/30/2010	9/30/2008	9/30/2008	پي. ایل 110-329	قوي امنیت، د ناخوالو مرستندوی، د جاري تخصیصاتو قانون، ۲۰۰۹
7.2	9/30/2010	6/24/2009	6/24/2009	پي. ایل 111-32	د H.R. 2346 د ۲۰۰۹ مالي کال لپاره ضمیموي تخصیصونه
7.2	9/30/2010	6/24/2009	6/24/2009	پي. ایل 111-32	د H.R. 2346 د ۲۰۰۹ مالي کال لپاره ضمیموي تخصیصونه
23.0	9/30/2010	10/1/2009	12/16/2009	پي. ایل 111-117	د پیاوړي اختصاصونو قانون، 2009، H.R. 3288
7.2	9/30/2011	10/1/2010	7/29/2010	پي. ایل 111-212	د H.R. 4899، د ۲۰۱۰ مالي کال د ضمیموي ناخوالو د خلاصون او د اورې دندې
4.0	9/30/2011	10/1/2010	9/30/2010	پي. ایل ۱۱۱-۲۴۲	د H.R. 3081، جاري تخصیصونو قانون، کال ۲۰۱۱
0.9	9/30/2011	12/4/2010	12/4/2010	پي. ایل 111-290	
0.2	9/30/2011	12/19/2010	12/18/2010	پي. ایل 111-317	
4.5	9/30/2011	12/22/2010	12/22/2010	پي. ایل 111-322	د H.R. 3082، د څلورم جاري تخصیصونو قانون، کال ۲۰۱۱
55.8					ټول

الف. کانګرس ۷.۲ میلیونه ډالره د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې د ۲۰۰۹ کال د مالی منابع څخه فسخ کړل. (111-32) (Title XI in P.L.111-32) او ورسته یې بیا ورته تمویل کړ. په کال ۲۰۱۱ د سپټمبر په درېشمه په 212 in ... P.L.111-2010.

د سیگار کارکوونکي

په دې درې میاشتو کې، د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې کارکوونکي له ۱۱۷ څخه ۱۲۲ تنو ته زیات شول. د بیارغونې مالی منابعو د لازیاتولو لپاره د رییس جمهور د غوښتنې ته په کتو سره، افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې په پام کې لري ترڅو په راتلونکې کال کې تجربه لرونکي پلټونکي او محققین په دندو وګماري. خپل مالی منابعو ته په کتو سره، د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې موخه داده چې په ۲۰۱۱ مالي کال کې ۱۸۰ تنه د پوره وخت کارکوونکي ولري.

په کابل کې د متحده ایالاتو سفارت او د USFOR-A سره د توافق په اساس، افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې کولې شي چې په افغانستان کې ۴۵ پستونه ولري. ۳۳ پوسټه په سفارت کې او ۱۲ نور په ساحو کې د نظامي اډو دننه. د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې کارکوونکي اوس مهال په پنځه موقعیتونو کې د افغانستان دننه کار کوي. کله چې دا رپوټ رسنیو ته ورسید، هغه مهال د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې ۳۱ دایمي پوسټونه په افغانستان کې لرل. د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې همدارنګه د خدماتو لپاره دوه د خارجي تابعیت لرونکي هم خپل د کابل په دفتر کې په دنده ګمارلي دي. برخیره پر دې، د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې په افغانستان کې د لنډ مهاله کارکوونکو په ګمارلو سره هم خپلو کارونو تقویه کوي. په عادي توګه د افغانستان د بیارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې هر وخت د ۴ نه تر ۱۰ کارکوونکي په افغانستان کې په لنډ مهاله دندو ګمارلي دي.

د امنیت په اړه لارښوونه او روزنه

د پشت رود ولسوالۍ د شوارې رئیس د فراه ولایت د امینه قومندان، د مسو افغان محلی قومندان، د امریکا د متحده ایالاتو د عملیاتی قومندان سره یوځای د افغان نوی پولیسو د جلب او جذب په غونډه کېنې چې د ۲۰۱۱ د جنورۍ په لومړۍ نیټه جوړه شوی وو. د امنیت په اړه بحث او خبری وکړی. دی روزنیز پروگرام شپږ اونۍ دوام وکړ، او په هغه کېنې ۱۳۰ روزل شوی پوځیان وتوانیدل چې د یادی شوی ولسوالۍ د مختلفو کلیو د ساتلو جوگه شی. (د ISAF انځور، براین دی سمیت)

2

د افغانستان عمومي کتنه

”په افغانستان کېنې“ مونږ په خپلو ستراتیډیو کېنې دريو مهمو ټکو ته ډیره پاملرنه کوو: زمونږ نظامی هڅې چې وکولای شو د طالبانو ځواک د منځه یوسو او افغان پوځیان وروزو تر څو وکولای شي مخکېن رول ولوبوی؛ زمونږ هڅې په ملکي برخو کېنې تر څو سالمه اداره را منځ ته شي؛ ساحوی همکاري، په ځانگړې توگه د پاکستان سره، ځکه چې زمونږ ستراتیډی باید د سرحد دواړو خواوو ته بریالی وی.“

— د متحده ایالاتو ولسمشر باراک اوباما

د افغانستان عمومي کتنه

په کال ۲۰۱۱ کېني به د امريکا د متحده ايالاتو د بيا رغونې د هڅو لاس ته راوړني په دريو پيښو پوري تړاو ولري:

- په ناتو (NATO) کېني د ۲۰۱۰ کال د نومبر په مياشت کېني ترسره شوي هوکړه ليک
- د امريکا د متحده ايالاتو د ادارې لخوا د پاکستان او افغانستان په اړه د کلني ستراتيژي بيا کتنه، چې په ۲۰۱۰ کال په دېسمبر کېني بشپړه شوه
- د ملي دفاع (P.L. 111-383)، د صلاحيت د قانوني لايحي پلي کول، چې ولسمشر اوباما د جنوري په اومه کال ۲۰۰۷ کېني تصويب کړي

ياد شوي تدابير په گډه د بيا رغونې موخي جوړوي، او د افغانستان اسلامي جمهورت لپاره د ټولو امنيتي مؤسسينو د سپارول په موخه يو تقسيم اوقات وړاندي کوي، د امريکا د متحده ايالاتو د روانو د بيا رغونو موخو د څرکندولو لپاره د قوانينو تصويبول. په راتلونکي کال کېني به تر ډېره حده ټنگار پر دې وي چې افغانانو وړتياوي لوړه شي تر څو ډاډه شي چې د بيا رغونې پروژې د دوام او د پايښت وړ دي.

څرنګه چې په لومړي برخه کېني بيان شوي دي، د افغانستان د بيا رغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د FY 2011 په پلان کېني چې، د پيسو د ضياع، فساد او ماليي د ورکړل شوو ډالرو څخه د ناوړو گټو اخيستلو باندې ټينګار کوي تر څو وګوري چې هغه پروژې چې د امريکا متحده ايالات يې مالي سرچينه جوړوي کولای شي خپلو تعين شوي اهداف تر لاسه او موخو ته ورسېږي او که نه.

د ليزبون په ناسته کېني ناتو (NATO) د واک د انتقال لپاره تقسيم اوقات جوړ کړي

د دې راپور د جوړولو په وخت کېني، د امريکا متحده ايالاتو، د هغوی نزيوال ملګري او د افغانستان اسلامي جمهوريت په گډه افغان دولت ته په کال ۲۰۱۴ کېني د امنيتي واک په سپارلو سلا شول. د دې انتقال د عملي کولو په موخه د امريکا متحده ايالات او نور نزيوال ملګري هيوادونه به خپل اکثر تويني او منابعي د افغان ملي امنيتي پوځيانو په تقويه، د افغان دولت د وړتياوو په لوړولو او د يوې دوامدارې اقتصادي پرمختيا لپاره د يوه بنسټ په جوړولو ولګوي.

په نومبر مياشت کېني د ناتو (NATO) په ناسته کېني، هغو اته څلوېښت هيوادونو چې په افغانستان کېني د ناتو تر مشري لاندې د امنيت چارې په مخ وړي د افغان دولت سره يوځای پريکړه وکړه چې د امنيت د انتقال ياده شوي پروسه به روان کال په ځينو کلنو او ولسواليو کېني پيل، او دا پروسه به په کال ۲۰۱۴ کېني بشپړه شي. هغوی همدا ډول هود څرګند کړ چې د انتقال څخه وروسته به هم د افغانستان سره خپلو مرستو ته دوام ورکړي. د امريکا متحده ايالات په افغانستان کېني ۱۰۲۰۰۰ عسکر لري، چې د ISAF په چوکاټ کېني د ټولو ۱۳۲۰۰۰ عسکرو له ډلې د ۸۲۰۰۰ عسکرو په درلودلو سره مخکېن دي.^۱

د ۲۰۱۰ کال د نومبر په شلمه، د غونډې په پای کې په اعلان شوي اعلاميه کېنې راغلي، ناتو د خپل ماموريت په ترڅ کېنې يو نوي پروا ته داخله شوی او “ او د افغان، ناتو د گډو ارزونو وروسته د پايې ته رسيدلی چې افغان ځواکونو ته د بشپړ واک د ليردولو په لړ کېنې به ياده شوی لری په ځينو کليو او ولسواليو کېنې په کال ۲۰۱۱ کېنې پيل کړی. “^۲ په اعلاميه کېنې همدا ډول راغلي چې “ د امنيت د انتقال دا لری به شرايطو ته په کتو ترسره کيږی او په کومه ځانگړی نيټه پوری نډه ترلی ، او د ISAF د وتلو معادل نه گڼل کيږی . “^۳

که څه هم ناتو په خپلي اعلاميه کېنې د افغان ځواکونو د وړتياوو په لوړولو او د هغه د اهميت په اړه ټينگار وکړ، همدارنگه په ملکی برخه کېنې د مرستو او هڅو ، د ولايتی بيا رغوني ټيمونو (PRT) په گډون د افغان دولت د وړتياوو لوړول او د اوږد مهالو مرستو په اړه هم تاکيد او ټينگار وشو. اداري فساد افغان دولت ته د يو مهم خطر په توگه ياد شو، په اعلاميه کېنې راغلي چې د “ غوره حکمت کولو، د قانون د رول قوي کولو او اقتصادي پر مختيا لپاره بايد پرله پسې هڅو او گامونه اوچت کړل شي “^۴

د غونډې د گډونوالو په وينا، که چيری افغانستان اوږد مهال ثبات او ټيکاو غواړی، بايد د مخالفينو د پخلاینو لپاره لاری چاری ولتوی. د غونډې گډونوالو همدا ډول د خپله افغانانو په مشری د سولي د هری هڅې ستاينه وکړه او د افغانستان د سولي مشورتي جرگې، د سولي عالی شورای د جوړښت څخه او د افغانستان د سولي او بيا پيوستون د پراگرمو څخه خپل ملاتړ اعلان کړ. دوی زياته کړه “ چې دوی د افغانانو په مشری د هر هغه گام ملاتړ کوی چې په هغه کېنې د هغو مخالفينو سره چې د تاوتریخوالي څخه لاس واخلي، د تروريستی کړيو سره خپلی اړيکې وشلوی، او د افغانستان اساسی قانون ومنی د هغوی سره د دی پخلاینو او بيا پيوستون خبری او هڅې تر سره شي. “^۵ اعلاميه بيا هم د بشری حقونو، په ځانگړی توگه د بنځو د حقوقو څخه د نړيوالی ټولنی په تعهد او ملاتړ ټينگار وکړ.

د ناتو په غونډه کېنې هوکړه ليک د امريکا د متحده ايالاتو دافغانستان او پاکستان په اړه په کلنی بيا کتنی او ستراتيژی کېنې شامله ده.

د افغانستان او پاکستان په اړه د امريکا د ستراتيژی د بياکتنه وروسته هم د امريکا د متحده ايالاتو په پالیسی کېنې کوم بدلون ندی را منځ ته شوی.

د ۲۰۱۰ کال په دېسمبر کېنې، دی اداري د پاکستان او افغانستان په اړه خپله کلنی بيا کتنه بشپړه کړه، چې په سيمه کېنې یی د امريکا د پالیسی ټول اړخونه ته په پام سره وځيرل. بيا کتنه د امريکا د متحده ايالاتو خپلو اصلی موخو يعنی په افغانستان او پاکستان کېنې د القاعده په ماتولو او د هغه د منځ وړلو او طالبانو په وسيله د افغانستان د اسلامی جمهوريت دولت د نسکوریدو مخ نیوی په مهمو لاس ته راوړنو پای ته ورسيد. په بيا کتنه کېنې د امريکا د متحده ايالاتو او د نړيوالی ټولنی په نظامی او ملکی برخو کېنې د د مرستو پرختگ ته چې د ۲۰۰۹ کال د جولای په میاشت کېنې پيل شوی هم اشاره شوی ده. او ويل شوی چې په ۲۰۰۹ کېنې جوړه شوی ستراتيژی خپلو اصلی موخو ته چې “ په ۲۰۱۱ په جولای میاشت کېنې د امريکايی ځواکونو د مناسبه کمولی لپاره شرايط برابر کړی ورسيری. “^۶ د افغانستان او پاکستان لپاره د امريکا خاص استازی ريجارډ هولبورک د دی ستراتيژی يو د اصلی کسانو څخه وو او د بيا کتنی په دی لړی کېنې یی وړنده درلوده. ولسمشر باراک اوباما وويل چې بيا کتنه “ د ښاغلی ريجارډ هولبورک د ټينک عظم او ارادي ښکارندوی کوی او مونږ د هغه د هڅه ستاينه کوو او هغه ته به دوام ورکړو. “^۷

د بيا کتنی په اړه په خپله وينا کېنې ښاغلی اوباما وويل چې “ د خپلو موخو ته رسيدو او د هغوی د اوږدي مودې لپاره د خونديتوب په وړاندی لا ډير خنډونه شته. “^۸ د امريکا د متحده ايالاتو مرستی به په څلورو حساسو

برخو کښي د پام وړ وي.

- په نظامي ځانگو کښي هڅي او مرستي د طالبانو د ماتولو او د افغان امنيتي ځواکونو د روزني په موخه، تر څو وکولای شي د امنيت په خوندي کولو کښي مخکښ رول ولوبوي
 - ملکي مرستي د ښه حکومت کولو او د اقتصادي پرمختيا په موخه
 - سيميزي همکاري، په ځانگړي توگه د پاکستان سره
 - د ستونزو لپاره غوره او مناسب سياسي حل ومندنه
- د افغان امنيتي ځواکونو په پراختيا او غورتيا باندې به لا هم دوام ولري تر څو د افغانستان ملي اردو او ملي پوليس د دې جوگه شي چې په کال ۲۰۱۴ کښي د امنيت د چارو مسوليت په غاړه واخلي. که څه هم، ولسمشر اوباما وويل چې د "دوامدارو او تل پاتو امنيتي پرمختگو لپاره په افغانستان کښي يو عاجل سياسي او اقتصادي پروسي ته اړتيا ده".^۱ په همدې دليل به امريکا متحده ايالات به خپلو مرستو ته په ملي او محلي کچه د ښه حکمت کولو، د فساد را کمولو، ستونزو ته د سياسي لارو چارو د پيدا کولو په موخه دوام ورکړي. د امريکا متحده ايالات به خپلو مرستو ته د يو قوي او پرمخ تللي بنسټ په جوړولو کښي هم ته دوام ورکړي.^۲
- د ناتو لخوا د قدرت د انتقال په اړه د اعلان شوي پلان او د امريکا د متحده ايالاتو د موخو د ستراتيژي په اساس، په افغانستان کښي د امريکا د ملکي او نظامي چارواکو د ۲۰۱۱ کال لپاره يو گډ نظامي او ملکي پلان جوړ کړي دي. په کابل کښي د امريکا د سفارت په وينا ياد شوي پلان د ښاغلي ايکن بيري او جنرال پيټريوس د امضاء په موخه چمتو او تيار دي.
- د ۲۰۱۱ فېدريال دفاع د صلاحيت قانوني لايحه د امريکا د متحده ايالاتو د بيارغونې ستراتيژي سره د مرستي په موخه او د قرارداديانو د څارني په اړه ډير احکام لري.

د دېسمبر په دريمه ولسمشر بارک اوباما په بگرام هوايي ډگر کښي عامه او ملکي کارکوونکو سيمه ته يو نابيره سفر وکړ. په دې ريب او يا دريو مياشتو کښي دې ادارې وکولای شوي تر څو د افغانستان د پاليسي بيا کتنه بشپړه کړي، چې د امريکا د موخو په تر لاسه کولو کښي يې عمده رول درلود. ولسمشر اوباما وويل چې د دې لاس ته راوړنو په "ساتلو او خوندي کولو" کښي به د ډير ستونزو او ناخوالو سره مخامخ کېدای شو. (د امريکايي پوځ انځور، لوري جيول)

د ۲۰۱۱ FY ملی دفاع د صلاحیت قانونی لایحه د بیا رغونې په اړه موضوعاتو ته اشاره کوی

د جنوری په اومه، کال ۲۰۱۱ کښی، ولسمشر بارک اوباما FY ۲۰۱۱ (P.L. 111-383) NDAA لاس لیک کړ. د افغان ملی امنیتي ځواکونو د پرمختیا او تقویې په اړه د ۱۱،۶ میلیارډو ډالرو د منظوری برسيره، NDAA د یو نوی او ځانگړی اساسی پروگرام د جوړولو منظوری هم ورکړه، تر څو د امریکا د متحده ایالاتو سره د مخالفینو د ځپلو په لاره کښی مرسته وکړی. همدا ډول هغه DoD ته د بیا پخلاینې د پروگرام سره د مرستې اجازه او صلاحیت هم ورکړی دی. د قانون جوړونې د قراردادیانو د کارونو د ارزونې او ځارنې په موخه نوی شرایط په نظر کښی نیول دی. د پایښت او بقا په اړه د تویشونو ته په کتو سره، د قومندانۍ د عاجل غیرگون د پروگرام (CERP) او د نوی بنسټیز پروگرام لپاره اړینه ده چی پلی کونکی اجینسی یا څانگه باید د هغو وړاندیز شوو پروژو د پایښت او بقا لاری چاری بیان او بنکاره کړی.

د قانون جوړونه د (CERP) لپاره مرستی محدودې او نوی بنسټیز پروگرامونه جوړوی

NDAA د قومندانۍ د عاجل غرگون پروگرام (CERP) د یوه کال لپاره وغزوه، او د ۲۰۱۱ کال لپاره یی په افغانستان کښی د (CERP) ته ۴۰۰ میلیون ډالره ورکړی او د (CERP) د انفرادی پروژو لگښت یی ۲۰ میلیون ډالرو ته را ټیټ کړی دی. همدا ډول د دفاع وزیر باید کانگرس ته لیر تر لیره ۱۵ ورځی مخکښی په هغو ټولو حالاتو کښی چی په افغانستان کښی (CERP) ته د ۵ میلیونو یا ډیرو ډالرو مرسته ورکول کیری خبر ورکړی. دا خبر او ابلاغیه باید لاندی ټیکي په پام کښی ونیسی:^{۱۱}

- موقعیت، وضعیت او بڼه، او د پروژې موخه، او د دی په گډون چی څرنگه دا پروژه کولای شی د افغانستان د نظامی کمپاین په پرمختیا کښی رول ولوبوی
- بودجه او د پروژې د بشپړولو لپاره تعین شوی موده او تقسیم اوقات
- د پروژې د بقا او پایښت لپاره پلان او لاری چاری

قانون د کانگرس د هغو اندیښنو ښکارندوی کوی چی ویل یی DoD د دی پر ځای چی اصلی موخو یعنی د ټیټه کچې پروژې په دی موخه پلی کول تر څو نظامی قومندانان وتوانیری هغه اړونده بشری مرستی چی د دی په مربوطه سیمو کښی ور ته اړتیا لیدل کیری ترسره کړی خو د دی پر ځای د (CERP) د لویو پروژو چی د مخالفینو سره د مبارزې په اړه وی ترسره کولی.

د ۲۰۰۹ کال په اکتوبر کښی د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانگړی عمومی پلټونکی په (CERP) باندی د DoD د داخلی کنټرول په ترڅ کښی ومندل چی (CERP) په پرلپسې ډول د هغو لویو بنسټیزو پروژو لپاره چی ۵۰۰۰۰۰ یا تر دی یی ډیر ارزښت درلود کارول شوی وو. اوس مهال، د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانگړی عمومی پلټونکی د CERP یوازی دری په سلو کښی پروژو ته چی په حقیقت د CERP د ۶۷ په سلو کښی د مرستو د استلاک سبب گرځی په گوته کړی دی. د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانگړی عمومی پلټونکی ولیدل چی لوی پروژې په دریو دلیلو CERP د لویو ننگونو سره مخامخ کوی:^{۱۲}

- دا ډول پروژې د بشپړو لپاره عموماً کلونو ته اړتیا لری.
- د CERP د پروگرام مسؤلین د ورو پروژو چی په لیر وخت کښی پلی کیدای شی روزل شوی دی، نه د لویو او د ډیر وخت نیونونکو پروژو لپاره.
- په افغانستان کښی د لنډ نظامی نوبت یا چورلیدني ته په کتو سره، د ډیرو پیچلو او لویو پروژو دوامداره اداره او څارنه یو ستونزمن کار دی.

USFOR-A هله خپل مخالفت څرگند کړ چې ويل کيدل که چيري CERP د لويو پروژو د پلي کولو په موخه گټه واخيستل شي نو ياد شوي پروگرام به د خطر سره مخامخ شي، هله ويل کيدل چې د لويو پروژو لکه د سرک جوړونه د نورو په پرتله اسانه دي.^{۱۳} که څه د افغانستان د بيا رغوني لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی د ۶۹ CERP پروژې څلورمه برخه چې په لغمان ولايت کيني د ۵۳ ميليونو ډالرو په ارزښت پلي شوی وه وڅارلی، او دی نتيجه ته ورسيد چې د هغو لويو پروژو چې ډيري پيچلتياوي او ډير لگښت لري د هغوی په پلي کولو کيني د وړانديز شوو موخو ته رسيدل هغومره گران او سخت کار دی.^{۱۴} د دی څيړني په اړه د لا زياتو معلوماتو لپاره لومړی برخي ته ستانه شي.

FY 2011 NDAA د يو نوی مرستي ورکونکي بنسټ جوړولو اجازه هم ورکړه - چې د افغانستان د زيربنا د مرستي (AIF) په نامه يادېږي- چې په افغانستان کيني د لويو پرمختيايي او بيارغونيزو پروژو کيني به د DoD د مرستو لپاره په لومړی گام جوړوي.^{۱۵} دا قانون DoD ته اجازه ورکوي چې د FY 2011 څخه تر ۴۰۰ ميليونو ډالرو پوري د افغانستان د زيربنا د مرستي د عملياتو د پرمخ وړلو لپاره ورکړي، چې په گډه به د DoD/Dos د زيربنایي پروگرام سره مرسته کوي.^{۱۶}

د افغانستان د زيربنا پروگرام

FY 2011 NDAA د بهرنيو چارو او دفاع وزيرانو ته صلاحيت ورکوي چې وکولای شي په گډه په افغانستان کيني د ملکی او نظامی څانگو کيني د مهمو او لويو زيربنایي پروژې جوړې او پلي کړي. د افغانستان د زيربنا پروگرام به د DoD د زيربنایي مرستو او د Dos/USAID د بهرنيو مرستو د منابعو لخوا د نويو ۴۰۰ ميليونو ډالرو مرسته وشي. بايد دواړه DoD او Dos بايد په ټولو زيربنایي پروژو بشپړ توافق ولري. د امریکایي عسکرو نظامی قطعې او USAID به د دی پروژو د پلي کولو چاری په مخ وړي. په قانون کيني راغلی چې دا پروژې د اوبو، برښنا او ترانسپورت په اړه کيدای شي او د هر هغه بلې پروژې په اړه چې د امریکا دمتحده ايالاتو د مخالفينو د منځه وړولو د ستراتيژي سره مرسته کولای شي.^{۱۷}

د دی قانون په رڼا کيني د دفاع وزير مکلف دی چې دیرش ورځې مخکې تر هغه چې DoS ته مرستي انتقال او يا ورکړل شي بايد د هغه په اړه کانگرس ته بشپړ معلومات ورکړي. د ابلاغیه او يا هم خبرتيا بايد د پروژې په اړه بشپړ توضیحات، د پایښت او اوږدمهال تاثیر په اړه کره پلان او وړانديز شوی پروژې اغیزه په افغانستان کيني د مخالفينو پرضد د مبارزې سره، د دی ټولو په اړه بايد بشپړ معلومات ورکړي.^{۱۸}

په افغانستان کيني د پخلايني د پروسې لپاره مرستي او مساعدتونه

د نوی قانون پر بنسټ، د دفاع وزير کولای شي د DoD د عملياتو او ادارې بودجه څخه د افغان مخالفينو چې لاندینی شرطونه پوره کړي، تر ۵۰ ميليونو ډالرو پوري ولگوي:

- په افغانستان کيني د هر ډول تاوتریخوالي د ملاتړ څخه لاس واخلي
- د افغانستان د اساسی قانون په رڼا کيني خپل ژوند ته دوام ورکړي
- د افغان دولت او د هغه د نړيوالو همکارانو پر وړاندې د هر ډول تاوتریخوای څخه لاس په سر شي
- او دا چې هغوی بايد د القاعده او تروريستی سازمانونو سره اړيکی ونلري

د قانون په اساس د دفاع وزير بايد DoD ته د پخلايني د مرستو د ځای په ځای کولو لپاره اړيني لارښوني ورکړي. په دی لارښونو کيني بايد د افغانستان د اسلامی دولت او د نور امریکایي حکومتی سازمانونو سره د هماهنگی میکانیزمونه او د پخلايني د پروسې سره د يو ځای کيدونکو د ملیت پېژندنې په موخه لاری چاری شاملی وی.^{۱۹}

د افغانستان د بيا رغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي به د هغه قرارداددایانو د کارونو په اړه چې په افغانستان کې تر سره کوي ټولې لازمي سلا مشورې ورکوي

FY 2011 NDAA د افغانستان د بيا رغونې لپاره د ځانگړې پلټونکي د DoD, DoS او د USAID د پلټونکو سره يو ځای د دوی د کار د پیل (د ۲۰۱۰ کال د اپریل اومه) په لومړیو ۹۰ ورځو کې باید لاندې دندې تر سره کړي:

- په افغانستان کې د بوختو قرارداددایانو د کارونو څخه د غوره څارنې په اړه سلا مشورې ورکول.
- DoD, USAID او DoS ته د قرارداددایانو د کارونو د څارنې په موخه د ورکړل شو سلا مشورو د پلي کیدو په اړه راپور ورکول.
- د عامو افغانو په مرگ ژوبلو کې د نظامي او امنیتي قرارداددایانو د بنکیتیا د کچې په اړه راپور ورکول. کانگرس په ځانگړې ډول د امریکا د متحده ایالاتو په هغو قرارداددایانو باندې د اتکا په اړه د سلا مشورو غوښتونکي دی چې د ملکی او عامو افغانانو په وژولو کې بنکيل دی او همدا ډول یې د ملیشو او د هر هغه نظامي گروپ او ډلې په اړه د وړاندیزونو غوښتنه کړې چې د افغان ملی امنیتي ځواک په چوکاټ کې دنده نه ترسره کوي.^{۲۰} د قانون د نورو مادو پر بنسټ چې د ټولو قرارداد کونکو څخه غواړي تر څو د ټولو خصوصي امنیتي کمپنیو د دندو څخه په سمه توگه څارنه وکړي او ډاډه شي چې ټول هغه شرایط چې په مقرراتو کې بیان شوي په سمه توگه پلي او مراعات کيږي.^{۲۱}

د خپل قانوني مسؤلیت په لړ کې، د افغانستان د بيا رغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي د پلټنو یوه لړۍ پیل کړې تر څو وکولای په افغانستان کې د خصوصي امنیتي کمپنیو د دندو د څرنګوالي په اړه سلا مشورې ورکړي. د پلټنو دا لړۍ پیل به د USACE د قرارداددای څخه پیل او هیله ده چې په راتلونکي دريو میاشتو کې بشپړه شي. د خصوصي امنیتي کمپنیو په اړه د زیاتو اندیښنو او د ولسمشر حامد کرزي د فرمان چې د خصوصي امنیتي کمپنیو د رول د کمولو اړه دی، د یادو شوو په نظر کې نیولو سره، د افغانستان د بيا رغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي په نظر کې لري تر څو د هغو ټولو خصوصي امنیتي کمپنیو په اړه چې د امریکا د بيا رغونې د مرستو په لړۍ کې د امنیت چارې پر مخ وړي د امریکا او د افغان د قانوني غوښتونو او مقرراتو سره د تطابق په اړه د پلټنې تر سره کړي.

د افغانستان د بيا رغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي هیله مند دي تر څو په کال ۲۰۱۰ کې

د افغان دولت او نړیوالې ټولني تر منځ د جنوري په اخره په لندن کې، په جولای په میاشت کې د کابل په کانفرانس کې او د ناټو په غونډه کې چې په لیزبون کې تر سره شوه وټوانیګي تر څو د افغانستان اسلامي جمهوریت ته امنیتي او اقتصادي چارې وسپارل شي. د ناټو د غونډې او د امریکا د متحده ایالاتو د ادارې د ستراتیژیکي بیا کتنې په ترڅ کې وپتیل شوه چې د امنیتي چارو سپارل به په روان کال کې پیل او په ۲۰۱۴ کې بشپړ شي.

د واک دا انتقال به په هر ډگر کې د افغانان د ظرفیت په لوړوالي پورې تړلی وي، په ځانگړي توگه په امنیتي برخه کې. د هغو ۵۶ میلیارډو ډالرو له جملې څخه چې کانگرس د ۲۰۰۲ کال را پدېخوا د افغانستان لپاره منظوري کړې، تقریباً ۲۹ ملیارډه (تر ۵۲ فیصدو ډیرې) د افغان ملی امنیت په پوځ باندې مصرف شوي دي. د هغو ۱۸،۸ میلیارډو ډالرو چې ولسمشر یې په FY 2011 د کانگرس څخه د منظوري غوښتنه کړې ۱۱،۶ چې (تقریباً ۶۲ فیصدو جوړوي) به افغان ملی امنیتي پوځ په روزنه، سمبالولو او امکاناتو په جوړولو ولگول شي. د افغانستان د بيا رغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي د FY2011 لپاره د څارنې او پلټنې پلان جوړ کړي

دی تر څو ډاډه شی چی د هغو ټولو بیارغونو د پراگرمونه څخه چی د امریکا متحده ایالات یی ډیری سرچینې برابرې او چی په افغانستان کښی د خپلو ستراتیژیکو موخو ته د رسیدو په لری کښی ډیری اړینې دی په سمه توگه ترسره کیږی. په همدی ترڅ کښی، د سیکار یا د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی د روانو پلټنو څخه ۱۶ هغه موارد دی چی په هغه کښی د امریکا متحده ایالات د افغان ملی امنیتي پوځ د روغولو رول تر سره کوی. پدی پلټنو کښی د لوړ ارزښت لرونکی پروژي لکه، د ۱۶۱ میلیونو ډالرو په ارزښت په کابل کښی د نظامی روزني مرکز رغونه او ۸۳ میلیونو ډالرو په ارزښت د افغان دفاعی پوهنتون جوړونه، همدارنگه د افغان ملی پولیسو د پرسونل اداره او تنظیم او د افغان ملی امنیتي پوځ ته د سپارل شوو موټرو په اړه د حساب ورکول شامل دی.

د مرستو پاتی برخه به د ښه حکومت کولو او اقتصادی پرمختیا په برخو کښی ولگول شی. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړی ستر پلټونکی د مختلفو قراردانو او پروگرامونو د پلټنو یو لری پیلوی تر څو وکولای شی د بیا رغونې چارې و ارزول شی. په دی لری کښی د USAID د محلی حکومت د ظرفیت د لوړولو په اړه قرارداد او امریکا د متحدو ایالاتو هغه مرستی چی د کرهني او بانگداری په برخو کښی یی ترسره کړی څارنه شامله ده. د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانگړی ستر پلټونکی د روانو پلټنو په اړه د لنډو معلوماتو لپاره لومړی برخي ته ستانه شی.

د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانگړی د ستر پلټونکی څارونکی به د نورو فیدرالو اجینسیو او د افغان قانون پلی کونکو ادارو سره خپلو دنده ته دوام ورکړی او د هغو ټولو تورنو د سپیناوی په اړه په تحقیق وکړی چی امریکا لخوا د بیا رغونې د پروگرامونو لپاره ځانگړی شوی وو. دا گدی هڅی او همکاری د ښو پایلو د تر لاسه کولو په موخه تر سره کیږی. په دی دريو میاشتو کښی، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړی ستر پلټونکی د افغان شفافیت تحقیقاتی اداری په بلنه په هغه خبرو کښی چی د دی اداری لخوا د دو امنیتي کمپنیو سره چی د ۴۰۰۰ کارکوونکو ته د اجورې نه ورکولو له امله د ۲۲ میلیونو ډالرو او بلې کمپنی سره د افغان دولت ته ۱۱ میلیونو ډالرو د مالیې نه ورکولو په اړه په جوړ شوی غونډه کښی گډون وکړ.

د روان کال په ترڅ کښی، د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانگړی عمومي پلټونکی څارنوالان او محقیقین د هغو ضایعه شوو ډالرو، د فساد او ناوړي کتې په اړه څیړنو او پلټونو باندی تر ډیره حده توجه او پاملرنه وکړی. د افغانستان لپاره د بیا رغونې ځانگړی عمومي څیړونکی به د امریکا لخوا د مرستو شو مرستو د هغې برخې اړه هم مرسته او څیړنه وکړی چی د مالیې په ډول ورکول کیږی او د یادو شوو پیسو رول به امریکا د متحدو ایالاتو په بیا رغونیز ستراتیژي کښی و ارزوی.

کيندل شوي ځمکه

د دسمبر په مياشتې کې د کابل په ولايت کېنې د يو نوي بيوگيس (د سوند گاز) ځای باندې کيندنه پيل شوه، چې د افغان د نويو انرژيو د ادارې د غړو او قرار داديانو لخوا وڅارل شوه. چې د دې ځای څخه په هيواد کې د راتلونکې وخت د ځينو او فابريکو د روزنې او ازموينې د وسيلې په توگه کار واخيستلی شي. د نويو کورل شوو انرژيو د کارونې پراختيا د افغانستان د ثبات لپاره د متحده ايالاتو د ستراتيژي اصلي او کلیدي برخه جوړه وي. (د متحده ايالاتو هوائی ځواک تصویر، اس اس جي ټی جوړدن جانز)

3 د بيار غوني تازه حال

د پرمختګ لپاره، باید په دوامداره توګه د لمرنیو خدماتو په وړاندې کولو، همدارنګه په ړونوالي او د ترسره شوو دندو په اړه د ځواب ورکولو باندې پام او توجه وشي. مونږ همدارنګه هغه افغاني سیاسي بهیر کوم چې د پخلاینې سره همغږي وي څخه په پوره توګه ملاتړ کوو... او مونږ به په راتلونکي کال کې د افغانستان سره د شراکت یو نوي ستراتیژي جوړه کړو، او مونږ به په ډاګه کړو چې متحده ایالات د افغانانو د اورد مهالي پرمختیا او امنیت لپاره ژمن دي.

— د متحده ایالاتو ولسمشر باراک اوباما

عمومي کتنه

دریمه برخه د دغې راپور جوړولو مودې په جریان کې د افغانستان د بیا رغونې هڅو په اړه عمومي کتنه، وړاندې کوي. د بشپړتیا، رېورنو او ځایي ادارو کوم چې د بیا رغونې هڅوته د نظارت لپاره اړینه فضا چمتو کوي، په هکله تازه معلومات. د افغانستان د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټونکي د بشپړ شویو او روانو مالي پلټنو د پېژندې د برخې فرعي ستون – دغو هڅو ته ځانګړې شوي دي؛ د روانو مالي پلټنو په هکله د زیاتو معلومات لپاره فهرست (کراس - رفرینس) به لوستونکي لمرې برخې ته هدایت کړي.

دریمه برخه په شپږو وروبرخو ویشل شوي ده: د مالي منابعو وضعیت، امنیت، حکومتداری، اقتصادي او ټولنیز پراختیا، د قاچاقې او مخدره توکو سره مبارزه، او د اداري فساد پر ضد مبارزه. د امنیت، حکومتداری، اقتصادي او ټولنیز پراختیا فرعي برخې د لمریتوب او تطبیق پلان کوم چې په کال ۲۰۱۰ کې د افغانستان اسلامي جمهوري دولت لخوا اعلان کړی شوي دي، درې اساسي پایو منعکس کوي. او د افغانستان د ۲۰۰۸ کال ملي پراختیايي ستراتیژۍ کې ځای لري. د قاچاقې او مخدره توکو پر ضد مبارزه او د اداري فساد سره مبارزې فرعي برخې په دواړو اسنادو کې مشخص شویو کلیدي موضوعاتو ته توجه کوي.

موضوعات

دریمه برخه د شپږو غټو موضوعاتو په اړه بحث کوي: مخکیني او اوسني لاسته راوړل شوي معلومات، امنیتي وضعیت، حکومت کولو چارې، اقتصادي او ټولنیز پراختیايي پروګرامونه، د قاچاقې او مخدره توکو په وړاندې کړنې، او د اداري فساد په وړاندې هڅې.

د مالي منابعو د وضعیت فرعي برخه د افغانستان د بیا رغونې لپاره د تخصیص شویو، وعده شویو او مصرف شویو پیسو هر اړخیزه بحث له ځانه سره لري. دا برخه د متحده ایالاتو لخوا د اکثر و تمویل شوي پیسو او د نړیوالو اعانې په هکله مشخص معلومات لري.

د امنیت فرعي برخه د افغان ملي امنیتي پوځ د پیاوړي کولو لپاره د متحده ایالاتو د هڅو په هکله تفصیلات ورکوي او په هیواد کې امنیت د راوستلو لپاره د متحده ایالاتو او نړیوالو هڅو په هکله بحث کوي. دا فرعي برخه د روزنې، تجهیزاتو او بنسټیزو پرمختګ په ګډون د افغان ملي پوځ او افغان ملي پولیسو د پیاوړي کولو په موخه د پروګرامونو باندې توجه کوي.

حکومتی فرعي څانګه د افغانستان د هغو لاس ته راوړنو په اړه نوی معلومات ورکوي چې د افغانستان دولت په حکومتی پرمختیايي ډګر کې تر لاسه کړی دی. دا څانګه تر ډیره حده د ۲۰۱۰ کال په ټاکنو، د بیا پخلاینې د پروګرام په حالت او د بشر د حقوقو په اړه تمرکز او کار کوي.

د اقتصادي او ټولنیز پرمختیايي فرعي څانګه په هغو بیا رغونیزو چارو باندې چې د کرهڼې د سیکټور څخه بیا تر بریښنا او په روغتیايي برخو کې تر لاسه شوی تمرکز او کار کوي. او د اقتصادي حالت او په مالي مقرراتو کې د پرمختیا، په هر مالي کال کې د تر لاسه شوی پایښت او ثبات او د ضروري چوپړیزو خدماتو په وړاندې کولو کې د تر لاسه شوو پرمختیاو په اړه کار او ډیری تمرکز کوي.

د مخدرو او نشیو توکو په وړاندې د مبارزې فرعي څانګه د هغو ګڼو هڅو چې د امریکا متحده ایالات او د افغانستان دولت یې د مخدره توکو د قاچاق د مخ نیوې او د بدیل کښت او د کوکنارو د منځه وړلو په لارو چارو باندې

ترسره کوی، کار او ډیرې پام او کار کوی. همدا شان د کوکنارو د منځه وړلو او د مخدره توکو د قچاق په اړه اړین معلومات وړاندې کوی.

د فساد په وړاندې د مبارزې فرعي څانګه په هغو ګډو هڅو باندې چې د امریکا متحده ایالات او د افغانستان دولت یې د فساد په وړاندې د مبارزې لپاره تر سره کوی تمرکز کوی او همدا شان د هغو اجینسیو چې د کوکنارو او مخدره توکو د منځه وړلو په برخه کې کار کوی معلومات او د هغوی د رول په اړه اړین معلومات وړاندې کوی.

کړنډود (میتودولوژي)

دریمه برخه د هغو معلومات په اساس چې د ازادو منابعو او د امریکایی اجنسیانو لخوا تر لاسه شوی وو چمتو شوی ده. د معلوماتو سره سم د هغه سازمان یا ټولني نوم او نور اړوند اړین معلومات بیان شوی دی ترڅو د هر ډول غلط فهمی څخه مخ نیوی شوی وی. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی د تحقیقاتو او څیړنود معلوماتو څخه پرته چې په ماخذ کې بیان شوی دی نور معلومات د سیګار لخوا نه دی تایید شوی او د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړی عمومي پلټونکی د نظریاتو ښکارندویي نه کوی. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړی عمومي پلټونکی لخوا تر سره شویو ټولو څیړنو او تحقیقاتو په اړه د لا زیاتو معلوماتو لپاره لومړی برخي ته ستانه شی.

د معلوماتو پوښتنه

د معلوماتو پوښتنې د پوښتنو یوه لړۍ ده چې د متحده ایالاتو د ادارو څخه د بیا رغونې په پروګرامونو، او د افغانستان په چارو کې د هغوی د ګډون یا ورکړو په اړه ترې شوی دي. د متحده ایالاتو په هغو ادارو کې چې د دې درې میاشتني راپور د معلوماتو په پوښتنو کې یې ګډون کړی دا لاندې شامل دي:

- د بهرنیو چارو وزارت
 - د دفاع وزارت
 - د نړیوالې پرمختیا لپاره د متحده ایالاتو اداره
 - د امریکا د مالیې (خزانې) وزارت
- د دې راپور یوه لومړنۍ مسوده له خپرولو وړاندې دغو ادارو ته ورکړل شوی وه خو اړوندې ادارې د دې برخې منځپانګه تایید او تصحیح کړي.

د پرانستې-سرچینې تحقیق

د پرانستې-سرچینې تحقیق د اعتباري سرچینو څخه تر لاسه شوی ډېره تازه، او په عامه ډول تر لاسه کېدونکې معلوماتو اتکاء کوي. د هغو سرچینو چې په دې درې میاشتني راپور کې کارول شوي په یوه نمونوی لیست کې لاندې سرچینې شامل دي:

- د متحده ایالاتو هغه ادارې چې د معلوماتو په پوښتنه کې استازیتوب ورکړل شوی
 - د امنیت نړیوال مرستندویه ځواک (ایساف)
 - ملګري ملتونه (او اړوندې څانګې)
 - د پیسو نړیوال صندوق
 - نړیوال بانک
 - ایشیا فونډیشن
 - د افغان دولت وزارتونه او د افغان دولت نور سازمانونه
- د پرانستې-سرچینې زیاتره تحقیق د دې راپور په ابتدايي مسوده کې شامل کړای شوی و کومه چې د معلوماتو د پوښتنې ادارو ته د کتنې لپاره له خپرېدو مخکې ورکړای شوی وه.

په گرافونو پوهېدنه

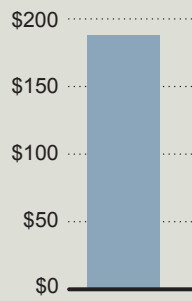
ټول انځورونه او چوکاټونه د دې دري مياشتني لپاره د معلوماتو راپور ورکوي، په استثنا د هغو ځايونو چې په سرليکونو او يادونو کې پېژندل شوي.

د پټي چارټونه

دا راپور د يو شمېر هغو بوديجو او پروژو څخه د ډالرو پر ارزښت بحث کوي چې د مليونونو څخه مليارونو ته رسېږي. د دې شمېرو په گرافونو کې د دقيق استازيتوب د وړاندې کولو لپاره، د گرافونو ځيني پټي ماتې ښکاري (د يوې کرې وړې کرښې سره) چې د صفر او يوې جگې شمېرې ترمنځ ټوپ ښيي.

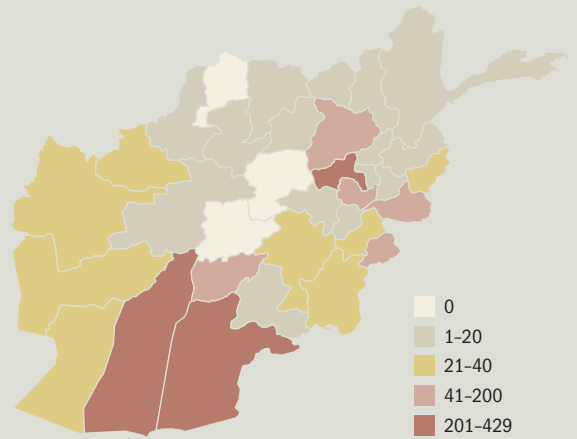
د پټي چارټ په پيمانه کې د يوې ماتېدنې سره

د پټي چارټ په پيمانه کې له ماتېدنې پرته

د ولايتونو نقشې

په نقشه کې، ولايتونه د اټکل شويو معلوماتو پر اساس رنگ او نښانې کړل شوي دي. هر رنگ د معلوماتو د يو سيټ استازيتوب کوي، چې په تشرېح کې ښودل شوي؛ توربخون رنگونه زياتې شمېرې ښيي، سپين بخن رنگونه کمې شمېرې ښيي.

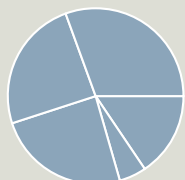

د مليارونو او مليونونو توپير کول

لډې امله چې دا راپور د بوديجو جزييات په مليارونو او مليونونو ډالرو کې ښيي، دا د پېمانې د دواړو يونټونو د جلا کولو لپاره يوه کتنيزه اشاره کاروي. هغه ډالر چې په مليارونو کې بيان شوي په ابې رنگ او هغه ډالر چې په مليونونو کې راپور شوي په شنه رنگ کې انځورېږي.

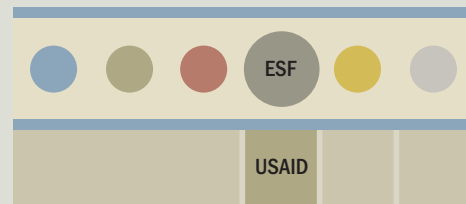
پايي چوکاټ په مليونونو کې

پايي چوکاټ په مليارونو کې

بوديجي ښودونکي

بوديجي ښودونکي هغه انفرادي بوديجې ښيي چې په متن کې پرې بحث شوي وي. هغه اجينسي چې د مرستو د اداره کولو چارې يې په غاړې درلودې د مرستو د نامه د لاندې په څر بکس کې ليست کړل شوي دي.

د مرستو وضعیت

څرنگه چې د ب په ضمیمه کې لیدل کېږي، د امریکا ولسمشر د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره د افغانستان د بیارغونې لپاره ۱۸،۷۷۷ میلیارډ ډالرو غوښتنه کړې ده، او که چېرې دا غوښتنه منظوره شي نو د ټولو مرستو اندازه به ۷۴،۸۸ میلیارډ ډالرو ته ورسېږي.

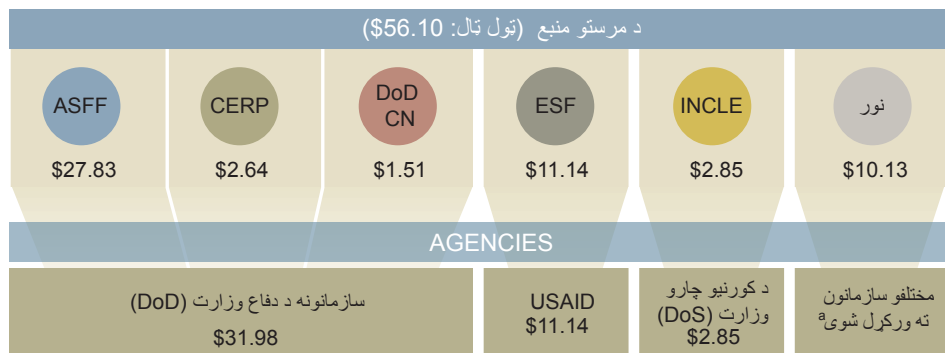
د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې لپاره په قانون کې د رامنځ ته شوو تعدیلاتو د پلي کولو په موخه، دا برخه د امریکا د ځانګړو شوو، تعهد شوو مرستو او د افغانستان د بیارغونې د مرستو په اړه توضیح ورکوي. د دی سند د چاپ تر وخته، د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره ټول تعهد شوو مرستو په اړه اړین معلومات نه تر لاسه شوو، ځکه چې په پرله پسې ډول اصلاحات د پلي کولو په موخه روان وو. ځینو اجنسیانو د تر لاسه شوو مرستو په اړه راپور دروانو اصلاحاتو په ترڅ کې ورکړي، دا معلومات په ګرافیکو کې د اړوندې مرسته سره یو ځای بنودل شوي دي. د ۲۰۱۰ کال د سپټمبر تر ۳۰ مه نیټه پورې د امریکا متحده ایالاتو د افغانستان د بیارغونې او رفاه لپاره تقریباً ۵۶،۱۰ میلیارډه ډالر مرسته کړې ده. د مرستو دا مجموعی شمیره د اجنسیانو د راپور او د ۲۰۱۰ د مالي کال په اساس چمتو شوی. یادی شوی مرستې د لاندې برخو او څانګو لپاره ځانګړې شوي:

- تقریباً ۲۹،۳۵ میلیارډ ډالر د امنیت لپاره
- تر ۱۶،۱۵ میلیارډ ډالرو څخه زیاتي د غوره حکمت کولو او پرمختیا لپاره
- ۴،۴۹ میلیارډ ډالر د مخدره توکو په وړاندې د مبارزې لپاره
- تقریباً ۲،۰۸ میلیارډ ډالره د بشر د حقوقو د ځانګړې لپاره
- ۴،۰۳ میلیارډ ډالر د څارنې یا نظارت او د عملیاتو لپاره
- ۳.۱ شمیره انځور د امریکا هغه سترې مرستې چې په دی برخو کې لګول شوي دي ښايي.

3.1 انځور

د امریکا د متحده ایالاتو هغه مرستې چې په افغانستان کې د بیارغونو د هڅو ملاتړ کوي (د میلیارډ ډالرو په اساس)

ASFF: د افغانستان د امنیتي ځواکونو بودجه
CERP: د قوماندان د بېرني ځواب پروګرام
DoD CN: د دفاع وزارت د مخدره توکو د مخنیوي او مخدره موادو سره د مبارزې فعالیتونه
ESF: د اقتصادي ملاتړ بودجه
INCLE: د نړیوالو مخدره توکو کنټرول او د قانون پلي کولو

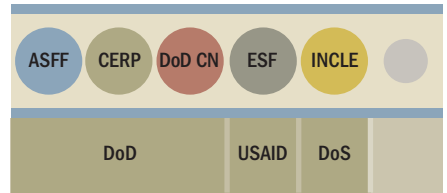

یادښت: د غونډې په وسیله اغېزمن شوي شمیره معلومات د 30/9/2010 سره یو شان دي

a. Multiple agencies include DoJ, DoS, USAID, Treasury, and USDA.

سرچینه: په 22/10/2010 نیټه باندې د DoD سیګار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې څیړنه ته ځواب د DoD په 10/15/2010، 10/20/2010، 10/6/2010 او 10/14/2009 نه خپرونه؛ په 10/1/2009 نه خپرونه؛ د 2010 FY ضمیمه د 2010 FY دفاعي توضیح په اړه بیانیه؛ د سیګار یا د افغانستان د بیارغونې د عمومي پلټونکې د 15/10/2010 او 12/10/2010 غوښتنو ته د DoS ځواب د سیګار د 12/10/2010 غوښتنې ته د خزاني له ځواب د سیګار د 19/10/2010 نیټه غوښتنې ته د OMB ځواب او د سیګار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د 15/1/2011 او د 9/10/2009، 19/4/2010 باندې غوښتنو ته د USAID ځواب د سیګار یا د افغانستان د بیارغونې د ځانګړې عمومي پلټونکې د 7/7/2009 غوښتنې ته د DoJ ځواب او د سیګار د 4/2009 نیټه باندې د غوښتنې د USDA ځواب.

د افغانستان د بیارغونې لپاره د امریکا مرستې

د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر تر ۳۰ مه نیټه پورې د امریکا متحده ایالاتو د افغانستان د بیارغونې او رفاه لپاره تقریباً ۵۶،۱۰ میلیارده ډالر مرسته کړې ده. د بیارغونې دا مرستې کولای شوو په پنځو برخو وویشو: امنیت، دولتداري او پرمختیا، د مخدره توکو په وړاندې مبارزه، بشري حقوق، او د نظارت او فعالیتونه برخه.

د امریکا لخوا د تخصیص شوو مرستو په اړه د بشپړو معلوماتو لپاره دویمه (ب) ضمیمې ته ستانه شئ. څرنګه چې په ۳،۲ انځور کېښکاری، په ۲۰۱۰ مالی کال کېنې دا مرستې د ۲۰۰۹ مالی کال په نسبت ۴۱،۴ فیصده زیاتې شوی او تقریباً ۵۶،۱۰ میلیارډ ډالرو ته رسېږی. د ۲۰۰۲ مالی کال را پدېخوا، تر ټولو ډیر مرستې د امنیت لپاره ځانګړې شوی دی. د امنیت لپاره ځانګړې شوی مرستې (نږدې ۲۹،۳۵ ملیارده ډالر) د متحده ایالاتو د بیارغونې د مرستو تر ۵۲،۳ فیصده څخه زیاته برخه جوړوی. د ۲۰۰۹ مالی کال په پرتله، په ۲۰۱۰ مالی کال کېنې تر ټولو ډیر (تر ۴۵،۴ فیصده) زیاتې مرستې ځانګړې شوی او د هغه څخه وروسته د غوره حکمت کولو لپاره (نژدې ۳۸،۷ فیصده) او د نشی توکو په وړاندې د مبارزې لپاره (تر ۲۷،۹ فیصده ډیرې) مرستې ځانګړې شوی دی.

د امریکا د متحده ایالاتو لخوا د ۵ ورکړل شوو مرستو د ۲۰۰۲ مالی کال را پدې خوا د بیارغونې لپاره د ټولو کمکو نژدې ۸۲٪ (تر ۴۵،۹۸ میلیارډ ډالرو ډیره جوړوی) او د یادو شوو مجموعي څخه نژدې ۸۴،۷ فیصده (چې تر ۳۸،۹۴ میلیارډ ډالرو ډیرې کېږی) موکلف ګرځول شوی او نژدې ۷۰،۳ فیصده (نژدې ۳۲،۳۱ میلیارډ ډالره) مصرف شوی دی. راتلونکې پاتې د دي بودیجو په اړه لا زیات معلومات ورکوي.

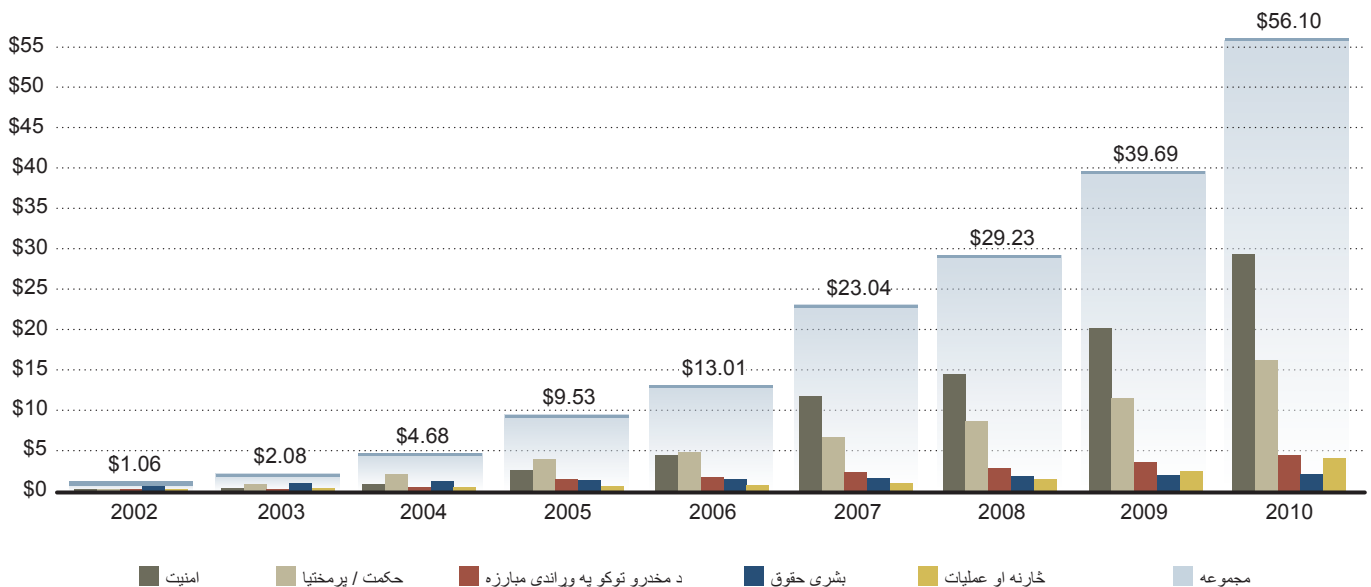
۳.۳ شمیره انځور په مقابله پانه کېښی، د کتګوری په حساب د ۲۰۰۲ مالی کال څخه بیا تر ۲۰۱۰ مالی کال پورې د تخصیص شوو مالی مرستو معلومات ښایي.

په انځور کېنې میله د تخصیص شوو مرستې په ډالرو او چارټ د تخصیص شوو مرستو تناسب شکارندوی کوی. دا شمېرې هغه ارقام انځوروي چې د اړوندو ادارو لخوا راپور شوي او هغه ارقام چې په لاندې قانون جوړونې کې اختصاص شوي:

- د ۲۰۱۰ مالی کال لپاره د اضافي تخصیصاتو قانون (۲۰۱۰ مالی کال اضافی مرستې)
- د مالي کال ۲۰۱۰ د دفاع وزارت د تخصیصاتو قانون (مالي کال ۲۰۱۰ د دفاع وزارت د تخصیصاتو

3.2 انځور

د پر له پسې ډیریدو په اثر د یو شی د قیمت د ډیروالی یا د تراکم تخصیصی دمرستی د کتګوری په اساس د 2010 د سپتمبر د 30 څخه پیل (د میلیارډ ډالرو په اساس)

یادښت: د غونډې په وسیله اغیزمن شوی شمیره معلومات د 30/9/2010 سره یو شان دی

سرچینه: په 22/10/2010 نیټه باندې د DoD سیګار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې څیړنه ته ځواب د DoD په 10/15/2010, 10/20/2010, 10/6/2010, 10/14/2009 او 10/1/2009 څوابونه؛ FY 2010 ضمیمه د FY 2010 دفاعی توضیح په اړه یونیه؛ د سیګار یا د افغانستان د بیارغونې د عمومي پلټونکې د 15/10/2010 غوښتنو ته د DoS ځواب د سیګار د 12/10/2010 غوښتنې ته د خزاني له ځواب د سیګار د 19/10/2010 نیټه غوښتنې ته د OMB ځواب او د سیګار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د 15/11/2011 او د 9/10/2009 او د 19/4/2010 باندې غوښتنو ته د USAID ځواب د سیګار یا د افغانستان د بیارغونې د ځانګړې عمومي پلټونکې د 7/7/2009 غوښتنې ته د DoD ځواب او د سیګار د 4/2009 نیټه باندې د غوښتنې د USDA ځواب

د مرستو وضعیت

(قانون)

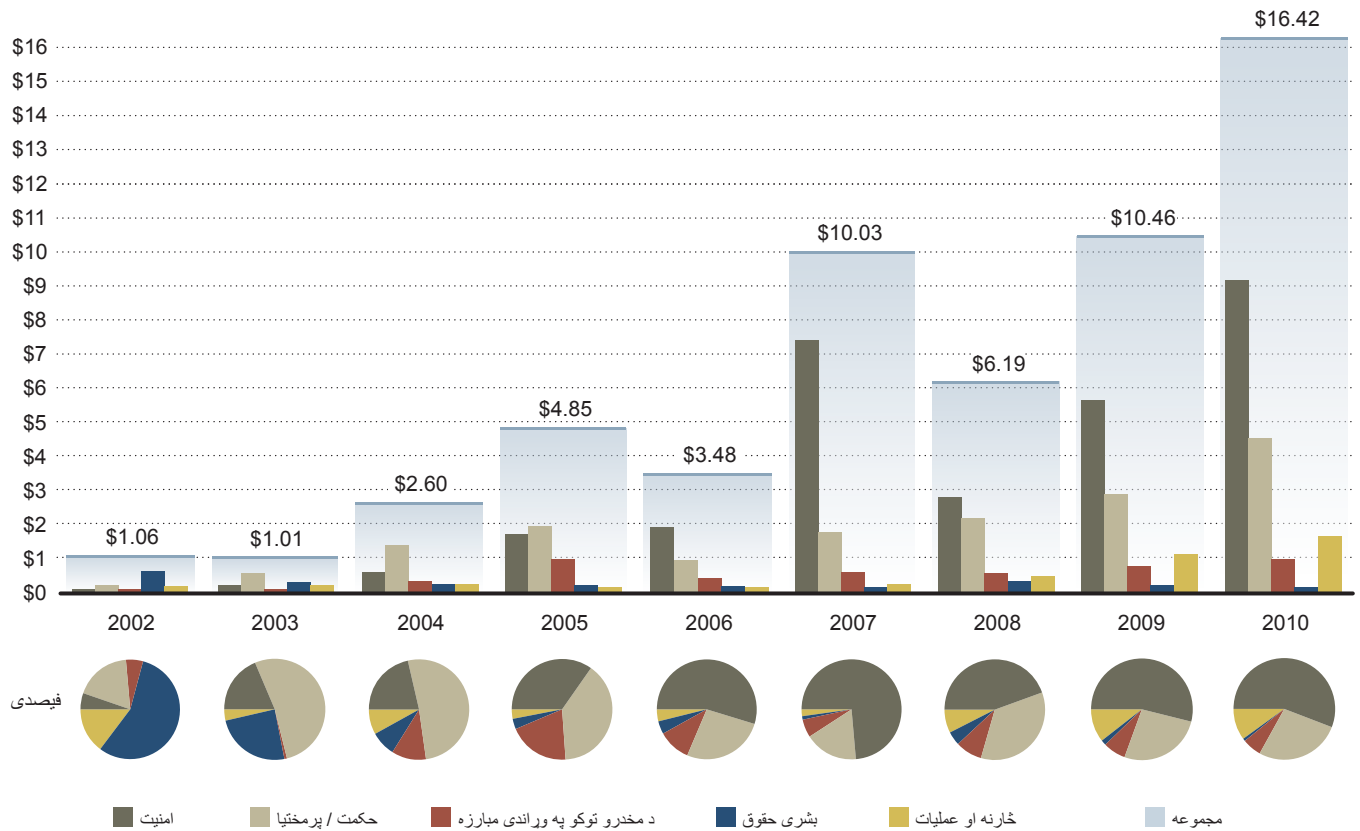
• د ۲۰۱۰ مالی کال لپاره د ترانسپورت او تهیه او په بناری پراختیا پوری د اړوندو اجینسیانو د تخصیصاتو قانون (۲۰۱۰ مالی کال د تخصیصاتو د یووالی قانون)

څرنګه چې په ۳.۳ شمیره انځور کښي لیدل کیږی، د ۲۰۱۰ مالی کال لپاره د ۱۶،۴۲ میلیارد ډالرو په ارزښت تخصیص ورکړل شوی دی، چې د ۲۰۰۹ مالی کال په نسبت ۵۷ فیصده زیاتوالی ښایی. دا په یو واحد کال کې د بیا رغونې د هڅې لپاره تر ټولو لوړ تخصیص شوی مرستې دی.

په ۲۰۱۰ مالی کال کښي د امنیت په اړه مرستې د ۲۰۰۹ مالی کال په نسبت تقریباً ۶۳،۵ فیصده زیاتوالی ښایی، چې تقریباً ۹،۱۷ میلیارد ډالرو ته رسیږی. د ۲۰۱۰ مالی کال د ټولو تخصیصاتو له ډلې چې په امنیتي ډګر کښي د ابتکارو لپاره ۵۵،۸ فیصده اټکل شوی او د هغه څخه وروسته د غوره حکمت او پراختیا برخه د ۲۷،۴ فیصده سره. په ۲۰۱۰ مالی کال کښي د امنیت لپاره تخصیص شوی (تقریباً ۹،۱۷ میلیارد ډالره) د ۲۰۰۲ کال را پدېخوا په یوه کال کښي تر ټولو ډیره مرسته ګڼل کیږی.

3.3 انځور

د مالی کال په اساس ځانګړی شوی مرستې، مقدار او فیصدي (د میلیارد ډالرو په اساس)

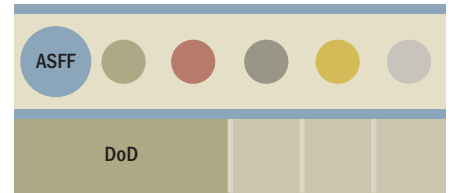
یادښت: د غونډې په وسیله اغیزمن شوی شمیره معلومات د 30/9/2010 سره یو شان دی

سرچینه: په 22/10/2010 نیټه باندې د DoD سیګار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی څیړنه ته ځواب د DoD په 10/14/2009، 10/6/2010، 10/15/2010، 10/20/2010 او 10/1/2009 ټولنه ځوابونه؛ FY 2010 ضمیمه د FY 2010 دفاعي توضیح په اړه بیانیه؛ د سیګار یا د افغانستان د بیارغونې د عمومي پلټونکی د 15/10/2010 او 12/10/2010 غونډو ته د DoS ځواب د سیګار د 12/10/2010 غونډې ته د ځواب له ځواب د سیګار د 19/10/2010 نیټه غونډې ته د OMB ځواب او د سیګار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړی عمومي پلټونکی د 15/1/2011 او د 9/10/2009 باندې غونډو ته د USAID ځواب د سیګار یا د افغانستان د بیارغونې د ځانګړی عمومي پلټونکی د 7/7/2009 غونډې ته د DoJ ځواب او د سیګار د 4/2009 نیټه باندې د غونډې د USDA ځواب

د افغانستان د امنیتي ځواکونو بودجه

کانگرس د افغانستان د امنیتي ځواک بودجه د افغان ملي امنیتي ځواک ته د توکو او تجهیزاتو، وسایلو، چوپړیز خدمتونو، لارښوونو او همدارنګه د وسایلو او توکو د ترمیم، بیا جوړونه په موخه جوړ کړی ده. 24 په لومړي کام کښي د افغان ملي امنیتي ځواک د جوړونې مسول د ناټو یا د شمالي اتلانتيک هوکړې سازمان د افغانستان لپاره د روزني څانګه- افغانستان / د ګډ امنیتي فرمان د انتقال-څانګه ده. 25

DoD یا د دفاع وزارت راپور ورکړی چې د 2010 مالي کال د روانو تخصیصاتو قانون افغان ملي امنیتي ځواک ته 1,57 میلیارد ډالره ورکړی، او د دی ځانګړی عمومي مرستو کچه 29.40 میلیارد ډالرو ته رسېږي. 26 د دی ډلي څخه، 25,43 میلیارد ډالره تعهد او تضمین شوی، چې د دی جملې 23,08 میلیارد ډالره لګول شوی دی. 27 په 3.4 انځور کښي د مالي کال په حساب افغان ملي امنیتي ځواک ته ورکړل شوو مرسته شکارندوی کوی. وزارت دفاع همدا ډول راپور ورکړ چې د 2010 کال د سپټمبر د 30 څخه بیا د همدی کال د دېسمبر تر 30 پوري په مجموعی مرستو کښي 1,82 میلیارد ډالر زیاتوالی راغلی. د 2010 کال د سپټمبر د 30 څخه بیا د همدی کال د دېسمبر تر 30 پوري په مجموعی مرستو کښي 1,67 میلیارد ډالر زیاتوالی راغلی. 28 3.5 شمیره انځور دافغان ملي امنیتي ځواک لپاره د تعهد شوو، د موکلف شوو یا تضمین شوو او مصرف شوو مرستو شمیرو ښکارندوی کوی.

د ASFF د مرستو اصطلاحات

د دفاع وزارت راپور ورکړی چې د ASFF سره د موکلف شوو، مرستو په اختیار کښي شته دی. په اختیار کښي شته دی: د تعهد شوو مرستو په اختیار کښي شته پیسې موکلفات: د پیسو د ورکړو په اړه تعهدات لګښتونه: هغه پیسې چې لګول شوي دي

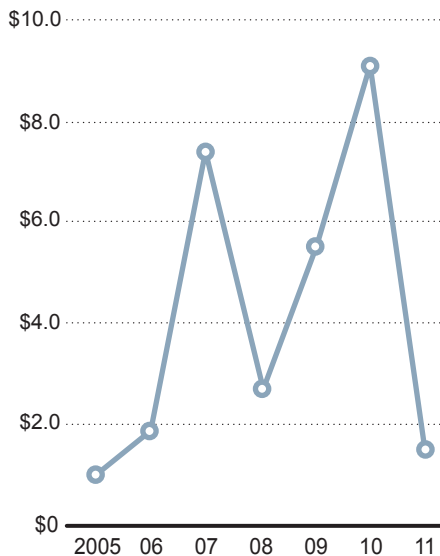
سرچینه: د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 2010/11/13.

د ASFF د بودیجې فعالیتونه

د دفاع وزارت په ASFF پوري تړولو درو کاري ګروپو بودجو ته مرستې وړاندې کوی: 29

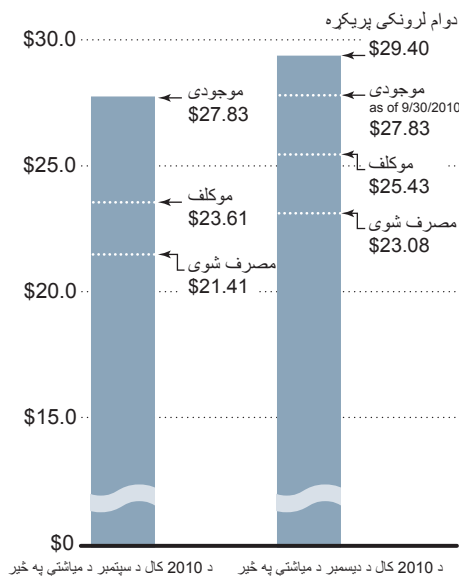
3.4 انځور

په کلني مالي ډول د ASFF چمتو مرستې (امریکايي میلیارډونه)

3.5 انځور

د ASFF مرستې، په پرلپسې ډول د زیاتوالي مقایسه (په میلیارډ ډالرو)

یادښت: د غونډي څخه د اغیزمن شوو شمیره. موجوده نیټه یی د 30/9/2010. د 2011 FY مرستې د یوه ډاډه حساب ورکړني تر چتر لاندی خپلی دندی په مخ وړی. د خیرتیا تر وخته پوری د مرستو ټولې شمیرې نه وی چمتو شوی.

سرچینه: د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی ته د DoD ځواب، 12/1/2011

یادښت: د غونډي څخه د اغیزمن شوو شمیره. موجوده نیټه یی د 30/9/2010. د 2011 FY مرستې د یوه ډاډه حساب ورکړني تر چتر لاندی خپلی دندی په مخ وړی.

سرچینه: د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی ته د DoD ځواب، 12/1/2011

د بودجې د فعالیت ډلې: د اختصاص یا بودجې د هر حساب دننه هغه درجې چې د هغو فعالیتونو اهداف، پروژې او ډولونه پېژني چې د اختصاص یا بودجې لخوا یې مالي ملاتړ کېږي

د فرعي فعالیتو ګروپ: هغه حسابي ډلې چې د قوماندې لګښتونه په فعالیتي برخو کې ویشي.

Sources: DoD, "Manual 7110.1 7110.1-M". د دفاعي بودجه څانګه د لارښوونې منول چې د ۲۰۰۹ کال سپتمبر په ۹ تر لاسه شوی؛ د بحري قواوو څانګه "د طبی مرستو د ادارې لاسي کتاب"، ۵ پاڼه، چې د ۲۰۰۹ کال د فبرورۍ په ۱۰ تر لاسه شوی وو.

- دفاعي ځواک (د افغانستان ملي اردو)
- کورنيو چارو ځواک (د افغانستان ملي پولیس)
- اړوند فعالیتونه (د بنديانو لومړني فعالیتونه)

هر کارې یا فعالیتي ګروپ ته ځانګړی شوی بودجه بیا په څلور فرعي فعالیتي کارې ګروپ باندې وینډل شوی دی: زیربناوې، تجهیزات او ترانسپورت، روزني او عملیات، او پایښت او بقا.³⁰

د دفاع وزارت د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ پورې په افغان ملي امنیتي ځواک باندې ۲۳،۸ میلیارد ډالره لګولی دی. له دی ډلې ۱۴،۸ میلیارد ډالره په افغان ملي اردو او ۸،۱۶ میلیارد ډالره په افغان ملي پولیسو باندې لګولی؛ او پاتې ۰،۱۲ میلیارد ډالره په اړوندو موخو او فعالیتو باندې لګول شوی دی.³¹

په افغان ملي پولیسو باندې د لګول شوو مرستو ډیرې برخه چې ۲،۴۸ میلیارد ډالره ده د اردو په شان د توکو په سمبالښت او ترانسپورت باندې لګول شوی ده، دا ټول په 3.7 شمیره انځور کېښودل شوی دی.³²

د قوماندان د بیرني ځواب پروګرام

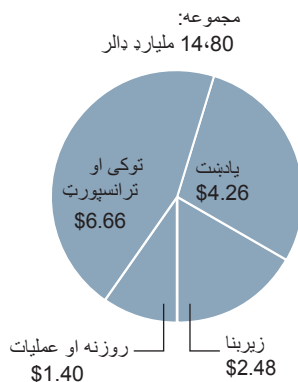
د قوماندان د بیرني ځواب پروګرام په افغانستان کېني امریکایي قومندانانو ته توان او موقع ورکوي تر څو په بیرنيو حالاتو کېني په بشري او بیارغونیزو برخو کېني د خپل ماموریت په سیمه کېني د محلي خلکو سره مرسته او کمک تر سره کړي. دا مرستې د هغو پروګرامو لپاره ځانګړی شوی دی چې لګښت یې تر ۵۰۰۰۰۰ ډالرو کم ارزول شوی وي.³³ او کولای شي هغه پروژې چې یو میلیون ډالر لګښت ولري هم پلي کړي خو د دی امر لپاره باید د مرکزي قومندې د قومندان هوکړه او تایید د ځان سره ولري؛ او د ۵ میلیون ډالرو څخه لوړ لګښت لرونکي پروژې د دفاع د وزیر تایید او منظوري ته اړتیا لري.³⁴

د بودجو حالت

د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ پورې، د دفاع وزارت یا DoD راپور ورکړی چې د CERP په پروګرام باندې

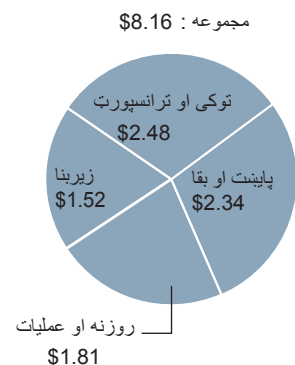
3.6 انځور

د ASFF مصرف د افغان ملي اردو د منځني کړنو د ګروپ په وسیله
 -FY 2005 دېسمبر 31 کال 2010
 (په میلیارد ډالرو)

3.7 انځور

د ASFF لخوا په افغان ملي پولیسو باندې لګول شوی پیسې د ورو قراردادبانو او ګروپو لخوا ترسره شوی -FY 2005 د 2010 کال د دېسمبر 31 مه (د میلیارد ډالرو په اساس)

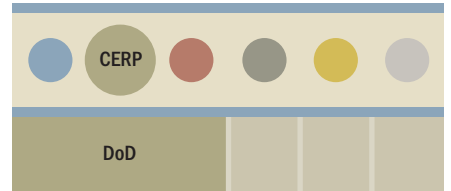

د غوندي څخه د اغیزمن شوو شمیره شمیرې د 31/12/2010 سره یو شان دی.

سرچینه: د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی ته د DoD ځواب، 12/1/2011

پایښت: د غوندي څخه اغیزمن شوی شمیره شمیرې د 31/12/2010 سره یو شان دی

سرچینه: د سیکار د 12/1/2011 غوښتنې ته د وزارت دفاع ځواب

د CERP د بودیجو اصطلاحات

د CERP لپاره د تخصیص شوو مرستو راپور OMB راپور ورکړی دی .
A تخصیصات: د تعهداتو لپاره په اخیار کښی موجودی پیسې

د CERP لپاره د تخصیص شوو ، موکلف شوو او مصرف شوو مرستو راپور د دفاع وزارت ورکړی دی .

تخصیصات: د تعهداتو لپاره په اخیار کښی موجودی پیسې

موکلفات: د پیسو د ورکړی لپاره تعهدات لگښتونه :هغه پیسې چی لگول شوی دی

سرچینې: OMB، د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړی عمومی پلټونکی د معلوماتو پوښتنی ته ځواب، ۲۰۱۰/۱۱/۱۹ د دفاع وزارت، د سیکار د معلوماتو پوښتنی ته ځواب، ۲۰۱۰/۱۱/۱۹.

نژدی ۲،۶۴ میلیارد ډالره مرسته شوی ده.³⁵ وزارت دفاع وویل چی د دی مرستو د له جملی ۱،۹۹ میلیارد ډالره یی تعهد او موکلف ګرځول شوی وو چی ۱،۵۴ میلیارد ډالره یی مصرف شوی دی.³⁶ په ۳.۸ انځور کښی د مالی کال په حساب د CREP لپاره ځانګړی شوی مرستی لیدلی شی.

د دفاع وزارت همدا ډول راپور ورکړی چی د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر ۳۰ څخه بیا د همدی کال د دسمبر تر ۳۱ میاشتی پوری په ټول ټال مرستو کښی ۶۴،۰۴ میلیون ډالره زاتوالی راغلی. او د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر ۳۰ څخه بیا د همدی کال د دسمبر تر ۳۱ پوری په مصرف شوو مرستو کښی د ۲۰۵،۹۷ میلیون ډالرو زیاتوالی راغلی.³⁷ په ۳.۹ شمیره انځور کښی د تخصیص شوو ، موکلف کړل شوو او د CERP لخوا د مصرف شوو مرستو کچه او معلومات لیدلی شی.

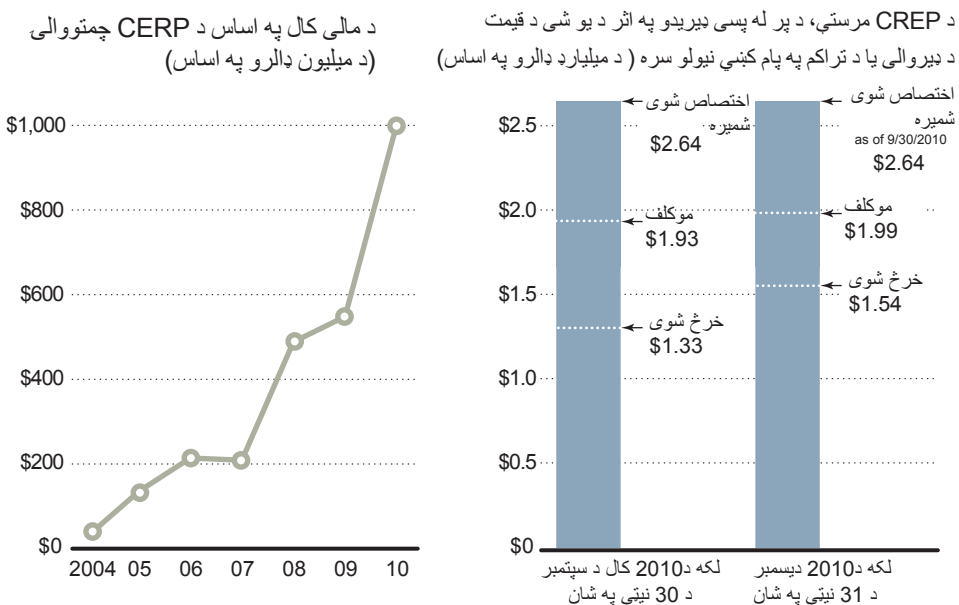
د DOD د مخدره موادو د مخنیوی او مخدره توکو په وړاندی د مبارزی فعالیتونه

د امریکا د دفاع وزارت د مخدره توکو د مخنیوی او د مخدره توکو په وړاندی د مبارزی سره د فعالیتونو بودجه (DoD CN) د هغو هڅو ملاتړ کوی چی غواری د مخدره توکو سره د مبارزی له لاری افغانستان ته ثبات او ټیکاو راولی. یاده شوی بودجه د قاچاق کوونکی په وړاندی د نظامی عملیاتو؛ د مخدره توکو د مخنیوی په هڅو کښی د افغانانو د هڅو ملاتړ او پراختیا؛ او د افغانانو د قانون د پلی کولو وړتیا لوړول د سرحدی پولیسو په ځانګړو مهارتونو روزنه ، سمبالښت او امکاناتو په ګډون، غواری له دی څانګه سره اړونده مرستی تر سره کړی.³⁸

د دفاع وزارت همدا ډول د ۲۰۱۰ کال د دسمبر ۳۱ څخه بیا د همدی کال د سپتمبر تر ۳۰ پوری په مرستو کښی د هیڅ ډول زیاتوالی ښکارندوی نه کوی. دفاع د وزارت د مخدره توکو په وړاندی د مبارزی بودجه ټول ټال ۱،۵۱ میلیارد ډالرو ته رسیری.³⁹ چی د دی جملی تر ۱،۴۳ میلیارد ډالرو ډیری تعهد او موکلف شوی او مصرف

3.8 انځور

3.9 انځور

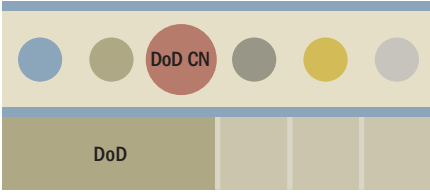

یادښت: دا معلومات کښای شی چی دهغه اجنسی چی غوندی څخه اغیزمنی شوی وی د ننه د انتقال شوی وی. FY2011 د دی خبری راپور د جوړ تر وخته د هغه مرستی نه وی چمتو شوی.

سرچینه: DoD ځواب سیکار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومی څیړونکی 18/1/2011، OMB، ځواب سیکار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومی څیړونکی 19/10/2010

یادښت: د غوندی څخه د اغیزمن شوو شمیره شمیری هغه شمیرو ته چی DoD او OMB وړاندی کړی ورته او یو شان دی. 2011 د دی خبری راپور د جوړ تر وخته د هغه مرستی نه وی چمتو شوی.

سرچینه: DoD ځواب سیکار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره، 18/1/2011 او OMB 20/10/2010، ځواب سیکار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومی پلټونکی 19/10/2010

د دفاع وزارت د مخدره موادو سره د مبارزې د بودیجو اصطلاحات

د دفاع وزارت د DoD CN بودیجې د اختصاص شوي، منل شوي، یا لگول شوي په توګه راپور ورکړي. اختصاص شوي: د ژمنو شوو لپاره شته پیسې موکلفات: د پیسو د ورکولو ژمنتیاوي لګښتونه: هغه پیسې چې لگول شوي دي

سرچینه: د افغانستان د پیاوړتیا لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي د معلوماتو بڼې ته د دفاع وزارت ځواب، ۲۰۱۱/۱۲/۲۴..

شوی دی 40 انځور ۳۱۰ د DoD CN مالی کال په اساس تخصیصات شایي. او په ۳.۱۱ شمیره انځور کښي د دفاع د وزارت د مخدره توکو په وړاندې د مبارزې لپاره د ځانګړي شوي بودجه په اړه معلومات ښکاره کوي.

د اقتصادي ملاتړ بويجه

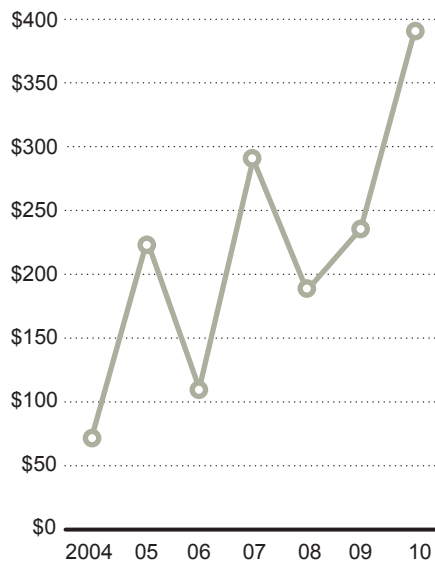
د اقتصادي ملاتړ د مرستو پروګرام د امریکا هغه علاقه او لیاولتیا ښایي چې غواړي د اړه او نیاز لرونکي هیوادو سره په لنډ او اوږد مهاله سیاسي، اقتصادي او امنیتي اړتیاوې پوره کړي. د ESF پروګرامونه د تروریزم پر خلاف د جګړې ملاتړ کوي؛ ملي اقتصادونه بهتروي؛ او د یو لا ښه شفاف او مسوول حکومت لپاره د اغېزمنو، د لاسرسې وړ، او خپلواکو حقوقي سیسټمونو د پرمختیا لپاره مرسته کوي.⁴¹

د ۲۰۱۰ کال د دسمبر تر ۳۱ پورې، USAID یا د امریکا پرمختیايي پروګرام راپور ورکړی چې د ESF باندې ټول ټال ۱۱،۱۴ میلیارډ ډالره مرسته شوي. 42 چې د یادې شوي جملې څخه ۹،۵۷ میلیارډ ډالر تعهد یا موکلف ګرځول شوي او ۶،۷۴ میلیارډ ډالره یې مصرف شوي. 43 په ۳.۱۲ شمیره انځور کښي د ESF لپاره ځانګړي شوي مرستي د مالی کال په اساس کتلي او لیدلي شي.

د امریکا پرمختیايي پروګرام یا د USAID د راپور په اساس د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر د ۳۰ څخه نیولې بیا د همدې کال د دېسمبر تر ۳۱ پورې په ټولو موکلف ګرځول شوو مرستو کښي د ۴۵۹،۸۳ میلیون ډالره زیاتوالی راغلی. او پورته معین شوو نیټو کښي په مصرف شوو مرستو کښي د ۴۵۹،۸۳ میلیون ډالره زیاتوالی راغلی. 44 په ۳.۱۳ شمیره انځور کښي د ESF لپاره په موکلف شوو او تخصیص شوو مرستو په اړه مقایسوي تناسب او معلومات تر لاسه کولی شي.

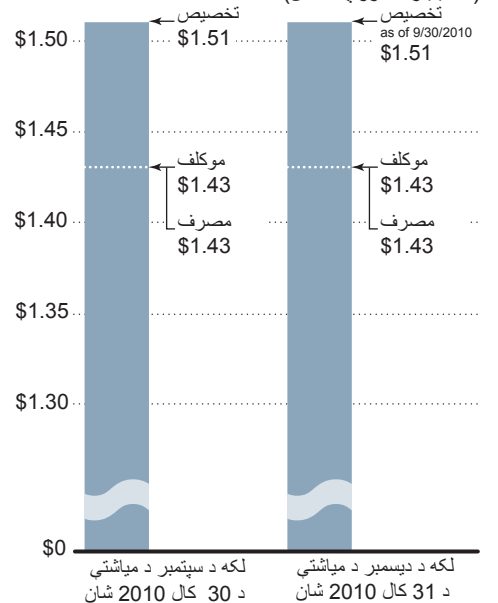
3.10 انځور

په هر مالی کال کښي د DOD CN تخصیص (د میلیون ډالرو په اساس)

3.11 انځور

د دفاع وزارت یا DoD مرستې، د پر له پسي ډیریدو په اثر د یو شی د قیمت د ډیروالی یا د تراکم په پام کښي نیولو سره (د میلیون ډالرو په اساس)

یادښت: دا معلومات کیدای شي د هغو معلوماتو درلودونکي وي چې د اجنسي تر منځ لیردول شوي وي. د غونډې څخه د اغېزمنو شوو شمېره. د دفاع وزارت راپور چې د 30/9/2010 څخه را په دی خوا ندی تغیر شوی. د 2010 FY مرستې د دی راپور د چاپولو تر نیټې پورې نه وو چمتو شوي. سرچینه: د سیګار یا د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي د 10/1/2010 د غوښتنې ته ځواب په 22/10/2010 نیټه باندې د سیګار په غوښتنې د دفاع وزارت ځواب؛ H.R. 4899، د 2010 FY د تخصیص شوو ضمیمې لایحه او قانون 29/7/2010.

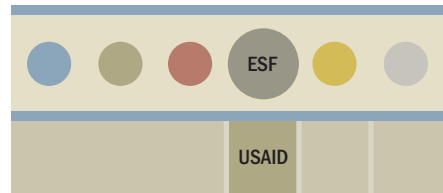
یادښت: د غونډې څخه د اغېزمن شوو شمېره. هغه شمېرې چې د دفاع وزارت له لوري ورکړل شوي وي د دفاع وزارت راپور ورکړ چې د په شمېرو کښي د 30/9/2010 تغیر نه دی راغلی د 2011 FY د مرستې د چاپ تر وخت پورې نه وي چمتو شوي.

سرچینه: د سیګار د 10/1/2011 او 6/10/2010 د غوښتنو ته د دفاع وزارت ځواب د 22/10/2010 نیټې غوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب H.R.4899 د تخصیص د ضمیمې لایحه او قانون، 29/7/2010.

د نړیوالو مخدره موادو کنترول او د قانون نفاذ

د امریکا د نړیوالو مخدره توکو او د قانون د نفاذ اداره (INL) د قانون د پلیتوب په اړه د پرمختیا او د مخدره توکو د تولید او قاچاق په وړاندې د مبارزې لپاره مرستې هم غږې کوي. د INCLE حساب د INCLE بودجې د INL د کڼو پروگرامو د پولیسو سره د مرستو، د مخدره توکو په وړاندې مبارزې، د قانون حاکمیت او عدلیه څانگو سره د مرستو په ګډون ملاتړ کوي.⁴⁵

INL اړاپور ورکړ د ۲۰۱۱ د روانو تخصیصاتو قانون د INCLE لپاره ۴،۵۹ میلیون ډالره تخصیص کړی دی، په دی سره INCLE ته تخصیص شوی مرستی ۲،۸۶ میلیارد ډالرو ته رسیری. ⁴⁶ د دی څخه تقریقا ۲،۴۷ میلیارد ډالره تعهد یا موکلف ګرځول شوی او ۱،۷۵ میلیارد ډالره تسویه شوی دی. ⁴⁷ په ۳۰۱۴ شمیره انځور کښی د INCLE لپاره د مالی کال په حساب ځانګړی شوی مرستی بنیایي INL اړاپور ورکړی چی د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر د ۳۰ څخه بیا د همدی کال د دسیمبر ۳۱ پوری په موکلف کرل شوو مرستو کښی ۴۷،۳۳ میلیون ډالره زیاتوالی راغلی. د ۲۰۱۰ کال د دسیمبر د ۳۱ نیټی د نویو معلوماتو په اساس د همدی کال د سپتمبر په پرته په تسویه کرل شوو مرستو کښی ۱۱۱،۰۳ میلیون ډالره کموالی راغلی. ⁴⁸ په ۳۰۱۵ انځور کښی د INCLE لپاره د ځانګړو شوو تعهد شوو او تسویه شوو مرستو معلومات تر لاسه کولای شی.

د ESF د بودیجو اصطلاحات

د دفاع وزارت د ESF بودیجې د اختصاص شوي، منل شوي، یا لګول شوي په توګه راپور ورکړي. اختصاص شوي: د ژمنو شوو لپاره شته پیسې موکلفات: د پیسو د ورکولو ژمنتیاوي لګښتونه: هغه پیسې چی لګول شوی دی

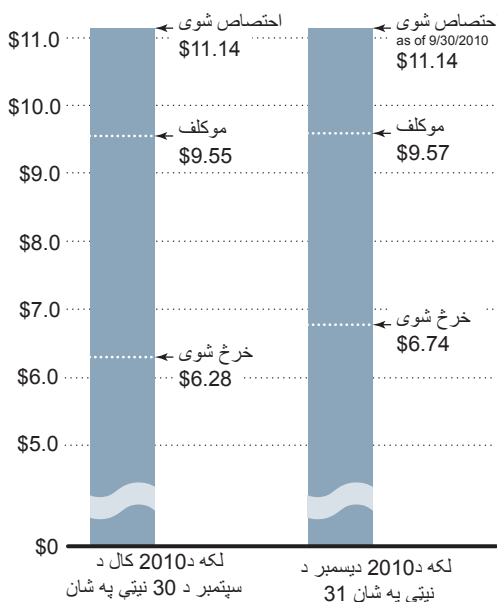
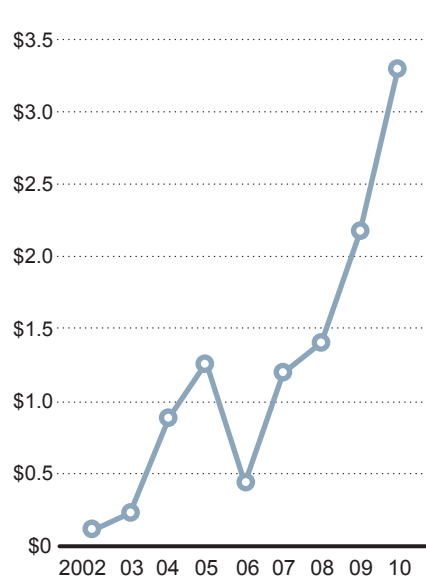
سرچینه: دافغانستان دبیارغونې لپاره د ځانګړی عمومی پلټونکی د معلوماتو پوښتنی ته د OMB ځواب، ۲۰۱۱/۱۱/۹؛ دافغانستان دبیارغونې لپاره د ځانګړی عمومی پلټونکی د معلوماتو پوښتنی ته د USAID ځواب، ۲۰۱۱/۱۱/۱۵.

3.12 انځور

3.13 انځور

د ESF اختصاص شوی شمیری د مالی کال په اساس (په میلیارد ډالرو)

د ESF مرستی، د پر له پسې ډیریډو په اثر د یو شی د قیمت د ډیروالی یا د تراکم په پام کښی نیولو سره (د میلیارد ډالرو په اساس)

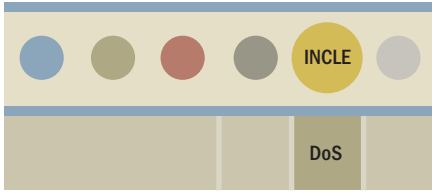

یادښت: معلومات شاید د اجنسی د ننه تبادلې شوی معلومات هم د ځان سره ولری د غونډی په وسیله د اغیزمنو شمیره میری د USAID او FY په ضمیمی لخوا ورکړل شوی دی د FY مرستی د کال 2011 لپاره د دی خبری ساعت تر وخته چمتو شوی نه وی

یادښت: معلومات شاید د اجنسی د ننه تبادلې شوی معلومات هم د ځان سره ولری د غونډی په وسیله د اغیزمنو شمیره شمیری د USAID او FY لخوا د ورکړل شوو شمیرو په شان دی د FY مرستی د کال 2011 لپاره د دی خبری ساعت تر وخته چمتو شوی نه وی

سرچینه: USAID، سیکار یا د افغانستان دبیارغونې لپاره ځانګړی عمومی پلټونکی ته ځواب، H.R. 4899، 20/1/2010، د FY ضمیموی اختصاص شوی شمیرو په اړه بیلونه 29/7/2010

سرچینه: USAID، سیکار یا د افغانستان دبیارغونې لپاره ځانګړی عمومی پلټونکی ته ځواب، H.R. 4899، 20/1/2010، د FY ضمیموی اختصاص شوی شمیرو په اړه بیلونه 29/7/2010

د INCL د مرستو اصطلاحات

د INCLE او د INL لپاره د منل شوو، ځانگړو شوو او تسويه شوو مرسته په اړه INL راپور ورکړی دی. ځانگړی شوی: د ژمنو شوو لپاره شته پيسی موكلفات: د پيسو د ورکولو ژمنتياوي تسويه شوی: هغه پيسی چې لگول شوي دي

سرچينه: د افغانستان د بيارغونې لپاره د ځانگړی عمومي پلټونکی د معلوماتو پوښتنی ته د دفاع د محکمې خواب، ۲۰۰۹/۱۱/۱۰.

د افغانستان د بيارغونې لپاره نړيوالې مرستې

امريکا د متحده ايالاتو د مرسته سربيره، نړيواله ټولنه هم د افغانستان د بيا رغونې لپاره زيات شمير مرستې او کمک کړی ترسره کړی دی، تر څو د افغانستان په بيا رغونه کېنې خپل رول ولوبوی. د افغانستان اسلامي جمهوريت د دی مرستو د يوې برخه څخه د خپلو مامورينو د معاشاتو د ورکولو لپاره گټه اخلی. د څيړنو په هغه راپور کېنې چې تير ربع يا درو مياشتو کېنې خپور شو، د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی معلومه کړه چې نه د افغانستان دولت او نه هم نړيواله ټولنه د هغو افغان مامورينو د شمير او او نه هم د ورکړل شوو د پيسو د کچه په اړه معلومات ورکولی شوی او نه یی هم په کوته کولای شوی. 49 د ماليی وزارت د معلوماتو په اساس چې وایي دا مرستې د امانتي يا قرضی د مرستو له طريقه چې د نړيوالو د مرستو د ورکړی غوره لاره او سيستم گڼل کېږی نه دی ورکړل شوی. 50

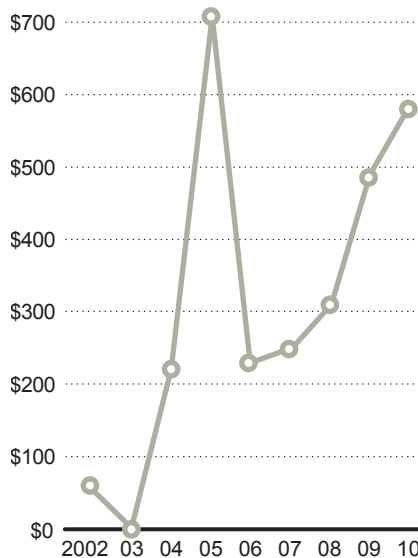
هغه مرستې چې د امانتي يا قرضی مرستو په چوکاټ کېنې ورکول کېږی اول ترلاسه او بيا تقسيم کېږی. د دی ډول مرستو دوه مهم او عمده ډولونه دی چې يو یی د افغانستان د بيارغونې ترسټ فنډ (اعتباری مرسته) او بل هم د افغانستان د قانون او نظم د ترسټ فنډ مرسته ده. 51

د افغانستان د بيا رغونې د اعتباري بودجې سره مرسته

د ۲۰۱۰ کال د نومبر مياشتې تر ۲۱ پورې، نړيوال بانک راپور ورکړی چې د افغانستان د بيارغونې د اعتباری

3.14 انځور

د INCLE مجاز ورکړه د ملی کال په حساب (په میلیون ډالرو باندی)

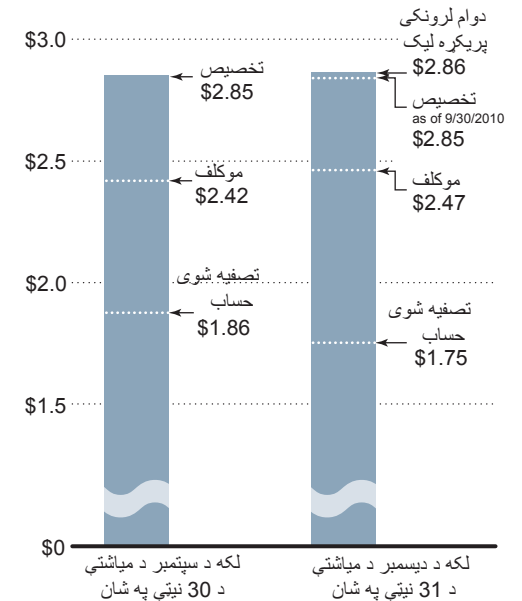

يادښت: د معلومات شاید د اجنسی د ننه تبادلې شوی معلومات هم د ځان سره ولری د غونډی په وسیله د اغيزمنو شميره شميری د FY 2011 مرستې د يوه دوام لرونکی پریکړه لیک له مخی خپل عملیات ترسره کوی. د ټول کال لپاره مرستې د خبری راپور د چمتو کولو تر وخته نه وو برابر شوی.

سرچينه: DoS، سيگار يا د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی ته خواب، H.R. 4899، 20/1/2010، د FY 2011 ضميموی اختصاص شوی شميرو په اړه بيلونه، 29/7/2010

3.15 انځور

د INCLE مرستې، د پر له پسې ډیریدو په اثر د یو شوی د قیمت د ډیروالی یا د تراکم په پام کېنې نیولو سره (د میلیارد ډالرو په اساس)

يادښت: د معلومات شاید د اجنسی د ننه تبادلې شوی معلومات هم د ځان سره ولری د غونډی په وسیله د اغيزمنو شميره شميری څرنګه چې DoS او FY 2010 په ضميمه کېنې ورکړی يو شان دی. نو ی او تازه شوی معلومات په پرتله چې 30/9/2010 راپور ورکړل شوی وی په ټيټه کچه تصفيه او رسيدلی دی شميری د FY 2011 مرستې د يوه دوام لرونکی پریکړه لیک له مخی خپل عملیات ترسره کوی

سرچينه: DoS، سيگار يا د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی ته خواب، H.R. 4899، 10/1/2011، د FY 2011 ضميموی اختصاص شوی شميرو په اړه بيلونه، 29/7/2010

بودجې څخه ۱۷ فعالې پروژې تمویل کيږي چې ټول لګښت یې ۸۶۱ میلیون ډالره دی او د هغه جملې ۶۸۳،۲۷ میلیون ډالره مصرف شوی دی.⁵² په ۳.۱۶ او ۳.۱۷ شمېرو انځور کښي د مرستو حالت او مرسته کوونکو په اړه هغه معلومات ښکارندوي کوي چې د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر تر ۲۲ پوري تر سره شوي دي. همدا مرستي د اعتباري بودجه چې د افغانستان د اسلامي جمهوریت تر ټولو لوی عملياتي لګښتونه او پرمختیایي پروګرامونه جوړوي ترسره کوي.⁵³

مرستي په دوو څانګو باندې ویشل شوي دي- بیرته راګرځیدونکي لګښتونه (RC) برخه او د سرمایه گذاري برخه. د ۲۰۱۱ کال د جنوري د "د هیواد ددرو میاشتو نوی حالت" د RC کښي د ۲۰۱۰ کال د نومبر تر ۲۱ پوري ۲،۱۵ میلیارډ ډالره مصرف شوي دي. د RC کرکي یا برخه د افغانستان د اسلامي جمهوریت د عملیاتو لګښتونه پوره کوي ځکه چې محلي عایدات په پرله پسې ډول د خپلو اړوندو مصرفو د پوره کولو توان نه لري.⁵⁴ او د سرمایه گذاري کرکي یا برخه د پرمختیایي پروګرامو لګښتونه پوره کوي. د نړیوال بانک د راپور په اساس د سرمایه گذاري د برخه لګښتونه ډیر لور وو او د ۲۰۱۰ کال د نومبر تر ۲۱ پوري ۷۹ فیصدو ته رسېدلي وو.⁵⁵

د افغانستان لپاره د قانون او نظم د پلي کولو د اعتباري فنډ سره مرستي

د افغانستان د د امنیت دد ګډي قومندانۍ انتقال- د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر د میاشتي د راپور په اساس، امریکا د LOTFA سره نژدې ۵۴۵،۶ میلیون ډالره مرسته کړې.⁵⁶ د دی مرستو ډیر برخه د ۱۱۳۵۷۲ د ملی اردو د مسولینو د معاشاتو به ورکړه باندې لګول شوي دي چې د یادي بودجه لپاره یو اصلی ګام جوړوي.⁵⁷ اوس مهال LOTFA د خپل کاري دورې په شپږمه مرحله کښي ده، چې د ۲۰۱۱ کال د جنوري د ۱ نیټه څخه فعال شوي او د ۲۰۱۳ مارچ د میاشتي تر ۳۱ پوري غزیډلي.⁵⁸

د سیګار پلټنې

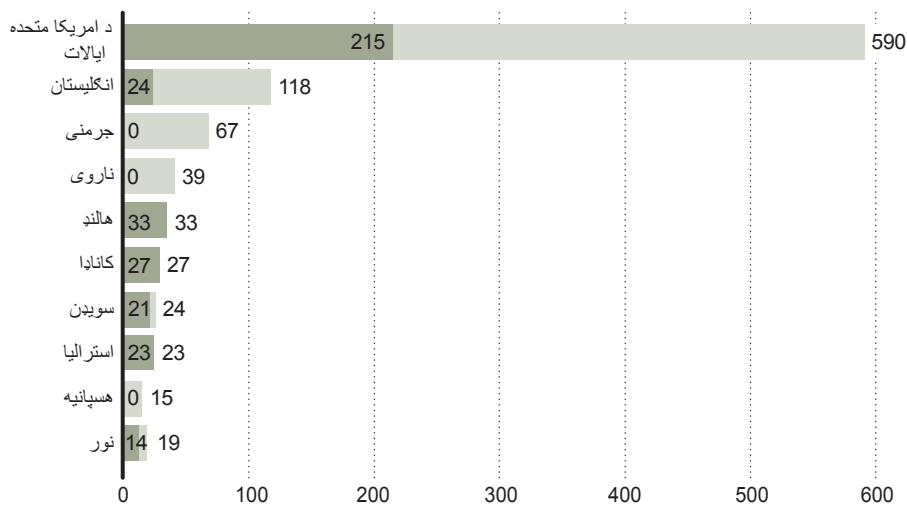
په دی ربع یا درو میاشتو کښي، د افغانستان دبیا رغوني لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د نویو تحقیقاتو په اړه اعلان وکړي، دا تحقیقات به د افغانستان د بیارغوني لپاره د ځاکري اعتباري فنډ څخه د څارني په موخه وکارول شي. لا زیاتو معلوماتو لپاره لومړی برخي ۱۳ پاڼه ته ستانه شي.

د مرستو وضعیت

3.16 انځور

په SY مرسته کوونکو کښې په کال 1389 د ARTF ونډه، د 2010 کال د اکتوبر د 22 مه څخه شروع (د میلیون ډالرو په اساس)

ټولې ورکړل شوی: \$356 ټول تعهد: \$954

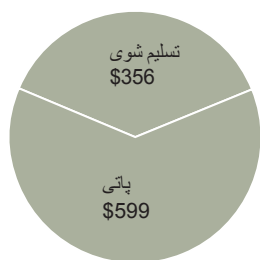
ورکړل شوی د تعهد شوی

یادښت: د غونډې څخه د اغیزمن شوو شمیره، په 1389 هجري شمسی کښې چې د 20/3/2011 څخه 21/3/2010 سره سم لومړی پاته سرچینه: نړیوال بانک، "ARTF": د مالی چارو په اړه د مسول راپور د 2010 د اکتوبر د 22 سره سم لومړی پاته

3.17 انځور

د ARTF ونډه په کال 1389 کښې د 2010 کال د اکتوبر د 22 څخه شروع د تعهد شوو د ډلې څخه د ورکړل شوو قسطونه (د میلیون ډالرو په اساس)

ټول ټال تعهد شوی: \$954

یادښت: د غونډې څخه د اغیزمن شوو شمیره، په 1389 هجري شمسی کښې چې د 20/3/2011 څخه 21/3/2010 سره سم لومړی پاته سرچینه: نړیوال بانک، "ARTF": د مالی چارو په اړه د مسول راپور د 2010 د اکتوبر د 22 سره سم لومړی پاته

د متحده ایالاتو د دفاع ادارې امنیت

د سیگار پلټنې

افغان ملي ځواکونو ته د تجهیزاتو د جوړولو او ساتنو لپاره د افغان امنیتي ځواکونو تجهیزاتو (ANSF) لخوا یو تمویل شوی پروگرام په خپل مالي پلټنه کې، د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی و منډله چې، د غټې مالي منابع (په ۲۰۱۲ مالي کال کې ۱۱.۴ بیلینونه ډالره) او غټ شمیر امکاناتو (تقریباً ۹۰۰ برابرو شوي یا پلان شوي) د شتون سربیره، د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) د بیارغونې اوږد مهاله پلان نه دي جوړ کړي، چې دا کار به پروگرام د افغان ملي امنیتي ځواکو ستراتیژيو سره د سمون نه غوړلو له ګواښ سره مخ کړی. د زیاتو معلومات لپاره، د لمړي برخې ۵ پاڼه وګورئ.

پدې درې میاشتو کې، سپینه ماڼۍ په افغانستان او پاکستان کې د متحده ایالاتو د ستراتیژي په خپل کلنی تبصره کېنې خپره کړه. دا تبصره په دوو مهمو موخو تاکید کوي: د القاعده د خوندي ځالي د منځه وړل، او د طالبانو دا قدرت چې وکولای شي د افغانستان اسلامي جمهوریت دولت را نسکور کړای شي. دا راپور ورکوي چې په بعضي ځایونو کې د القاعده مشرتوب کمزوري شوي دي او د طالبان د تحریک غړي نیول شوي دي؛ اگر څه دا لاسته رواني "ماتیدونکي او له منځه تلونکي بنودل شوي دي." ⁵⁹ اداري مسولینو دا په ډاګه کړه چې مونږ به افغان ملي امنیتي ځواکونه (ANSF) ته دا وړتیا ورکړو ترڅو د ۲۰۱۱ کال په لمړیو کې د امنیتي چارو مشري په غاړه وخلي او "د شرایطو مطابق د متحده ایالاتو د ځواکونو کمول په جولای د ۲۰۱۱ کې." ⁶⁰

د ۲۰۱۰ کال په نومبر کې د شمالي اتلانتیک د تړون سازمان (NATO) د غړو هیوادو مشرانو په یوه اعلامیه کې هم د ۲۰۱۱ لمړیو ته اشاره شوي وه د افغانستان اسلامي جمهوري دولت (GIROA) او د شمالي اتلانتیک د تړون سازمان (NATO) د یو ګډ ارزونې نه ورسته د افغانانو ته د امنیت د مشري او مسوولیت د انتقال لپاره د پیل ټکی وو. د سپني ماڼۍ د تبصرې په څیر، د لیزبون اعلامیه هم تاکید درلود چې دا انتقال به د "شرایط په اساس" وي "نه د جنټري په اساس." د مشرانو په دې غونډه کې، د شمالي اتلانتیک د تړون سازمان (NATO) مشرانو په افغانستان کې د روان ماموریت په هلکه خپلي ژمني اظهار کړي او وړاندوینه یې وکړه چې د ۲۰۱۴ کال تراخړه پوري افغان ځواکونه به "په ټول افغانستان کې د امنیت پوره مسولیت" په غاړه واخلي. ⁶¹

د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۳۱، متحده ایالاتو د امنیت لپاره تقریباً ۲۹.۶۱ بیلینونه ډالره تخصیص کړي وو. ⁶² د دې مالي منابعي اکثر د افغانستان امنیتي ځواکونو مالي منابعو (ASFF) لپاره تخصیص شوي وي او د افغان ملي امنیتي ځواکونه (ANSF) د جوړولو، تجهیزاتو، روزنې، او ساتنې لپاره د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) له لارې برابر شوي وه. ⁶³

امنیتي موخې

دې درې میاشتو کې، د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) مطابق، د افغان ملي امنیتي ځواکونه (ANSF) ځواک ۲۶۵۱۳۷ وه. ۱۴۹۵۵۳ تنه په افغان ملي اردو (ANA) کې او ۱۱۵،۵۸۴ تنه په افغان ملي پولیسو (ANP) کې. ⁶⁴ سره لدې چې د افغان ملي اردو (ANA) ګمارل شویو پرسونلو شمیره زیاته شوي وه. د افغان ملي پولیسو (ANP) لپاره رد شوه ځکه چې کمیت په نوي میتود د افغان ملي پولیسو (ANP) د ګمارل شویو ځواکونو شمیر بیا ځلي محاسبه کېږي. مختلف فکتورونه د بیا ارزونې په ګډون چې څرنګه د روزنې لاندې پرسونل او چمتو پرسونل وشمیرل شي د ټیټې شمیرې موجب شو او د یو نوي میتود د جوړولو لپاره یوه انګیزه وه. ⁶⁵ په یوه روانه مالي پلټنه کې، د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د هغې کړنلارې د ارزونې په حال کې دي چې

د افغان ملي پولیسو (ANP) د خپل پرسونل د شمیرنې لپاره یو دقیق سیستم جوړ کړي؛ د زیاتو معلوماتو لپاره، د لمړي برخه، پی، ۱۵ وګورئ.

"د نړیوال امنیت مرستندویه ځواک (ISAF) او افغان حکومت د شراکت یو قوي پلان منلی دی چې دا پلان به د افغان ځواکونو مشرتابه او واحدونو ته په تکتیکي کچه انکشاف ورکړي، سره له دې چې د انکشاف په وړاندې غټې ستونزې پاتې دي."

—د افغانستان او پاکستان کلنی کتنې باندې عمومي نظر اچونه

سرچینه: سپنه ماڼۍ، "د افغانستان او پاکستان کلنی کتنې باندې عمومي نظر اچونه"، ۲۰۱۰/۱۲/۱۶، آنلاین لاس رسنۍ: ۱۷/۲۰۱۱.

۲۰۱۰ په جنوري کې، د انسجام او بررسۍ گډ هڅېت (JCMB) وويل چې افغان ملي امنيتي ځواکونو (ANSF) د پرسونل شميره به د ۲۰۱۱ د دسمبر تر ۳۱ پوري به ۳۰۵۶۰۰ تنو ته ورسيدري. 66 ۳.۱ جدول د تير دري مياشتو نه تر اوسه د امنيتي اهداف په نسبت د افغان ملي امنيتي ځواکونه (ANSF) د قوتونو تغير را په گوته کوي.

د امنيت مهم ټکي

د متحده ايالاتو د دفاع ادارې (DoD) په اساس، په افغانستان کې پرمختيا نا موزونه ده. په کلیدي عملياتي سا جو کې، لکه د کابل چارچاپيره ساحي او په هلمند کې چيرته چې د ۲۰۱۰ کال په دوهمه برخه کې د ايتلاف ځواکونو قوي حضور درلود، د متحده ايالاتو د دفاع ادارې (DoD) د امنيت د تقويه کولو په هکله د متوسط پرمختک راپور ورکړ. 67 د ۲۰۱۰ کال په دسمبر کې د امنيت شورا ته په خپل دري مياشتني راپور کې، د ملل متحد منشي راپور ورکړ چې د حکومت صد عناصرو د هيواد شمالي برخو ته و غزیدل، چيرته چې ورته نړيوال نظامي ځواکونه حضور لري، او په لوړه کچه فعاليتونه لري. 68

لکه څنگه چې په ۲۰۱۰ کال په اکتوبر کې د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکي د دري مياشتي راپور کې هم ذکر شوي دي، د ۲۰۱۰ په اگست کې ولسمشر حامد کرزی امر وکړ چې په څلور مياشتو کې ټول ملي او نړيوال امنيتي شخصي قرارداديان (PSCs) به وتړل شي. د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۶ کې، دوه اونۍ مخکې له دې چې پريکړی عملي کرل شي، د افغانستان د کورنيو چارو وزارت اعلان وکړ چې ملي او نړيوال شخصي امنيتي قرارداديان (PSCs) به خپل عملياتونو ته دوام ورکړي، خو د يو تعداد محدوديتونو سره چې د سرکونو د بندولو او پلټنو او کومو کرنې چې د افغاني قانون د تنفيذ سره مخالف وي د سرته رسولو څخه هغوی منع کوي. 69

امنيتي پيښي

په دسمبر د ۲۰۱۰ کال کې په خپل راپور کې، د ملل متحده منشي وويل چې د په دې دري مياشتو کې د امنيتي حادثو شمير ۶۶ سلنه وه چې د ۲۰۰۹ کال د ورته دورې نه ډيره ده. لاکن د اخيری ملي انتخاباتو څخه ورسته د حادثو شميره کمه شوه. د حکومت د صد عناصرو لخوا د بڼه انفجاري وسايلو کارونه، اختطاف، اود ملکي خلکو د وژني په گډون د نورو امنيتي حادثو. سر بېره پر دې، د ملل متحد منشي راپور ورکړ چې د موسساتو د کارکونکو اختطافول او ځانمرگي بريدونه به داوام ولري. د دري مياشتو په جريان کې، د اوسط په توگه په هر دري مياشتو کې دري ځانمرگي بريدونه تر سره کيږي، په اصلي توگه نړيوال نظامي ځواکونه، پوليس او حکومتي چارواکي هدف نيول کيږي؛ او مغلق ځانمرگي بريدونه هم دوام درلود، چې په اول قدم کې يې نړيوال نظامي اډه په نښه کولې. 70

د 3.1 جدول

د امنيت لپاره ستراتيژيک لمريتويونه

لمريتوب	اوسني موخي	حالت
افغان ملي اردو	تر ۲۰۱۰/۱۰ پوري ۱۳۴۰۰۰ ځواکونه تر ۲۰۱۱/۱۰ پوري ۱۷۱۶۰۰ ځواکونه	(تر ۲۰۱۰/۱۲/۲۱ پوري) ۱۴۹۵۵۳ ځواکونه
افغان ملي پوليس	تر ۲۰۱۰/۱۰ پوري ۱۰۹۰۰۰ ځواکونه تر ۲۰۱۰/۱۰ پوري ۱۳۴۰۰۰ ځواکونه	(تر ۲۰۱۰/۱۱/۲۱ پوري) ۱۱۵۵۸۴ پرسونل

پيدايښت: شمېری په گړدي کولو اغيزمنی شوي.

سرچينې: د نړيوال امنيت مرستندويه ځواک (ISAF) د گډي کومندي (IJC) «افغان ملي پوليس، بريښنا»، ۲۰۱۰/۱۲/۳۰؛ د امنيت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A)، د افغانستان بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکي د ديتا کال ته ځواب ۲۰۱۱/۴/۱؛ د نانو د روزنو ماموريت - افغانستان (NTM-A)، د افغانستان بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکي د ديتا کال ته ځواب ۲۰۱۰/۴/۲۷.

افغان ملي اردو

د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۲۱، د افغان ملي اردو ۱۴۹۵۵۳ ځواک و چې د ۲۰۱۰ کال د سپټمبر ۲۲ نه را په ديخوا ۱۱۳۴۹ زیاتوالی را غلی ، د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) مطابق. د افغان ملي اردو هدف دا دي چې د ۲۰۱۱ تر اکتوبره ۱۷۱۶۰۰ پرسونل ته او د ۲۰۱۳ تر اکتوبره ۲۰۱۱ پرسونل ته ورسیري. 71 د اوسني ټول ټال ۸۵۸۰۴ پرسونل د افغان ملي اردو په شپږو قطعاتو کې، د ځانگړو عملیاتو ځواک (SOF) فرقه، د پلا زمبني ۱۱۱ فرقه، کې گمارل شوي دي، د ۲۰۱۰ کال د دسمبر ۳۰ د نړیوال امنیت مرستندويه ځواک (ISAF) د گډي کومندي (IJC) لخوا د دفاع وزارت (MoD) د راپور په اساس. 72 د ۲۰۱۰ کال د سپټمبر څخه را پدېخوا دا یو کم زیاتوالي (۴۴۵) دي. 73 د افغان ملي اردو شپږ قطعاتو، د ځانگړو عملیاتو ځواک (SOF) فرقی، او د پلا زمبني د ۱۱۱ قطعي د پرسونلو تازه تشکیل چې د دفاع ووزرات څخه منظور شوي ده، ۹۶۶۰۴ تنه دي. 74 خو بیا هم، د گمارل شویو ځواکونو شمیر د هغو ځواکونو دشمیر سره چې په دندو کې حاضر دي مساوي نه دي. لکه چې په ۳.۱۸ شکل کې ښودل شوي دي. هغه ځواکونه کوم چې د رخصتي پرته ناسوب (AWOL) دي د ځواکونه چې په دنده لپاره موجود نه دي ډیره غټه سلنه جوړوي. لکه څرنګه چې د ۳.۱۹ په شکل کې ښودل شوي دي. د نړیوال امنیت مرستندويه ځواک (ISAF) د گډي کومندي (IJC) مطابق، د افغان ملي اردو د حاضرۍ وړاندیز کوي؛ د ۲۰۱۰ کال د نومبر میاشته کې، د دفاع وزارت د افغان ملي اردو کومندانانو ته واک ورکړ ترڅو د منفي کړنو د مخنیوي او د حاضرې د زیاتولو لپاره ګامونه پورته کړي. 75

د ۲۰۱۰ کال د نومبر په میاشته کې، د افغان ملي اردو ۱۵۵ کنډکونه درلودل، چې د ۲۰۱۰ کال د می د میاشتي په نسبت ۴۲ زیات شوي دي، د کمندانانو د ارزیابي وسایلو د ادارې (CUAT) د تازه راپور په اساس چې د نړیوال

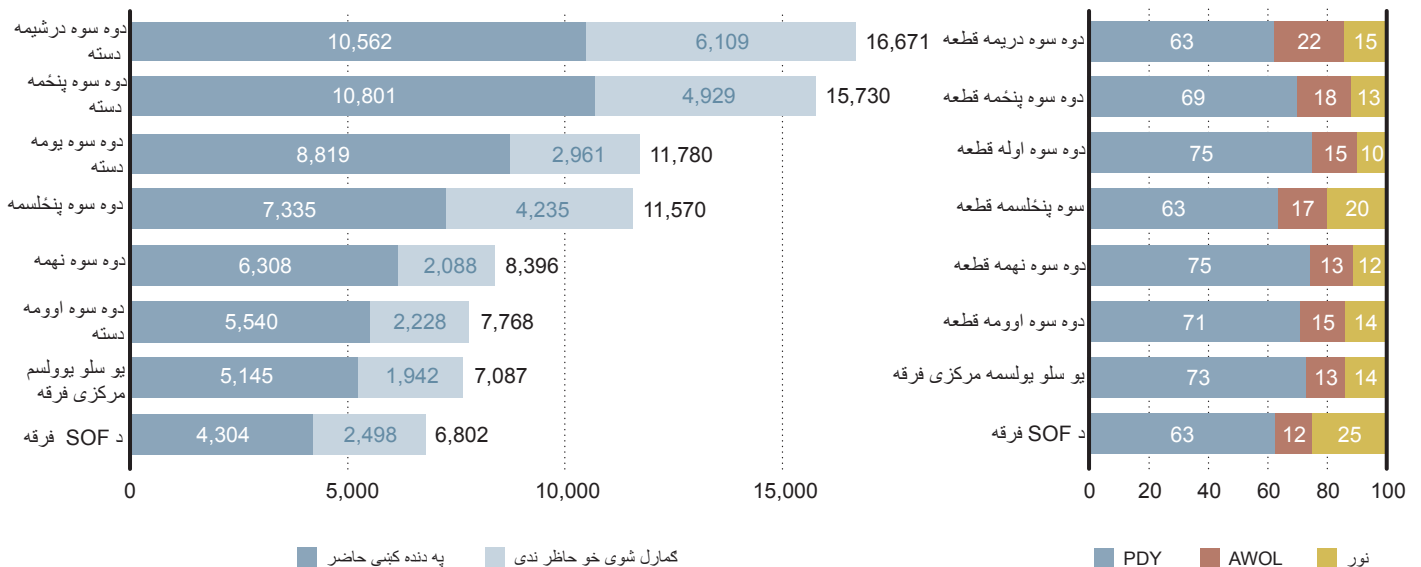
سرچینه: جی ای او، جی ای او- ۰۸-۰۶۶۱، "د افغانستان امنیت"، ۱۸، ۰۶/۲۰۰۸ پټه.

3.18 انځور

3.19 انځور

د 2010 کال د دېسمبر په درېشمه د افغان ملي اردو ځانی پیاوړتوب

د افغان ملي اردو د مسولینو حاضر تیا ټاکل شوی اجزا د 2010 کال د دېسمبر په درېشمه (فیصدي)

یادښت: د گمارل شوو خو غیرحاضر په بله کېنی صحی کارکونکی، په روزنو کېنی مصروف او هغه چې رسمي رخصتی یی اخیستی او هغه چې بی له کمی رسمی رخصتی خپل کار ته ندي حاضر شوي شامل دي سرچینه: ISAF-IJC, ANA PERSTAT, 12/30/2010

یادښت: AWOL= رسمي رخصتی پرته غیرحاضر PDY= په دنده کېنی حاضر سرچینه ISAF-IJC, ANA PERSTAT, 12/30/2010

امنیت مرستندويه ځواک (ISAF) د گډي کومندي (IJC) لخوا برابر شوی وو. د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر، د کمندانانو د ارزيايي وسايلو د اداري (CUAT) د دورې نه را پدې خوا، دو کندکونه يو د پلازمېنې د ۱۱۱ قطعي او بل هم د دوسوه پنځمي قطعي څخه د مستقلانه عملياتو وړتيا وښودله. سربيره پردي، ۳۵ قطعاتو د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر نه تر نومبر زياتيدونکي چمتولی وښود. 76

د نړيوال امنيت مرستندويه ځواک (ISAF) د گډي کومندي (IJC) په اساس، د افغان ملي اردو په ۲۰۲ غټو عملياتونو او ۱۸۱۶۹ گځمو کې د ۲۰۱۰ کال د نومبر د ۱۵ څخه تر ۲۱ د دسمبر پوري گډون کړي دي. 77

د افغان ملي اردو روزني

په دې درې مياشتو کې، د افغان ملي اردو ۲۸۵۱۵ پرسونل د ASFF لخوا تمویل شوي د يو هراړخيزي روزنيزي پروگرام څخه فارغ شول، د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په اساس. د دغې شمیرې څخه ۳۵۱۴ تنه د ټیټو رتبو د افسرانو د کورس څخه، ۹۱۸ تنه د نويو افسرانو د روزنې او يا دپخواني افسرانو د مهارتونو د پراختيا د کورس څخه فارغ شول. د دغې درې مياشتو د فارغينو د نيمايي څخه زياتو کسانو د ابتدايي محاربي روزنيز پروگرام بشپړ کړي دي، لکه چې په ۳.۲۰ شکل کې ښودلې شي. د دغو پروگرامو بعضو ځانه سره د ليک او لوست روزنه هم لرلې. د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په اساس، درې قرارداديانو افغان ملي پوليس او افغان ملي اردو ته د ليک او لوست روزنه ورکوله. دوي افغانانو لخوا وو؛ دريم يې، OT د مشکلاتو د حلولو روزنه وه، افغاني فرعي قرارداديانو به يې کارول. دا قراردادونه د پيل کال احتوا کړ (د ۲۰۱۱ تر سپتمبر) او څلور يوکلن انتخاب يې درلود، د ۲۴۳ ميليون ډالرو په ارزښت وړاندونې شوي بودجې سره. د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) اظهار کړ چې د افغان ملي اردو موخه ده ترڅو د ۲۰۱۰ کال د دسمبر مياشتې پوري ۳۰۰۰۰ پرسونل ته روزنه ورکړي او د ۲۰۱۱ کال د جولای مياشتې پوري ۶۰۰۰۰ پرسونل وروزي. 78

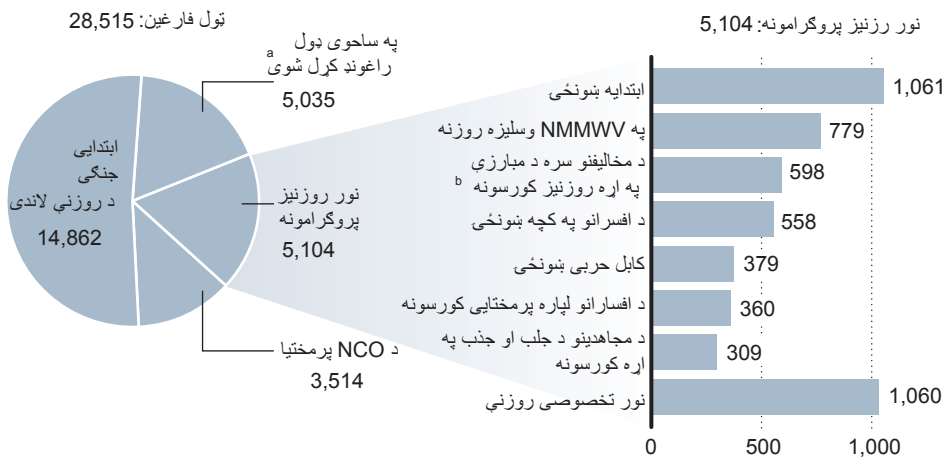
د ناټو د روزنو ماموريت افغانستان (NTM-A) په اساس، په نومبر کې، د ۱۳۰۰ څخه زيات د افغان ملي اردو عسکر د ابتدايي حربي روزنو څخه په کندهار کې فارغ شول. دا فارغين به سولپرو ولايتونو ته لکه ارزگان،

3.20 انځور

د افغان د ملي اردو د پروگرامونه څخه فارغ شوی

د ۲۰۱۰ کال په نومبر کې د پکتیکا ولایت د کلارک کمپ د نويو عکسرو د روزنې په کمپ کې د افغان پوځ عسکر د وسلو د کارونې روزنه ترلاسه کوي. په دې درې مياشتو کې، د ۲۸۵۰۰ څخه زيات د افغان ملي اردو پرسونل د يو هراړخيزه روزنيز پروگرام څخه فارغ شوي دي، چې د افغان امنيتي ځواک د تجهيزات لخوا تمویل شوي وو. (دايساف تصوير، اس اس جي رومين بيولينيتي، فرانسوی اردو)

يادښت: د 30/12/2010 فارغين HMMWV = د پراخو موخو لپاره د لوړ سرعت لرونکی موټر.

الف. د ساحوی غونډو په مرکز، د واحدونو ښه، تجهيز او اساسی جمعی روزنيزو پروگرامونو په لاره اچول.

ب: د مخالفينو سره د مبارزې په روزنيز پروگرام کېښه به هم د ايتلافي قواوو (ملکی او نظامی) او هم د افغان ملي اردو استازی گډون ولری

سرچينه: سيگار يا د افغانستان د بيا رغونې لپاره ځانګړی عموی پلټونکی د 4/1/2010 غوښتنې ته د NTM-A/CSTC-A ځواب

هلمند، کندهار، او زابل ته وستول شي. د ابتدائی محرابو روزنه یو ۸ اونیز تقویتی کورس دی په کوم کې چې زده کوونکي د نظامي تمرین، د وسلو سره اشنائی، تکنیکونه، فزیکي تمرینونه، او لیک او لوست په هکله درسونه تر لاسه کوي.⁷⁹

د ناټو د روزنو ماموریت افغانستان (NTM-A) همدارنگه وویل چې د ۲۰۱۰ کال د نومبر په ۴، د ۴۵۶۰ په شمیر نارینه او ښځو د افغانستان د ملي نظامي اکاډمۍ د ۲۰۱۵ کال د صنف لپاره خپلو کې سابلې وکړه. دا اکاډمي چې په کابل کې موقعیت لري، د متحده ایالاتو د نظامي اکاډمۍ نه ورسته مجهز او مږنه جوړه شوه.⁸⁰ د نړیوال امنیت مرستندویه ځواک (ISAF) د گډې کومندي (IJC) لخوا برابر کړي شوي د کمندانانو د ارزښاتي وسایلو د ادارې (CUAT) راپور په اساس، د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په اتمه ۲۹۰ قطعي یو د انجنیري پوهنتون د بلخ په ولایت کې پرانیست، ترڅو افغان ملي اردو انجنیرانو ته د چاودنکو توکو د منډې او څنځی کولو، او بنسټون د تخریباتو د ترمیم په اړه روزنه ورکړي. برخیره پردي، د ناټو د روزنو ماموریت افغانستان (NTM-A) د استادانو لخوا دا اخري صنف وو. د نړیوال امنیت مرستندویه ځواک (ISAF) د گډې کومندي (IJC) بیان کړل، راتلونکي کورسونه به د افغانانو لخوا تدریس کيږي.⁸¹

ښځي په افغان ملي اردو کې

د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) د راپور په اساس، د تیر درې میاشتو نه تر اوسه د هغو ښځو شمیر چې په افغان ملي اردو کې خدمت کوي، تغیر نه دي موندلی. د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۳۱ کې ۲۹۹ ښځو ۱۹۵ افسراني او ۱۰۴ د ټیټورتیو افسراني شتون درلود. د ۱۶ ښځینه نومندانو د افسری روزني صنف د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۱۸ پیل شو. د نړیوال امنیت مرستندویه ځواک (ISAF) د گډې کومندي (IJC) په اساس، د افغان ملي اردو پالیسي داده ترڅو په پوره اندازه ښځینه پرسونل وگماري ترڅو د دوي دوي د پروژې په ختم کې د ځواکونو ۱۰ سلنه جوړه کړي.⁸²

د افغان ملي اردو اساسی بنسټونه

د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په اساس، په دا درې میاشتو کې، ۱۴ نویو بنسټیزو پروژو ته (د ۱۳۰.۵ میلیون ډالرو په ارزښت) تخصیص ورکړ شو، ۵۳ پروژو کار روان ده (د ۱.۱ بیلینو ډالرو په ارزښت)، ۲ تکمیل شوي دي (۷.۱ میلیون ډالره)، ۶ نورو یې لغوه شوي (۹۷ میلیون ډالر). دا پروژو تجهیزات او ودانۍ برابرولي کوم چې د افغان ملي اردو د حمایت، بیارغونې او عملیاتو لپاره اړینې وي. نظامي ادې، قرارگاوي، د روزني ودانۍ، گدامونه او زیرموتونونه، او د ساتني تجهیزات په دغو پروژو کې شامل وو.⁸³

په غټو پروژو کې په پکتیا کې د افغان ملي اردو لپاره د اډې جوړول، کوم چې ۸۸.۷ میلیون ډالر لگښت لري او د مهال ویش له مخه باید د ۲۰۱۱ کال د سپټمبر تر ۳۰ پورې بشپړ شي، او په کابل کې د افغان دفاع پوهنتون جوړول کوم چې ۸۲.۸ میلیون ډالره لگښت لري او تعیین شوي ده چې باید د ۲۰۱۱ کال د نومبر تر ۱۰ بشپړ شي.⁸⁴ په دې درې میاشتو کې د افغانستان د بیارغونې ځانگړی عمومي پلټونکی په کابل نظامي روزنیز مرکز کې د بنسټیزو پروژو او د افغان دفاع پوهنتون د جوړولو قرار دادونه په هکله نوي مالي پلټني اعلان کړي. د لا زیاتو معلومات لپاره په لمری برخه کې ۱۲ پاڼه وگوري.

د آی ټي ټي شرکت ورسته له هغې چې د ۲۰۱۰ کال په جولای کې د متحده ایالاتو د نظامي انجنیرانو د ادارې (USACE) لخوا د کارونې د اداره کولو اوساتنو دو قرار دادونو ورکړي شول، د ۲۰۱۰ کال د نومبر په اوله نیټه، په ۳۴ ولایتونو کې د افغان ملي اردو د ۱۱۰ تاسیساتو د کارونې او ساتني ټول مسوولیت په غاړه واخیست. دو قرار دادونه یو په شمالي زون کې د تاسیسات لپاره، او بل په سولې زون کې د تاسیسات لپاره چې پنځه کلن دورې کې تقریباً ۸۰۰ میلیون ډالره ارزښت لري. دوی د افغان ملي پولیسو مرکزونه هم احتوا کوي. د قرار داد یو برخه دا هم وه چې د آی ټي ټي شرکت به افغانی کارکوونکو ته د تاسیساتو د مدیریت، او دې نلوانې، نجاري او برقی کار په کېون د کسبونه روزنه ورکوي. د آی ټي ټي شرکت په پام کې لري ترڅو په پیل کې ۴۰۰۰ کارکوونکي استخدام کړي، چې تقریباً ۸۰ سلنه د هغو به ځای گمار شوي افغانان وي. د متحده ایالاتو د نظامي انجنیرانو

د سیگار پلټني

د افغان ملي امنیتي ځواکونو لپاره تقریباً ۹۰۰ تاسیساتو د رغونې او ساتني د پروگرام په مالي پلټنه کې، د افغانستان د بیارغونې ځانگړی عمومي پلټونکی و مندل چې د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) د بیارغونې یو اوږد مهاله پلان نه دي جوړ کړي کوم چې په ډاگه کړي چې د تاسیساتي پروژې څرنګه د افغان امنیت د اهدافو سره سمون خوری، د اوسني تاسیساتو د ورتیاو نواقص په گوته کړي ترڅو د امنیت اهدافو سره سمون وڅرخي، او وارزوي چې کوم ډول پلان شوي تاسیسات به د دغو نواقص د منځه وړلو لپاره مرسته وکړي. د زیاتو معلومات لپاره د لمرې برخې ۵ پاڼه وگورئ.

اداري (USACE) په اساس، د افغان ملي امنيتي ځواکونه (ANSF) د تاسيساتو شمير تقريباً په مياشت کې د ۱۰ پر نسبت زياتوالي مومي. دنويو تاسيساتو د پرانيستو سره سم به د آی تي شرکت به هغوي د کارونې او ساتنې مسوليت په غاړه واخلي. 85 د کارونې او ساتنې د قرار دادونو نظارت د افغانستان د بيارغونې ځانگړی عمومي پلټونکی د ۲۰۱۱ مالي کال د پلټنې د پلان يوه برخه ده؛ د زياتو معلوماتو لپاره دې لمرې برخې ۶ پاڼه، وگوري.

د افغان ملي اردو تجهيزات

د ناتو د روزنو ماموريت - افغانستان (NTM-A) //، د امنيت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په اساس، د ۲۰۱۱ کال د جنورۍ په ۵، د شمالي اتلانتيک تړون سازمان (NATO) او نړيواله ټولنه د افغان ملي امنيتي ځواکونه (ANSF) په ۴۵۰۰۰۰ وسلو او ۵۰ الوتکې سنبل کړ. د ائتلاف قواو لاندې تجهيزات وپلورل او برابر کړل: 86

- لکه ام ۱۶- ډوله ټوپک، ۹ ملي متر ټوپانجې، د ډول ډول اهداف لپاره د قوي تيرونو لرونکي موټر (HMMWVs)، او څپک تکنیکي موټر
- الوتکې، لکه سي ۲۷- کارگو طيارې او آم اي ۱۷- چورلکي.
- اختصاصي تجهيزات، لکه د په شپه کې ليدونکي دوربینونه او راډيوگانې

په يو روانه مالي پلټنه کې، د افغانستان د بيارغونې ځانگړی عمومي پلټونکی د متحده ايالاتو لخوا د افغان ملي امنيتي ځواکونه (ANSF) ته برابر شويو ترانسپورتي وسايلو د جوابدې بيا کتنه کوي.

د امنيت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په اساس، د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر د ۱ نه د دسمبر تر ۳۱ پورې، افغان ملي اردو ۳۸۳۵ وسلې، ۳۹۲ ترانسپورتي وسايل، او ۱۳۱۶ راډيوگانې چې مجموعي ارزښت يې ۴۱۰ ميليون ډالره کيږي، ترلاسه کړل. چې د افغان ملي اردو لخوا ترلاسه شويو زياتره تجهيزات د متحده ايالاتو څخه راخلي، د افغانستان امنيتي ځواک تجهيزات له لارې تمویل شوي او د اف ام اس سوډو لخوا پلورل شوي دي. د امنيت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په اساس، بعضي مخکنې Warsaw ډوله اسلحي تراوسه په بلغاريا، اوکراين او بوسنيا کې جوړيږي، لاکن دې دغو اسلحو جوړيدل د متحده ايالاتو پوځ د قرار دادونو د دفترنو لخوا ورکړي شوي قرار دادونو له لارې ترسره کيږي. د افغان ملي اردو د تجهيزولو نور ميکانيزمونه يا پروسي کې، کارس ليولنگ (د افغان ملي اردو او افغان ملي پوليسو ترمنځ) او د زياتو دفاعي مادو پروگرام او د نورو هيوادو لخوا اعاني شامل دي. 87

د 3.2 جدول

افغان ملي اردو ته ورکړي شوي وسلې، ترانسپورتي وسايل، او مخابراتي.		
د دري مياشتو ختم ۲۰۱۰/۱۲/۳۱	د دري مياشتو ختم ۲۰۱۰/۹/۳۰	د تجهيزاتو ډول
2,857	4,844	وسلې
978	1,763	ایم ۱۶ ډوله ټوپک نوري وسلې
340	1,041	ټرانسپورتي وسايل
52	154	سپک او متوسط ډوله تکنیکي موټر زيربډاره ایچ ایم ایم ډبلو وی ای
1,168	2,254	مخابراتي
148	187	ډیر لوړ فریکونسي لرونکي ډوله مخابراتي بی لوړ فریکونسي ډوله مخابراتي سی

الف. زيربډاره ایچ ایم ایم ډبلو ویس کې ایم ۱۱۵۱، ایم ۱۱۵۲ او ایم ۱۱۵۲ امبولانس ماډلونه شامل دي.
ب. ډیر لوړ فریکونسي لرونکي (VHF) مخابراتو کې د موټرولا او ای سي وو ایم مختلف ډوله مخابراتي سیستمونه شامل دي.
ج. لوړ فریکونسي (HF) مخابراتو کې د کودان مخابراتي مختلف سیستمونه شامل دي.
سرچینې: د امنيت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A)، د افغانستان د بيارغونې ځانگړی عمومي پلټونکی د ډیټا کال په وړاندې ځوابونه، ۲۰۱۰/۴/۱۰ او ۲۰۱۱/۴/۱.

لکه چې د ۳.۲ جدول کې بنودل شوي دي، په ټولو کټگوريو کې، په دې درې میاشتو کې د تیر په نسبت لږ تجهیزات افغان ملي اردو ته ورکړل شوي دي. د نړیوال امنیت مرستندويه ځواک (ISAF) گډي کومندي (IJC) د افغان ملي اردو د رغوني څخه افغان ملي پولیسو روغوني ته د پام تغیر په گوته کوي.⁸⁸

افغان ملي پولیس

د متحده ملتونو پراختیایي پروگرام (UNDP) په اساس، د افغان ملي پولیسو معاشونه، د خوارک مصرف، او نور مهم پروژې د افغانستان لپاره د امانتي پانگو سپارښته او قانون (LOTFA) په اساس د بیاورکړی له لاری د مالي وزارت ته ورکول کيږي. د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A.90) په اساس، تیرو درې میاشتو کې، د افغانستان لپاره د امانتي پانگو سپارښته او قانون (LOTFA) د افغان ملي پولیسو ۱۱۳۵۷۲ سرتیرو ته معاشونه ورکړل. ۸۹ د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر کې، د افغانستان لپاره د امانتي پانگو سپارښته او قانون (LOTFA) ته د متحده ایالاتو اعانه تقریبا ۵۴۵.۶ میلیون ډالره ده.⁹⁰ د افغانستان لپاره د امانتي پانگو سپارښته او قانون (LOTFA) به اړه د لا زیاتو معلوماتو لپاره په دې راپور کې د "مرستو د حالت" برخې ته ستانه شی.

د نړیوال امنیت مرستندويه ځواک (ISAF) د گډي کومندي (IJC) په اساس، د ۲۰۱۰ کال د نومبر په ۲۱ کې، د افغان ملي پولیسو ټول ټال ځواک شمیر ۱۱۵۵۸۴ کسان وو.⁹¹ ۴۶۰ څخه زیات د پولیسو واحدونه د ۳۶۰ څخه زیاتو د پولیسو په مرکزونو کې خدمت کوي. د پولیسو دغه واحدونه د ائتلافي ځواکونو لخوا روزل شوي دي او د نښه ویشلو، جرمي پلټنو او گروپونو، د جرمي توکو د ازمنې، او د ترافیک په برخه کې روزنه ترلاسه کړي ده.⁹² افغان ملي پولیس کې افغان یونفارم پولیس (AUP)، افغان سرحدی پولیس (ABP) او افغان ملي ملکی پولیس (ANCOP) شامل دي. د افغان ملي پولیسو د ځواک اجزاء د ۲۰۱۰ کال د نومبر د ۲۱ د ارزونې په اساس، لکه چې د ۳.۳ جدول کې بنودل شوي ده.

د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په اساس، د افغان ملي پولیسو گمارل شويو ځواکونو د شمیر د تعینولو پخوانی میتود، چې د کورنیو چارو د وزارت لخوا ورکړل شوي معلومات په اساس وو، د مبالغې څخه ډکه پایله یې درلودله. د دغې پایله د لایلو له جمله څخه، د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) وویل، چې د ۲۴ میاشتو د راپور ورکولو د دورې په جریان کې (د ترافیکو، اوروژني او نجات، طبابت، روزني / تعلیمات، د استخباراتو سره مبارزې، د مخدره توکو سره مبارزه، استخبارات، او د تروریزم سره د مبارزې واحدونه پروسونل) مربوطه د ۱۰۰۰۰ څخه د زیاتو افغان ملي پولیسو د دوځلي شمیرل وو. سربیره پر دې، د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) بیان کړل چې د افغان ملي پولیسو نهائی ځواک تقریبا ۹۰۰۰ "د تشکیل څخه زیات" پرسونل (دغه شمیر د افغان ملي پولیسو د منل شوي ځواک څخه ډیر دي)، نوې گمارل شوي افراد

د 3.3 جدول

د ای ان پی ځواک قوت، د ۲۰۱۰ کال د نومبر ۲۱ مه.	د تشکیل پوسټونو ته نه دي گمارل شوي	د تشکیل پوسټونو ته گمارل شوي	منظور شوی (تشکیل)
9,136	106,448	122,000	د افغان ملي پولیس (ټول ټال ځواک : 115,584)
د افغان ملي پولیس د اجزاء و تخصیص			
4,418 ^b	61,777	71,018	ای یو پی
—	18,994	20,689	ای بی پی
—	6,720	11,276	افغان ملي ملکی پولیس
4,718 ^b	18,957 ^a	19,017 ^a	نور واحدونه

یادښت: --- = موجود ندي.

الف. د کورنیو چارو وزارت قرارگاه، د جرم خندا، روزني، د مخدره توکو سره د مبارزې، لوجسټیکي، طبي، اوروژني، او گمرکاتو په واحدونو کې مقرر شوي پرسونل، شامل دي؛ شمیرې د افغان ملي پولیسو منظور شوي او گمارل شوي مجموعې ارقامو او د افغان ملي پولیسو د هر جز د منظور شويو او گمارل شويو د مجموعې ترمنځ توپیر په اساس ده. ب. د تشکیل نه علاوه او روزني ته نوي شامل شوي زده کوونکي شامل دي، مگر ۷۶۰۵ ته د تشکیل نه پرته پرسونل چې هغه واحدونو ته کوم چې د نورو منابعو څخه تمویلوي، گمارل شوي دي یا افغان خلکو ساتني ځواک ته ۷۶۱ ته گمارل شوي شامل نه دي.

سرچینې: ایساف، پریسټاټ، ۲۰۱۰/۴/۱۰؛ د نړیوال امنیت مرستندويه ځواک (ISAF) د گډي کومندي (IJC) د افغانستان بیا رغوني ځانگړې عمومي پلټونکي د بیا کال ته ځواب

کارس لیولنگ : په صحنه کې د ستراتیژیک او عملیاتي کچې، د مواد د تغیرولو پروسې د یو نظامي عنصر څخه وو بل ته ترڅو د هغې لور لمرینوب سره سمون وڅرخي، د کمندانانو د لوجسټیکي اختیاراتو کې. د کارس لیولنگ پلانونه باید د مشخصو بیاورکړي مشخص کړنلارې شامل کړي.

د زیات دفاعي مواد: a د دفاعي امنیت انسجام ادري لخوا یو اداره شوي پروگرام. د ۱۹۶۹ کال د بهرنیو مرستو قانون او د وسلو د صادراتو د کنټرول قانون کې د تاسیس شوی واک په اساس، د دفاع واضح کړي دي چې د پوځ د لاسرسۍ په څیر بهرنیو دولتونو یا نړیوال سازمانونو ته هم وړاندي کیدي شي البته د متحده ایالاتو ملي امنیت او د بهرنی پالیسي د اهدافو په حمایت کې.

سرچینې: د متحده ایالاتو د دفاع ادارې (DoD)، د نظامي لغاتو د کشینري، آنلاین راسرسۍ / ۱۲/۲۰۱۰؛ دې اس سي ای، زیاتي دفاعي مواد، آنلاین راسرسۍ ۲۰۱۱/۱۳/۱.

او روزنګي، له شمیر یستلي وو. 93 په یو روانه مالي پلټنه کې، د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د افغان پولیسو لخوا د پرسونل د شمیرني جوړ شوي صحیح سیستم ارزوي؛ د زیاتو معلوماتو لپاره د لمری برخې ۱۵ پاڼه، وګوري. د نړیوال امنیت مرستندویه ځواک (ISAF) د ګډي کومندي (IJC) په اساس، د افغان یونفارم لرونکو پولیسو ۳۳ سلنه پرسونل او د افغان سرحدی پولیسو ۲۳ سلنه کنډکونو د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر نه تر نومبر پوري خپل چمتووالي که زیات والی اوښود. برخیره پردې، د افغان ملي پولیسو څلور واحدونه په مستقل توګه عملیات ترسره کوي. 94 د نړیوال امنیت مرستندویه ځواک (ISAF) د ګډي کومندي (IJC) په ډاګه کړ چې د افغان ملي پولیسو د جوړونې او ساتنې په وړاندي مشکلات عبارت دي، په دنده کې کم حاضریدلو میزان، د ګمارلو متناقضه او متغیره پروسه، او د ناروزل شویو پرسونلو غټه کتنه. د نړیوال امنیت مرستندویه ځواک (ISAF) ګډي کومندي (IJC) وویل چې د حل ممکنه لاري کې د راپور ورکولو او د دندو ته د حاضریدو د کچه روړولو لپاره د پروسي بهرولې، د دي تضمینول چې د افغان ملي پولیسو ګمارل د شفافیت د معیارو سره سمون لري، او د اصلاحاتو روزنیزو هڅو ته دوام ورکول، شامل دي. 95

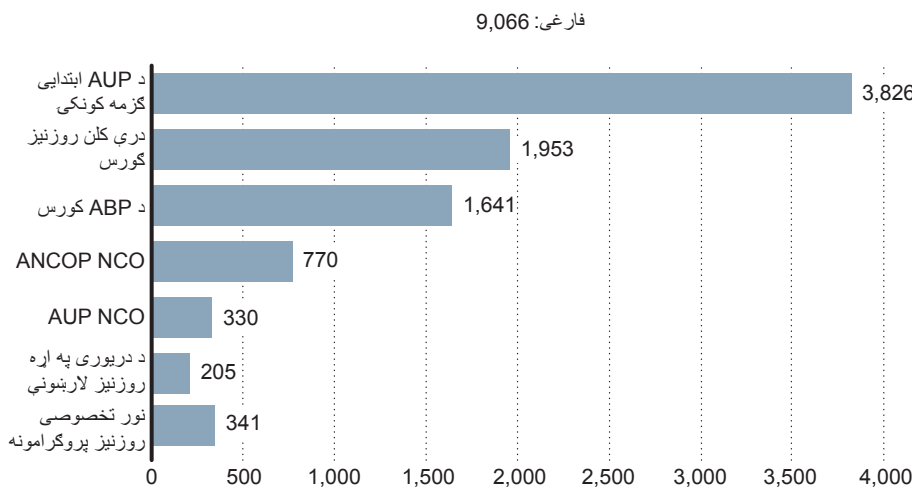
د افغان ملي پولیسو روزنه

د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په اساس، د افغان ملي پولیسو ۹۰۶۶ پرسونل د روزنیزو کورسونو څخه فارغ شوي دي؛ د هغوي د جملې څخه ۳۸۲۶ تنو د افغان یونفارم لرونکو پولیسو د ګرځنده پولیسو ابتدائی کورس بشپړ کړ او ۱۹۵۳ د افغان ملي پولیسو د افسرانو درې کلن کورس څخه فارغ شول، لکه چې د دغې درې میاشتو د فارغینو په ۳۰۲۱ شکل کې ښودل شوي دي. 96 امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په ډاګه کړ چې ۵۰۳۳ تنه افغان یونفارم لرونکو پولیسو ته، ۱۵۰۶ تنه افغان سرحدی پولیسو ته او ۱۲۶۳ ته افغان ملي ملګي پولیسو لیکو ته وګمارل شول. 97

د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په اساس، د ۲۰۱۰ کال په اکتوبر کې، د افغان ملي پولیسو ۱۷۵۳۳ تنه پرسونل د لیک او لوست روزنې لاندې وو. لکه څرنګه چې مخکې ذکر شول، درې قرارداديان افغان ملي اردو او پولیسو ته د لیک او لوست روزنه ورکوي؛ دوه یې د افغان لخوا دي او دریم یې بیا افغاني فرعي قرارداديان کاروي. دا قراردادونه دي پیل یو کال احتوا کوي (د ۲۰۱۱ کال تر سپتمبره) او د ۲۴۳ میلیونه ډالرو تخمین شوي بودجه سره، یو کلن څلور انتخابه لري. د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) بیان کړل چې د افغان ملي پولیسو هدف دادي چې د ۲۰۱۰ کال تر دسمبره، ۲۰۰۰۰ پرسونل تر روزنې لاندې ولري او د ۲۰۱۱ تر جولای پوري ۴۰۰۰۰ تنه تر روزنې لاندې ولري. 98

د 3.21 انځور

د افغان ملي پولیسو د فارغینو پروګرامونه

سرچینه: سیکار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی د 4/1/2010 غوښتنې ته د NTM-A/CSTC-A ځواب

د ناټو د روزنو ماموریت افغانستان (NTM-A) د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په اساس، د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په اوله، د روزني په مرکزي مرکز کې د افغان ملي ملکي پوليسو ۳۹۵ تنو پرسونلو ۱۶ اونيزه درس بشپړ کړ. دا روزنه د د افغان ملي پوليسو د استادانو په مرسته د ايټاليایي کرابينري لخوا په لاره چول شوي وه.⁹⁹

د افغان ملي پوليسو ليک او لوست (سواد)

د افغان ملي پوليسو د پرسونل په منيڅ کې د ليک او لوست زده کول د يو مشکل په توگه پاتي دي. لکه څرنگه چې د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی په درې مياشتني راپور کې د ۲۰۱۰ کال په اکتوبر کې په ډاگه شوي وو، د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) د تصادفي ازموينو او نمونه اخستلو څخه تخمین کړ چې د افغان ملي پوليسو ۴.۵ سلنه باسواده دي.¹⁰⁰ د ناټو د روزنو ماموریت افغانستان (NTM-A) په اساس، د ټولو ځواکونو د سواد ارقام موجود نه دي؛ سره له دې، د نومبر په مياشته کې د افغان ملي پوليسو نويو گمار شويو پرسونل ته په لاره اچول شوي ازموينه وښودل چې د يواځې ۲.۲۴ سلنه باسواده دي. (۱۷۴ نويو گمارل شويو پوليسو د بري نمري ترلاسه کړي). عمومي هدف دا دي چې د افغان ملي پوليسو ټول پرسونل (د افغان پوهې د معيار په اساس) د دريم صنف د لوستلو وړتيا ولري؛ سره له دې، چې تراوسه دغې هدف ته د رسيدو وخت نه دي تعين شوي.¹⁰¹

د افغان ملي ملکي پوليسو غړي، د افغان ملي پوليسو نخبه واحد بايد باسواده وي. لکه څنگه چې د افغانستان د بيارغوني ځانگړی عمومي پلټونکی په درې مياشتني راپور کې د ۲۰۱۰ کال داکتوبر په مياشت کې په ډاگه شوي وه، د افغان ملي ملکي پوليسو ۲۴۲ تنو پرسونل نمونه دا بنسې چې د ټول يونټ ۵ سلنه باسواده ده. په نومبر کې د افغان ملي ملکي پوليسو ۱۴۵۶ نوي گمارل شويو پوليسو څخه ازموينه واخستل شوه؛ ۴ نويو گمارل شويو د کاميابي نمري ترلاسه کړي ۰.۲۷ سلني کچه. د ناټو د روزنو ماموریت افغانستان (NTM-A)، د افغان ملي امنيتي ځواکونه (ANSF) د اکثرو روزنو مسول د ناټو ماموریت، په دې اخرو وختو کې افغان ملي ملکي پوليسو ته داخليدل تگلاره اصلاح کړ. نيمه باسواده نومندان (هغه چې د لمري ټولگي په کچه لوستلي شي) اوس کولای شي چې افغان ملي ملکي پوليسو سره يوځای شي، مگر ترڅو چې دخلور اوني تقويټي کورس بشپړ نکړي او د دوهم ټولگي د لوستلو وړتيا پيدا نکړي، نشي کولای چې د عملياتي ځواک ته داخل شي. برخيره پردې، د افغان ملي ملکي پوليسو لپاره د سواد روزنه اوس ۱۴ اونيو روزنيز کورس ته تغير منډلی، ترڅو تضمین کړي چې دوي کولای شي د دريم ټولگي په کچه لوست وکړي.¹⁰²

د ناټو د روزنو ماموریت افغانستان (NTM-A) په اساس، د ۲۰۱۰ کال په نومبر کې د افغان ملي اردو ۱۷۵۵۳ پرسونل د د ليک او لوست زده کړي په روزنه بوخت وو، چې د ۲۰۱۰ کال په دسمبر کې د ۲۰۰۰۰ شمير هدف ته نژدې کيدو په حال کې وو. اټکل کيږي چې د ۲۰۱۱ کال تر جولای پوري به د افغان ملي پوليسو ۴۰۰۰۰ پرسونل ته د سواد روزنه ورکړي شي.¹⁰³ د ۲۰۱۰ کال په اکتوبر کې، د ليک او لوست د روزني لپاره يو قرارداد په لاس کې ونيولی شو، ترڅو د افغان ملي پوليسو تقريبا ۷۰۰۰۰ پرسونل ته د روزني غوښتنو سره سمون ولري. د ۲۰۱۰ کال په نومبر کې، د ناټو د روزنو ماموریت افغانستان (NTM-A) د افغان ملي پوليسو ته د ليک او لوست د روزني لپاره د ۷۶۵۰۰۰ ډالرو ژمنه وکړه، چې د هغې څخه ۷۸۰۰۰ ډالره د افغان ملي ملکي پوليسو لپاره په خاص توگه بيله شوي وه. لکه څنگه چې د ناټو د روزنو ماموریت افغانستان (NTM-A) لخوا راپور ورکړ شوي دي، د ټولو افغان ملي امنيتي ځواکونه (ANSF) د روزنيزو پروگرامو لپاره اټکل شوي پنځه کلن بودجه تقريبا ۴۸۷ ميليونه يورو دي (تقريبا ۷۵۲.۸ ميليونه ډالره).¹⁰⁴

بنځي د افغان ملي پوليسو په ليکو کې

د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۳۱ کې ۱۲۴۱ بنځي په افغان ملي پوليسو کې خدمت کاوو — ۵۰ تنه زيات له هغه څخه څخه چې په تير درې مياشتو کې د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) راپور ورکړي وو.¹⁰⁵

- ۱۸۵ افسران
- ۴۳۰ ان سي اوز
- نظامي خدمت ته ۳۶۲ دوا طلب بنځي
- ۲۶۴ ملکي خلک

د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په اساس، د داخله چارو وزارت د جنر د چارو رياست يو کاري گروپ جوړ کړ ترڅو ۱۰۰۰۰ بنځينه پوستونه په تشکيل کې ۲۰۱۱ کال (۱۳۸۹ هـ ش) د پسرلي پوري، زيات کړي. همدارنگه، کله چې د افغان ملي پوليسو د استخدام فرمان د ۲۰۱۰ کال (۱۳۸۹ هـ ش) په

پسرلي کي جوړ شو، نو د بنځو د استخدام ریاست هم په کې شامل کړي شو. کله چې د بنځینه بست لرونکي تشکیل پوستونه اعلان شي، نوي ریاست به نوي اهدافو ته د رسیدو په خاطر د استخدام کمپاین به په مخ یوسي. د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په ډاګه کړه چې د کورنیو چارو وزارت هدف دا دي چې د ۲۰۱۴ کاله پورې ۵۰۰۰ بنځي په افغان ملي پولیسو کې ولري.¹⁰⁶ د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) او د کورنیو چارو وزارت د تشکیل د بیاکتنې په موخه یو پلان جوړ کړي دي، ترڅو په ملي توګه د استخدام حقیقي شرایط وڅیړي. د دې کار لپاره به د بنځینه پوستونو لپاره د هر تشکیل واحد په دقیق توګه تحلیل او تجزیه شي، ترڅو تعین شویو پوستونو شمیر د استخدام شویو سره پرتله شي.¹⁰⁷

د افغان ملي پولیسو بنسټونه

په دې درې میاشتو کې، د متحده ایالاتو د دفاع ادارې (DoD) د څلور نوي بنسټیزو پروژو لپاره ۲۶.۱ میلیون ډالرو ورکړل. برخیره پردې، د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) د ناټو د روزنو ماموریت افغانستان (NTM-A) په اساس، د ۱۷۳ پروژو کار روان دي (۶۸۸.۹ میلیونه ډالره)، ۱۴ پروژې تکمیل شوي دي (۳۴.۶ میلیونه ډالره)، او ۵ لغوه شوي دي (۲۸.۹ میلیونه ډالره). دغه پروژو کې د ولسوالۍ او ابتدائي نظامي واحدونو قرارګاوي، او د کومندي، لوجستیک، او روزني مرکزونه شامل دي. ترټول غټې پروژې (چې دواړه د وردګو په ولایت کې دي) کې د ملي پولیسو د روزني مرکز، کوم چې ۹۵.۶ میلیونه ډالره ارزښت لري او د مهال ویش په اساس به د ۲۰۱۱ کال د اپریل په ۲۴ په بشپړ کيږي، او د لوجستیکو یو ملي مرکز، کوم چې ۴۰.۱ میلیونه ډالره ارزښت لري او ۲۰۱۱ کال د مې په ۲۸ کې بشپړ کيږي، شامل دي.¹⁰⁸

د ۲۰۱۰ کال د نومبر په اوله، د ای ټي ټي شرکت په ۳۴ ولایتو کې د افغان ملي پولیسو د ۲۱۹ مرکزونو د تاسیساتو د کارونې او ساتنې مسولیت په غاړه اخیستی دي. لکه څنګه چې په دې برخه کې وړاندې هم ذکر شو، دا قراردادونه د افغان ملي پولیسو تاسیسات هم په بر کې نیسي. د آی ټي ټي شرکت به دې نويو تاسیساتو د خلاصیدو سره د هغو د کارونې او ساتنې مسولیت په غاړه واخلي.¹⁰⁹ د کارونې او ساتنې د قراردادونو نظارت د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د ۲۰۱۱ مالي کال د پلټنې د پلان برخه ده، د لمړي برخې ۶ پانه، وګورئ.

د افغان ملي پولیسو تجهیزات

د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر د لمړي نیټې څخه تر ۳۱ د دسمبره پورې، افغان ملي پولیسو ۹۶۳۹ میله اسلحه ترلاسه کړي ده، چې د تیر درې میاشتې د ترلاسه شوي اسلحې په نسبت ۵۰ سلنه زیاته ده. اکثره (۶۸ سلنه) یې ای کی ۴۷ ډوله نیمه اتومات ټوپک وو. برخیره پر دې، افغان ملي پولیسو ۱۵۳۲ ترانسپورتي وسایط او ۵۷۹ مخابراتي ترلاسه کړي دي. د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) مطابق، د مجموعي تجهیزاتو ارزښت تقریبا ۳۰۳ میلیون ډالره ده.¹¹⁰ د روانو اجراتو مالي پلټنه کې، د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی د متحده ایالاتو لخوا افغان ملي پولیسو ته ورکړ شویو ترانسپورتي وسایطو په هکله د خواډهې بیاکتنه کوي، د زیاتو معلوماتو لپاره د ۱ برخې ۱۵ پانه وګورئ.

د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په ډاګه کړه چې افغان ملي پولیسو ته ورکړ شوی اکثر تجهیزات د افغان امنیتي ځواک د تجهیزاتو د مالي منابعو له لارې، د pseudo-FMS پلورلو سره، د متحده ایالاتو نه راغلي دي. لکه څرنګه چې د افغان ملي پولیسو په اړه هم داسې وو، بعضي مخکني Warsaw ډوله اسلحې تراوسه په بلغاریا، اوکراین او بوسنیا کې جوړیږي، لاکن دې دغو اسلحو جوړیږل د متحده ایالاتو پوځ د قراردادي دفترونو لخوا د ورکړي شویو قراردادونو له لارې ترسره کيږي.

د افغان ملي پولیسو د تجهیزاتو نور میکانیزمونو یا پروسی کې، کارس لیولنګ (د افغان ملي اردو او افغان ملي پولیسو ترمنځ) او د زیاتو دفاعي مادو پروګرام او د نورو هیوادو لخوا اعاني شامل دي. د افغان ملي پولیسو د تجهیزاتو معیارونه او اهداف د اوسني شرایطو او د دوی د ستراتیژیکو اهدافو په اساس تغیر کوي.¹¹¹ په عمومي توګه دې تیر درې میاشتو په نسبت دا ځلي افغان ملي پولیسو ته زیات تجهیزات ورکړ شوي. لکه څرنګه چې د ۳.۴ جدول کې ښودل شوي دي.

د نړیوال امنیت مرستندویه ځواک (ISAF) ګډي کومندي (IJC) په اساس، د افغان ملي پولیسو چټک رشد د افغان ملي اردو دجوړولو څخه د افغان ملي پولیسو جوړولو ته د توجه اړول په ساحه کې د تجهیزاتو په شتون باندې زور اچوي. د پرسونل زیاتوال په قرارګاو کې د تجهیزاتو اتي اکمالاتو په نسبت زیاتوالی مومي. د نړیوال امنیت مرستندویه ځواک (ISAF) ګډي کومندي (IJC) بیان کړ چې د حل ممکنه لارو کې د تشکیل دنظامي ملاتړ خالي

د 3.4 جدول

افغان ملي اردو ته ورکړي شوي وسلې، ترانسپورتي وسايل، او مخابراتي.		
د تجهيزاتو ډول	د دري مياشتو ختم ۲۰۱۰/۹/۳۰	د دري مياشتو ختم ۲۰۱۰/۱۲/۳۱
وسلې		
۴۷ حملې توپک	4,345	6,575
توري وسلې	2,074	3,064
ترانسپورتي وسايل		
سپک او متوسط ډوله تکتيکي موټر	988	1,296
زيربډاره ايج ايم ايم ډبليو وي اي	192	216
مخابراتي		
ډير لوړ فریکونسي لرونکي ډوله مخابراتي سي	1,128	579
لوړ فریکونسي ډوله مخابراتي سي	53	0

الف. زيربډاره ايج ايم ايم ډبليو وي سي ايم ۱۱۵۱، ايم ۱۱۵۲ او ايم ۱۱۵۳ امبولانس ماډلونه شامل دي.
 ب. ډير لوړ فریکونسي لرونکي (VHF) مخابراتو کې د موټرو لا او ای سي وو ايم مختلف ډوله مخابراتي سيستمونه شامل دي.
 ج. لوړ فریکونسي (HF) مخابراتو کې د کودان مخابراتي مختلف سيستمونه شامل دي.
 سرچينه: د امنیت د انتقال گډ کومنده افغانستان (CSTC-A)، د افغانستان د بيارغونې خانکرې عمومي پلټونکي ډيټا کال ته ځوابونه، ۲۰۱۰/۴/۱ او ۲۰۱۱/۴/۱.

پوستونو ډکول شامل دي؛ مجهزو واحدونو ته پکار ده ترڅو د اوسني لوجستيکي سيستم سره ځان عادت کړي؛ او د ساحوي حمايتي قرارگاڼو، د نړيوال امنيت مرستندويه ځواک (ISAF)، او د کورنيو چارو وزارت سره د عملياتي تجهيزي مرستو په اولويت بندي کار وکړي.¹¹²

د افغان ملي پوليسو ځاي نوبستونه

د متحده ايالاتو د دفاع ادارې (DoD) په اساس، د افغان

ځايي پوليسو پروگرام (ALP) افغاني او د متحده ايالاتو پرسونل په کليوالي ټولنو کې ځايي په ځايي کرل ترڅو دکلي په کچه پوليسي خدمات برابر کړي، امنيت تقويه کړي، کلي د ولسواليو او ولاياتي حکومتي ادارو سره ونښلوي، او پراختيايي مرستې وړاندي کړي. دغه واره دفاعي ځواکونه، کوم چه د ولسمشر حامد کرزي لخوا د ۲۰۱۰ کال په اگست که تاسيس شو، د ځايي شوراگانو لخوا حمايه کيږي، لاکن د افغانستان اسلامي جمهوري دولت (GIROA) لخوا کنټرول کيږي.¹¹³

لکه د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۳۱ کې، د افغانستان اسلامي جمهوري دولت (GIROA) او نړيوال امنيت مرستندويه ځواک (ISAF) د افغان ځايي پوليسو پروگرام (ALP) ۱۴ سايتونه تاسيس کړ (د سپټمبر څخه په دې خوا د ۶ زياتوالي)، چې د نژادي، قومي او جغرافيايي متوازن تمثيل د تضمينولو لپاره ځای په ځای شوي دي. د افغان ځايي پوليسو پروگرام (ALP) د کليو د ثبات د تامين عمليات (VSO) سره په گډه په هغه ټولنو باندې توجه کوي کوم چې د طالبانو او نورو ياغيانو سره يې مخالفت کړي وو، په ځانکړي توگه هغه سيمي چېرته چې د افغان ملي امنيتي ځواکونه (ANSF) او د نړيوال امنيت مرستندويه ځواک (ISAF) شتون محدود وي.¹¹⁴ د متحده ايالاتو د دفاع ادارې (DoD) په اساس. د افغان ځايي پوليسو (ALP) يو تعداد مثبت پيالي او معيارونه اړته کړل، د هغې باوجود امنيتي وضعه په ډيرو سيمو کې کمزورې ده.¹¹⁵ د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۳۱، افغان ځايي پوليسو د ۱۲۵۰۰ کيلومتر مربع په اندازه ساحه کې امينت تامين کړ. د متحده ايالاتو د دفاع ادارې (DoD) بيان کړ چې د افغان ځايي پوليسو په ټولنو کې د طالبانو نفوذ کمزورې کوي، او د ملا عمر په کډون د طالبانو مشرانو انديښنه بنودلې چې افغان ځايي پوليسو سايتونو د دوي کليوال ملاتړ بنسټ ضعيف کړي دي. د ملا عمر په خپل ولايت، ارزگان، کې د افغان ځايي پوليسو سايتونو امنيت ته د رسيدلو هڅو سره مرسته وکړه. هغوی همدارنگه د گواندي ولايتو لکه دايکندي، زابل او کندهار په برخو کې هم برياوې درلودې.¹¹⁶ د متحده ايالاتو د دفاع ادارې (DoD) د دغو هڅو په وړاندي مشکلات په گوته کړل. د مثال په توگه، طالبان

او نور مخالفینو د افغان ځایي پولیسو د سابتونو اوسیدونکي ډار کړي او د هغوي په وړاندي یې د تشدد څخه کار اخیستی دي. د دې په ګډون، په قبیلو کې او دې قبیلو تر مینځ روانو شخړو د افغانستان اسلامي جمهوري دولت (GIROA) دې ته مجبور کړ ترڅو په دغو شخړو کې منځکړي توب وکړي. د متحده ایالاتو د دفاع ادارې (DoD) په اساس، د دغوستنوسر بیره، د افغانستان اسلامي جمهوري دولت (GIROA) د متحده ایالاتو په مرسته د شوریشیانو د کړنو په وړاندي ځوابي اقداماتو ته دوام ورکوي او ځایي سنتزونه د اوږد مهاله حل په جوړولو بوخت دي.¹¹⁷

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت (GIROA) په پام کې لري ترڅو افغان ځایي پولیس د دوه نه تر څلور کلونو پورې فعالیت وکړي، چې ورسته له هغې به د افغان ځایي پولیسو غړي به له دندو ګوښه شي او یا به د افغان ملي امنیتي ځواکونو لیکونه ورګډ کړي شي. د متحده ایالاتو د دفاع ادارې (DoD) په اساس، د هلمند په څیر ولایتونو کې د افغان ځایي پولیس غړي به د افغان ملي پولیسو لیکو ته ورګډ کړي شي.¹¹⁸

د کورنیو چارو وزارت څخه د متحده ایالاتو ملاتړ

د امنیت مرستندویه اداره افغانستان (SAO-A)، چې د ناټو د روزنو ماموریت افغانستان (NTM-A) د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) یو برخه ده، د ۲۰۱۰ کال د جولای له ۲۴ نېټې نه را په دېخوا، د کورنیو چارو وزارت د تدارکات ریاست ته مالي پلټني ترسره کوي. د امنیت مرستندویه اداره افغانستان (SAO-A) د قراردادونه مربوط شپږ مالي پلټني بشپړ کړي دي، او د تدارکات پلانونه، د مزایډی او مناقصی ګډونوالو وړتیا، د تدارکاتو اقدامات، د قراردادونو د ورکړي پروسیجرونه، د قرارداد مدیریت، او د پیسو د ورکړي اجرات تر پوښښ لاندې نیسي. په دې مالي پلټنو کې، د امنیت مرستندویه اداره افغانستان (SAO-A) ته معلوم شو چې د وسایلو او تجهیزاتو کمښت لکه د دفتر لپاره د ځای، د دفتر فرېنچر، د دوسو د ساتني الماري، کمپیوټرونه، د فوټوکاپي ماشینونه، او یو مدرن تدارکاتي سیستم د کورنیو چارو وزارت دی ته اړ کړي ترڅو د مزایډو د پشنهادولو، د قرار دادونو د ورکړي، او د قراردادونو د اداره کولو لپاره غیر متوازن او ډیرې هڅې ترسره کړي. برسیره پر دې، د کاري ځای کمښت د روڼتیا د کمښت باعث ګرځي: هره دفتر یواځې د مشخصو کړنو چې دوی یې ترسره کوي، د دوسو ضروري اسناد ساتي.¹¹⁹

د تدارکاتو ریاست د خوراکي توکو، سوند لرګي، کالي، د دفتر وسایل، نقلیه وسایلو د سوند تیل، د ودانیو د اجاره نیولو، رغولو او د ترمیم قراردادونه طی مراحل کوي. د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) په پام کې لري ترڅو په ۱۳۹۰ (۲۰۱۱/۲۰۱۰) مالي کال کې د تدارکاتو ریاست ته ۱۸۶ میلیون ډالرو په ارزښت د نویو اړتیاو د تدارکاتو مسؤلیت ورکړي. چې تدارکاتو د ریاست د ۱۳۸۸ مالي کال د تدارکاتو په نسبت ۱۳۳ سلنه زیاتوالی دي.¹²⁰

د متحده ایالاتو ځواکونه

د متحده ایالاتو ځواک افغانستان (USFOR-A) په اساس، د ۲۰۱۰ کال د دسمبر تر ۳۱، په افغانستان کې د متحده ایالاتو ۱۰۱،۸۷۲ ځواکونه خدمت کاوو د تیرو درې میاشتو راپور ورکړ شوي شمیري څخه ۱۸۵۵ تنه کم. دا ځواکونه په لاندې ډول ګمارل شوي دي:¹²¹

- ۷۸،۳۲۲ تنه په نړیوال امنیت مرستندویه ځواک (ISAF) کې
- ۳۴۱۵ تنه د ناټو د روزنو ماموریت افغانستان (NTM-A) د امنیت د انتقال ګډ کومنده افغانستان (CSTC-A) کې
- ۱۰۳۱۶ تنه د متحده ایالاتو ځواک افغانستان (USFOR-A) کې
- ۹۸۱۹ تنه نورو (نامشخصو) دندو کې

د 3.5 جدول

د افغانستان لپاره د اې ډي ار مالي منابع: ۲۰۰۲ – ۲۰۱۰ (میلیونونه ډالره)

د اې ډي ار مالي منابع	تول ټال مجموعه	مالي کال
\$238.60	\$238.60	2007–2002
\$265.20	\$26.60	2008
\$313.80	\$48.60	2009
\$371.60	\$57.80	2010
\$371.60		ټول ټال

د چاودیدونکي توکو د منیځه وړل

د متحده ایالاتو د بودجې او مدیریت اداره په اساس، د ۲۰۰۲ کال نه را په دېخوا، د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت (DoS) د تروریزم سره د مبارزې، ماین پاکي، او مربوطه نه تمديدونکي پروگرامونو لپاره افغانستان ته د ۳۷۱.۶ میلیونو ډالرو په ارزښت مالي پانګه ورکړي ده. دا ۲۰۰۷ کال څخه را په دېخوا داغه مالي منابع ډیره زیاته شوي ده، څرنگه چې په ۳.۵ جدول کې ښودل شوي ده.¹²²

د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت په اساس، د غیر اټومي اسلحو د منیځه وړلو پروګرام (CWD) د تصفیوي عملیاتو د دوام، د پاتو شویو او خطري غیر اټومي اسلحو د منځه وړلو او کمولو (ترڅو د یاغیانو په وسیله

منبع: اې ډي ار، افغانستان د غیر اټومي اسلحو د منیځه وړلو پروګرام، ۲۰۱۰-۲۰۰۲

امنیت

د هغو د کارونې څخه مخ نوي وشي، او دا فغانانو د تخنیکي او مدیریتي ظرفیت د لوړولو په موخه پنځه افغانی غیر دولتی موسسې، څلور نړیوال غیر دولتی موسسې، او یو د متحده ایالاتو کمپنی (دین کروپ انترنشنل) ته په مستقیم توګه مالي منابع برابر وي. د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي نظامي چارو دیوان د اسلحو د منځه وړلو او کمولو اداره (PM/WRA)، چې په افغانستان کې دا پروګرام اداره کوي، راپور وکړ چې دا مرسته کې د افغان ملي امنیتي ځواکونو (ANSF) اضافي، نه ترمیم کېدونکي، او په خطر لرونکي وسلو او مهماتو د منځه وړل شامل دي. همدارنګه دا پروګرام د افغان ملي امنیتي ځواکونو (ANSF) په لاس کې موجوده د ترمیم وړ وسلو او مهماتو او د تاسیسات د امنیت او د زیرمو د مدیریت لپاره تخنیکي مرستې برابرېوي.¹²³

د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي نظامي چارو دیوان د اسلحو د منځه وړلو او کمولو اداره (PM/WRA) بیان کړه چې، د ۲۰۰۹ کال د اکتوبر د اول نېټې څخه تر ۳۰ د سپټمبر، ۲۰۱۰ کال پورې، د متحده ایالاتو بهرنیو چارو وزارت لخوا تمویل شویو تطبیق کوونکو شریکانو لخوا د ۳۹.۳ میلیون متر مربعي څخه زیاته ځمکه پاکه شوی ده. دا ځمکه، د ۱۹۹۷ کال څخه را په دیخوا د ۱۹۹.۸ میلیون متر مربع پاکو شویو ځمکو، ۲۰ سلنه جوړه وي. سربیره پردې، دغو شریکانو ۱۲،۵۴۲ متریک ټنو څخه زیات زیرمه شوي، متروکه، خطر لرونکي، او نه ترمیمونکي مهمات له منځه وړلي.¹²⁴ د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي نظامي چارو دیوان د اسلحو د منځه وړلو او کمولو اداره (PM/WRA) لخوا برابر شوی د غیر اتومي اسلحو د منځه وړلو پروګرام (CWD) د اجرائتو متریک محاسبه په اساس، د ۲۰۰۹ کال د دسمبر د ۳۱ څخه د ۲۰۱۰ کال د سپټمبر تر ۳۰ پورې، په افغانستان کې د ناپاکو ساحو کچه په تقریبي ډول د ۶۷۰.۷ میلیون متر مربعي څخه ۶۵۰.۷ میلیون متر مربعي ته راټیټه شوي ده.¹²⁵

د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت په اساس، په افغانستان کې مینونو په وړاندې د متحدو ملتونو د ګډو هڅو مرکز (MACCA) خپل ستراتیژیکي موخي او لنډ مهاله اهداف اصلاح کړ ترڅو د تمویل کوونکو د مرستو کمېدونکي کچه منعکسه کړي. په نتیجه کې، په افغانستان کې مینونو په وړاندې د متحدو ملتونو د ګډو هڅو مرکز (MACCA) د جنگ څخه د پاتې ماینونو او ناچاودیدونکو توکو لرونکو د ۹۰ سلنې معلومه ټولو سیمو د پاکولو، اټکل شوي اړین وخت تعیین اصلاح کړ. دې موخي ته د رسیدو نوی هدف ۲۰۱۵ کال دي. په افغانستان کې مینونو په وړاندې د متحدو ملتونو د ګډو هڅو مرکز (MACCA) طرحې دا بني چې ۷۰ سلنه خطر به د ۲۰۱۳ کاله تر مارچ پورې کم شي. د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت په اساس، دا طرحه د متحده ایالاتو او نړیوالو تمویل کوونکو د دوامدارو مالي منابعو په اساس چې په کال کې د ۸۰ میلیون ډالرو څخه کمه نه وي، اټکل شوی ده.¹²⁶

د 3.6 جدول

د غیر اتومي اسلحو د منځه وړلو پروګرام (CWD) میټریکونه: د ۲۰۰۹ کال د اکتوبر ۱ تر ۳۰ د سپټمبر، ۲۰۱۰ کال

د اټکل شویو ناپاکو سیمو پاتې برخه (متر مربع)	پاک شوي مینې ساحې (متر مربع)	پاک شوي برخې	د منځه وړل شوي واره		د منځه وړل شوي د تانک - ضد / پرسونل ضد مهمات		د نېټې رینج
			د منځه وړل شوي واره وسلو مهمات	د منځه وړل شوي ناچاودونکي مهمات	د منځه وړل شوي تانک - ضد / پرسونل ضد مهمات	د منځه وړل شوي ناچاودونکي مهمات	
670,710,000	19,289,205	1,055,683	58,651	140,480	4,649	12/31/2009-10/1	
664,235,000	6,475,318	603,957	129,557	1,943	2,455	3/31/2010-1/1	
659,770,000	4,464,926	968,887	217,901	249,946	2,853	6/30/2010-4/1	
650,662,000	9,108,108	1,710,708	1,196,158	270,793	3,922	9/30/2010-7/1	
650,662,000	39,337,557	4,339,235	1,602,267	663,162	13,879	ټول ټال	

یادښت: ا ټي/اېي = د تانک - ضد / د پرسونل - ضد مهمات. یو اګس اوو = ناچاودونکي مهمات. اېن اې ای = د وړو وسلو مهمات. سرچینه: د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت، د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي نظامي چارو دیوان د اسلحو د منځه وړلو او کمولو اداره (PM/WRA)، د سیګار پلټنې دینا کال ته ځواب، ۲۰۱۱/۳/۱.

دولتداری، د قانون رول، او بشري حقوق

د ۲۰۱۰ کال د دسیمبر تر ۳۱ پوری، د امریکا متحده ایالاتو د افغانستان د پراختیا او غوره حکومت کلولو سره تر ۱۶،۱۵ میلیارد ډالره مرسته کړی ده.¹²⁷ دا برخه په هغو مرستو چی امریکا، نړیوالی ټولنی او د افغانستان دولت د حکمت د لا بنوالی او د قانون د پلی کلولو په ډگر کښی ترسره کوی تمرکز کوی، په دی هڅو کښی انتخابات او په انتخاباتو کښی اصلاحات، دولتی اداره، قضایی سیستم او د بشر حقوق شامل دی..

د فعالیتونو بیا کتنه

په دی درو میاشتنو کښی یو شمیر فعالیتونو د غوره حکمت په رامنځ ته کولو او د قانون د پلی کولو په هڅو باندی اغیزه درلوده. په وروستیو درو میاشتنو کښی د ولسی جرگې نهایی پایلی چی د نیوکو او دعوو سره مل وی اعلان شولی: ډیری د هغه انتخاباتو سره چی دوو ټاکنیزو کمیسیونو تر سره کړلی خوین او راضی نه دی. په مطبوعاتو کښی اوږدو منازعو؛ د حکومتی کارکوونکو، سیاستوالو، رای ورکوونکو تر منځ واټن را منځ ته کړ.

همدا ډول پدی درو میاشتنو کښی، د لیزبون په غونډه کښی چی د ناټو د غړو او د افغانستان د استازو تر منځ هوکړه وشوه پداسی لارو چارو کار وشی، ترڅو خپله افغانان په حکومتی او امنیتی څانگو کښی ډیر مسولیت په غاړه واخلي. برسیره پردی، د صلح عالی شورای چی د بیپخلاینی او بیا جلب او جذب هڅو د پراختیا په موخه د خپل رییس په ټاکلو او د هیواد په سطح د دی غونډو د معلوماتو له لاری په خپرولو خپلی هڅی پیل کړی. تر اوسه لا مخکي له وخته ده چی اټکل وشی چی دا هڅی به څومره بریالی وی، اما د امریکا د متحده ایالاتو لخوا د دی هڅو ملاتړ کیری.

ټاکنی

وروسته تر ډیر ځنډ نه د ۲۰۱۰ کال د نومبر په ۲۴مه د ټاکنو مستقل کمیسیون لخوا د ولسی جرگې د تیرو ربع پایلی اعلان شوی (د غزنی په استثنا، چی د دسیمبر په لومړی نیټه اعلان شوی).¹²⁸ تر یو په دریمه برخي ډیری رای بی اعتباره اعلان شوی، او د ولسی جرگې د پخوانیو غړو نیمایی وتوانیدل چی بیا ولسی جرگې ته لاره ومومی.¹²⁹

د امریکا د بهرنیو چارو وزارت وایی چی که څه هم په ټاکنو کښی درغلی مل وی خو په ټولیزه توگه د ټاکنو خپلواک کمیسیون او د ټاکنو د شکایتونو کمیسیون خپله اړونده دنده په بنه توگه ترسره کړی ده.¹³⁰ برسیره پردی، د افغانستان د ازادو او عادلانه ټاکنو بنیاد چی د افغانستان ټاکنی بی څارلی ویلی، چی په ټاکنو کښی پراخي درغلی شوی دی او په ټاکنو کښی د اصلاحاتو راوستل اړین دی.¹³¹ یاد شوی بنیاد د ټاکنو دواړو کمیسیونو ته ۸۹۰ "جدی" د سرغړونو چی د رایو د صندوقونو ډکول، د رای اچوونکو ډارول، د جعلی کارتو کارول او د بل چا په ځای رای ورکونه شامله ده سپارلی دی.¹³² د ازادو او عادلانه ټاکنو د بنیاد په قول د ټاکنو په پروسه کښی باید ډیری پرمختیایوی او اصلاحات را منځ ته شی.¹³³

- د ټاکنو په ادارو کېني لا زیات شفافیت
 - د هغه نوماندو په اړه جدي څیړنې او گروپینې وشی چی گومان کېږی د مخالفینو سره تړاو ولری
 - د نوماندانو استازو او ناظرینو ته د ټاکنو څخه د کتنې او نظارت کولو په موخه لا زیات فرصتونو او لاس رسی ورکړل شی
 - د هغو لپاره چی په ټاکنو کېني تهدید شوی او بیړول شوی دی لا زیاد خونديتوب را منځ ته شی
 - د ټاکنو د خپلواک کمیسیون او د ټاکنو د شکایتونو د کمیسیون د استقلالیت او ظرفیت لور شی
- ټاکنو په ولسی جرگه کېني قومی انډول په څرنگه توگه تغیر کړ. پښتانه چی د افغانستان اکثریت جوړ وی- شل کرسی د لاسه ورکړی په جنوبی او ختیځ سیمو کېني چی پښتانه اکثریت دی، د ملگرو ملتونو په وینا د امنیت او د سیاسی جوړښت او د نظم نه شتون هغه لاملونه دی چی په ټاکنو کېني بی یاد شوی تغیر ته لاره هواره کړه. 134 په دی ترڅ کېني تر ټولو ښکاره مثال په غزنی کېني چی پښتانه اکثریت دی، ټولی ۱۱ کرسی د هزاره قوم استازو ته ځانگړی شوی دی. 135

ناندري

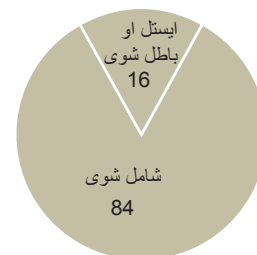
د دی درو میاشتو په ترڅ کېني، ټاکنو او په ټاکنو پوری اړوندو پریکړو ډیری ناندري راوتوکولی. د ټاکنو د خپلواک کمیسیون او د ټاکنو د شکایتونو د کمیسیون لخوا اخیستل شوو پریکړو ډیر مظاهري راوتوکولی چی ډیری بی د ناکامو نوماندو لخوا په لاره اچول شوی وی. د افغانستان لوی څارنوال، ښاغلی محمد اسحاق الکو د ټاکنو پایلي وغندلی او د ټاکنو د دواړو کمیسیونو د دنده د ارزولو په موخه بی د څیړنو امر ورکړی دی د ډیسمبر د میاشتی په اولو کېني، د افغانستان لوی څارنوالی د ټاکنو د خپلواک کمیسیون غړی ونيول چی د امریکا د پرمختیای پروگرام (USAID) لخوا په دی اړه تشویش بیان شو. 136

د ټاکنو د ستونزو ته د لارو چارو د منډونکو ادارې یوه بله د ناندريو د رامنځ ته کونکو موضوعاتو څخه وه: د افغانستان لوی څارنوالی ادعا کوی چی قانونی صلاحیت او حق لری چی د ټاکنو په اړه پریکړه وکړی، پداسی حال کېني چی د ټاکنو خپلواک کمیسیون او د ټاکنو د شکایتونو کمیسیون وایی چی د قانون په رڼا کېني بی خپلو اړوندې دندی په سمه توگه ترسره کړی دی. یونما د ټاکنو د خپلواک او د شکایتو د کمیسیونونو د هڅو ملاتړ کوی. 137 په دی ترڅ کېني ولسمشر حامد کرزی د ستړی محکمي هغه غوښتنه چی د نوماندانو د شکایتونو د څیړولو په موخه دی یوه پنځه کسيزه ځانگړی محکمه جوړه شی ترڅو دی ستونزو ته د حل لاره پیدا کړی امر ورکړی دی. 138

د ۲۰۱۱ کال د جنوری په ۱۹ مه ځانگړی محکمي د ولسمشر حامد کرزی څخه وغوښتل چی د جنوری په ۲۳ مه دی ولسی جرگه نه افتتاح کوی ترڅو دا محکمه وکولای شی شکایتونه وڅیړی. د دی راپور د چاپ تر وخته، د ځانگړی محکمي لخوا د نیول شوو فیصلو تاثیر په ولسی جرگی باندی نه وو څرگنده شوی. 139

3.22 انځور

د ټاکنو د مستقل او د ټاکنو د شکایتونو د کمیسیونونو له لوری د خارج شوو او منل شوو رای ورکونو د مرکزونه (فیصدي)

یادښت: د غونډی څخه د اغیزمنو شوو شمیرې "په باطل یا ایستل شوو" له ډلې څخه ټول او یا هم یو تعداد رای ایستل شوی دی.

سرچینه: بین الملل، "د بین الملل عمومی منشی ته راپور" 10/12/2010 دویمه پاڼه

د ټاکنو د خپلواک او د شکایتو د کمیسیونونو څارنه

د رای ورکولو او د رای د شمیرنې په ترڅ کېني د ټاکنو د خپلواک کمیسیون لخوا څیړنې د فساد د مخنیوی او اصلاحی تدابیر ترسره کړل. دی کمیسیون د ۶۸۱۳ رای ورکولو محلو چی د (ټولو پرائیستو ۱۷۷۴۴ رای اچونی د محلو ۳۸،۴ په سلو کېني جوړوی) بیا شمیرنه تر سره کړه او د ۲۵۴۳ محلو رایي باطلې کړلې. 140 تقریباً ۱۶ په سلو کېني رای بی اعتباره شولې چی کولای شی په ۳.۲۲ شمیره انځور کېني ترسترگو شی انځور 3.22. د ټاکنو خپلواک کمیسیون ۴۱۳ نوماندان چی په فساد کېني ښکېل او تورن وو د ټاکنو د شکایتونو کمیسیون ته وروپېژندل؛ د دی ډلې څخه ۶۲ د ولسی جرگی غړی دی. برسيره پردی د ټاکنو خپلواک کمیسیون نامعلوم شمیر

خپل کارکوونکی په فساد تورن کړی دی.¹⁴¹ د ټاکنو خپلواک کمیسیون اعتراف وکړ چې ندی توانیدلی یو شمیر د رای ورکولو مرکزونه په سمه توګه کنترول کړی، همدا کار سبب شو چې یو شمیر نوماندان، محلی قومندانان، امنیتي کارکوونکی، دولتي مسولین او په یو شمیر حالاتو کې د دی کمیسیون د کارکوونکو په مرسته فساد او تقلب ته لاره هواره او د ځینو ځانګړو نوماندانو په ګټه کار وشي.¹⁴²

د ټاکنو د شکایاتو کمیسیون او ۳۴ ولایتي کمیسیونو ۵۸۶۰ شکایتونه ترلاسه کړی چې د هغې ډلې ۲۷۲۴ جدی او د ټاکنو په پایلو باندې اغیز درلودونکی ګڼل شوی و. د ټاکنو د شکایتونو د کمیسیون د تحقیقاتو او څیړنو په ترڅ کې ۱۱۸ نوماندان د خپلې نوماندې څخه محرم شوی دی. برسیره پر هغه شمیر محلونو چې رای یې د ټاکنو د خپلواک کمیسیون لخوا باطلې شوی وی، د ټاکنو د شکایتونو د کمیسیون لخوا ۳۳۴ رای ورکولو محلونو رای باطلې شوی دی. په ټولیزه توګه د ټاکنو د خپلواک کمیسیون او د شکایتونو د کمیسیون لخوا ۲۸۱۹ رای ورکولو محلونه وڅیړل او وپلټل شول. د دی فعالیتو په ترڅ کې ۱،۳ میلیون رایې باطلې شوی؛ او ۴،۳ میلیون رای قانوني او مشروع و ګڼل شوی.¹⁴³ د ټاکنو د شکایتونو کمیسیون د ځینو نوماندانو د کمپاین د مالي سرغړونو په اړه هم څیړنی ترسره کړی دی. په دی ترڅ کې، ۸۷۸ نوماندان د خپلو انتخاباتي مبارزې په وخت کې د مالي سرغړونو له کبله جریمه شول، په دی سرغړونو کې د ټاکل شوی کچې څخه ډیرې مرستې تر لاسه کول او د ثبت شوو ملکیت څخه ډیر ملکیت درلودل شامل دی.¹⁴⁴

د ټاکنو د ادارو لپاره د امریکا د متحده ایالاتو ځانګړی شوی مرستی

د ټاکنو د خپلواک کمیسیون سره د امریکا مرستې سبب شوی تر څو دا کمیسیون تقریباً ۱۰۵۰۰۰ د رایو د محلونو کارکوونکی، ۳۱۰۰ د پروژو غړی او ۳۱۵۰ ساحوي ناظمین په دنده و ګوماری او هغوی ته روزنه ورکړی. د ټاکنو خپلواک کمیسیون د امریکا په مرستو و توانید د دوو میاشتو په ترڅ کې ۳۷۷۰۰۰ رای ورکوونکی ثبت او راجسټر کړی. د ټاکنو د شکایتونو کمیسیون د امریکا د مرستو له کبله و توانید تر څو د ۵۰۰ کارکوونکی د تحقیق، قضایاوو د ادارې او د حقوقی رسپنډې په موخه په دندو و ګوماری. د ټاکنو په اړه د پوهوای د لوړوای او د ګډون په اړه د معلوماتو او عامه پوهوای په اړه امریکا د ۲۰۰۰ ملکی بنوونکی ورزل شول، تر څو یاد شوو موخو او دولت او د وګړو د رول په اړه دندو ته په سمه توګه ورسپړی.¹⁴⁵

د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړی عمومي پلټونکی د راپور په اساس تر مودی یعنی د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر او د دی ربع تر وخته د ټاکنو د فعالیتو لپاره ۱۴۹،۶ میلیون ډالر لګول شوی دی. د ټاکنو د عملیاتو یا فعالیتو لپاره پیسې د امریکا او د نړیوالې ټولني لخوا د ملګری ملتو د پرمختیایي پروګرام له لارې مرسته شوی او ورکړل شوی وی. د دی راپور تر وخته د ټول ټال لګښت کچه نه وه معلومه. د افغانستان لپاره د USAID رییس او د ټاکنو د ولایتي څارني پروګرام چی ۱۵،۲ میلیون ډالری منلی وو، د دېسمبر د میاشتې تر ۳۱ پوری یی ۱۳ میلیون ډالر په څلورو سارنیزو موخو او اهدافو باندې مصرف کړی دی. نړیواله دیموکراسی، د ملی دیموکراتیک انستیتیوت، نړیوال جمهوري انستیتیوت او د ایشیا فاونډیشن د ازادو انتخاباتو شبکه. دی څلورو ماموریتو د نیمروز، ارزګان، دایکنډی، لغمان او کنړ ولایتو څخه پرته په نورو ټولو ولایتو کې ۳۰۱ لند مهالی او اوږد مهالی د نظارت او څارني پروګرامونه په لاره اچولی دی. USAID د قوله نا امنی د دی څارني او نظارت په لاره کې تر ټولو لویه ننګونه وه.¹⁴⁶

د USAID مرستې سبب شوی چې په ټاکنو کې پراخ ګډون ته لاره هواره شی او د ټاکنو د پېښو د څارني په موخه مرستې او د ملی دیموکراتیک انستیتیوت د راتلونکو ټاکنو د لا بنوالې لپاره خپل وړاندیزونه اعلان کړی.¹⁴⁷

د ۲۰۰۹ کال په سپتمبر کې په خپاره شوی راپور په اساس سیکار ته معلومه شوه چې د افغانستان د ټاکنو خپلواک کمیسیون په ځانګړی توګه د ۲۰۱۰ کال د ټاکنو په وخت د ډیرو ستونزو سره مخامخ شو، ځکه دا کمیسیون اړینې منابع نلری او د نړیوالو مرستو پرته نشی کولای خپلې دندې پر مخ یوسی. د لا زیاتو معلوماتو لپاره د سیکار ۶-۹ څیړنه“ د افغانستان د ټاکنو وړتیا د ثبات لپاره اړینې ستراتیژي او منابع“ په www.sigar.mil تر لاسه کولای شی.

- د ټاکنو د خپلواک کمیسیون غړی باید د ولسی جرگې لخوا و ټاکل شي.
- ولسی جرگه باید د ټاکنو د خپلواک کمیسیون خپلواکي تضمین او یقیني کړی.
- ولسی جرگه باید د ټاکنو د پروسی په اړه بشپړه بیاکتنه ترسره کړی.
- د افغانستان جمهوري اسلامي دولت باید هر هغه مسول چی په ټاکنو کې بی سرغړونو او غیر قانونی کړنو تورن وی څیړنی ترسره کړی.
- د ټاکنو د شکایاتو کمیسیون باید تضمین او عملی کړی چی په ټولو ولایتي اړوندو کمیسیونو کې یو ډول قانون او مقررات په سمه توگه پلي کیږی.
- په ټاکنو کې د بڼځو د گډون د بڼوالی او پراخوالی په موخه باید اړین گامونه اوچت کړل شي.
- د بڼځینه نوماندانو کلک امنیت ونیول شي.
- د ناقانونه مسلح گروپو سره د نوماندانو د ارتباط او اړیکه په اړه باید تحقیقات د ځانگړی او د ټاکل شوو معیاراتو په پام کې نیولو سره ترسره شي.
- هرڅومره ژر چی ممکنه وی باید په ټول هیواد کې نفوس شماری ترسره شي.
- د ټاکنو د شکایاتو کمیسیون باید په یو دایمی کمیسیون بدل کړل شي.
- د رای ورکونکو یو منظم او دقیق د نوم لیکنی سیستم باید رامنځ ته شي.

په لیزبون کېني د ناټو ناسته

۲۰۱۰ کال د دېسمبر په ۱۹ او ۲۰ مه د امریکا، ناټو او د افغانستان د استازو او د یاد شوو دوو هیوادو د ولسمشرانو په گډون په لیزبون کېني سره ولیدل. د دی غونډې اصلی موخه د افغانستان د راتلونکی لپاره د یو چوکاټ جوړول، د افغانستان سره د ناټو تعهدات او د امنیت په برخه کېني د افغانستان د اسلامی جمهوریت ته لا ډیر مسولیت سپارل په گوته شوی دی.¹⁴⁸

د غونډې په اړه په گډه اعلامیه کېني راغلی چی “د افغانستان د هری ورځ په تیرودو سره افغانان خپله کولای شي په حکومتی او امنیتي ځانگو کېني لا زیات مسولیت په خپله غاړه واخلي.”¹⁴⁹ ناټو یو ځلی بیا هم “د یو قوی، خپلواک، دیموکراتیک، خوندي او باثباته افغانستان چی د افغانانو لپاره بڼه راتلونکی او هیڅ وخت د تیروریستانو لپاره د خوندي ځای و نه گرځی خپل اوږد مهاله تعهدات اعلان کړل.”¹⁵⁰

د افغانستان اسلامی جمهوریت په خپل وار سره تعهد وکړ “چی په فعاله توگه به د امنیت، حکومت کولو او پرمختیایی اړوندي دنده پر غاړه واخلي او وی ویل چی د لندن کېني د ۲۰۱۰ کال د جنوری او د کابل په کانفرانس کېني چی د ۲۰۱۰ کال د جولای په میاشت کېني هغه ژمني چی هوکړه پری شوی وه او ویلی وو چی د تروریزم سره به مبارزه کیږی، فساد به د منځه وړل کیږی، امنیت تامین او بشر حقوق په ځانگړی توگه د بڼځو حقوق به خوندي کیږی، به عملی کړی”¹⁵¹ همدا ډول د افغانستان دولت ژمنه وکړه چی د خپلو گاونډیانو سره به بڼی اړیکی ساتی او د پریکړو په کولو کېني به سلا مشوری ورسره کوی. دا ټولنه به همدا ډول غونډې جوړوی لکه د ۲۰۱۰ کال د جنوری په میاشت کېني د استمبول غونډه، چی په هغه کېني د افغانستان همسپگانو په رسمی توگه د طالبانو او نورو مخالفینو سره د خبرو او دهغوی ملکی ژوند ته د راگرځولو د هری هڅی د ملاتړ اعلان وکړ.¹⁵²

د امریکا د متحده ایالاتو مامورینو د غونډې د پایلو په اړه خوبنی بڼکاره کړه. په افغانستان کېني د امریکا سفیر کارل ایکن بیړی ویل د ناټو هغه هڅی چی غواری افغان دی په حکومتی، نظامی او اقتصادی ډگرونو کېني لا ډیر مسولیت او رهبری په غاړه واخلي یو مثبت گام دی. د هغه په اند دا غونډه افغانانو ته د قدرت د انتقال لپاره یو غوره پلان وو.¹⁵³

بیاپخلاینه او یوځای کیدنه

د بیاپخلاینې نوي هڅې په ۲۰۱۰ کال کېني د سره پیل شوی او په دی ربع یا درو میاشتو کېني یی هم دوام وکړ. د امریکا متحده ایالات د بیا پخلاینی او بیا یوځای کیدنی د هڅو ملاتړ کوی او باور لری چی د اوږد مهالی سیاسی حل او ټیکاو لپاره اړیني او کتوری دی.¹⁵⁴

د امریکا د ملی دفاع د پوهنتون له قوله د ۲۰۰۱ لومړی کال څخه را پدی خوا د طالبانو د بیا پخلاینی او یوځای کیدنی ډیری هڅی شوی دی.¹⁵⁵ او د دغو هڅو پایلی هم متفاوتي وی؛ د مخلیفینو په منځ کېني توپیر قابل کیدل او دا په کوته کول چی د کوم مخلیفین باید په خولا شی او د بیا پخلاینی د پروگرامو تر منځ د سمی هم غزیی نشتون دغه هڅی د لا زیاتو ستونزو سره مخامخ کړی. د امریکا د دفاع د وزارت د دارالنشاء د دفتر (OSD) لخوا اوسنی پروگرام تر ټولو لوی او ښه منظم گنل کیری؛ او هغو تیرو زده کړل شوو تجربو او درسو ته چی د تیرو هڅو څخه زده کړل شوی وو اشاره کوی.¹⁵⁶

د ایشیا فونډیش لخوا په کال ۲۰۱۰ د نومبر په میاشت کېني په ترسره شوی ټول پوښتنی په اساس افغان د بیا پخولاینی د هڅو ملاتړ کوی او د ښی پایلو په اړه یی خوش بینی ښایی. په سروی کېني ۸۳ په سلو کېني افغان د بیا پخلاینی د هڅو ملاتړ کوی چی دا فیصد په ۲۰۰۹ کال اکتوبر په میاشت کېني د ترسره شوی سروی څخه ۱۲ فیصده زیاتوالی ښایی. اکثریت (۷۹ په سلو کېني) دا منی چی بیا پخلاینه د هیواد د سوکالی او ارامتیا سبب گرځیدلی شی. میرمنی د نارینو په وړاندی د بیاپخلاینی د هڅو کم ملاتړ کوی: د نارینو په پرتله چی ۸۸ په سلو کېني د پخلاینی طرفداره وو په میرمنو کېني دا فیصدی ۷۸ وه.¹⁵⁷

د سولې عالی شورای

په دی ربع کېني د سولې عالی شورای خپله لومړنی غونډه ترسره کړه. د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر په ۱۰ پخوانی

د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر په ۶مه د صلح عالی شورای غړو او د جنوبي ولایتو والیانو د بیا پخلاینی او یوځایکیدنی په اړه خبری کانفرانس کېني د خبریالانو پوښتنو ته ځوابونه وویل. د صلح عالی شورای د عامه پوهاوی دری پروگرامونه په لاره اچولی تر څو د یادی شوی پروسی لپاره عامه ملاتړ تر لاسه کړی. (د امریکایی پوځ انځور، ایډوارډ ای گاریبی، د عامه چارو متحرکه نسته)

ولسمشر برهان الدین ربانی په قاطع اکثریت سره د شورای د رییس په توګه وګمارل شو.¹⁵⁸ د شورای ۷۰ غړی د هیواد د اکثر و مذهبی، منطقی، قومی او سیاسي ګروپو استازیتوب کوی. د دی ډلی ۱۲ غړی د طالبانو د واکمنی استازی دی¹⁵⁹ او په شورای کښی ۱۰ میرمنی ګډون لری او په هره جرګگی کښی پنځینه استازی ګډون لری.¹⁶⁰

د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا دی شورای د افغان د صلح او بیا پخلاینی د پلان او د ګډ سګرتریت او د ولایتی مسولینو سره یوځای په (ننګرهار، هرات او قندهار) کښی تر اوسه پوری دری لوی غونډی په لاره اچولی دی. د دی غونډو څخه د شورای هدف د ملکی او حکومتی ملاتړ تر لاسه کول، د پروګرام او هڅو بیانول او د ولایتی سولی او بیا پخلاینی د کمیتو جوړل په ګوته شوی دی. د امریکا د نهرنیو چارو د وزارت لخوا د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ پوری، یادی شوی شورای په ۱۳ ولایاتو کښی خپل کار پیل دی، ۱۱ نورو ولایاتو کښی پیل ته نژدی. او د شورای دغو هڅو په عمومی توګه د بیا پخلاینی هڅو ته نوی قوت او توان وربښه.¹⁶¹ د OSD په وینا د ۲۰۱۰ کال د جنوری د ۴ څخه بیا تر ۸ پوری د سولی عالی شورای په اسلام اباد کښی غونډی درلودی چی په منطقی کچه یی د عامه پوهاوی په ډګر کښی ډیری اغیزمنی بلل کیږی. شورای د پاکستان د حکومتی او مخالفو سیاسي مسولینو سره ولیدل او همدا ډول یی د ملکی او مذهبی مشرانو سره لیدنی کتنی ترسره کړی. OSD همدا ډول وویل چی دغو کتنو او غونډو د خبرو اترو هغه لارې پرانیستی چی کولای شی په راتلونکی کښی د نور خبرو اترو ته لاره هواره او منطقی اړیکې بهتره او د بیا پخلاینی په اړه د پاکستان تعهد تضمین او ټینګه کړی.¹⁶²

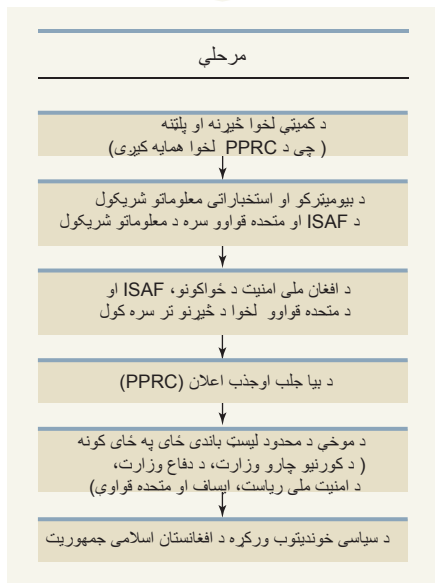
د درو میاشتو په ترڅ کښی، د شورای او د مخالفینو دمخلفو ګروپو او ډلو تر منځ د پرمختګ راپورنه را برسیره شول. که څه هم طالبانو په عامه ډول د شورای سره د خبرو هر ډول راپورنه رد کړی او دا ډول راپورنه یی پروپاګاندا بللی دی.¹⁶³ د ۲۰۱۰ کال کښی د ملګرو ملتو د سرمنشی لخوا په اعلامیه کښی راغلی چی که څه هم د بیا پخلاینی پروسه ستونزمنه ده "خو مخ په زیاتیدونکی احساس شته چی د بیا پخلاینی د هڅو لپاره لیوالتیا شته او په ډیر نژدی وخت کښی به د سیاسی خبرو موقع برابره شی تر څو دایمی ارامی او پایښت رامنځ ته شی". په راپور کښی همدا ډول راغلی چی ټولی ډلی باید د سیاسی حل په موخه باید یو بل سره خبری اتري وکړی او کښی او همدا ډول قانون اساسی مراعات او په تیرو کالو کښی د بشر د حقوقو او د دیموکراسی په ډګر کښی تر لاسه شوی پرمختګونو ته احترام ولری.¹⁶⁴

د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر په ۳۱ مه یونما اعلان وکړ چی د کارپوهانو یو ډله (د سلام مرستندویه ډله) یی جوړه کړی تر څو د سولی د عالی شورای سره په هره برخه کښی مرسته او کمک وکړی. یونما همدا ډول اعلان وکړ چی په ملی او محلی کچه به د سولی عالی شورای ته لوژستیکی مرستې وړاندی کوی.¹⁶⁵

د بیا پخلاینی او یو ځای کیدنی لید لوری

په دی ربع کښی، د ائتلافی قواو استازی په پرله پسې ډول د بیا پخلاینی هڅو او خبرو ته خوشبیننه وو. په جنوب کښی ساحوی قومندای وړاند وینه کوی چی یوځل ISAF په ځانګړی توګه په ژمی کښی پر مخلیفینو زور راوړی نو هغوی به خبرو اترو ته لا زیاته لیوالتیا وښایی.¹⁶⁶ د افغانستان او پاکستان لپاره د امریکا د پخوانی ځانګړی استازی ریچارد هولبورک په وینا د هغو طالبانو شمیر په زیاتیدو دی چی غواړی د بیا پخلاینی د هڅو سره یو ځای شی. د ریچارد هولبورک په وین د دی کار اصلی لامل دا دی چی ا ډیر لیر شمیر طالبان د مفکوری او ایدیولوژکی نظر جنګیږی او ډیری طالبان په ورو ډلو او ټپلو پوری اړه لری. د افراطیت سره لږ اړیکه درلودل سبب شوی چی ډیری طالبان د خبرو او بیا پخلاینی ته زړه ښه کړی په ځانګړی توګه کله چی د ISAF لخوا نظامی لایات نظامی فشار ورباندی راوړل شی.¹⁶⁷

د وسلو اخیستلو او بیا پخلانې او جلب او جذب پروسه

یادښت: PPRC = ولایتي سولې او بیا جلب او جذب کمیټه DIAG =
 د غیر مسلحو نظامي ګروپونو منحل کول PTS = د سولې تحکیم پروګرام TF =
 عملیاتي قوه NDS = د ملی امنیت ریاست

..

سرچینه: د سپکار د 6/1/2011 غوښتنې ته د OSD ځواب

د بیا یوځای کیدني محلي هڅې

په دی درو میاشتو کې مسلح ګروپو د هیواد په کچه مختلفو مسولینو سره د خپلو اړیکو په ترڅ کې د افغانستان د اسلامي جمهوریت په مشرۍ د بیا پخلانې د هڅو سره د یوځای کیدو لیاوتیا بنودلی ده، د دفاع د وزارت په وینا. د افغانستان د بیا پخلانې او یوځای کیدني پروګرام ۳ مرحلې لری: 168

- عامه پوهاوی او خبری اتري
- د سلاحو په ځمکه کېښودل
- ټولني ته بیاراکړونه

د ۲۰۱۱ کال د جنوري تر ۶ پوري د افغانستان دولت د بیا پخلانې د پروګرامو او هڅو لپاره ۱۵۰ میلیون ډالره مرستو ژمني تر لاسه کړی وی. اما تر اوسه د افغانستان دولت داسې مالي میکانیزم ندی وړاندی کړی چې وکولای شي په ولایتي کچه د بیا پخلانې د هڅو لپاره دا پیسې ولیردوی. 169 امریکای ځواکونه او ISAF، د افغانستان ملی امنیتي ځواکونه او محلي مشران د افغان مسولینو سره د مرستو له لاری د بیا پخلانې د هڅو ملاتړ کوی. ۱۴ ولایاتو خپلې ولایتي کمیټې جوړې کړې او په ۱۳ نورو ولایاتو کې د پروسه د بشپړیده په حال کې وه. تر ۲۰ ډیری د ولسوالۍ په کچه کمټې جوړې شوی او ډیر شمیر د جوړیدو په حال کې وی. 170

د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ پوري ۶۴۵ تنه مخالفین د بیا پخلانې د پروګرام سره یوځای شوی. 171 د ISAF، د کورنیو چارو وزارت، د ملی دفاع وزارت او د ملی امنیت استازي ددی هڅو سره د اړینو معلوماتو د ثبت او راجستر کولو او بی وسلو کولو له لاری مرسته او کمک کوی. د ملګرو ملتو په وینا د بیا پخلانې د هڅو د لا هڅولو په موخه ددی پروسې سره یوځای کیدونکو ته د ۹۰ ورځو لپار خوراکي او غیر خوراکي بستې هم ورکول کیږی. د ملګری ملتونه وایی چې د بیا پخلانې دا پروسه غوره او مناسب کار دی خو تر اوسه لا مخکی د وخته ده چې وویل شي دا کار به په یو لوی او مهم رواج باندې بدل شي. برسیره پردی، په دی اړه هم سوالونه شته چې څومره د دغو خلکو څخه په ریښتیا هم مسلح مخالفین دی، او څومره نور ندی، خو د بیا پخلانې د پروګرامو څخه ګټه اخلی. 172 لکه څرنګه چې په ۳.۲۳ شکل کېښکاري د بی وسلو کولو پروسه دوی مرحلي لری. د

OSD په وینا د افغانستان د بیا پخلانې او بیا جلب او جذب د پروسې په وړاندی لا ډیر خنډونه موجود دی ترڅو وکولای شي بریالی شي. 173

- د افغانانو احتیاطي تدابیر: OSD ته معلومه شوه چې په د دوو مهمو لاملونو له کبله افغانان د بیا پخلانې د پروګرام سره یو ځای کیدو ته زړه نه ښه کوی. د بریالی کیدو تر وخته د ډیرو شک او تردیدو شتون او د افغانستان د اسلامي جمهوریت لخوا د مرستې او په همکاري د باور نه شتون.
- د بیا پخلا شوو امنیت: OSD ته معلومه شوه چې د دولت سره بیا پخلا شوی تر ډیر حده د طالبانو لخوا په نښه شوی دی که څه هم OSD دقیقه شمیره نه دی ورکړی او د په نښه شوو تعداد یی نه دی بنودلی. د بیا پخلا شوو امنیت د افغانستان د اسلامي جمهوریت او د افغان ملی امنیت د ځواک دنده ده خو OSD په وینا ISAF باید دا هڅې وازروي او هر کله چې اړینه وی د یادو شوو ادارو سره مرسته وکړی. برسیره پر دی OSD ته دا هم معلومه شوه چې د بیا پخلانې د پروسې سره یوځای شوو څخه ټولی وسلې ندی اخیستل شوی او د لنډ وخت لپاره کولای شي د خپلو وسلو څخه ګټه واخلی.

- د پوهاوی ټیټه کچه: که څه هم د محلي مطبوعاتو پوښښ د افغانستان د بیا پخلانې هڅو او د افغانستان د سولې د عالی شورای په اړه عامه پوهاوی زیات کړی دی خو OSD ته معلومه شوه چې په ولایتي او د ولسوالۍ په کچه لا تر اوسه پوهاوی په ټیټه کچه دی او همدا ډول امنیتي مسولین هم په دی اړه کم پوهاوی لری. د OSD

په وینا د دی پروگرام پلی کول، مرستی او کمک حرکت ورکول او خلکو ته رسیدنه به د عامه پوهاوی څخه پرته هیڅ پایلي ونلری او د ناکامی سره به مخامخ شی.

- د خبرو اترو موضوعاگانې: OSD وایی چی مخالفین د مختلفو لارو د افغانستان داسلامی جمهوریت سره اړیکې نیسی او ISAF ترهغه نه وی خبر تر څو د افغانستان استخباراتی کری په دی اړه معلومات ورنکری. مخکی له دی چی د دولت یو مخالف د دولت سره یوځای شی په میاشتو وخت ته ضرورت دی تر څو اړونده خبری اتری ترسره شی او د اعتماد فضا را منځ ته شی او لازم گامونه او ترتیبات ونیول شی. د OSD په وینا ISAF د دغو هڅو ملاتړ کوی پرته له دی چی خپله په مستقیم ډول گډون ورکړ شی او یا هم مستقیم رول ولوبوی.
- د افغانانو ملکیت: د OSD له قوله په ولایتی کچه مسولین په پرله پسي ډول د بیا پخلاینی د انفرادی قضیو په اړه خپله علاقه د لاسه ورکری، چی دا کار سبب شوی چی بیا پخلا شوی تنها پاتی شی او بیا جنگ ته مخه کری. په همدی موخه، OSD ته معلومه شوه چی د دی هڅو د تقوی په موخه باید ولایتی بیا پخلاینی کمټی او په ولایتی کچه د بیا پخلاینی د حمایتی یا مرستندویه ډلی رامنځ ته شی.
- د محدودیتو د منځه وړل: د بیا پخلاینی خبری اتری د هغه مخالفینو سره ترسره کیری چی د ISAF لخوا مخکی کینی د خبرو لپاره مناسب اهداف گڼل شوی وی. د OSD په وینا د مخالفینو دا ډول په کوته کول باید ژر تر ژره ودرول شی، حتی مخکی تر دی چی تعهد وکړل شی او یا هویت تثبیت کړل شی که چیری غواری چی د بیا پخلاینی پروسه بریالی وی. OSD ته معلومه شوه چی که چیری خبری اتری ناکامه شی نو دا په کوته کول شاید بیا د سره پیل شی.

د بیا پخلاینی د هڅو سره د امریکا د متحده ایالاتو مرستی

د OSD په وینا امریکا د بیا پخلاینی او یو ځای کیدنی د پروسې سره په ۲۰۱۰ مالی کالی کینی ۱۰۰ میلیون ډالر او په ۲۰۱۱ مالی کالی کینی ۵۰ میلیون ډالر مرسته کړی ده. د ۲۰۱۰ کالی د دسیمبر تر ۳۱ پوری، د امریکا متحده ایالاتو د ملی پیوستون د پروگرام له لاری د افغانستان بیا پخلاینی او یوځایکیدنی د پروگرام سره ۵۰ میلیون ډالره مرسته کړی ده.¹⁷⁴ د افغانستان د بیا یوځایکیدنی پروگرام د امریکا د دفاع وزارت ابتکار دی چی غواری د افغانستان د سولی او بیا یوځایکیدنی د پروگرام سره مرسته وکړی. په ۲۰۱۰ مالی کالی کینی د بیا پخلاینی او یوځای کیدنی په فعالیتو باندی ۳۲۰۰۰۰ ډالر مصرف کړی دی. د یادو شوو پیسو ډیری برخه د شوراگانو په جوړولو او مخالفین بیرته خپلو ټولنو ته په را ماتولو او جلبولو باندی مصرف شوی دی. په دی درو میاشتو کینی د بیا پخلاینی د هدف په موخه ډیری لیبر مرستی ترسره شوی دی، د OSD په وینا د دی کار اصلی لامل دا دی چی د امریکا کانگرس په هغه پریکړه کینی چی د ۲۰۱۰ کالی د دسیمبر تر ۲۱ پوری د تطبیق وړ ده د بیا یوځای کیدنی لپاره مرستی نه دی ځانگړی شوی. د امریکا د دفاع وزیر اجازه ورکړی تر څو د عاجلو او د غیر عادی حالاتو د پیسو څخه د بیا پخلاینی د پروگرام په پلی کولو کینی گټه واخیستل شی تر څو د دی پروگرام یوه برخه ترسره او عملی شی.¹⁷⁵

د بیا پخلاینی او یو ځای کیدنی لپاره پلانونه او طرحی نوب شوی دی. د OSD په وینا، د دی پروگرام انعطافوالی د ټولنی په ابتکار پوری تړلی دی، او دا ابتکار باید دایمی سولی ته د ټولنی د اداری له لاری تر لاسه کری او ټوله ټولنه گټه واخلی نه یواځی پخوانی جنگیا لان. OSD ته معلومه شوه چی د ټولنی بیا په پښو دریدلو او توانیدلو په موخه، ISAF یو لړ پرمختیایی پروگرامونه په نظر کینی لری. دا مرستی پداسی حال کینی چی اړین او مناسب وگڼل شی نو د ولایتی بیارغونی د تیم د مرستو، د قومندان د عاجل عکس العمل د پروگرام، او د دفاع وزات د صلاحیت ورکونی د قانون په رڼا کینی د افغانستان د بیارغونی پروگرام سره مرستی ترسره کړی.¹⁷⁶

په ولایتی او د ولسوالی په کچه حکمت

د امریکا د دفاع او د بهرنیو چارو د لور رتبه مامورینو په وینا، پدی درو میاشتو کینی د امنیت بنسوالی په خانگری توگه په جنوب کینی سبب شوو چی په ولایتی او د ولسوالی په کچه د حکمت کولو په برخه کینی بنسوالی او بهتروالی راشی. 177 همدا ډول لوی درستیز وویل چی دا لاس ته راوړنی د منځه د تلو د خطار سره مخامخ دی. 178 د امریکا د دفاع وزارت په وینا هم د افغانستان دولت او هم ایتلافی قواوی باید په گډه نور قوی کامونه اوچت او لاس ته راوړنی ولری تر څو د ولایت او د ولسوالی په کچه په حکمت کولو کینی بنسوالی رامنځ ته شی او ظرفیت لور شی. 179 په عمومی ډول د محلی حکمت کولو په اړه د افغانانو احساس او درک مثبت دی: د ایشیا فونډیشن د سروی په اساس ۷۸ په سلو کینی افغانان په ولایتی کچه د حکمت چاری او کار مثبت گنی. 180

د امریکا د دفاع وزارت په وینا د ولایت او ولسوالی په کچه د ښه حکمت رامنځ ته کول یوه کراره او ستونزمنه پروسه ده. مهمی تشکیلاتی ستونزی لکه بیسوادی، زده کړی ته د لاس رسی نه شتون، د غیر دولتی اداره په پرتله د معاشاتو او مالی امتیازاتو کموالی او د فساد شتون د تکرره او پوهو مسولینو موندل او په کار گمارل ستونزمن کړی دی. 181 د امریکا د دفاع وزارت لخوا په ۱۲۴ ولسوالیو کینی نوی څیړنی بنیای چی یوازی ۳۸ په سلو کینی افغانان په هغو سیمو کینی چی هلته "دولت بشپړ واک لری" او یا هم "مخ په قوی کیدو دی" کینی هستوگنه کوی. 182

د محلی حکمت کولو په موخه د اسانتیاو رامنځ ته کول

په دی درو میاشتو کینی، امریکا په محلی کچه باندی د حکمت په کولو تاکید او تمرکز کړی دی. د امریکا د دفاع وزارت په وینا، یوه لاره او طریقہ د هغو مشرانو په گوته کول او پیدا کول دی چی کولای شی غوره رهبریت رامنځ ته او د ولسوالی په کچه او د ټولنو تر منځ غوره اړیکی ټنگی کړی. د ساحوی قومندانی د جنوبی سیمو د قومندان په وینا هغه اداره چی یاد شوی مشران ټاکي او په دندو گماری اوس دومره تجربه او وړتیا لری چی کولای شی هغه خلک په دنده وگماری چی لازمه وړتیا او لیاقت ولری او د ولسوالیو په کچه په دندی ترسره کړی. د داسی مشرانو گمارل چی وکولای شی د شورای له لاری د ټولنی مشری وکړی په افغانستان کینی د تل پاتی امنیت او ثبات لپاره یو مثبت گام بلل کیږی. برسيره پردی، د رشوت او بډی په پرتله د بنایسته او توان لرونکی کسانو په ولایتی کچه د مامورینو گمارل به په افغان دولت د خلکو باور زیات کړی. 183

د USAID په وینا د ۲۰۱۰ کال د جنوری د لومړی څخه بیا د دېسمبر تر ۱۵ پوری د امریکا د مرستو په وسیله په ۱۲ نا امنه ولایتو کینی د ولسوالیو په کچه ۶۵ نوی شوراکانی جوړی شوی دی. تر هغه وخته چی د ولسوالیو ټاکنی ترسره کیږی، دا شوراکانی به د ټولنو او حکمت ترمنځ اړیکی او ارتباط ټنگوی. موجودی شوراکانو د حکمت کولو ابتدایی اداری د ولسوالیو په کچه غزولی دی. 184

د OSD په وینا په هغه سیمو کینی چی امنیت مخ په ښه کیدو دی ملکی نهادونه او د افغانستان جمهوری اسلامی دولت په گډه په محلی کچه د حکمت د ظرفیت په لوړولو کینی رغنده رول لوبولی دی. د بهرنیو چارو وزارت خپلی ملکی هڅی او مرستی د قندهار او هلمند ولایت په ولسوالیو کینی متمرکزی کړی تر څو د ISAF د هغو هڅو چی غواړی په یادو شوو سیمو کینی امنیت ټینگ کړی سره مرسته وکړی. دی کار په هغو سیمو کینی ملکی هڅو او د ظرفیت په لوړولو کینی رغنده رول لوبولی دی. 185

د افغانستان جنوب

په جنوبی سیمو کینی د اړوند قومندان له خولی د ۲۰۱۰ کال د اپریل را پدی خوا د قندهار ولایت د امنیت د بنسوالی لپاره د پیل شوو هڅو اوس د دی زمینه برابره کړی ده چی پدی ولایت کینی د اورد مهالی ټیکاو او محلی غوره

حکمت کولو ته لاره هواره شی. دی شرایطو اوس مشرانو ته دا زمینه برابره کړی ده چی خپلو کورونو ته بیرته را ستنه او په ارامه او ډاډه زړه سفر وکړای شی، او د ISAF په مرسته د طالبانو د بیا واکمنیدو په اړه یی تشویش کم شوی دی.¹⁸⁶ د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا پدی ټولو برسیره طالبان اوس هم د حکومتی چارواکو په ضد د وژلو فعال کمپاین لری، او د دوی د کار په سیمه کینی د رغنډه محلی حکومت په رامنځ ته کولو کینی خنډ رامنځ ته کړی دی.¹⁸⁷

د افغانستان په جنوب کینی د انگلستان د لور رتبه استازی په وینا په هلمند ولایت کینی هم د حکمت کولو په ډگر کینی ظرفیت لور شوی دی.¹⁸⁸ د ۲۰۱۰ کال د نومبر تر ۸ نیټه پوری د هلمند د ۱۴ ولسوالیو څخه ۱۱ د حکمت لخوا گمارل شوی ولسوالان درلودل چی په بنکاره د ۲۰۰۸ کال په پرتله بنوالی بنایي، هغه وخت یواخی ۵ ولسوالی د دولت په ولکه کینی وی.¹⁸⁹ د هلمند ولایت پنځه ولسوالی د ټولنی شوراگانی لری، دی کار دا موقع برابره کړی ده چی ISAF د ځایی شوراگانو په مرسته په سیمه کینی د غوره حکمتی خدمتونه چی د ځایی اوسیدونکو لخوا په کوته شوی وی وړاندی کړی.¹⁹⁰

د امریکا د دفاع د وزارت په وینا د هلمند مارجه ولسوالی یوه ښه بیلگه ده چی معلومه کړی د نظامی قووی استفاده تر کومه حده د حکمت د کنترول لپاره اړینه او مهمه ده. په کال ۲۰۰۹ کینی، مارجه د مخالفینو د قومندی او د کنترول سیمه وه، د چاودیدونکی توکو د سمبالینت سیمه او ناقانونه مخدره توکو په یوه اډه بدل شوی وه. د ۲۰۱۰ کال د نومبر په ۲۳ د ISAF لخوا د لویو عملیاتو وروسته د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت مامورینو اعلان وکړ چی د افغانستان اسلامی جمهوریت د مارجه ولسوالی ونیوله. دا پرمختگونه د ۲۰۰۹ کال د ریاست جمهوری د ټاکنو په پرتله د ۲۰۱۰ کال د ټاکنو لپاره په نوم لیکنه کینی د ۶۰۰ په زیاتوالی سره بنکاره او څرگند شول.¹⁹¹ د چاودیدونکو توکو د جوړولو د مرکزو د منځ وړل سبب شول چی حکومتی کارکوونکی د ښار په ارامه او ازاده فضا کینی تگ او راتگ وکړی.¹⁹²

د سیمیز حکمت او ټولنی پرمختیا

د USAID د محلی حکمت او د ټولنیز پرمختیایی پروگرام په دی موخه جوړ شوی دی تر څو د منځنی او اوږد مهال سیاسی، اقتصادی او اجتماعی پرمختک په رامنځ ته کولو کینی مرسته او کمک وکړی. د محلی حکمت او د ټولنیز پرمختیایی پروگرام لخوا د ۲۰۰۶ کال د اکتوبر څخه بیا د ۲۰۱۰ کال د دسیمبر تر ۳۱ پوری ۳۱۶ میلیون ډالر منل شوی او ۲۳۸،۰۷ میلیون ډالر بی لکول شوی دی.¹⁹³ د پروگرام د بریالیتوب لپاره دری مهم معیارونه لری:¹⁹⁴

- د افغانستان د اسلامی جمهوریت د مامورینو وړتیا لوړول تر څو وکولای شی وگرو ته غوره خدمات وړاندی کړی
 - د ټولنو د ثبات او پرمختیایی فعالیتو زیاتول
 - د بی ثباتی د اساسی لاملونو په گوته کول او د عملیاتی پلانو له طریقو د حل لاری چاری مندل
- د USAID له قوله په دی درو میاشتو کینی د محلی حکمت او د ټولنیز پرمختیایی پروگرامو کینی ډیری ستونزی موجودی وی.¹⁹⁵
- د ISAF د "د پاکولو او نیولو" په عملیاتو کینی ناکامی به دا لاس ته راوړنی او پرمختگ ډیر ستونزمن کړی.
 - د افغانستان د دولت سره د اړیکو په دومدار توگو تقویت او تطبیق ته اړتیا لری.
 - په نا امنه سیمو کینی د دویم لاس قراردادیانو لخوا د چارو پر مخ وړل د هغو ټولنو په پرتله چی هلته د

د سیگار پلټنی

په دی درو میاشتو کینی، سیگار د هغو قراردادو په اړه چی د USAID لخوا تمویل او د محلی حکمتداری او د ټولنو د پرمختیا په اړه ترسره کیری د نویو څیړنو اعلان وکړ. د زیاتو معلومات لپاره د لمړی برخی 11 پاڼه وگورئ.

پیرودلو او نوری دندی په مستقیم ډول ترسره کیری لږ مؤثریت لری.

- فعالیتونه د هغو اړتیاو سره چی د مخالفینو سره د مبارزی په ټولنو کینی ورته اړتیا لیدل کیری تطابق نلری او هغه ټولی اړتیاوی نه شی پوره کولای.

د دی ټولو ستونزو برسیره د USAID په وینا د محلی حکمت او د ټولنیز پرمختیایی پروگرام توانیدلی دی چی په هیواد کینی د ثبات او ارامی په راوستلو کینی مثبت اغیزی ولری. د هرات ولایت په شیندنډ، گزره او انجیل ولسوالیو کینی، د بادغیس اړوند بالا مرغاب، قادیس او مقر ولسوالی؛ د هلمند ولایت په لشکرگاه؛ د قندهار په میوند او مرکز کینی؛ او د خوست گردیز لویه لاره په خوست کینی او د وردگو په نرخ او جرلیز ولسوالی او د لوگر، پکتیا او پروان اړوندی ولسوالی کینی مثبت بدلونونه را منځ ته شوی دی. په کنر، ننگرهار، غزنی، پکتیکا او د هلمند په اکثر سیمو کینی هڅی نه دی توانیدلی چی بشپړ امنیت ټینگ، د فساد سره مبارزه او د پروگرامو لپاره اړین او لازم پلانونه طرح او عملی شی د USAID په وینا په ۲۰۱۱ کال کینی به د محلی حکمت او د ټولنیز پرمختیایی پروگرام به په مهمو سیمو کینی د ثبات په پروگرام بدل شی، او هغه پروگرام به بیا پخپل وار په ۴ ساحوی پروگرامو وویشل شی.¹⁹⁶

د کلیو د ثبات په موخه فعالیتونه

- د OSD په وینا د امریکا د دفاع وزارت د کلیو د ثبات فعالیتو پروگرام (VSO) د افغان محلی پولیسو د پروگرام (ALP) سره نژدی کار کوی ترڅو امریکایی او افغان پرسونل کلیوالی سیمو ته ولیردوی ترڅو د کلیو اړیکی د ولسوالیو او ولایتی حکومتی ادارو سره ټینگه کړی. (VSO) د شوراگانو سره مرستی او کمک کوی ترڅو کلی د ولسوالیو سره ونښلوی او همدا ډول د ولسوالیو په مرکز کینی د ظرفیت او وړتیا په لوړولو کینی مرستی او کمک کوی. VSO همدا ډول د کلیو د اوسیدونکو سره د مخالفینو په وړاندی او پراختیای ډگرو کینی مرسته کوی.¹⁹⁷
- د VSO او ALP د امنیت د رامنځ ته کولو په اړه د لایزاتو معلوماتو لپاره د "امنیت" برخي ته ستانه شی.
- د کلیو پرمختیایی پروگرام یا VSO په همدی نژدی وخت کینی یوه څلور گامه ستراتیژی جوړه کړی ده:¹⁹⁸
- ډول: د VSO لپاره هغه سیمی په گوته کول چی ځایی اوسیدونکو د مخالفینو په وړاندی د مبارزی په اړه د مرستی غوښتونکی دی؛ او د ثبات او ارامی له اړخه د افغانستان دولت، ISAF لپاره او د مخالفینو لپاره ډیر ارزښت لری او باید ارامه او با ثباته شی.
- بقا او پاتی کیدل: په کلیو کینی د مسولینو ځای په ځای کول ترڅو د حکمت کولو، پرامختیا او د امنیت په اړه سلا مشوری او مرستی ترسره کړی.
- رغونه: د شوراگانو او پرمختیایی پروژو له لاری د کلی او د ولسوالیو او ولایتی حکمتی ادارو سره د اړیکو ټنگول.

- د واک انتقال: افغانانو ته د لایزاتو مشرتابه د انتقال په اړه اړین اقدامات ترسره کول.

د OSD په وینا VSO توانیدلی چی د خپل ماموریت په سیمو کینی په حکمتی او امنیتی برخو کینی لاس ته راوړنی ولری. د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ پوری ۳۱ VSO کاری سیمی درلودی. ارزگان ولایت چی د طالبانو د مشر ملا محمد عمر ټاټوبی دی د VSO لپاره د کاری پلوه یو د بریالیو سیمو څخه گڼل کیری. VSO او ALP په ولایتونو کینی حکمتداری او امنیت ته توسعه ورکړی او د محلی او ځایی توان او وړتیا څخه د طالبانو د اغیزی د کم رنگه کولو په موخه گټه اخیستی ده. همدا ډول پایلی په دایکندی، زابل او قندهار ولایت کینی هم تر لاسه شوی دی. د ملا عمر په گډون د طالبانو لور رتبه مشرانو د VSO د لاس ته راوړنو په اړه خپله اندیینه بنودلی او ویلی بی دی چی دا لاس ته راوړنی د دوی واک او رول تر پوښتنی لاندی راولی.¹⁹⁹

د OSD په وینا په دی هر څه برسیره بیا هم د VSO په وړاندې ستونزی موجودی دی او بریالیتوبونه د منځ د تلو سره مخامخ دی. طالبانو او نورو مخالفو ډلو د VSO او ALP سره کارکونکی د تهدید او ترور کمپاین شروع کړی دی. په دی کمپاین کېنی هدف کرل شوی ترور او وژنه، مرسته کونکو ته "شینامی" او د کمک کونکو تښتونه شامله ده. برسیره پردی، په ځینو سیمو کېنی د ولسوالیو په کچه دولتداری ضعیفه ده، او دا کار کولی شی چی کلیو اړیکې د ولسوالیو او په ولایتو سره ضعیفه کړی. د قومونو تر منځ د تاوتریخوالی او ستونزو شتون هم د VSO د پراختیا مخه نیولی دی. د OSD په وینا د افغانستان دولت او د امریکا متحده ایالات په پرپلسی ډول مخالفینو سره د مبارزی او د محلی حکومتداری په وړاندی د شته ستونزو د حل په موخه د اوږد مهالو لارو په پیدا کولو کار کوی.²⁰⁰

په عامه اداره کېنی اصلاحات

د ورتیا لورول د ملکی اداری د تقویي لپاره یو اړین او لازم گام بلل کیږی. د ملگرو ملتو په وینا د افغانستان دولت په کابل کانفرانس کېنی د هوکړه شوو پریکړو چی ویل شوی وو باید افغانانو ته بشپړ واک ولیردول شی د عملی کولو په موخه خپل تعهد بیا اظهار کړی دی. د ۲۰۱۰ کال د نومبر په ۱۵ مه د څارنی او همکاری د گډ هیئت په ۱۵ غونډه کېنی، د افغانستان اسلامی جمهوریت اعلان وکړ چی د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر د میاشتی لپاره ټاکل شوی اهداف ۷۰ په سلو کېنی پوره او تر لاسه شوی دی. ملگری ملتونه دا گام په دی معنی گنی چی د افغانستان اسلامی جمهوریت په پرله پسې ډول " غواری د خپلو کارکونکو وړتیاوی لوړی او د چارو او پرمختیاوی دنده مشری او مسولیت په خپله واخلي".²⁰¹

د ملگرو ملتو په وینا د افغانستان د وزیرانو شورای لخوا د افغانستان د بشر د حقونو د کمیسون لپاره د مرستو ځانگړی کول د حکمتداری د تقویي په لاره کېنی یو مثبت کار او اقدام گنل کیږی. ملگرو ملتو ته دا هم معلومه شوی چی د افغانستان اسلامی جمهوریت لنډ مهالی کاری چوگاټونه جوړ کړی دی تر څو د مالی کال په حساب د لگښتو د لومړیتوبونه، د افغانستان د اداری د اصلاح په موخه د ستراتیژیو جوړنه، د ملگی خدمتونه د قانون بیا کتنه او د بست او پیسو د ورکړی پروگرامونه جوړ کړی.²⁰²

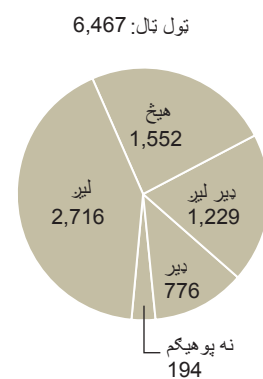
د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر په ۱۹ مه ولسمشر حامد کرزی د یوه فرمان په ترڅ کېنی د ملکی خدماتو د کمیسونو لپاره د لوړ رتبه مامورینو او مسولینو گمارل په مرکزی کچه گرځولی دی. د دی فرمان څخه وروسته، وزیران نشی کولای د لوړ رتبه مامورین و گماری، خو کولای شی د منظوری په موخه د خپلی د خوبنی کسان پیشنهاد کړی. دا فرمان پدی موخه صادر شوی تر څو په دندو گمارنه شفافه او غیر سیاسی کرل شی. بناغلی کرزی همدا ډول څرگنده کړه چی خپله به هم مامورین په دنده منصوب نکړی.²⁰³

د ایشیا فاونډیش د پخوانیو ټول پوښتنو په اساس په عمومی ډول د افغانستان د اسلامی جمهوریت د کار او دندو په اړه خلک خوښ او خوشبینه دی. تر نیمایی لیر ډیر (۵۷ په سلو کېنی) په ملکی ادارو او (۵۴ په سلو کېنی) په وزیرانو باندی خپل اعتماد ښکاره کړی و. په عمومی ډول د حکمت کرني او فعالیتونه مثبت او په زړه پوری ارزول شوی وو: ۷۳ په سلو کېنی افغانانو ویلی چی د افغانستان دولت خپل مسولیتونه په سمه توگه ترسره کوی، چی د ۲۰۰۸ کال په پرتله ۶ فیصده زیاتوالی ښایی.²⁰⁴ او په ټول پوښتنو کېنی د گډون کونکو اکثریت یعنی (۵۴ په سلو) کېنی ویلی وو چی دوی کولای شی د حکمت په پریکړو کېنی رول او اغیزه ولری. دا معلومات په ۳.۲۴ شمیره شکل کېنی بیان شوی دی.

د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر په ۱۰، اروپایی اتحادیې ویل چی دوی به په مرکزی او محلی کچه د افغانستان د اسلامی جمهوریت د وړتیاو په لوړولو باندی د سره غور او تمرکز وکړی. د اروپایی اتحادیې په وینا د ملکی

3.24 انځور

سروي: تاسو د حکومت پر پریکړو باندی څومره اغیزه لرلی شی؟

یادښت: د اغیزمن شوو شمیره. د مکمله پوښتنه دا وه "تاسو په اند تاسو د حکومت پر پریکړو باندی څومره اغیزه لرلی؟"

سرچینه: ایشیا فاونډیشن افغانستان په کال 2010 کېنی: د افغانانو په اړه سروي، 9/11/2010، 200 پاڼه

خدماتو تشکیلاتی کمبودتیایو، گنگه حکمتداری او د مرکزی او محلی حکومتی ادارو تر منځ اړیکې، د غوره ملکي ادارو د اصلاحاتو په وړاندې تر ټولو لوی خنډونه دي. د ولسمشر او نورو لوړ رتبه مامورینو د غوښتنې وروسته اروپایی اتحادیې د ممکنه ملکي خدماتو په برخه کې د لا ښوالی او بهتروالی د لارو چارو ارزونه پیل کړی ده. دا مرستی کیدای شي چې په ساحوی کچه د روزني د مرکزونو د شبکې جوړل وي.²⁰⁵

د عامه ادارو د اصلاحاتو څخه د متحده ایالاتو ملاتړ

د امریکا د دفاع وزارت په وینا د CERP لخوا د مرسته کیدونکو پروژو کې د افغانستان دولت د پروژو په پلان او عملی کولو کې په یو قوی او مؤثر شریک باندې تبدیل شوی دی. د افغانستان اسلامي جمهوریت- په ځانگړی توگه هغه محلی استازي چې د ولایتي بیارغوني د تیمو سره کار کوي د CERP د پروژو په گوته کولو، لومړیتوب ورکونه کې تر ټولو ډیره مرسته کړی ده. برسیره پردې، د CERP ټولې هغه پروژې چې ۵۰۰۰۰ یا تر هغه ډیر لگښت لري یو تفاهمنامې ته چې د افغانستان د اسلامي جمهوریت د یو لوړ رتبه مامور لخوا امضا شوی وی اړتیا لري. دا اړتیا پدې موخه رامنځ ته شوی ترڅو د افغانستان دولت د ثبات په اړه د پروژو او لگښتو په اړه لا زیات معلومات ولري. د امریکا د دفاع وزارت په وینا د دی پروژو په ټولو برخو کې د افغانستان اسلامي جمهوریت گډون به دی دولت ته د ملکیت او پروژو د منلو ډیره موقع برابرې کړی.²⁰⁶

د کړنو پر اساس د والیانو سره مرستی

د USAID لخوا د کړنو پر اساس د والیانو سره مرستی چې ۶،۸ میلیون ډالرو ته رسیری په دی موخه تر سره کیری چې والیان د خپلو اړوندو دفترونو مهمې دندې او د شوراگانو په گډون د عامه پوهاوی پروگرامونه په مخ یوسی او دایر کړی. د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ پوری د والیانو لخوا ۵،۳ میلیون ډالر لگول شوی دی، چې د دی ډلې ۱،۷ میلیون ډالر د ۲۰۱۰ کال د اگست تر ۲۰ پوری لگول شوی دی.²⁰⁷ او دا مرستی سبب شوی چې والیان په خپلو اړوندو ادارو کې د عامه پوهاوی په گډون، د شوراگانو په لاره اچول، د مخدره توکو د مبارزه په هکله د شوراگانو او د ستونزو د حل او د نورو موضوعگانو لپاره وکاروی.²⁰⁸

د مرستو په اړه نوی څیړني د پروگرام د کیفیت، د یو شان گټې اخیستنې، اړیکو او مشورو، حساب ورکونې او شفافیت او بودجه د کارونې د عملی کولو په هکله ترسره شوی دی. او ۱۰ څخه د ۶،۶۲ نمبرو په اخیستلو سره "د قناعت وړ" پایلی ته ورسیدل او تیر کال د ۵،۸۳ نمبرو په پرتله ښوالی پکښی راغلی دی. پداسی حال کې چې دا نمری په دريو ولایتو کې (تقریبا ۱۰ فیصده) چې یوه نومه کیری کمه شوی ده. USAID په وینا د څارني او ارزوني دا پروسه نوره هم تقویه کیدای شي. د مرستو لپاره د دفتر د امکاناتو نشتون او کم ټولنیز پوهاوی او د ولسوالیو په کچه د کمک او مرستو کموالی په ځینو ولایتو کې د ورپښو ستونزو څخه گڼل کیری. په عمومی ډول د ۲۰۱۰ کال په اکتوبر کې بیلې شوی، او د ۲۰۱۱ کال تر جنوري پوری یی په لگښت د اضافه والی پرته مرستی وغزیدي؛ د مصارفو توسعه همدا اوس مهال تر بیا کتنې لاندی ده.²⁰⁹

قضایي اصلاحات او د قانون تطبیق

په دی درو میاشتو کې قضایي اصلاحات او د قانون د تطبیق په اړه هڅې روانې وې. د دغه هڅو اصلی موخه دا ده چې د طالبانو د قضایي سیستم په وړاندې یو قوی بدیل پیدا کړل شي. د ولسوالیو په کچه مختلف پروگرامونه او زیربنایي پروژې پلي کړل شوی دی. د کاپیسا ولایت په نجراب کې د ۲۰۱۰ کال د نومبر په ۱۳ د ولسوالی د محکمې تعمیراتی کار بشپړ شو.²¹⁰ ملگرو ملتونو د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر په ۱۰ نیټه اعلان وکړ چې په خوست

د سیگار پلټنې

په دی درو میاشتو کې، سیگار د هغو څلورو پروگرامو په اړه چې د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت او د امریکا د پرمختیایی پروگرام له لوری پلي کیری د څیړنو اعلان کړی، په یوه ټاکل شوی ولایت کې د والیانو ته کړنو په اساس د مرستو په گډون. د زیاتو معلومات لپاره د لمري برخي 13 پاڼه وگورئ.

ولایت کبلی د قضایې چارو د پوهاوی په اړه یو ۶ میاشتني پروگرام پیل کوی. د دې پروگرام اصلی موخه داده چی د محلی او قبیلوی جرگو په خای د حکومتی سیستم او د قانون د رول او د مقرارت باندی د پوهاوی له لاری د خلکو قضایې ستونزو ته د حل لاری چاری بیان شی.²¹¹

د ملگرو ملتو سر منشی د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر ماشتې په وینا کبلی وویل چی په افغانستان کبلی قضایې ادارو ته د لاس رسی په برخه کبلی پرمختگ شوی دی. په قضایې چارو کبلی مرسته کوونکی اداره په ډیرو ولایتو کبلی پرانیستل شوی دی، او غیر دولتی ادارو خپلی حقوقی مرستې نویو سیمو ته غزولی دی.²¹² خو د دی ټولو برسیره ایشیا فاونډیشن د ۲۰۱۰ کال د نومبر د میاشتې د سروی په اساس یوازی ۴۸ په سلو کبلی افغانان د افغانستان په قضایې سیستم او کرنو باندی باور او اعتماد لری.²¹³

د متحده ایالاتو د عدلی خانگی د ملاتړ پروگرام

د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ پوری د عدلی او قضایې څانگو د پرمختیایې پروگرام د خپلو اهدافو ته د رسیدلو په موخه ۴۷،۳ میلیون ډالر لگولی دی؛ او د امریکا د مخدره توکو او د قانون د پلی کولو د ادارې (INL) لخوا ۸۳،۹ میلیون نور ډالر د دی پروگرام لپاره منل شوی دی.²¹⁴ د عدلی خانگی د ملاتړ پروگرام اصلی موخه او هدف د افغان جرمی قضایې او عدلی سیستم ارتقا ده، په دی ترڅ کبلی به د افغان قضایې کارپوهانو او د څارنوالونو په گډون سلا مشوری ترسره شی. دا پروگرام همدا ډول په جرمی قضیو کبلی دفاعی سیستم د مدافع وکیلانو او د عدلی سیستم د نور کارپوهانو تر منځ د اړیکو د ټینگولو له طریقې مرسته او همکاری کوی.²¹⁵

د INL په وینا د عدلی خانگی د ملاتړ د پروگرام ډیری اهداف د افغان دولت د لومړیتوبونو او د پلی کولو د پلان سره همغږی او مشابه دی. د عدلی خانگی د ملاتړ پروگرام د پلی کیدو موخې په لاندی ډول دی:²¹⁶

- د فزیکي زیربناو پرمختیا، اداره او د سازمان اصلاح: د افغان دولت د زیربنایی برخو اود وسایلو د پروژو او د نړیوال بانک د افغانستان د عدلی خانگی د اصلاحاتو د پروژې (AJSRP). سره مرسته. همدا ډول د عدلی خانگی د ملاتړ پروگرام د لوی څارنوالی د مرستو څانگه د معاشاتو د ورکولو او د دنده د بستو په اړه مرسته ترسره کوی.
- د ملکي او جزایي حقوقو د تفسیر نهایی کول د قوانینو بیا کتنه او د قانون د جوړونې په اړه خوش بینی: JSSP د جزایي قانون د اصلاحاتو د کاری گروپ سره یوځای کار کوی.
- د حقوقی پوهاوی رامنځ ته کول: د JSSP عدلی وزارت د مرستو څانگه د افغانستان د عدلی وزارت د حقوقو د څانگی او د AJSRP حقوقی پوهاوی د اجزاو سره مرسته کوی.
- د حقوقی مرستو ترویج او توشیق: JSSP د حقوقی مرستو د څانگی او د افغانستان د مدافع وکیلانو د بنسټ سره کار کوی.

د INL په وینا په دی درو میاشتو کبلی JSSP د امریکای او افغان وکیلانو شمیره چی په سپتمبر میاشت کبلی ۹۳ تنه وه د دېسمبر تر میاشتې ۱۰۷ تنه ته زیاته کړی ده. دا شمیره بیا هم د هغې پلان شوی شمیرې څخه چی د جولای په میاشت کبلی INL په نظر کبلی نیولی وه بیا هم ۵۱ تنه کم دی. INL وویل چی دوی هڅه کوی چی دا پاتی کارکوونکی د ۲۰۱۱ کال په لومړیو کبلی تکمیل کړی او همدا اوس د هغه ۲۱ موقوف لپاره چی افغان حقوق پوهانو ته څانگری شوی دی د نوماند کسانو سره خپلو مرکو ته دوام ورکوی. ۱۳ امریکایی حقوق پوهان د جنوری او فبروری د میاشتې د روزنیز پروگرام لپاره چمتو او کارونه بی بشپړ او ۹ اضافی مشاورینو په روزنیز پروگرامونو کبلی گډون کړی دی او د راتگ لپاره د اړوندو اداری کارو د تکمیلو په تمه دی.²¹⁷

په هرو درو میاشتو کبلی JSSP د افغانستان د قضایې سیستم د کارکوونکو لپاره په ولایتی کچه روزنیز

INL څارنوالانو، د پولیس افسرانو ته، قضایانو او مدافع وکیلانو ته د منطق او د عادلانه محکمی اصولو په اساس روزنه ورکوی.

سرچینه: INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنی ته خواب، 1/6/2011

پروگرامونه په لاره اچوی. په تیرو درو میاشتو کې JSSP په وردگ او لوگر ولایت کې دوه روزنیز پروگرامونه په لاره اچولی دی. او په پام کې نیول شوی دوه روزنیز کانفرانسونه خنډول شوی، په بادغیس ولایت کې په پام کې نیول شوی کانفرانس د امنیتي ستونزو له کبله وخنډول شو. JSSP همدا ډول په پام کې لری تر څو په راتلونکي درو میاشتو کې دوه روزنیز کانفرانسونه په لاره اچوی.²¹⁸

د جزایي اجرائو قانون

د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ نېټې پوری د عدلیې وزارت د تقنین څانگې د جزایي اجرائو په قانون کار او هغه یې نوی کړی وو، د دی کار اصلی موخه دا وه چې دا قانون د افغانستان د اسلامی جمهوریت د حقوقی معیاراتو سره سم کړل شی. په دی درو میاشتو کې د JSSP مشاورینو په پرله پسې ډول د تقنین د څانگې لخوا د دی مسلي د تعقیب په موخه تاکید وکړ. برسیره پردی د جنوری د میاشتی په لومړیو کې د تقنین څانگې وویل چې د جزایي قانون د بیا کتني لپاره یوه میاشت نور وخت ته اړتیا لری.

په نومبر کې، ISAF د تقنین په څانگه کې د افغانانو د خپل لاس د پروگرام له طریقه یو امریکایی حقوقی مشاور وروپیژانده، د دی کار اصلی موخه په ملکی او نظامی برخو کې د عامه وگرو سره د اړیکو تقویه او د افغانستان دولت ته د مسولیت انتقال په گوته شوی دی. د ۲۰۱۱ کال د جنوری تر ۶ پوری INL و نه توانید چې د بیا کتني په دی پروسه کې د حقوقی مشاور موثریت او تاثیر ارزوی.²¹⁹

بندیان او زندانونه

د امریکا د دفاع وزارت په وینا په دی درو میاشتو کې د بندیانو او زندانونو د مسولیت چاری افغانانو ته سپارلو لری دوام درلود. د ۲۰۱۱ کال د جنوری تر ۶ پوری د بندیانو او زندانونو اړوند چاری په هغه دوو مهمو توقیف خانو کې چې په پروان کې دی خپله د افغانانو د دوو تیمو لخوا پر مخ وړل کیدلی او د دریم یونټ د روزنی چاری یې هم پر مخ بیولی. د ۲۰۱۱ کال په جنوری کې لومړی توقیف خانه افغان مسولینو ته انتقال شوه، او د گډ داخلی استازی د عملیاتو ځواک ۴۳۵-(CJIATF-435) په پام کې لری چې د اپریل او مارچ تر میاشتو پوری د دوو نورو توقیف خانو مسولیت هم افغانانو ته وسپارل شی. OSD همدا ډول په ۲۰۱۱ مال کال کې د (CJIATF-435) لخوا د افغان مسولینو لپاره د روزنی، وسایلو او توکو د برابرولو په موخه مرسته کړی، ترڅو افغانان وکولای شی د زندانو چاری پر مخ یوسی او دا فرصت برابر کړی چې مسولیت افغانانو ته انتقال شی. CJIATF-435 د پروان ولایت اړوند بندی خانو کې تر ۱۲ ډیر د حرفوی او لیک لوست پروگرامونه اداره کړی دی.²²⁰ په دی کورسو پوری اړوند د حاضرې لیستونه د زندانیانو د بیا کتني هیئت ته وړاندی شوی دی، د امریکا متحده ایالاتو د څانگړی عملیاتو قومندانې په وینا دا معلومات کیدای شی د بندیانو لخوا د موجوده خطرو د پیژندلو لپاره وکارول شی.²²¹ همدا ډول CJIATF-435 د ازادو شویو بندیانو په اړه د افغان دولت لخوا د شوراگانو د جوړولو سره هم مرسته کوی، د دی شوراگانو اصلی موخه دا ده چې د بندیانو وارثینو ته د هغوی مسولیت او توکی وسپارل شی(د کار زمینه برابره شی) او همدا ډول نورو ته دا خبره واضح او بیان شی چې ازاد شوی بندیان اوس کولای شی د ټولني د نورو سالمو غړو په څیر خپل ژوند ته دوام ورکړی.²²²

د اصلاحی سیستم سره مرسته او کمک

INL د اصلاحی سیستم سره د مرستو پروگرام (CSSP) مویل کوی، تر څو د افغانستان اسلامی جمهوریت وکولای شی په بشري اصولو برابر، خوندي اصلاحی سیستم چې په نړیوالو اصولو او د افغان دود او کلتور سره

برابر وی رامنځ ته کړی. په دی درو میاشتو کښی CSSP خپلی مرستی د شپږو څخه اتو ولایاتو ته وغزولی او همدا ډول یی خپل فعالیتونه په بامیان او قندهار ولایت کښی پراخ کړی دی. INL همدا ډول د افغان کمپنیو لخوا په بغلان او وردگ ولایت کښی د بندی خانو ودانۍ ورغولی او همدارنگه یی د پل چرخۍ په زندان کښی د اوبو یوه ټانگی او د مامورینو لپاره یو اطاق ورغول.²²³ څرنګه چی په ۳.۷ شمیره جدول کښی ښکاری د افغانستان په زندانو کښی د ټاکلی حده ډیر بندیان ساتل کیږی.

په دی درو میاشتو کښی، د افغانستان د قانون او نظم مرستو (LOTFA) د رهبری ګروپ د مرکزی زندان د مدیره هیئت سره مرستی زیاتی کړی تر څو د مخ په لوړیدونکی اصطکاک سره مرسته وکړی شی. د امریکا، برتانیایا، کاناډا او اروپایی اتحادیې لخوا د LOTFA سره د ترسره کیدونکی مرستو یوه برخه د دی معاشاتو په ورکول باندی لګول کیږی؛ همدا ډول د جاپان هیواد د یادی شوی پروسی سره په نژدی راتلونکی کښی د مرستو وعده ورکړی ده.²²⁴

بشری حقوق

په دی درو میاشتو کښی، ډیر شمیر سازمانو د هغو ورپښو ستونزو چی افغانان یی د خپل بشری حقوق په اړه لری راپور اعلان کړی دی. په دی برخه کښی په افغانستان کښی د بشر د حقوقو د بی ځایه شوو وګرو، مساوات او همدا ډول د ماشومانو د حقوقو په ګډون تازه معلومات وړاندی کیږی.

د مهاجرینو دا ډول کمپ زرګونه بیا ستښونکو لپاره کور وو. د ملګرو ملتونه د مهاجرینو لپاره د کمیسیون په وینا د روانو سیاسی، امنیتي او اقتصادی ستونزو له امله د افغان دولت لخوا د مهاجرینو جلیول د ستونزو سره مخامخ شوی دی. (د امریکا د هوای پوځ انځور، ستاسی هاګا)

د 3.7 جدول

ولایتی زندانونه: تر خپل حد نه ډیر نفوس د فیصدی په اساس			
د اشغال کچه	ټول زندانیان	اعظمی اشغال	
100%-0			
78%	194	250	پکتیا
13%	2	16	نورستان
300%-101			
290%	84	29	زابل
275%	1,134	413	ننګرهار
250%	65	26	لوګر
243%	146	60	سمنګان
213%	151	71	خوست
177%	1,114	630	کندهار
175%	208	119	لغمان
159%	720	453	هلمند
155%	129	83	بادغیس
146%	666	457	جوزجان
138%	33	24	پنجشیر
103%	5,103	4,978	کابل
600%-301			
592%	284	48	بغلان
589%	2,079	353	هرات
488%	156	32	سرپل
483%	116	24	کاپیسا
427%	111	26	دایکنډی
427%	111	26	غور
400%	136	34	کنړ
380%	232	61	پروان
377%	400	106	بلخ
368%	364	99	فراه
356%	260	73	نیمروز
353%	261	74	غزنی
349%	405	116	کندوز
338%	88	26	بامیان
328%	164	50	بدخشان
305%	122	40	وردګ
1,000%-601			
948%	436	46	تخار
765%	260	34	ارزګان
689%	62	9	پکتیکا
622%	454	73	فاریاب

یادښت: د نړیوال سره صلیب د معیارو پر اساس د هر زندانی لپاره ۳.۴ متر مربع ځای په نظر کېښی نیول شوی دی. دا معلومات د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۱۲ پورې د نارینه زندانیانو ښکارندوی کوي. سرچینه: INL، د سپګار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011

بی حایه شوی وگری

د ۲۰۰۰ کال څخه بیا د ۲۰۱۰ کال د نومبر تر دویمې نېټې پوری د امریکا متحده ایالاتو د ملگرو ملتونو د مهاجرینو د ستر کمیسیون (UNHCR) سره ۷۱۰ میلیون ډالره مرسته کړی ده. دا مرستې د مهاجرینو سره په افغانستان کېنې او د نړۍ په نورو برخو کېنې په مرستو باندې لگول کېږی. د UNHCR په وینا، د سیاسي، امنیتي او اقتصادي پرمختیا په وړاندې شته ستونزې سبب شوی چې دا ټولنه ونشي کولای افغانستان ته د بیرته راتلو لپاره مهاجرین قانع او خپل وطن را مات کړی. هغوی خپل ظرفیت او توان تر اخری حده پراخ او غزولی، او همدا کار سبب شوی چې د بیا یوځای کېدنې او د تل پاتې بقا او پایښت په وړاندې ناوړه چاپېریال رامنځ ته شی.²²⁵ په کور د ننه د بی ځایو شوو شمیره په هغو سیمو کېنې لوړه ده چې خراب امنیت لری او همدا لامل دی چې UNHCR نشی کولای هغو سیمو ته لاس رسی پیدا کړی. د UNHCR په وینا اټکل کېږی چې په ۲۰۱۱ کال کېنې د په کور د ننه بی حایه شوو شمیره په جنوب، شرق او جنوب لویدیځ کېنې د عملیاتو په زیاتیدو لا پسی زیاته شی.²²⁶

د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر د ۱۴ څخه بیا د همدی کال د دېسمبر تر ۱۰ پوری ۱۱۰۰۰ مهاجرین افغانستان ته ستانه شوی دی.²²⁷ او د ۲۰۰۲ کال راپدېخوا ۵ میلیون افغانان خپل ټاټوبی ته ستانه شوی چې د افغانستان په عمومي نفوس کېنې ۲۰٪ زیاتوالی ښایي. په هغه سیمو کېنې چې د راستنیدونکو ډیری جوړوی هغه سیمې د اوسیدونکو یو پر دریمه برخه جوړوی. راستنیدونکی اقتصادي ثبات، امنیت، د اوسیدو لپاره ځای او ځمکه ته اړتیا لری اما ځمکې او بیرته راستنیدونکو ته لاس رسی په قضایي ادارو کېنې د لوړ فساد د شتون له کبله د ډیرو ستونزو سره مخامخ دی. د بیرته راستنیدونکو په وړاندې د شته ستونزو د منځه وړلو په موخه UNHCR بیرته راستنیدونکی ته په لومړی میاشت کېنې د پیسو اندازه ډیره کړی ده.²²⁸

3.25 انځور

سروي: ایا بنځو ته د کور د باندې د کار ورکولو اجازه ورکړل شی؟

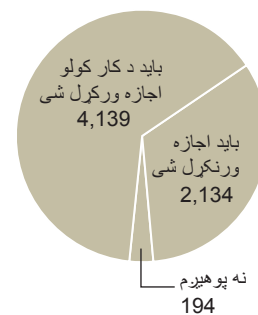
د جنس (جنډر) له نظر مساوات

په دی ربع کېنې، یونما بنځو ته د بشري حقوقو په برخه کېنې د ورپېښو ستونزو او د لارو چارو په اړه یو تفصیلی راپور خپور کړ. دی اداري ته معلومه شوه چې په کم عمر کېنې ودونه، د ستونزو د حل په موخه د بنځو او انجونو ورکول، د کورنیو "تر منځ د انجونو تبادله" په بدو کېنې ورکول او د ویاړ په نامه د بنځو وژل ټول هغه ستونزې دی چې د بنځو د حقوقو په برخه کېنې د هیواد په کچه تر سترگو کېږی. برسیره پردی ټولو، د بنځو د حقوقو په برخه کېنې د طالبانو د سقوط څخه وروسته د مختلفو لاملونه له کبله اټکل شوی اهداف نه دی تر لاسه شوی.²²⁹

- دود او کلتور، ستونزو ته د حل لپاره د هغو لاره چارو خپلول
- چې په افغانی کلتور کېنې تر مذهبي اغیزې لاندې اختیار شوی دی
- د افغان دولت لخوا د ۲۰۰۹ کال د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالی د منځ وړلو قانون بشپړ نه دی پلي شوی

د ۲۰۰۹ کال قانون تر ډیره حده د هغو دودونو، رواجونو او اقداماتو د منځ وړل دی چې د بنځو په وړاندې تاوتریخوالی ته لاره هواره وی. همدا ډول یونما ته معلومه شوه چې د قانونی پلي کونکو اداری یا خو د دی قانون څخه بی خبره وو او یا یی هم د پلي کولو لپاره لیوالتیا نه درلوده، همدا لامل سبب شوو چې تر اوسه د بشر د حقوقو په برخه کېنې دا بی عدالتی موجوده وی. یونما د افغانستان اسلامی جمهوریت دولت ته وړاندیز وکړ چې پولیسو او د قضایي چارو مسولینو ته لا زیاته روزنه، مرسته او د دوی د کارونو څخه لا زیاته څارنه وشی تر څو یقیني شی چې قانون په سمه او دوامداره توگه پلي او عملی کېږی. راپور همدا ډول تاکید کړی چې د افغان دولت لپاره باید د بیا پخلاینی او یوځایکېدنې په پروسه کېنې د بنځو حقوق یو د لومړیتوبونو څخه وی.²³⁰ څرنکه چې په

مجموعه: 6,467

یادښت: د غونډی څخه د اغیزمنو شمیره پوښتنه داسی وه "د ځینو په اند بنځو ته باید د کور څخه بهر د کار کولو اجازه ورکړل شی، ستاسو نظر څه دی؟"

سرچینه: ایشیا فاونډیشن افغانستان په کال 2010 کېنې. د افغانانو په اړه سروي، 218، 9/11/2010 پاته

دا د افغان دولت دنده ده تر څو
یقینې کړې چې داسې حقوقی کارې
چوکاټ لری چې کولای شی ټول
ماشومان خوندي کړی. UNICEF
به دا ډول مرستو ته ادامه ورکړی.

UNICEF- استازې پیټر کراولی

سرچینه: UNICEF, "UNICEF په افغانستان کې د ماشومانو په اړه د بشپړ قانون
او مقرراتو غوښتنه وکړه" 11/23/2010.

۳.۲۵ شمیره شکل کښې بیان شوی، د ایشیا فاونډیشن لخوا په تر سره شوی سروې کښې د افغانانو اکثریت (۶۴
په سلو کې) وایې چې بنځو ته باید د کور څخه د باندې د کار کولو اجازه ورکړل شي.

د ماشومانو حقوق

د افغانستان د بشر د حقوقو خپلواک کمېسیون (AIHRC) په وینا تر اوسه هم ډیرې افغان ماشومان د خپلو حقوقو
څخه محروم دي. په دی ستونزو کې ډیر فکتورونه رول او شامل دي: د دی حقوقو په اړه په ټولنه کې لږ عامه
پوهاوی، د ماشومانو د خونديتوب لپاره د اړینو میکانیزمونو نه شتون، سیاسي او اقتصادي بی ثباتي او یو شمیر
دودونه او رواجونه. د یاد شوی کمېسیون په وینا د افغانستان دولت او نړیواله ټولنه باید حقوقی، اقتصادي او د عامه
پوهاوی پروگرامونه زیات او قوی کړي تر څو د ماشومانو د حقوقو عملي کیدل یقیني شي.²³¹

د ۲۰۱۰ کال په لومړیو شپږو میاشتو کې د AIHRC سره د ثبت شوو پېښو ۱۰ فیصده هغه پېښې جوړ وې
چې په هغو کې د قانوني عمر د پوره کولو مخکښې واده شوی دی. دا ډول ډیرې ودونه د تاوتریخوالي له پېښو
سره یو ځای وو او په ۵ فیصده پېښو کې د واده شوو تر منځ تر ۳۰ کالو ډیر عمری تفاوت وو. د AIHRC
سره د ماشومانو په وړاندې د تاوتریخوالي په ثبت شوو پېښو کې تر ټولو ډیرې پېښې یعنی (۲۷،۷ فیصد) هغه
پېښې دي چې په هغو کې ماشومانو څخه ناوړه جنسي گټه اخیستل شوی ده.²³²

په دی ربع کې، UNICEF د افغان دولت څخه وغوښتل چې د ماشومانو د حقوقو د دفاع او د پلي کولو
په موخه اړوند قوانین پلي کړي. د هرو پنځو افغان ماشومانو څخه یو مخکې تر دی چې پنځه کلن شي مری،
او یوازی ۶ په سلو کې نوي پیدا شوی ماشومان راجستر کيږي - چې د قانوني پیژندگلوي په لاره کې لوی
خنډ او ستونزه گڼل کيږي. د UNICEF په وینا د افغانستان دولت یو شمیر پالیسي او قوانین منظور کړي چې
وکولای شي د ماشومانو د حقوقو څخه ساتنه وکړي خو یاد شوی قوانین باید په عملي او هم د موادو له اړخه
غني او لا قوي کړل شي.²³³

UNICEF همدا ډول دا وړاندیز هم کړی چې د افغانستان دولت باید یاد شوی قوانین پداسې توگه عملي کړي
چې د هغه څخه څارنه وشي، ماشومانو ته د خپلو حقوقو په اړه پوهاوی ورکړل شي، او هغه ډلو لکه بنوونکي،
روغتیایي کارکوونکي او پولیسو ته باید د ماشومانو د حقوقو په اړه اړین معلومات او پوهاوی ورکړل شي.²³⁴

اقتصادي او ټولنيز پرمختگ

تر ۳۱ دسمبر کال ۲۰۱۰ پوري متحده ايالاتو د افغانستان د پرمختگ او حکومتدارۍ د ملاتړ لپاره ۱۶.۱۵ مليار د ډالر ورکړی وو. ²³⁵ په افغانستان کې د متحده ايالاتو د ستراتيژي مهمه برخه بحرائی بنسټيزې بيا جوړونې او د وارد مهاله پايه دار اقتصادي پرمختگ لپاره بنيادونه جوړول دي. ²³⁶ دغه برخه د مهمو اقتصادي څرگندوونکو او د متحده ايالاتو د حکومت او افغانستان د بحرائی بنسټيزې بيا جوړونې او د ضروري خدمتونو لپاره د نورو بسپنه ورکونکو د کونسينونو په پام کې نيولو سره د دغه اقتصادي پرمختگ مقاصد ته د رسيدلو يوه کتنه وړاندې کوي.

مخکين څرگندوونکي

د اقتصادي پرمختگ د مرستې د اغيزمنتوب پرتله کولو يوه لار دا ده چې مخکين څرگندوونکي چې مالي پياوړتيا او وده اندازه کوي، د مثال په توگه کورنی ناخالص توليد (GDP)، انفلاسيون او د اسعارو بدلون. د متحده ايالاتو حکومت په افغانستان کې د مخکين څرگندوونکو لپاره رسمي هدفونه نه ټاکي، مگر دغه سيستم د دې مالومولو لپاره مهم دی چې آیا دغه هيواد د اقتصادي ودې او مالي پياوړتيا په لاره روان دی. نړيوال بانک، چې دغه څرگندوونکي يې له نږدې څخه څارلي، په دې نتيجه رسيدلي چې د افغانستان اقتصادي وده په کال ۲۰۰۹/۲۰۱۰ کې مضبوطه مگري ثباته پاتې شوې. دغه په کال ۲۰۱۰/۲۰۱۱ کې په محتاطه توگه د بشپړې ودې لپاره هيله مند دی. ²³⁷

کورنی ناخالص توليد

د نړيوال بانک د نوی اقتصادي رپوت له مخې په کال ۲۰۱۰/۲۰۱۱ کې د افغانستان اصلی کورنی ناخالص توليد اوسط ۹.۰-۸.۵٪ پوري اټکل کيږي. د نړيوال بانک له مخې د دغه پياوړي اقتصادي کړنې تر شا اساسی عامل د خدمات او وسايل لپاره اوچته غوښتنه ده، چې د امنيتی اقتصاد او د متحده ايالاتو او نورو بسپنه ورکونکو د لگښت په نتيجه کې منځ ته راغلی. لگښتونه لاندیني څيزونه رانغاړي: ²³⁸

- ۲۴٪ اټکل شوی زياتوالی په بسپنه ورکونکي مرستو کې چې د افغانستان اسلامی جمهوريت د حکومت مرکزی بودیجه سره ملاتړ وکړي.
- ۴ مليار د اټکل شوی امریکايي ډالر د بسپنه ورکونکي مرستې لپاره تر څو د بودیجې د باندې لگښتونو سره ملاتړ وکړي.

د غوره کرنيز توليد دوه پرله پسې کلونو په پياوړی اقتصادي وده کې مرسته کړې. په واقعيت کې، نړيوال بانک نوبت کړې چې وچې میوې او زني له غاليو څخه په وړاندې کيدو سره د افغانستان مخکين صادرات شوي. له ۲۰۰۵/۲۰۰۶ څخه تر ۲۰۱۰/۲۰۱۱ کال پوري، وچه میوه او زني د افغان صادراتو تر نیمه پوري وختل. ²³⁹

د متحده ايالاتو د کرنيزې مرستې فوکس دا دی تر څو نور افغانان له غلو او ناقانونه کښتونو څخه تر با ارزښته ميوو، مغزياتو او زړو ته وهڅوی. لکه څنگه چې په کال ۲۰۱۰، د افغانستان بيا رغونې ځانگړې عمومي پلټونکي په مخکينۍ درې مياشتينۍ رپورتونو کې راغلي، چې د متحده ايالاتو د نړيوالې پراختيا ادارې ۳۰ ميلونه امريکايي ډالر افغان بزرگانو ته ورکړی.²⁴⁰

د نړيوال بانک له مخې، افغان خدماتي سکتور — چې پکې ارتباطات، مالي او ترانسپورت شامل دي، د کال ۲۰۰۹/۲۰۱۰ اقتصادي ودې مخکښ مرسته کوونکی دی. د بانک د رپوټ له مخې د يادونې وړ تگلارو څخه، په کال ۲۰۰۹/۲۰۱۰ کې د ارتباطاتو سکتور د ۴۵٪ د پام وړ وده کړې. لکه څنگه چې د افغانستان بيا رغونې ځانگړې عمومي پلټونکي دمخکينۍ درې مياشتينۍ رپوټ له مخې، د متحده ايالاتو حکومت د افغانستان اسلامي جمهوريت حکومت د وړتيا جوړولو ته سرمايه ورکړی تر څو د مخابراتو سکتور او د مخابراتو خدمتونه تر کليوالو سيمو پورې وغزوي. د پرتلي په ډول، په توليداتو کې د کمې له کبله، د افغانستان صنعتي سکتور به په کال ۲۰۰۹/۲۰۱۰ کې تر ۳٪ پورې کم شي.²⁴¹

انفلاسيون

د نړيوال بانک له مخې، د انفلاسيون اداره کولو دپاره، افغان مرکزي بانک ښه دنده ترسره کړې. د معقولې مالي پاليسۍ له کبله انفلاسيون په کال ۲۰۰۹/۲۰۱۰ کې اوسط ۳٪ وو، چې د کال ۲۰۰۸/۲۰۰۹ له ۹٪ څخه کم وو. مگر بيا هم نړيوال بانک اټکل کړی وو چې انفلاسيون به په کال ۲۰۱۰/۲۰۱۱ کې ۵٪ وي، چې په زياته اندازه د خوراکي توکو په بېعو سره تړلی دی. دغه بدلون په گاونډي هيوادونو کې د خرابو د هوا حالتونو له کبله مينځ ته راغی، چې په نتيجه کې په افغانستان کې د ضروري توکو لکه غنم، د پسه غوښه، د غوايه غوښه، بوره او د اورو بيبي پورته شوي. تر دې چې د خوراکي توکو په بېعو کې لږ زياتولی هم د غربت کرښې ته نږدې افغانان ډېر اغيزمن کوي. نړيوال بانک اټکل کوي چې د غنمو په بېعه کې ۱۰٪ زياتولی نيزدي ۳۷۷۰۰۰ افغانان نېستي ته ور پورې وهي. دا ځکه چې، ډوډی او غله، د غوښې او سبزی جاتو پر ځای د بيوزلو کورنيو لپاره په زياته توگه د انرژي د ونډې سبب گرځي.²⁴²

د اسعارو بدلون

په تجارت کې د اسعارو بدلون يو مهم عامل دی، ځکه چې د يوه هيواد لوړه بېسه د هغې د صادراتو ارزښت لوړوي. بر عکس، ټيټه بېسه د يوه هيواد صادرات کم ارزښته کوي.

د نړيوال بانک له مخې، په مالي کال ۲۰۱۰ کې افغانی د نړۍ د نورو پول واحد په مقابل کې با ارزښته شوه. د مالي کال ۲۰۱۰ لپاره د ډالر په مقابل کې دغه لوړه شوه او په جولای ۲۰۱۰ کې د يورو په مقابل کې هم لوړه شوه. د نورو تگلارو تر څنگ، بانک نوټ کړی چې په پاکستان کې د روانو ناکرارې له کبله پاکستاني روپۍ دې حد ته رسېدلې چې زيات شمير تجاران غواړی چې په افغانیو کې د پيسو ادا کول غواړي.²⁴³

د نړيوال بانک له مخې، افغانی صادرات په کورني ناخالص توليد کې د ونډې په توگه په کال ۲۰۰۵/۲۰۰۶ کې له ۲۴٪ څخه په کال ۲۰۰۹/۲۰۱۰ کې تر ۱۵٪ پورې ټيټ شوی. سره له دې، د پيسو نړيوال صندوق په دې نتيجه رسېدلې چې په اصلي توگه افغانی نده لوړه شوی.²⁴⁴

کارموندنه

په افغانستان او پاکستان کې د متحده ايالاتو د سيميزې استحکام د ستراتيژي له مخې، په افغانستان کې د اوږد مهاله

د سيگار پلټنې

په يوه روانه پلټنه کې، سيگار ۶۰ ميليونه ډالر د يو اې ايس آي ډی او نړيوالې پاملرنې په گډ تړون د کابل لپاره د ټولني د پراختيا پروگرام له مخې وټاکل. دغه د کار لپاره د پيسو له څلورو پروگرامونو څخه يو دی، چې په کليوالو سيمو کې به د خوراکي بې اطمیناني مخنيوی کوي. د زياتو معلومات لپاره د لمري برخې 14 پاڼه وگورئ.

وډې او د توند لارو د کمزوری کولو لپاره د دندو پيدا کول اړين دی. 245 له څنگه چې د افغانستان د بيا رغونې ځانگړی عمومي پلټونکی په ځانگړی مخکينی دري میاشتنی رپوټ کې ياد شوی، چې په افغانستان کې د کارۍ قوه او بې کارۍ دقیقه اندازه د اوسنی ملی سرشماری د مالوماتو د نشتوالی له کبله نشی اټکل کېدای. دا ممکنه نده چې، په کرنيز يا کوم بل سکتور کې د متحده ایالاتو د کار موندنې د هدف د زیاتولو پرمختگ په دقیق ډول اندازه کړای شوی، مگر بیا هم د متحده ایالاتو د نړيوالې پرمختيايي ادارې ډیرې د کار مواقع د کار لپاره پيسې او لومړی افغان د پروگرامونو له لارې پيدا کړي دي.

د متحده ایالاتو د نړيوالې پراختيا ادارې له مخې، په مالی کال ۲۰۱۰ کې، ۷۸۰ د کار لپاره د پيسې پروژې بشپړې کړې، چې ۱۰۳۰۰۰ کارکوونکی او تقریبا ۲۷ ميلونه ډالر عايدات يې افغان اقتصاد ته ورکړی وو چې د ۲۲۵۰۰ دایمی کارونو برابر وو. 246 د متحده ایالاتو د نړيوالې پراختيا ادارې دا هم څرگند کړی چې له کال ۲۰۰۸ څخه تر ۲۰۱۰ پورې دوی په پیاوړتیا سره د لومړی افغان تر پروگرام لاندې خپل کوبښونه گړندی کړی او لاندینی پایلې يې تر لاسه کړې: 247

- ۸۵۶۵۰ افغان پرسونل په کار گمارل شوي
- ۴۲۲۷ ځایي شرکتونه تر قرارداد لاندې
- ۱۴۷۸ افغان فارغین او برحال په کار گومارل شوي
- ۱.۱۲ مليار د امریکایي ډالر په لاندینی قراردادونو او خدمات او وسایل په ځایي توگه تر لاسه شول

مالی اداره

په افغانستان کې د اقتصادي وړتیا جوړولو مهمه برخه د يو نوی مالی سیستم بنسټونه جوړول دي. د افغانستان له مرکزی بانک سره د متحده ایالاتو د کار دغه دري میاشتنی کوبښونه د کابل بانک لخوا پيدا شوی بحران کمول، الیکټرونیکي بانکي خدمتونو ته د لاسرسی غزول او د مالی وزارت سره د نوي عامه سیکټور مالی ادارې تر قانون لاندې د لومړی پلټنو په تنظیمولو کې مرسته.

بانکداري

لکه څنگه چې د افغانستان د بيا رغونې د ځانگړی عمومي پلټونکی د مخکينی دري میاشتنی رپوټ له مخې، د متحده ایالاتو لخوا د شخصی بانکونو پرمختگ او د کرډیت (بانکي درلودنې) ټولنو د روايتی پيسو د سیستم په مقابل کې د يو متبادل سیستم په توگه وهڅول. د متحده ایالاتو د نړيوالې پراختيا ادارې له مخې، د متحده ایالاتو حکومت مرستې د بانکي ادارو شمیر په مالی کال ۲۰۰۹ کې ۱۲ څخه په مالی کال ۲۰۱۰ کې تر ۱۷ پورې زیات کړ او د تجارتي بانکونو ځانگړی له ۲۸۰ څخه تر ۳۲۹ پورې په همدغه موده کې زیاتي شوی. له دې سره د متحده ایالاتو د نړيوالې پراختيا ادارې دا څرگنده کړه چې د متحده ایالاتو حکومت مرستو په مالی کال ۲۰۱۰ کې د افغان پورکوونکو ټوله شمیره لږ زیاته کړه، ځکه چې د ورو قرضو ادارې ۷۷۷ ميليونه ډالر د پور په توگه برابر کړل، او تجارتي بانکونو تر ۷۱ ميليونه ډالرو پورې د پور په توگه برابر کړل. 248

د متحده ایالاتو د مرستې يوه مثال د ۱۰۰ ميليونه ډالرو سرمایه ده چې د متحده ایالاتو د نړيوالې پراختيا ادارې ورکړی وو د دې لپاره چې د افغان بزگرانو لاسرسی تر کرنيز منابعو پورې ورسوي. 249 په دغه کال کې، د متحده ایالاتو د نړيوالې پراختيا ادارې له مخه، د متحده ایالاتو حکومت په افغانستان کې په مالی مرسته جوړې شوي ادارو ته له ۱۹۰۰۰ څخه زیات پورونه چې ۱۵.۳ ميليونه ډالرو ته رسیږی په ۱۴ ولایتونو کې ورکړل. 250

د سيگار پلټنې

په يوه روانه پلټنه کې، سيگار خپل کوبښونه په کار اچوی تر څو افغان بانکي سکتور او د پيسو د کنټرول سیستمونه پر مخ بوځی. د زياتو معلومات لپاره د لمري برخې 16 پاڼه وگورئ.

د کابل بانک بحران

په شخصي بانکونو د عامه وگړيو اعتماد هغه وخت زيانمن شو کله چې د افغانستان ترټولو لوی بانک، کابل بانک پر ضد په اگست او سپتمبر، کال ۲۰۱۰ کې د امانتداري ناوړه ادعاوې تر عامه وگړيو ورسيدې. کابل بانک د مالي سيستم يوه مهمه برخه وه، چې د هيواد ۱/۳ ذخيرو مسوله وه چې په کال ۲۰۰۹ کې د ټولو پورونو ۵۷٪ جوړيدل. دغه بانک د نړيوال بانک له مخې، دغه بانک په يوه اوونۍ کې دننه خپلې ټولې پيسې له لاسه ورکړې. نړيوال بانک دا څرگنده کړه چې د دغه زيانونو په اړه د باوري مالوماتو د کمۍ له کبله دا مشکله شوه چې د مسالي اندازه او يا د هيواد په مالي پياوړتيا د دې اغيز مالوم کړی.²⁵¹

د متحده ايالاتو د زيرمتون له مخې، په کال ۲۰۱۰ د فبروري په مياشت کې د افغانستان اسلامي جمهوريت حکومت د متحده ايالاتو له حکومت څخه د کابل بانک او عزيزي بانک د عادلانه پلټنې په اړه د سرمايي او مرستې غوښتنه وکړه. د دغه پلټنو لپاره اټکل شوی مالي ارزښت ۱۰ ميلونه ډالر وو. زيرمتون د دغه غوښتنې په ځواب کې د پلټنې نړيوال شرکت او سرمايه ور وپيژندل.²⁵²

د کابل بانک د معاملي وروسته، د افغانستان اسلامي جمهوريت حکومت د وړاندې شوی عادلانه پلټنو په اړه خپل موقف ته تغير ورکړ. د زيرمتون له مخې، د افغانستان اسلامي جمهوريت د پلټنو په کنټرولولو او د پابلو د يواځينې ترلاسه کوونکي توب په اړه ټينگار کولو. دغه شرايط زيرمتون ته د منلو وړ نه وو.²⁵³

د خزاني له مخې، د افغانستان اسلامي جمهوريت حکومت د داسې امکان په لټه کې دی چې د عادلانه پلټنو سرمايه د پيسو د نړيوال صندوق د نوی پروگرام له مخې له نورو بسپنه وکونکو له لارې پيدا کړي. د متحده ايالاتو حکومت په دغه خبرو اترو کې مستقيم برخه اخستونکي نه دی. د خزاني له مخې، د کال ۲۰۱۱ تر ۴ جنوري پورې د افغانستان مرکزی بانک د هيڅ يو بانک پلټنه نه ده پروگرام کړې، او د هيڅ خپلواک بانک د پلټنو قرارداد يې نه دی لاسليک کړی.²⁵⁴

د ۲۲۰۰۰۰۰ افغان امنيتي قواوو او د ملکي مامورينو معاشونه د کابل بانک له لارې وپشل کيږي.²⁵⁵ خزانه څرگندوي چې، د کابل بانک له بحران وروسته د افغانستان مرکزی بانک دا پريکړه کړې چې د تجارتي بانکونو خدمتونه دې له نورو مالي ادارو څخه د متبادل په توگه وکارول شي.²⁵⁶ خزاني د افغانستان اسلامي جمهوريت حکومت ته تخنيکي مرستې ورکړې ترڅو تحقيق او پېشنهادونه د کوم بل بانک د نيولو لپاره وړاندې کړي چې د حکومت معاشونه وويشي. د نړيوال بانک له مخې کابل بانک تر ځانگړي شرايطو لاندې خپلو چارو ته دوام ورکړ او د کال ۲۰۱۰ تر اکتوبر مياشت پورې، د ملکي مامورينو په معاشونو کې هيڅ ځنډ ندی راغلی.²⁵⁷

د متبادل لگښتونو ميکانيزم

د دغه درې مياشتينې د يو بل مالي سکتور پرمختگ کې، سيټي بانک(ښاری بانک) دا اعلان کړی چې د نړيوالې راکړې ورکړې خدمتونو پيوستون په کابل کې د يوه شخصي افغانستان نړيوال بانک سره په دې نتيجه رسيدلي چې د افغانستان نړيوال بانک د راکړې ورکړې وړتياوې پياوړې کړي. دغه قرارداد د متحده ايالاتو د دفاع وزارت په مرستې وړاندې شوی وو چې له دندو څخه يې يوه دا وه چې څنگه د دوامداره بانکي خدمتونه پيدا کول، د شخصي سکتور سره مرسته او بهرنۍ پانگه اچونه را جذب کړي.²⁵⁸

لکه څنگه چې د افغانستان بيا رغونې ځانگړی عمومي پلټونکی په درې مياشتينې رپوټ کې راغلی، چې د اداري فساد سره د مبارزې او د بوديجو د خوندي توب مسوليت ساتلو لپاره د متحده ايالاتو حکومت په کلکه توگه د الکترونيکي پراختيا ميکانيزم د روايتي راکړې ورکړې په ځای د متبادل ميکانيزم په توگه ستايلی. د سيټي بانک(ښاری بانک) له مخې، د افغانستان نړيوال بانک په خدمتونو کې د اي ټي ايم او د الیکټرونيکي

عدلي پلټنه: د سوداگري مالوماتو ژوره بيا کتنه، تر څو د مالي موادو غلطې څرگندونې، تگي، بده اداره، ريښتوني ازموينې يا د هغو شواهدو راټولول چې د مديريت په مختلفو مرحلو د ممکنه بې ايماني پېښيدل، د کورني تگلارو تر پېښو لاندې کول، د اسنادو غلط بنودنه او چل ول مالوم کړی.

سرچينه: AICPA د عدلي خدمتي پلټنو او تجارتي اداره - فاصلي راولاړوي: وروستۍ رپوټ په ۱/۵/۲۰۱۱ کې افلاين لاسرسی ورته وشو.

بودیجو لیردول شامل دی. 259 د نړیوال بانک له مخې، له نیمو څخه زیات ټول افغان ملکي مامورین خپل معاشونه د الیکټرونیک بودیجې د لیردوني له لارې تر لاسه کوي. 260

د عایداتو راټولول

لکه څنګه چې د افغانستان د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټوونکي د جولای په درې میاشتیني رپوټ کې څرګند کړی چې په افغانستان کې د کورني عایداتو راټولول په تدریج سره مخ په بڼه کېدو دي. د نړیوال بانک له مخې، بیا هم، راټولول په څرګند ډول له هغې مقدار څخه ډیر وروسته پاتې دي کوم چې د حکومت لګښتونو ته اساسي بودیجه برابرېوي. 261

د پیسو نړیوال صندوق تمه لری چې په افغانستان کې د کورنيو عایداتو راټولول به په مالی کال 2010 کې د کورني ناخالص تولید د 9.6% څخه د مالی کال 2011 د کورني ناخالص تولید تر 10.3% پورې ورسیري. 262 دی او دی له مخې، د اوسني افغان مالی کال لپاره، کورني عایدات تر 1.7 ملیارد ډالرو پورې ختلی شي. 30% زیاتوالی د تیر کال په نسبت. 263 د دی او دی (د دفاع وزارت) له مخې، دغه په بنیادي توګه، د غوره شوی مالیې او د ګمرک د ادارې او په وارداتو د نوي مالیې په ور پیژندلو سره تر لاسه شول. 264 پر دغه بڼه کار سربیره، دی او دی (د دفاع وزارت) نوټ کړی چې د افغانستان اسلامی جمهوریت حکومت بیا هم د دي وړتیا لرله چې د کورني عایداتو څخه تقریبا 54% مرکزي کاري لګښتونو ته بودیجه ورکړي. 265

د افغانستان اسلامی جمهوریت د حکومت مالی مدیریت د وړتیاوو د پیاوړی کولو لپاره د متحده ایالاتو د پراختیا نړیوالې ادارې د 84 میلیونه ډالرو ژمنه د افغان ملکي خدمتونو ادارې سره کړې وه. د ادارې موخه دا ده چې د ټولو ملی او ولایتي ملکي مامورینو ته یو شان نصابی ترینګ ورکړي. 266 متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت له مخې، متحده ایالات هر کال د کاري مرستو لپاره، افغان ملی ګمرک اکاډمی ته 2.5 میلیونه ډالر ورکوي. دغه له هغې 2 میلیونه ډالرو سربیره دي چې متحده ایالاتو د ګمرک اکاډمی د بیا جوړونې او نوی کولو لپاره ورکړی دی. خزاني د مالیې وزارت سره تخنیکي مرستې هم کړې دي تر څو د افغان وزارتونو د کورني پلټنو وړتیا پیاوړې کړي. 267

د هغې کوشښونو په نتیجه کې چې د افغان عایداتو د راټولولو وړتیا پیاوړې کړې، په نژدې وخت کې، نړیوال بانک د کورني عایداتو په جوړښت کې د پام وړ بدلون رپوټ ورکړی. د هغې عایداتو ونډه چې مالیې ته د منسوب وړ وو (ملکیت، معاش، خرڅلاو او کورني مالیه) په کال 2008/2009 کې 38% څخه په کال 2009/2010 کې تر 48% پورې ورسیدل. همدارنګه، د ګمرکاتو مالیه په کال 2008/2009 کې له 32% څخه په کال 2009/2010 کې تر 35% پورې ورسیده. پر همدې مهال، له مالیې څخه په خلاصو عایداتو لکه اداري محصول، د ملکیت مالیه، جریمي او د ځمکو او د ودانیو تر نیمايي پورې راټیټ شول. 268

د شخصي سکتور مالی مدیریت

په کال 2010، د نومبر په میاشت کې د خزاني مشاورینو د مالیې وزارت له پلټوونکو سره په کار پیل وکړ ترڅو د کلیو د پراختیا او بیا ستندینې وزارت بیا کتنه وکړي. د خزاني له مخې، دغه لومړنی افغان وزارت دی چې د بودیجې له اختیار سره د افغان مالی عامه او د لګښت د مدیریت د قانون له 61 مادې سره سم پلټي تر سره کړي. په کال 2010 کې، د متحده ایالاتو او د افغان حکومت پلټوونکو په درې نورو وزارتونو کې یو ځای پلټي پیل کړي: د ترانسپورت او د ملکي هوانوردی وزارت، د عامه روغتیا وزارت او د اوبو او نرژي وزارت. د خزاني له مخې، دغه پلټي به په مارچ، 2011 کې بشپړې شي. خزاني دا هم څرګنده کړې چې د متحده ایالاتو او د افغانستان اسلامی جمهوریت حکومت پلټوونکي پر یوه هر اړخیزه کلني تړون رسیدلی چې د 61 مادې له

د افغان مالی عامه او د لګښت د مدیریت د قانون 61 مه ماده داسې وايي، ((د مالیې وزارت باید کورني د پلټنو مدیریت جوړ کړي او پلټوونکي د وټاکي تر څو د ټولو دولتي ادارو د مالی او د حساب ساتلو پلټي تر سره کړي)). پلټوونکي اړوندو مدیریتونو ته اړتیا لرلی شي، تر څو د مالی چارو د پلټنو لپاره ټول مالومات ورکړي.

سرچینه: د افغانستان اسلامی جمهوریت حکومت د مالی عامه او د لګښت د مدیریت قانون.

مخې پلټنې به د پاتې ۱۷ وزارتونو او ۹ دولتي ادارو په شمول د دي اي بي او د سيميز حکومت خپلواک رياست تر سره کيږي. 269

اړين خدمتونه

د وزارت خارجه له مخې، په افغانستان کې د متحده ايالاتو د اقتصادي پرمختگ ستراتيژي له څلورو مهمو هدفونو څخه يو د افغانستان اسلامي جمهوريت حکومت د عامه خدمتونو د وړتيا پياوړي کول دي. 270 د ملگري ملتونو د پراختيايي پروگرام د خپور شوي رپورت له مخې، له هغې اعتراضونو څخه چې افغانستان ورسره مخ دی يو دي بشري پرمختگ اوسنی لست دی. د ۱۶۹ بيوزله هيوادونو په لست کې افغانستان په ۱۵۵ شميره باندې وو. 271

د ملگري ملتونو د پراختيايي پروگرام د رپورت له مخې، په کال ۲۰۱۰ کې، د افغانستان د سړي سر ملي عايد د ټيټو ۱۵ هيوادونو په قطار کې تر ټولو زيات وو. مگر همدغه رپورت دا هم څرگندوي چې ۴۲٪ افغانان په بيوزلي کې ژوند تيروي. د زيږيدني پر مهال د ژوند تمه ۴۴.۶ کلونه ده، چې دي نري په ټيټو ۱۵ هيوادونو کې تر ټولو کمه شميره ده. په هر ۱۰۰۰ زيږيدنو کې له پنځو کلونو څخه د کمو تناسب ۲۵۷ دی، او د ميندو د مړينې تناسب په هر ۱۰۰۰۰ زيږيدنو کې ۱۸۰۰۰ دی چې په نري کې تر ټولو زيات دی. زياتره افغانان د اوبو څښلو پاکو اوبو ته لاسرسی نه لري، او ۶۳٪ افغانان د روغتيا مناسب اړتياوو ته لاسرسی نه لري. 272

دغه برخه د متحده ايالاتو هغه مهم پرمختگونه په نښه کوي چې د افغانستان اسلامي جمهوريت د حکومت وړتيا ښه کړي ترڅو وکولى شي د دغه اعتراضونو په لري کولو سره اړين خدمتونه وړاندې کړي.

انرژي

که څنگه چې مخکې د افغانستان د بيا رغونې ځانگړی عمومي پلټونکی په رپورت کې راغلی چې، افغانستان انرژي وارد کوي ځکه چې له توليد څخه زيات بي لگوي. د متحده ايالاتو مرکزی قواه د بريښنا کموالی د سرکشي سره په جنگ کې د دوامداره لاسته راوړونو په لار کې لوی خنډ ور پيژني، په ځانگړي توگه په هغه سيمو کې چيرته چې مخالفت زيات دی د مثال په توگه کندهار. 273 لکه څنگه چې په کال ۲۰۱۰ د اکتوبر په مياشت کې، د افغانستان د بيا رغونې ځانگړی عمومي پلټونکی په دري مياشتيني رپورت کې راغلی چې، د متحده ايالاتو مرکزی قواه پيشنهاده وړاندې کړي چې کندهار ته به د لنډ مهالي مودې پر اساس جنريټرونه او تيل ورکوي د کجکي بند وړتيا تر زياتيدو پورې. د مرکزی قواه له مخې، د کندهار لپاره د انرژي اوسنی حل په لاندې برخو مشتمل دی: 274

- د شورندام صنعتی پارک موقعیت، (مخکيني نوم يې د کندهار صنعتی پارک و): په ۱ دسمبر، ۲۰۱۰ کال، د ډيزلو جنريټر چې ۱۰ ميگا وات وو (اصلي وړتيا يې ۸ ميگا وات) د بريښنا ليردول پيل کړل. اوسط د بريښنا توليد ۴.۴ ميگا وات روزانه دی، او د اسانتياوو د جوړولو او لگولو کا دوام لري.
 - د باغ پل موقعیت (مخکيني نوم يې روسی سيلو): د ډيزل جنريټرونو چې ۱۰ ميگا وات دي (اصلي وړتيا ۸ ميگا وات) تسليم شول. د پروگرام سره سم، هغوی به موقعیت ته په ۲۰ جنوري، ۲۰۱۱ باندې وليږدول شي او د بريښنا توليد به په ۱ د مارچ ۲۰۱۱ پيل کړي.
 - د جنوب مشرقی بريښنا د توليد د سيستم پيل کونکی اله: دغه اله د افغان عامه گټې شرکت ته له نورو سامانونو سره ورکړل شوی وه ترڅو وکولى شي د کندهار ښار د بريښنا ویشلو سيستم زر تر زره پياوړی کړي. مرکزی قواه دا تمه لري چې د افغان عامه گټې شرکت به دغه اله په راتلونکی ۲۴ مياشتو کې چمتو کړي، ترڅو د ټيټو او منځنی ولټيج ویشل په کندهار ښار کې پياوړی کړي.
- د مرکزی قواه له مخې، جنريټرونه او د لنډمهالي مودې لپاره د دوو بريښنايي ماشينونو لپاره تيل د مشر بيرني

د سيگار پلټنې

د انرژي سکتور کې د پلټنو پر مهال، سيگار دا درک کړل چې که څه هم پرمختگ شوی، د افغانستان اسلامي جمهوريت د کافي عايداتو د راټولولو وړتيا نه لري او په نتيجه کې د برق په توليدولو او ساتلو او يا د باکفايته کارکونکو په دندو گمارلو کې پاتې راغلی. د نورو مالوماتو لپاره د سيگار د پلټنې رپورت وگوري، ۴-۱۰ ((د افغانستان د انرژي برابرول زيات شوی مگر د يوه نوی ماسټر پلان ته ضرورت دی او د ځنډ او د دوامداري مسالې همغسې پاتې دي)). www.sigar.mil

غبرگون پروگرام له بودیجې څخه اخیستل شوی وو. تر جنوري ۲۰۱۱ پورې، نژدې ۱۰۰ میلیونه ډالر د دغه کوښښونو د ملاتړ لپاره تر قرارداد لاندې وو.²⁷⁵

په ۷ جنوري ۲۰۱۱، ولسمشر د سکټن ملي دفاعي واک قانوني لايحه د افغانستان د زیر بنا پروگرام د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره لاسلیک کړه. دغه قانون د دفاع وزارت ته دا اختیار ورکوي چې د لویو زیر بنا پروژو لپاره ۴۰۰ میلیونه ډالر په لگولو کې مصرف کړي. مرکزی قواو دا تمه لري چې، د مشر بیړنی غبرگون پروگرام پر ځای د افغانستان زیر بنا پروگرام، به اټکل شوی ۸۹.۴۰ میلیونه ډالرو پورې د تیلو او نورو لگښتونو لپاره د کندهار ښار جنریټرونولپاره د مالی کال ۲۰۱۱ لپاره بودیجه برابره کړي.²⁷⁶ د دغې پروژې لپاره د بودیجې په سرچینو کې بدلون د کانګرس له خوا په (NDAA) کې دا موقف څرګندوی چې (CERP) د لویو پروژو د ترسره کولو توان نه درلود. د CERP د پروژو په اړه د سیګار پلټونکي رپوټ همدغه رنگ مسالي په لغمان ولایت کې هم څرګندې کړې.²⁷⁷ د لایاتو معلوماتو لپاره د سیګار څیړني د لومړی برخې نهمې پاڼه ته ستانه شی.

د TAPI نل لیکه

په دې دريو مياشتو کې د انرژي مربوط پرمختگ کې، د ترکمنستان ولسمشر د افغانستان او پاکستان له ولسمشرانو او د هند د تیلو او طبیعي غازو وزیر سره یو تړون لاسلیک کړ چې د ترکمنستان، افغانستان، پاکستان او هند د طبیعي غازو پر نل لیکې باندې کار پیل کړي. له دغې پېښې وروسته په کال ۲۰۱۰ کې همدغه رنگ د انرژي د وزیرانو یو تړون لاسلیک شو چې که چېرې جوړ شي، نو د دغې څلورو هیوادونو د طبیعي غازو نل لیکه به له ترکمنستان څخه طبیعي غاز د افغانستان او پاکستان له لارې هند ته د افغانستان اسلامي جمهوریت د حکومت لپاره د وریا ترانزیتی بیعو په وړاندې کولو سره صادروي.²⁷⁸

لکه څنګه چې د سیګار په مخکیني رپوټ کې یادونه شوې، له کال ۱۹۹۵ څخه د دغه څلورو هیوادونو د نل لیکې پروژو تر خبرو اترو لاندې ده او ډیری خنډونه د دې په پلي کولو کې را مینځ ته شوي.²⁷⁹ په دې دريو مياشتو کې، یوه دولتي روسي شرکت گازپروم خپله مینه د دغې څلورو هیوادونو له ډلې سره په یو ځای کېدو سره اعلان کړه.²⁸⁰

ښوونه او روزنه

د متحده ایالاتو د پراختیا نړیوالې ادارې له مخې، په کال ۲۰۱۰ کې د متحده ایالاتو حکومت د زده کړې په لړ کې ډیری لاسته راوړني راوړي:²⁸¹

- ۴۰۸۵۰ افغان ښوونکي یې وروزل
- ۶۰۰۰۰ ماشومان د ټولني پر اساس ښوونځیو کې شامل کړای شول.
- ۲۱.۵ میلیونه نصابي کتابونه ورکړل شول

روغتیايي خدمتونه

د امریکا متحده ایالاتو حکومت ۴ میلیونه ډالر د عامې روغتیا وزارت ته ورکړل ترڅو د ملي نفوس شمیرني او روغتیا سروی تر سره کړي چې د افغانستان د میندو د مرینې لوړه کچه څرګنده کړي.²⁸² د یو ایس ای آی ډی له مخې، تر ۳۰ نومبر ۲۰۱۰ پورې په دغه سروی ۲۸۴۸۲۶۶ ډالر لگول شوي، او ۳۵۰۰۰۰ نور ډالر اټکل کېږي چې تر دسمبر ۲۰۱۰ پورې به پرې مصرف شي. په دغه لگښتونو کې د ورتیا جوړونې کوښښونه شامل دي ترڅو د عامې روغتیا له وزارت سره د طریقې، نمونه گیری او مدیریت کې ورسره مرسته وکړي.²⁸³ یو ایس ای آی ډی لاندینی ټکی په نښه کړی.²⁸⁴

- د ټولو ٢٤٠٠٠ افغان کورنيو څخه ٧٥١ د نفوس له ټولې څخه د نمڼه کېږي لپاره ور پېژندل شوي وي.
 - له ١٥٠ څخه تر ١٨٨٠ پورې ساحوي کارکوونکي، چې پکې سروې کوونکي، نظارت کوونکي، چلوونکي، او اداره کوونکي په کار گومارل شوي وو له دې سره ٥ دایمي چلوونکي او ١٥ د مالوماتو داخلولو کارکوونکي په کار گومارل شوي وو.
 - تر ٢٤ دسمبر ٢٠١٠ کال پورې، له ٧٥١ سروې گانو څخه، ٦٨١ (٩١٪) بشپړې شوي او د مالوماتو داخلولو لپاره تر لاسه شوي وو.
- د یو ایس ای آی دی له مخې، لومړنی نتایج تر فبروري یا مارچ ٢٠١١ پورې تمه کېدل. د عامې روغتیا وزارت پلان لری چې د سروې پایلې په ملی سیمینار کې په جون ٢٠١١ کې خپري کړی.²⁸⁵

اوبه

د افغانستان د اوبو سکتور د تیرو کلونو د اخ و ډب او پرله پسې وچکالی له کبله څخه ډیر زیات زیانمن شوی. د حکومت د حساب ورکونې ادارې له مخې، د افغانستان د اوبو د سرچینو د پرمختگ لپاره، د متحده ایالاتو حکومت تقریبا ٢٥٠ میلیونه ډالر له کال ٢٠٠٢ څخه د ٢٠١٠ کال تر نیمایي پورې د بودیجې ورکولو، قراردادونو او همکارۍ تړونونو په شکل کې ورکړی. د حکومت د حساب ورکونې ادارې په دې دریو میاشتو کې د پلټنې یو رپوټ خپور کړی، چې د متحده ایالاتو حکومت دا پلان لری چې د افغانستان د اوبو د سکتور په بیا جوړولو کې خپل کوبښونه گړندی کړی او د مالی کال ٢٠١٠ څخه تر مالی کال ٢٠١٤ پورې د پروژو د پوره پلان کولو لپاره به ٢.١ میلیارد نور ډالر هم پکارېږي.²⁸⁶

د افغانستان لپاره د ملی خطر او د ضرر ارزبایي هغه اعتراضونه په خپل نوی رپوټ کې د دغه سکتور په اړه په نښه کړی، چې بنیایي یواځې ٢٧٪ افغانان د اوبو څښلو پاکو اوبو ته لاسرسی لری او ٥٪ غوره پاکوالی ته لاسرسی لری.²⁸⁷ د نړیوال بانک د ٢٠١٠ کال رپوټ له مخې د افغان نفوس هغه فیصدی چې د نل اوبو ته یې لاسرسی درلود په نړۍ کې تر ټولو زیاته ده - ١٨٪.²⁸⁸ اوبونه هم په افغانستان کې ضعیفه پاتې وه. د حکومت د حساب ورکونې ادارې له مخې، د کرنیز ځمکې یواځې ٣٠٪ کافی اوبو ته لاسرسی لری.²⁸⁹

د سیگار د پلټنو په شان د حکومت د حساب ورکونې ادارې د اوبو د سکتور په اړه له پلټنو څخه په دې نتیجه رسیدلی چې پوره دوامدار توب او گډه همکارۍ نا شونې پاتې ده. د حکومت د حساب ورکونې ادارې پلټنې په دې نتیجه رسیدلی چې د اوبو سکتور په برخه کې د متحده ایالاتو کوبښونه د پروژو د بیا جوړونې لپاره د مرکزی مالوماتو د نشتوالی سره مخ دی. د گډې همکارۍ پلان کموالی هم یوه مساله وه.²⁹⁰

ترانسپورټیشن

په افغانستان کې د حرکت آزادی او د تجارتي لارو غزول د متحده ایالاتو د ستراتیژي یوه برخه ده، متحده ایالات د ترانسپورټیشن زیر بنا جوړوی چې پکې سرکونه، د اورگاری پټلې او هوايي میدانونه شامل دی. په دې دریو میاشتو کې، پرمختگ د ولایتي سرکونو د پروژې پر ستراتیژي دوام درلود چې بنسټګوټي یې په ختیځ او جنوب کې له ولایتي مرکزونو سره تړل. خو بیا هم ملکی هوانوردی د افغانستان ماتې د نړیوالي پیاوړی قواهی ادارې په برابرولو کې ومنله چې د خونديتوب منل شوی معیارونه یې چمتو نشوای کړای.

سرکونه

یو ایس ای آی دی په دې اړ شو چې په ختیځ او جنوبي افغانستان کې ٢٧٠ میلیونه ډالر د ولایتي سرکونو پروژې

د سیگار پلټنې

د ٢٠٠٧ مالی کال څخه تر ٢٠٠٩ مالی کال پورې د بیا جوړونې د قراردادونو لپاره د بسپنې په بیا کتلو کې، سیگار دا وموندل چې د پروژو د اغیزمن نظارت لپاره د مرکزی مالوماتو د ثبت نشتوالی تر ټولو لوی خنډ وو. د نورومالوماتو لپاره د سیگار پلټنې ٤-١١ وگورۍ، ((د فاع وزارت او یو ایس ای آی دی تر ١٧.٧ میلیونو څخه زیات ډالر له کال ٢٠٠٧ څخه تر ٢٠٠٩ مالی کلونو پورې د افغانستان د بیا جوړونې لپاره تقریبا ٧٠٠٠ قراردادیانو او نورو اړوند ادارو ته ورکړل)).
www.sigar.mil

ته ورګړی ترڅو سرکونه جوړ کړی. دغه پروژه په لومړۍ سر کې داسې پروګرام شوی وه چې د زرو کلوميټرو څخه زیات د انجنیرۍ په اساس سرکونه او پلونه تر دسمبر ۲۰۱۱ پورې جوړ کړی. د جوړونې د څنډیدو له کبله، بیا هم، د دغې پروژې وسعت تر ۴۵۰ کلوميټرو پورې کم کړای شو. د یو ایس آی دی له مخې، په کال ۲۰۱۰ کې تر ۱۸۰۰ کلوميټرو څخه زیات سیمه بیز لوی سرکونه، ملی لوی سرکونه او ولایتي او د کلیو سرکونه بشپړ شول.²⁹¹

یو ایس آی دی دا هم نوبت کړه چې د ۸۰۰ کلوميټرو سرکونو ودانولو او ترمیمولو لپاره په لاندینۍ بودیجې مشتمل دی.²⁹²

د سیګار پلټنې

په لغمان ولایت کې د مشر بیرني غبرګون پروګرام په مالی مرسته د پروژو په پلټنو کې، سیګار دا وموندل چې تقریبا ۴۴.۶ میلیونه ډالر د اسفالټ د سرک جوړونې د پروژو د څارنې د پلان د نشتوالی له کبله له خطر سره مخ وي. پلټنو دا وموندل چې د سرک د پروژو کار بغیر د کافی ډاډه چې د افغانستان اسلامی جمهوریت حکومت سره سرچینې شته تر څو خوندي یې وساتي تصویب شو. د زیاتو معلومات لپاره د لمړي برخې 9 پاڼه وګورئ.

- ۱۷۸ میلیونه ډالر د ګردیز او خوست په مینځ کې د ۱۰۱ کلوميټر ملی لوی سرک د برخې لپاره
- ۹۵ میلیونه ډالر د ګردیز او غزنی په مینځ کې د ۹۲ کلوميټر ملی لوی سرک د برخې لپاره
- ۱۲۶ میلیونه ډالر د بدخشان ۱۰۳ کلوميټر د ملی لوی سرک د برخې لپاره، چې ۹۷٪ کار یې تر دسمبر ۲۰۱۰ کال پورې بشپړ شوی وو.

د سرکونو د خوندي ساتلو په لړ کې د افغانستان اسلامی جمهوریت د حکومت د وړتیا د کمزورتیا له کبله، ناټو د ایساف او افغان ملی امنیتي قواوو په مینځ کې یو نوی پروګرام پیل کړ تر څو په کاپیسا ولایت کې سرکونه خوندي وساتي. د دغې تړون له مخې، ناټو به د افغان ملی امنیت سیمه بیزې قواوې روزی تر څو سرکونه وساتي، له ماینونو څخه پاک او خوندي یې وساتي.²⁹³

د افغان فواید عامې د وزارت په همکارۍ سره، یو ایس آی دی د یوې پروژې په کار اچولو کې به مرسته کوی او له ۱۵۰۰ کلوميټره څخه زیات ترمیم شوی سرکونه به خوندي ساتي. د یو ایس آی دی له مخې، د دغې پروګرام په برخه کې د تخنیکي او اداري وړتیاوو ارزښت کول او د افغانستان اسلامی جمهوریت حکومت او د شخصي سکتور افغان شرکتونو اړتیاوې په سرک جوړونې کې شامل دي.²⁹⁴

د اورګاډي پټلۍ

د ۲۰۱۰ کال تر آخر پورې د اورګاډي درې لويې لیکي د پلان، پرمختګ یا جوړونې تر مرحلو تیرې شوې. که چېرې بشپړې شي، دوی کولی شي د اقتصادي پرمختګ په لور خوځیدلو سره د افغانستان لاسرسی د هند د بحر او اروپا، آسیا او مرکزي آسیا بازارونو ته ومومي. له دریو څخه به د دوو غوښتنو مالی ملاتړ د آسیایي پراختیایي بانک له لوري وکړای شي. د امریکا متحده ایالات او جاپان د آسیایي پراختیایي بانک دوه لوی بسپنه ورکونکي دي چې هر یو یې تقریبا ۱۵٪ بانکي ونډې لري.²⁹⁵

د اورګاډي تر ټولو اوږده لیکه به له شمال څخه جنوب ته ټاکل شوی ۷۱۸ کلوميټره لاره، له مزار شریف څخه به تر تورخم پورې وي، چې مرکزي افغانستان به له پاکستان او ازبکستان سره نښلوي. لکه څنګه چې د سیګار د اکتوبر میاشت د ۲۰۱۰ کال په درې میاشتیني رپوټ کې راغلي چې دولتني چینایي کمپني چې هغه ټول حقوق یې خپل کړي وو تر څو د عینک مسو د کان کار پر مخ بوځي، د افغانستان له اسلامی جمهوریت حکومت سره د اورګاډي د پټلۍ جوړول لاسلیک کړي. د ناټو له خپرونې له مخې، دغه کمپني په پاکستان کې د اورګاډي د پټلۍ په لیکو کې د پام وړ پانګونه لري، او پلان لري چې دغه د اورګاډي پټلۍ د پاکستان له دولتني اورګاډي پټلۍ له جال سره ونښلوي. د افغان خوا لیکه باید داسې پلان شي چې، درانده بارونه چې د کان کیندلو په صنعت کې کارپري یوورل شي، او که چېرې بشپړ شي، نو دغه به د عینکو د کان څخه راویستل شوی کاني مواد صادروي.²⁹⁶

د اورګاډي د پټلۍ دویمه لار چې تر خبرو اترو لاندې ده، له ختیځ څخه تر لویدیځ، له هرات څخه تر شیر خان

بندر پوري ده. دغه ليکه به د آسيایي پراختيايي بانک او د افغانستان اسلامي جمهوريت د حکومت په گډ مالي ملاتړ سره ترسره کيږي. تر نومبر ۲۰۱۰ پوري، د ۱۱۰۵ کلوميتر د اورگادی پټلی لپاره، ممکنه څيړنه تر خبرو اترو لاندې وه، د اورگادی د پټلی ليکه به له پنځو څخه تر نهو کلونو پوري په اټکل شوي وخت کې بشپړه شي. د ناټو د څيړني له مخې، له دې سره، ايران ۱.۲ ميليونه ډالر د دغه ممکنه د اورگادی پټلی د ليکي څيړلو لپاره ورکوي چې ايران او هرات به سره نېنلوي.²⁹⁷

دریم، د حيرتان څخه تر مزار شريف پوري د ۷۵ کلوميتر د اورگادی لنډه پټلی د بشپړيدو په حال کې ده. د اورگادی له دغه پټلی ليکي سره د آسيایي پراختيايي بانک او د افغانستان اسلامي جمهوريت گډ مالي ملاتړ تر لاسه وو. لکه څنگه چې د اپريل مياشت، ۲۰۱۰ کال د سيگار په دري مياشتني رپوټ کې راغلي چې يو ايس اي آی دی د دغه اورگادی د پټلی ليکي په بشپړيدو کې ۵ ميليونه امريکايي ډالر مرسته وکړه. د دغه پروژې د بشپړ کيدو لپاره اټکل شوي نيټه جون ۲۰۱۱ کال دی.²⁹⁸

3.26 انځور

ورانديز شوي ريل وي (د ريل پټلی)

سرچينه: ډاټو، ملکي او نظامي گډ مرکز، "د افغانستان د زيربنا په اړه ځانگړی راپور"، 18/11/2010، دويمه پاڼه

شکل ۳.۲۶ د اورگادی د پټلی ليکي څرگندوي، چې په پراخه توگه د ورېښم لارې لرغونی سرکونو ته ورته وو. د ناټو د څيړني له مخې، چارواکي تمه لري چې د اورگادی دغه نوی پټلی ليکه به د ازبکستان له پولې سره نژدې د حيرتان پر ښار فشار ليري کړي. له نيمو څخه زيات تجارتي واردات له دغه ښار څخه تيرېږي او ښار د زياتيدونکي تجارتي بار وړلو زغم نه لري.²⁹⁹

هوايي کرښې

لکه څنگه چې د سيگار د اپريل او اکتوبر مياشتو ۲۰۱۰ کال په دري مياشتني رپوټ کې راغلي، چې د متحده ايالاتو حکومت د زير بنا او روزنيز پروگرامونو سره مالي ملاتړ کوي تر څو په افغانستان کې د ملکي هوانوردی وړتيا پياوړې کړي. له دې څخه لوی هدف په مارچ ۲۰۱۰ کال کې لاس ته راوړل شوو کله چې ايساف د کابل هوايي ډگر مهمه برخه د افغانستان اسلامي جمهوريت حکومت کنترول ته ورکړه.

په دې دريو مياشتو کې، هغه اعتراض چې دغه سيکتور بايد له نړيوال معيارونو سره برابر شي، د اروپايي کميسيون له هغې پريکړې څخه اغيزمن شو چې ويلی يې وو چې د حفاظتی ويري له امله د اروپايي اتحاديې په هيوادونو کې د افغان شخصي هوايي الوتکو کوزيدل د بند کړای شي. په دې کې د آريانا هوايي شرکت، کوم چې مخکې هم په تور لست کې راغلی وو، او شخصي کام اير هوايي شرکتو پامير او صافی هوايي شرکتونه شامل دي. د دغه بنديز د اعلانولو پر مهال، د اروپايي کميسيون دا څرگنده کړه چې د افغانستان اسلامي جمهوريت حکومت د يوه سمونکی ادارې په جوړولو کې پاتې راغلی چې د نړيوال ملکي هوانوردی سازمان له معيارونو سره سم برابر کړي.³⁰⁰

بنديز لگيدونکی هوايي شرکتونه کولی شي د اروپا په هوايي فضا کې کوزيدو ته دوام ورکړي، مگر له شرکتونو څخه د الوتکو په اجاره کولو سره، چې نړيوال حفاظتی معيارونه پوره کړي.³⁰¹ له دغې اعلان وروسته، صافی هوايي شرکت دا اعلان وکړ چې دوی به اروپايي راجستر شوي الوتکه د فراکفورټ د مساپرو لپاره راوښيي تر څو د کابل فرانکفورټ الوتنو ته دوام ورکړي.³⁰²

مخابرات

د مخابراتو پياوړی پرمختگ د افغانستان د لويو برياوو له کيسو څخه يو دی. د اقتصاد د نورو څخه په توپير سره، شخصي سکتور د مخابراتی سکتور وده ته لارو موندلي ده. د نړيوال بانک له مخې، شخصي شرکتونو

تر ۲۰۱۰ کال پورې ۹۹.۲٪ د ټولو مخابراتو د گډون د ونډې حساب په افغانستان کې ترسره کړ. له نيمې څخه زياتې افغان کورنۍ لږ تر لږه يو موبایل ټيلي فون لري، او نړيوال بانک وړاندوينه کړې چې د موبایل ټيلي فونونو د گډون ونډه به د ۲۰۱۱ کال تر آخره ۱۹ ميليونه ته ورسېږي.³⁰³

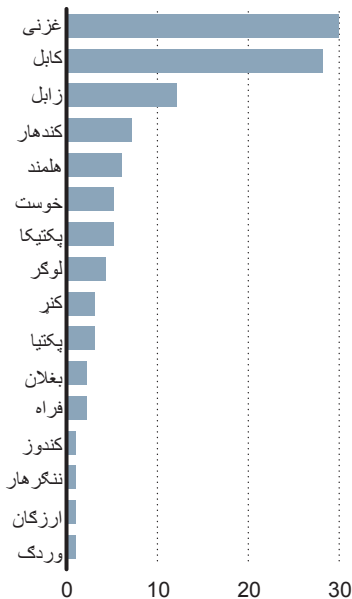
په دې دريو مياشتو کې افغان واپرليس، چې د افغانستان له پنځو لايسنس لرونک موبایل شبکې څخه دی دا اعلان وکړ چې نوکيا سيمنز يې په ځانگړې توگه په کليوالو سيمو کې د خپلې شبکې د پراخولو لپاره غوره کړې. د قرارداد د شرايطو له مخې، سوېډني کمپنۍ به د افغان موبایل لرونکې شبکې د پراخولو لپاره له سره نوې کړې او د مالوماتو مديريت، بيلونه، د لگښت تگلاره او نور خدمتونه به وړاندې کړي.³⁰⁴

د نوکيا قرارداد د افغانستان اسلامي جمهوريت حکومت هغه کوښښونه څرگندوي ترڅو بسپنه ورکونکي وهڅوي چې د موبایل ټيليفونونو خدمتونه په ملي کچه له تيزو مغيارونو سره برابر کړي او تر کليوالو لري پرتو سيمو پورې يې وغزوي. د مالوماتو او مخابراتي ټيکنالوجي وزارت له مخې تر جون ۲۰۱۰ کال پورې په افغانستان کې له ۱۴ ميليونو څخه زيات د موبایل ټيليفونونو گډون کوونکي وو. د اقتصاد لپاره د خدمتونو لوړول ډير مهم وي، ځکه له نورو وجوهاتو سره، په کال ۲۰۱۰ کې دغه سکتور د افغانستان اسلامي جمهوريت حکومت لپاره د ماليې د عايداتو يواځيني لويه سرچينه وه.³⁰⁵

په دې دريو مياشتو کې، په نورو مخابراتي پرمختگونو کې، د آزادۍ راډيو په افغانستان کې د اتصالات موبایل شبکې لپاره د بيرنۍ پام لرونکې پيغامونو او اغيزکونکو خبرونو د پيل کولو اعلان وکړ. دغه نوی سرويس د اتصالات او د اروپا آزادۍ راډيو/آزادۍ راډيو، چې د امريکا متحده ايالاتو مالي ملاتړ ورسره وو، په گډه همکارۍ شونې شو.³⁰⁶ آزادۍ راډيو په کال ۱۹۸۵ کې د اروپا آزادۍ راډيو له خوا جوړه شوه. نن دغه په افغانستان کې د رسنيو تر ټولو مخکښ وسيله ده چې د هيواد تر ۵۰٪ نفوسه رسېږي. آزادۍ راډيو د خپلو جلا جلا او په زړه پورې پروگرامونو او د جمهوري رياست په ټاکنو کې د حامد کرزي او دوه نورو مخکښ کانديدانو په مينځ کې د مناظرې د برابرولو له کبله په پراخه توگه پيژندل کيده.³⁰⁷

3.27 انځور

په زيربيناوو باندې حملې،
اوکتوبر – ديسمير 2010
د ولاياتو په اساس

سرچينه: CENTCOM د افغانستان د بيا رغونې لپاره د ځانگړې عمومي پلټونکې په ځواب کې، 4/1/2011

په زير بنا د امنيت اغيز

د بوديجې او وړتياوو پر محدوديتونو سربيره، امنيت په پرله پسې توگه د افغاني زيربنا پروژو په پياوړتيا اغيزه کوي. له ۱ اکتوبر څخه تر ۲۵ دسمبر ۲۰۱۰ پورې د سينټکام له مخې، په زيربنا باندې ۱۱۱ بريدونه ترسره شوي وو. په دغه بريدونو کې، زياتره د چاوديدونکي موادو آلې، مستقيم اور اچونه او غير مستقيم اور اچونه شامل دي. سينټکام دا نوټ کړه د دغې درې مياشتو بريدونو له موسمي بدلونونو سره سم وو، چې موسمي حالات به کم مساعده وو نو بريدونه به کم شول.³⁰⁸ دغه بريدونه په ۱۶ ولايتونو کې ترسره شول، لکه څنگه چې په دغه شکل کې ښکاري. ۳.۲۷

د مهمو زيربنا خوندي ساتل د ايساف د مخالفينو سره د جگړې د ستراتيژي يوه برخه ده. د مثال په توگه، سيگار د خپل جنوري ۲۰۱۰ کال په درې مياشتيني رپوټ کې نوټ کړې چې ۴۰۰۰ د ايساف او افغان ملي امنيتي لښکرو د نظامي گامو لښکرونه خوندي وساتل چې د کجکې بند ته يې دريم تربيان ليرډولو په کوم کې چې متحده ايالاتو له ۱۰۰ ميليونو ډالرو څخه زياته پانگه اچونه کړې وه.³⁰⁹

پر شخصي امنيتي قرار داديانو بنديز

په وروستيو دريو مياشتو کې، جمهور رييس کرزي اجرايه فرمان خپور کړ چې په شخصي امنيتي قرار داديانو يې

بندیز ولگولو، کومو چې به د بیا جوړونې پروژو په پلي کولو کې د پرمختیایي وړتیاوو په ګډون کونکو لوی اغیز درلودای. د بندیز له مخې باید ټولې شخصي امنیتي قرارداديان باید خپل کارونه وتری او تر ۱۷ دسمبر ۲۰۱۰ پورې باید هیواد پریردی.³¹⁰ ډیری پراختیایي ادارې پر شخصي امنیتي قراردادونو سره مربوط دی.

له نړیوالې ټولني سره تر اوردو خبرو اترو وروسته، په ۶ دسمبر کال ۲۰۱۰ د افغان کورنیو چارو وزارت ویاند اعلان وکړ چې، لایسنس لرونکي شخصي امنیتي قرارداديان کولی شي د قرار داد د وخت تر ختمیدو پورې په افغانستان کې خپل کار ته دوام ورکړی. لاندینی محدودیتونه تطبیقېږي:³¹¹

- شخصي امنیتي قرارداديان باید په کابل کې له دیپلوماتیک ځای څخه بهر ووځي او پرسونل یې باید یونیفورم واغونډی.
- شخصي امنیتي قرارداديان چې د ناټو د قطارونو ساتنه کوي باید د افغان ملي امنیت له قواوو سره ملګری ووسی.
- شخصي امنیتي قرارداديان دا اجازه نه لري چې موټر ودری، کورونه تلاشي کړي سرکونه بند کړي.
- د شخصي امنیتي قرارداديانو د امنیت مسولیت به په تدریج سره افغان ملي امنیتي قواوو ته انتقالیږي.

د صنعتی او طبیعي منابعو پراختیا

په دې دريو میاشتو کې، د مهمو پرمختګونو څخه یو د کرنې، اوبوني او مالدارۍ په افغان وزارت کې د مالی مدیریت د پیاوړتوب پروژه ده چې د متحده ایالاتو په مالی مرسته ترسره شوه او همدا رنگ د نړیوال بانک د رپوټ خپریدل چې د افغانستان د خصوصي سکتور د پرمختګ په لار کې اعتراضونو څرګند کړل.

نه او خوراکی مرسته

لکه څنګه چې د اکتوبر میاشت ۲۰۱۰ کال د سیګار په دري میاشتیني رپوټ کې یادونه شوې، چې غنم د افغانستان اساسي فصل دی، چې د هیواد نیم د انرژي کلوري تیاروي. په دې دريو میاشتو کې، د متحده ایالاتو د کرنې ادارې یو نوی پروګرام اعلان کړی تر څو په افغانستان کې د خوراکی توکو خوندي ساتل پیاوړی کړي چې له کبله به یې داسې د غنمو نوي تخم ور وپېژني چې د مرضونو پر ضد به مقاومت ولري. دغه نوي تخم په داسې ډول جوړ شوی چې د غنمو د یو ډول ناروغی مخنیوی به کوي، کوم چې د افغانستان د فصل حاصل ته ضرر جوړیدای شوی. کله چې د دغه تخمونو کافی اندازه تولید شي، نو د کرنې، اوبوني او مالدارۍ وزارت په پلان کې لري چې دغه تخمونه په کال ۲۰۱۱ کې تر ۶۰۰۰۰ افغان بزګرانو ورسوي. د متحده ایالاتو د کرنې ادارې د څیړونکو له مخې، دغه بسپنه به د کال ۲۰۱۱ لپاره ۶۵٪ افغانستان ته د ۶۵٪ د مرضونو ضد تخمونو برابر کړي.³¹²

د فصلونو د تولید له زیاتوالي سره، د متحده ایالاتو حکومت په پام کې لري چې بی وزله افغانانو ته د مستقیم خوراکی مرستې برابرې کړي. لکه څنګه چې د سیګار په مخکیني دري میاشتیني رپوټونو کې یادونه شوې چې، افغانستان خوراک واردوي ځکه چې خوراکی تولیدات یې د کورني مصرف اړتیاوې نشي پوره کولی. په ۹ دسمبر ۲۰۱۰ کال، یو ایس ای آی دی، رپوټ ورکړ چې، دوی ټول ۴۵.۹۸ میلیونه ډالر نړیوال خوراکی پروګرام او د کاتولیک مرستندوی خدمتونو ته ورکړل تر څو د افغانستان په هغو سیمو کې خوراکی توکی وپیشي چې د خوراکی بحران سره مخ دي.³¹³

په تیرو دريو میاشتو کې، د متحده ایالاتو د کرنې ادارې ۳۶ میلیونه ډالر د ګډ تړون له مخې، د داوطلب اقتصادي ودې اتحادیې ته ورکړل تر څو د کرنې، اوبوني او مالدارۍ وزارت د مالی مدیریت وړتیاوې پیاوړی

سینټکام رپوټ ورکړ چې د ۲۰۱۰ کال تر نیمایي پورې ۱۶۷۳۳ شخصي امنیتي قرارداديان په افغانستان کې د دفاع وزارت په مالی لګښت وو. له دوی څخه ۱۴۰ د متحده ایالاتو تبعه وو او ۹۸۰ د دريم هیواد تبعه وو او ۱۵۶۱۳ افغانان یا د کوربه هیواد تبعه وو.

سرچینه: DOD/ADUSD (د ملاتړ پروګرام) ((د متحده ایالاتو د کرنو د قراردادونو د ملاتړ پروګرام، په افغانستان او عراق کې د متحده ایالاتو د سینټکام مسولیتونه)) ۵/۲۰۱۰

یوه افغان ماشوم د قوی خوراکی توکو یو بکس وری چې په هغې کې غذایی اجزا شامل دي، چې د پنځو کلونو څخه د کم عمر ناوره غذا خورونکو ماشومانو باندې ویشل شوی وو. د قوی غذا پروګرام د متحده ایالاتو په ملاتړ د ولایتی بیا جوړونې ټیم تیار کړی وو. نن، اجناس په سیمه ییزه توګه ترلاسه کیږي، او پراګرام د افغانانو له لوري اداره کیږي چې دندې او غذایی ملاتړ تر خلکو رسوي. (د یو ایس ای ایف تصویر، سر ای، آسلي این ایویسلا)

د سيگار پلټنې

په روانو پلټنو کې، سيگار د هغو پروگرامونو څارنه کوي چېرته چې د متحده ايالاتو اجنسي د کرنيز سکټور پراختيا او د مخالفينو سره د جگړې کولو په کوښښونو کې ښکېل وو. د زياتو معلومات لپاره د لمري برخې 16 پاڼه وگورئ.

د تجارت لوی تړون ترسره شو:

په ۱۱ جنوري، کال ۲۰۱۱ افغانستان او پاکستان په رسمي توگه د افغانستان او پاکستان د ميکاتيزم په تبادلې سره د تجارتي ترانزټ تړون لاسليک کيدل تصويب کړل. دغه تړون، چې په ۳۰ ورځو کې دننه به عملي کېږي، د افغان لاريو لپاره کار آسانه کړي، چې افغاني توليدات هند ته ولېږدوي.

سرچينه: د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب، ۲۰۱۰/۱۹۱۴.

کړی. د متحده ايالاتو د کرنې ادارې له مخې، موخه يې دا وه چې دغه وزارت دی ته چمتو کړی چې د متحده ايالاتو حکومت څخه زيات مستقيمي مالي مرستې ترلاسه کړی. د داوطلب اقتصادي ودې اتحاديه به د کرنې، اوبونې او مالدارۍ وزارت په عصري کولو او د خپلو کرنو په ښه توگه ترسره کولو کې سپارښتونه جوړوي. دغه به له وزارت سره د بسپنې د مديريت د برخې په جوړولو کې هم مرسته وکړی چې له نړيوال بسپنه ورکونکو څخه مالي مرسته تر لاسه او تنظيم يې کړی.³¹⁴

د خصوصي سکټور پرمختگ

د متحده ايالاتو حکومت داسې پرمختگونه ورپېژندلی دی چې په افغانستان کې د خصوصي سکټور د پرمختگ لپاره بايد ترسره شي. لکه څنگه چې په اکتوبر مياشت، ۲۰۱۰ کال کې د سيگار په درې مياشتيني رپوت کې راغلی چې، يو ايس اې آی دی، له ۲۰۰۴ څخه تر ۲۰۰۹ پورې ۵۶.۳ ميليونه ډالر ورکړل تر څو د ځمکو د ملکيت او نسبت د خنډونو د ليرې کولو په لړ کې مرسته وکړی. په دغه برخو کې د اصلاحاتو نشتوالی، د خصوصي اقتصادي سکټور په وده کې د يوه لوی خنډ په توگه ور پېژندل شوی.³¹⁵

په تيرو دريو مياشتو کې، نړيوال بانک خپل کلنی د تجارت کولو ۲۰۱۱ سروې چې د نړۍ ۱۸۳ هيوادونو لپاره وه خپره کړه، چې په دغه برخه کې يې دوامداره اعتراضونه څرگند کړل. افغانستان په درجه بندۍ کې دوه گامه شاته لاړو، په کال ۲۰۱۰ کې له ۱۶۵ څخه په کال ۲۰۱۱ کې ۱۶۷ ته راټيټ شو. دغه بدلون په اساسي توگه د تجارت د پيلولو پر مهال د مشکلاتو له وجې وو چې پکې د ودانۍ جوړولو جواز، د ملکيت راجسټر کول، کريدیت يا د بانکي درلودنو تر لاسه کول، او د قراردادونو پلي کول شامل دی. د مثال په توگه، د سروې له مخې افغانستان په نړۍ کې تر ټولو بد هيواد وښودل شوی، (۱۸۳) د بسپنه ورکونکو د خونديتوب، د پولې هغې خوا تجارت او د تجارت د بندولو له نظره.³¹⁶

سروې ښودلې چې په افغانستان کې د ملکيت راجسټر کول ۲۵۰ ورځې غواړي، چې په پرتله توگه ۵۰ ورځې په پاکستان، ۳۷ تاجکستان، ۵۱ عراق او ۳۶ ورځې په ايران کې پرې لگيږي.³¹⁷ پر دې سربيره، سروې دا هم وښودله چې افغانستان د پولې هغې خوا تجارت کې له ډيرو مشکلاتو سره مخ وو، چې وجه يې نا موثره د گمرک کرنلارې او د صادراتو او وارداتو لپاره ډير زيات کاغذي غوښتنې وې چې د ځنډ لامل به گرځيدل.³¹⁸

د مخدره موادو پرضد مبارزه

۲۰۰۲ څخه تر ۲۰۱۰ پورې، د امریکامتحد ایالاتو په افغانستان کې د مخدره موادو پرضد عمل کرلو لپاره د ۴،۴۹ بیلین څخه زیات ډالره وټاکل،³¹⁹ په ۲۰۱۰، افغانستان د کوکنارو د حاصلاتو په ډگر کېښي د پام وړ کموالی سره مخ شو. سره له دې، افغانستان د نړۍ تر ټولو د کوکنارولوی تولیدکونکی هیواد پاتې شو. په دې دريو میاشتو کېښي، د افغانستان اسلامي جمهوري دولت ګڼ شمیر بریالي کمپاینونه د کوکنارو د مخ نیوي پخاطر په لاره واچول. خو بیا هم، د امریکا متحده ایالاتو د دفاع وزارت سره سم، د افغان د کوکنارو صد موادو څواکونه د نړیوال مرستندویه امنیتي ځواک ته په پراخه کچه اړ دي

د کوکنارو کرل او د تریاکو پیداوار

پدې دريو میاشتو کې، په جرم او مخدره موادو باندې د ملګریو ملتونو دفتر راپور ورکړ چې د افغان تریاکو د پیداوارو د په ۲۰۰۹ کال کېښد ۶،۹۰۰ متریکو ټونونه د ۲۰۱۰ کال کېښي ۳،۶۰۰ متریکو ټونو پورې د پام وړ کموالی راغلی دی، د حاصلاتو دا کموالی د کوکنارو د بوټو دناروغیو له امله مینځ ته راغلی کوم چې په کېښي حاصلات زیانمن شول. د امریکا متحده ایالاتو د دفاع وزارت داسې څرګنده کړه چې د افغانستان اسلامي جمهوري دولت کرنې د کمپاینونو په ګډون د پلان شوي مودې او د یو متبادل پراختیایي کرنډلارې یا پروګرام څخه پر مخ یوړل شول — همدارنګه د کوکنارو په کرکيله کېښي کموالی پخاطر مرسته وکړه.³²¹

د حاصلاتو په کموالی سره سره، په جرم او مخدره موادو باندې د ملګریو ملتونو دفتر راپور وکړ چې افغانستان به ټوله نړۍ کېښي د کوکنارو په کرنه کېښي تر ټولو یو لو هیواد پاتې دی، څنګه چې په ۲۰۱۰ کال په³²² راتلونکي پانې په ۳.۲۸ شکل کېښي ښودل شوی دی، میانر، په کرکيله کېښي دوهم لورتر هیواد، په هر هکتاره ځمکه کېښي ۱۵.۱ کیلو ګرامه د کوکنار تولید کرل کوم چې په هغه وخت کېښي افغانستان په هر³²³ هکتار ځمکه کېښي ۲۹.۲ کیلوګرامه تولید کرل،

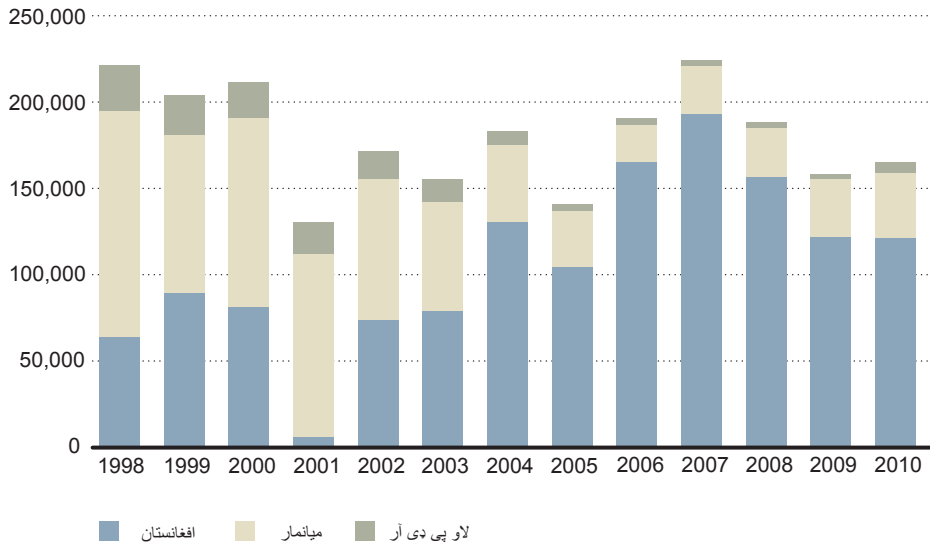
جرم او مخدره موادو باندې د ملګریو ملتونو دفتر سره سم، کوم ډول ځمکه چې په افغانستان کېښي ده هغه د کوکنارو د کرنې لپاره ډېره ښه چمتو ده/ په میانر کېښي بزګرانو کوکنار په یوه سینه کېښي غونډی باندې کړي پرته د کوم د اوبو لګولو د سیستم څخه، کوم چې افغان بزګران په یوه هموارې ځمکې په اړولو او د اوبو په خړوبولو سره یې کړي.³²⁴

د افغانستان د ۳۴ ولایتونو څخه په ۲۰ ولایتو کېښي دکوکنارو څخه خلاص و، د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر پورې، د امریکا متحده ایالات نړیوال د مخدره موادو د ادارې او (INL) سره سم — په ۲۰۰۹ کال سپتمبر په میاشت کېښي د UNODC په واسطه یو شان شمیره وښودل شوه. او په ۲۰۱۰ کال کېښي بل کوم لایت د کوکنارو څخه خلاص نه شو؛ او پ³²⁵ ۲۰۰۹ کال کېښي یواځې دوه ولایتونه ترې خلاص شول او هغه ولایتونه چې کوکنار پکې نه کرل کېدل په یو میلیونو ډالرو باندې په کالني احساس ورکونکي انعامو باندې د دوی د ښو کړنو د سرته رسولو پخاطر

د مخدره موادو پر ضد مبارزه

3.28 انځور

د کوکنارو تولونه په هغه هیوادو کې چې تر ټولو ډیر کوکنار تولیدوي، 1998-2010 (هیکتار)

سرچینه: UNODC، جنوب ختیځ اسیا: د تریاکو سروی 2010، *12/2010، نهمه پاڼه

سټایل کیږي، د (INL) او د افغان د مخدره موادو- صد وزارت په ګډه هڅې سره.³²⁶

د مخدره موادو سوداګري

په ۲۰۱۰ کال کې د کوکنارو د ټیټو حاصلاتو له کبله، په ۲۰۱۰ کال کې د افغان کرونده ګرو لپاره په یو هکتار ځمکه کې حاصل شویو کوکنار اندازه ۴،۹۰۰ ډالره د یوې کورنۍ پرسر یوه ډېره لویه لاسته راوړنه ده.³²⁷ د UNODC سره سم، هغه ګټه چې د دغو مخدره موادو د خرڅلاو څخه لاسته راځي کولای شوی د ۶۶۰ میلیونو ډالرو څخه زیات د افغان جرایمو د اتحادیو او د کټو څخه نور په بیلینون ډالرو د نړیواله جرمي اورګانونو لپاره مالي لګښت پوره کړي.³²⁸

د نشه یي توکو د قاچاق سره مبارزه

نشه یي توکو سوداګري د افغانستان سیاسي ټیکو، اقتصادي وده، د قانون رول، او توان بی سیکه کوي ترڅو چې د امنیت د ننه ستونزې په ګوته کړي، د (INL) سره سم. سربیره پردې، د نشه یي توکو سوداګري د یاغیانو په صد جګړې په وړاندې خنډ ګرځي. (INL) زیاتوي په افغانستان کې دغه دريو میاشتو د نشه یي توکو سوداګري په وړاندې جګړه د دولت ټولو د نیردې کیدو لارو، د یاغیانو په صد یوالی، نشه یي توکو په صد، پرمختګ، او حکمراني باندې اصرار کوي.³²⁹

فساد او رشوت د نشه یي توکو پر صد د هڅو په وړاندو یو ځانګړی ننگونه ده. د امریکا متحده ایلاتو د دفاع وزارت د وینا سره سم، د فساد خپریدل د نشه یي توکو- د سوداګرو لپاره یو ښه مساعده فضا، رامینځته کوي.³³⁰ پدې دريو میاشتو کې، د امریکا متحده ایلاتو د نشه یي توکو پر صد پروګرامونه د افغانستان اسلامي جمهوري دولت سره د ممانعت او د پرمختیایي بدیل پروګرامونو په مرستو باندې تمرکز وکړ.

د عملونو ممانعت

دا درې میاشتې، ترټولو ډېر د کوکنارو دمخنیوي عملیاتونه د سهېلي او سهېل لويديځ، په کوم ځای کېني چې ډېر کوکنار کرل شويدي مينځته راغلي دي. د امریکا متحده ایالاتو د دفاع وزارت د وینا سره سره، دافغان ملي امنیتي ځواکونه هم خپل د عملیاتو شمیره په ختیځ او شمال کې ډېره کړه. دا عملیاتونه د یاغیانو- دنشه یي توکو- پرضد باندې تمرکز وکړ.³³¹

د ۲۰۱۰ د اکتوبر د ۱ څخه د دسمبر تر ۲۷مې پورې، د فغان ملي امنیتي ځواک، د ISAF په گډون سره، ۷۸ د مخنیوي هڅې په لاره واچولې چې په لږ کېني یې ۱۲۷ مشکوک کسان ونیول شول. پدې گډه عملیاتو کېني دا لاندې مواد ونیول شول:³³²

- ۲۱،۰۷۲ کیلو گرامه اوپیوم
- ۱۶۱ کیلوگرامه مورفین
- ۳،۱۰۹ کیلو گرامه هیروین
- ۱۵،۱۷۰ کیلو گرامه کیمیاوي مواد

۲۰۱۱ کال د جنوري ۶ پورې، په افغانستان د مخنیوي لپاره د کمپاین کوم پلان نه و. د امریکا متحده ایالاتو د دفاع وزارت وايي، دا ډول د پلان نه شتون د پوځي پلان جوړه ونکو لپاره ستونزې راولاړې کړېدي او د نشه یي توکو د مبارزې په وړاندې بریالیتوبونه محدود کړي دي.³³³

افغانستان یو څو د نشه یي توکو- پر صد ځواکونه لري، د افغانستان دنشه یي توکو پرضد پولیس په گډون (CNPA) یا د افغان دنشه یي توکو ځانگړي ځواکونه هم لري. خو بیا هم، د امریکا متحده ایالاتو د دفاع وزارت وویل پدې دريو میاشتو کېني به دا ځواکونه د ISAF د ځواکونو د مرستو په شتون کېني په هغه سیمو کېني چې د طالبانو شتون باوري دی عملیات وکړي، په ځاگړي ډول په سهېلي - سیمه ییز اداره کولو کېني، په هغه ځای کېني چې نشه یي توکو د سوداگرۍ او د یاغی توپ اړیکې ترټولو ټینګې دي. د امریکا متحده ایالاتو د دفاع وزارت په وینا، د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د ISAF سره ځنګ پر ځنګ کار مخ په وړاندې بیایي تر څو چې د CNPA وړتیاوي نورې هم بشپړې شي.³³⁴

پر مختیایي بدیل پروگرامونه

پرمختیایي بدیل پروگرامونو اهداف دا دي تر څو چې بزگران د ناروا حاصلاتو پر ځای قانوني بدیل سره په اقتصاد توگه د ژوند پاتیکیدو ته چمتو شي.³³⁵ خورا د ډېرو افغانانو لپاره بزگري د عایداتو یو د ډېرو لویو دسرچینو څخه عبارت ده.³³⁶ د افغانستان او پاکستان د ۲۰۱۰ کال د سیمیزه استحکام پروژه تشخیص شوه ځنګه چې بزگري یو د روا دندو له جملو څخه ده. د بزگر په اختیار کېني سره له ډېرو قانوني لارو، د یوه سترتیژي موخي دا دي چې په لږ تعداد سره بزگران کوکنارو کرکېله وکړي، په دې وسیله د نشه یي توکو په سوداگرۍ کېني کموالی راځي کوم چې کوکنار یاغیان تمویل کوي.³³⁷

(USAID) د دريو میاشتو پر بنا د بدیل د پرمختګ ودې یې نه ده انداز کړې. په دې خاطر چې کروندگر د مرکیدو په وخت کېني هم خپلي کرکېلي کوي، دا ډېره ستومزمنه ده چې په فبروري او جنوري کېني هغه جریب ځمکه کرل شوي او تر څو چې حاصلات یې ورسیري پرتله کړو: ³³⁸

- زیاتو زراعتي محصولاتو لپاره د افغانستان د مدرک پلس پروگرام (AVIPA)
- دافغانستان د اوبو، زراعت او ټکنالوژي بدیل (AWATT)
- د سولي جرړي

د تریاکو د کر کېلي د کچي را ټیټول د امریکا او د افغان دولت د مخدره توکو په وړاندې ډېروگرام یوه مهمه او اړینه برخه جوړوي. (د USMC انځور، ریچارډ پی P. سنگلاپ- هیرامیس)

AVIPA Plus يا د زياتو زراعتي محصولاتو لپاره د افغانستان د مدرک پلس پروگرام

د زياتو زراعتي محصولاتو لپاره د افغانستان د مدرک پلس پروگرام، AVIPA د پرژي ۲۰۰۸ د کال ۶۰ ميليونه نښتې برخه، په ۲۰۰۹ د جون به مياشت کښې پيل شوه او پايله به يې ۲۰۱۱ کال د مارچ مياشت کښې اټکل شوبه. د ۳۰۰ ميليونو ډالرو دا پروژو دوي موخي لري. د کرنې دموادو يا اجناسو د پيرودل تر څو چې په تضمين سره بزگر چمتو شي، د قبالي او سرې (کود) په گډون، او تر څو چې په سهيلي افغانستان کښې دايمي پروگرامونه بشپړ کړو (په ځانگړي ډول سره په کندهار او هيلمند کښې) څنگه به د اوردي مودي بدیل پرمختگ جوړيدل شونې کړي د AVIPA پروژي دايمي پروگرامونو باندې په بشپړ ډول او په ترقي سره تمرکز وکړ، کوم چې دا لاندې پکې گډون لري.³³⁹

- د کوکنارو لپاره تبديلي (د ونې او تاک لرونکو ونو په څير بوتې)
- د پيسې - د کار پروگرامونه لپاره
- د کمې مودي د مرستې د ضامنې په غاړه اخستل پر ځای سازمانونو او ټولنو ته خواخوږي منل او ورکول پکار دي

د ۲۰۱۰ د دسمبر د مياشتې پورې، USAID د AVIPA ضامنې لیکونه يا سندونه په ۳۱ ولايتونو کښې ۱۷۳،۷۵۵ بزگرانو ته وپيل شوي و. د دې ضمانتونو څخه، ۱۶۵،۳۸۰ بزگران له گروې څخه د تضمين کرل شويو غنمو دانو او سرو (کود) لپاره خلاص شوي و په يوه جلا اپټکار کښې، AVIPA د کندهار او هلمند بزگرانو ته تضمين کونکې مرستې وپيلې؛ ۳۲،۲۶۶ تضميني مرستې د خټکې، سبزي، بيندې، لوبيا، جوارداني، سرې (کود) لپاره بيارا ونيول شوي.³⁴⁰

همدارنگه AVIPA د ولايت ځانگړي کرنې ترسره کړې. د مثال په ډول، د IDEA-NEW پروگرام تر اثر لاندې په ننگرهار، لغمان، کونړ، او نورستان کښې ۱۵،۰۰۰ بزگرانو تضميني مرستې تر لاسه کړ تر څو د سبزيو تخم او سره (کود) د ځمکې په نيم جريب کښې وکړي. په هلمند کښې، په ۲۰۱۰ کال کښې لږ تر لږه ۵۰ سلنه ټول کوکنار کرل شوي و، پروژو بزگران لپاره د کرنې د مصرفي څواک(داني، کود، اسباب، ماشينان په گډون) همدارنگه د کرنې عصري تخنيکونه چمتو کړل. د USAID د وينا سره سره، اضافي عايد د دې پروگرام په مرسته پرمخ بيول شو دا داسې دی تر څو بزگر د کوکنارو دکولو څخه منع کړل شي؛ خوبياهم، پروگرام معلومه نه کړه چې آيا دغو بزگرانو د کوکنارو د کرکيله پر ځای د کوم بل څه کرلو ته بدلون ورکړ.³⁴¹

AWATT

2010 اکتوبر SIGAR په راپور کښې څنگه چې بنودل شويدي ده، دکوکنارو د کرنې په مخنيوي به هغه وخت به د تحمل وړ وي چې د کوکنارو د کرنې پر ځای د نور څيزونو د اوبو په موجوديت کښې وکړل شي. د (INL) يا د چارو دسرتو رسولو قانون داسې بنودلې ده چې کوکنار ترنورو څيزونو د کرلو څخه لږ اوبو ته اړتيا لري - د وچکالي او د لږ اوبو کولو په واسطه آفت يا طاعون وهلو له امله د ځمکو ارزښت.³⁴²

د ۲۴ ميليونو ډالو په ارزښت AWATT پروگرام موخي د موثره پرمختگ په واسطه سره د روا کرهنيزو پيداوړو ته وده ورکول، په ټولني پورې تړلي اوبول د اوبو د سرچينو وپيل او اداري سيستمونه.³⁴³ AWATT، USAID / دنوی مکسيکو د ايالت پوهنتون پروژي، په ډېرو ولايتونو کښې فعالې پروژې لري، څنگه چې په ۳.۲۹ شکل کښې بنودل شوی دی.³⁴⁴

په دې دريو مياشتو کښې، AWATT د کاريزونو په بيا رغاونه توجه کړې ده. د اوبو لپاره د غوښتلو تقصا ډېره شوي ده، د اوبو د جدول راتپول. په پايله کښې، زور د اوبو د لگولو سيستمونه لږ اوبه مينځته راوړي. د USAID د وينا سره سم، کاريزونه له مينځه ځي، او کليوال د داسې څه سره مخامخ کيږي چېد پاکو اوبو د سيستم د پيدا او بيا رغايي- د خطر څخه ډکه موده، د دندو د لاسه ورکول.³⁴⁵

جريب: د ځمکې د يوه هکتار يو پر پنځمه.

سرچينه: USAID-RANP د ننگرهار د بيړني پيښې د غمو د کڅوړې راپور، p.1۰۶/۲۰۰۶

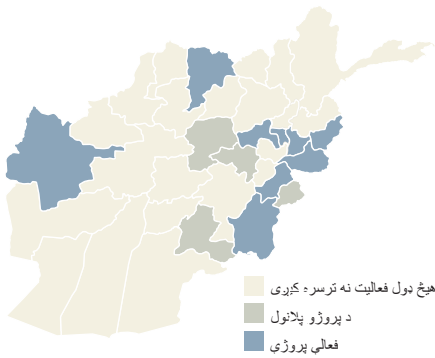
کاريزونه: په افغانستان کښې په عنعنوي ډول د ځمکو لاندې د اوبو سيستمونه، کيدای شي چې زرگونه کلونه پخواني وي. په دې سيستمونو کښې اوبه د تل لپاره ټول کال بهيږي؛ کرونگر لږ څه په اختيار کښې لري چې د اوبو د خلاصيدو پيمانه د موسم څخه تړل مو سم پوري، يا د ورځې څخه تر ماښامه پوري.

سرچينه: د سيگار د ۱/۳/۲۰۱۱ نيمې غوښتنې ته د USAID ځواب.

د مخدره موادو پرضد مبارزه

3.29 انځور

په ولاياتو كېښی د اوواټ پروژه

سرچينه: د مكسيكو دولتي پوهنتون، "د افغانستان اوبو، كرهني اوتيكالوژي انتقال"، په 1/9/2011 لاس رسى ورته شوى دى.

د هرات د شيندندو ولسوالۍ د كاريزونو په اړد ډېرو سختو ستويزو سره مخامخ كيږي. پدې دريو مياشتو كېښی، AWATT داسې لاره جوړه كړه تر څو چې د ولسواليو كاريزونه بياوراغوي، او د كاريزونه جوړول د تيرو په فرشولو باندې او د كانكريټو ځاى پر ځاى كول تر څو چې سمځي له مينځه لاړي شي او په همدې ډول هر كال داسيسنم پاكولو ته اړتيا لري. همدارنگه روغونې ته، په يوه نويې ليكه كاريزونو باندې د دروازو ايښودل نو په همدې ډول بزگران دسيسنم ځخه د اوبو بهېد كنترول كړي.³⁴⁶

د سولې جرړې

د ۲۰۱۰ كال د دسمبر پورې، لږ تر لږه ۳.۵ ميليونه ډالره د سولې د جرړو د منلو او جوړولو تر اثر لاندې خرڅ شول، د USAID د وينا سره سم. د سولې جرړې پدې موخه دى تر څو د كليوالي بزگرانو لپاره عايدات د دوى د محصولاتو د پرمختگ او د دوى تمرکز دنورو څيزونو كركيلو ته اړول په واسطه د بازار ډلوړ ارزښت سره سره ډېر كړي. دا پروگرام په ۱۶ سهيلي وختيځو، او مركزي ولايتوكېښی عمليات كړي. د USAID د وينا سره سم، دا پروگرام لاندې پرمختگونه تر سره كړيدي:³⁴⁷

- د بازار ډلوړ ارزښت ميوه لرونكې ونې: د ۴،۰۰۰ بزگرانو په واسطه سره يو څو د انگورو او د ميوو ۶۴۵ هكتاره ځمكه په پلان كېښی ونيول شوه.
- صادرات او د تازه ميوو بازار: تور انگور، انار، توت، زردالو او منى دوبي ته صادر شوي، تاجكستان، پاكستان، هندوستان، نيدرلند، او كاناډا. د سولې جرړې مرستې د ميوو د زيرمو وړ بزگرانو سره او سوداگر تر څو چې پس له موسم او فصل ځخه د ميوو خرڅلاو ډېر كړي. په پايله كېښی، په څلورو او بنځو مياشتو كېښی د دوه ځخه تر دريو پورې بېي جگې شوي دي.
- د جنس (بڅينه او نارينه او منځنځ) كړنې: په ۱۲۵ كورنيوكېښی بنځي د په لږ پيمانه د كړنيو مرغانو په سوداگريو تاسيس كول پيل كوي.

د مينځه وړل

اگر چه د متحده ايالات د كوكنارو پرضد كړنې نه دي تر سره كړي، GIRoA د والي په مشرې د مينځه وړلو پروگرام يو څو د مينځه وړنې لارښودنې. پدې دريو مياشتو كېښی د كوكنارو د سيمي د كوكنارو ځخه پاكې نه شوي پدې ځكه چې د مينځه وړنه د موسمي كړنو ځخه ده، چې د فيبروري ځخه تر مې پورې.³⁴⁸

پدې دريو مياشتو كېښی، په ۲۰۱۰ كېښی UNODC راپور ورکړ چې د مينځه وړنو كړنې زيانمنې شوي وي او يواځې ۲ سلنه د ساحه د كړنې لاندې ده. په ميانمركېښی، په ۲۰۱۰ كال كې كړنې ۲۲ سلنه له مينځه ولاړي.³⁴⁹

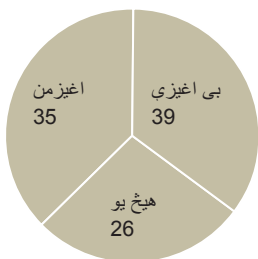
د فساد پرضد مبارزه

د سیگار پلټنې

د څیړنې په هغه راپور کې چې د ۲۰۱۰ کال په اګست کې خپور شوی، سیگار ته معلومه شوه چې د امریکا د هغو مرستو څخه چې په افغانستان کې د بیارغونې په موخو لګول کېږي د څارنکو ادارو سره لیر مالي مرستې ترسره شوي دي. د لا زیاتو معلوماتو لپاره د سیگار، ۱۵-۱۰ څیړنې، د افغانستان د بیارغونې په اړه د امریکا هڅې او د امریکا د فساد په وړاندې ستراتیژي څخه د نړۍ ته د کټو برخې ته چې، "www.sigar.mil تر لاسه کېدای شي مراجعه وکړي.

3.30 انځور

د افغان اسلامي دولت لخوا د فساد په وړاندې د مبارزې په اړه د عام افغانانو لید لوری او نظریات (فیصدي)

سرچینه: نړیوال شفافیت، "د نړیوال فساد د کچې سنجونه 2010". 12/9/2010، 47 پاڼه.

د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ پورې، د امریکا متحده ایالاتو د افغانستان د حکومتدارۍ او پراختیا لپاره ۱۶،۱۵ میلیارد ډالره منظور کړي دي؛ په حکومتدارۍ کې د فساد په وړاندې مبارزه هم شامله ده.³⁵⁰ د څیړنو په تیر درې میاشتني راپور کې، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې ته معلومه شوه چې د بیارغونې لپاره مرستې په داسې حال کې ورکول کېږي چې د فساد په وړاندې د مبارزې په اړه لا هم روښانه ستراتیژي موجوده نه ده. په دې ربع کې، سیگار ته راپورنه رارسېدلی چې په دې اړه ستراتیژي امضا شوی خو د دې راپور د چاپ تر وخته داسې اسناد تر لاسه نشول چې یاده شوی ستراتیژي تایید کړي. د نړیوالې شفافیت ادارې افغانستان دریم تر ټولو په فساد اخته هیواد نومولی دی. ³⁵¹ که څه هم د ایشیا فونډیشن لخوا په ترسره شوي سروې په اساس د افغانانو ۷۸ فیصده د افغان دولت د مسولینو د کړنو په اړه مثبت نظر لري، پداسې حال کې چې د نړیوال شفافیت د ادارې په وینا د افغانانو نظرونو د افغان دولت د فساد ضد مبارزې په اړه مختلف نظرونه لري.³⁵² د یاده شوي سروې چې ۸۶ مختلفو هیوادو کې ترسره شوي په اساس ۳۹ په سلو کې افغانان په دې باور دي چې د افغانستان د اسلامي جمهوریت د فساد په ضد د مبارزې هڅې موثرې نه دي، همدا معلومات په ۳.۳۰ شمیره انځور کې بیان شوي دي. ³⁵³ په عامه پوښتنل شوو کې ډیرې افغانان پدې باور دي چې قضایې ارګان تر ټولو ډیر په فساد کې غرق دي. یعنی د سیاسي حزبو، د پولیسو، مقننه قوې او خصوصي سیکټور په پرتله قضایې ارګان ډیر په فساد کې غرق دي. ³⁵⁴ په سروې کې همدا ډول راغلي چې د بډې او رشوت ورکول په افغانستان کې په یوه لویه ستونزه بدل شوي دي: په سلو کې ۶۱ افغانانو ویلي چې په تیرو ۱۲ میاشتو کې یې لیر تر لیره یو ځل بډې ورکړي دي.³⁵⁵

د افغانستان د اسلامي جمهوریت هڅې

د یونما په وینا د فساد په وړاندې د افغان دولت هڅې ګړندۍ شوي دي. ³⁵⁶ د مثال په توګه، د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر په ۵مه د هرات ولایتي شورا یوه دوه ورځنۍ غونډې په ترڅ کې په یاد شوي ولایت کې هغه هڅې وازولې چې د فساد په وړاندې اخیستل شوي او عملی شوي دي. په غونډه کې، د فساد په وړاندې د لویې ادارې (HOOAC) چې پخوا د HOO نامه یادېده) مشر وویل چې ملګري، ولایتي شوراګانې او دولتي سیکټور په ګډه کولای شي د فساد په وړاندې په مبارزه کې اړین او مهم رول ولوبوي. یادې شوي غونډه د یونما او د ملګرو ملتو نورو ادارو ملاتړ تر لاسه کړ. ³⁵⁷

د افغان دولت د فساد په وړاندې مبارزه د څو ادارو او بنسټو لخوا چې د امریکا او نورو نړیوالو ادارو له لوري تمویلېږي پر مخ وړل کېږي. په ۳.۸ شمیره جدول کې چې په دا بله پاڼه کې دی د یادو شوو سازمانو، د هغوی د مسولیت او کارې سیمو، د مشرانو او د هغه امریکایي اجنسیانو په اړه چې د دې سازمانو سره مرستې کوي معلومات ښودل شوي دي.

د څارني او د فساد ضد لوی ریاست

HOOAC د ۲۰۰۸ کال په جولای میاشت کې د ولسمشر حامد کرزی لخوا په دی موخه جوړ او تاسیس شوه چې د افغانستان د اسلامی جمهوریت د فساد په وړاندې هڅې او گامونه وڅاری او همغږی کړی. HOOAC همدا ډول د افغانستان د ادارې اصلاحاتو د تگ لارو د عملی کولو دنده هم پر غاړه لری.³⁵⁸

په دېسمبر ۲۰۱۰ کال کې د HOOAC عمومی مشر وویل چې افغان دولت د فساد په ضد قوانینو باندې کار کوی تر څو دا قوانین د ملگر ملتو د فساد په وړاندې د مبارزې د کانونیسینو سره سم عیار او برابر کړی.³⁵⁹ د ۲۰۱۰ کال په نومبر کې د امریکا دفاع وزارت ته معلومه شوه چې HOOAC د افغان لور رتبه مامورینو د ملکیتو د ثبتولو اعلان کړی دی. دا پداسی حال کې ده چې د افغان دولت یو شمیر لور رتبه مامورینو برسیره پردی چې د HOOAC او ولسمشر حامد کرزی لخوا د خپلو ملکیتو او شتمنیو د ثبتو غوښتنه شوی خو بیا یی هم دا کار ندی ترسره کړی. د امریکا دفاع وزارت ته همدا ډول معلومه شوه چې HOOAC د هغه معلوماتو چې د دی ادارې سره ثبت شوی او ورکړی شوی، دا اداره د هغو په اعلان کې ځنډ را منځ ته کوی – دا کار د دی بنسکارندوی کوی چې HOOAC په هغو پېښو کې چې د سیاسي اړخه حساسی دی علاقه نه ښایي.³⁶⁰

د فساد د قضیو په اړه پرمختگونه

په دی ربع کې، د امریکا د قانون د پلی کولو او د مخدره توکو په وړاند د مبارزې نړیواله ادارې (INL) راپور ورکړی چې دا اداره د فساد په وړاندې د مبارزې د ځانگي (ACU) څخه د قضیو د پر مخ وړلو لپاره کټه اخلی. په ځانگړی توگه INL د فساد په وړاند د قضیو شمیره، د هغوی د برابرې په اړه معلومات او د هغه سر عت په اړه معلومات چې دا قضیې پر مخ وړل کیری معلومات تر لاسه کړی دی. دا ټول پداسی حال کې دی، چې لوی څارنوال چې د ACU مشر یی هم پر غاړه لری INL ته د نو معلوماتو د ورکولو څخه ډډه کړی ده. INL په دی باور دی چې تر هغه وخته چې لوی څارنوال د نړیوالی ټولني سره معلومات شریک نکړی دا اداره به ونشي کولای چې د قضیو په اړه پرمختگ تعقیب کړی.³⁶¹

د 3.8 جدول

د افغانستان د اسلامی جمهوریت د فساد په وړاندې د مبارزې ادارې او سازمانونه

هڅونه او تمرکز	سازمان	راپور ورکونه	د امریکا مرستی د کومه طریقو ورکړل شوی دی	موخه او هدف
مخ نیونکی تدابیر	د نظارت یا څارني او د فساد په وړاندې د مبارزې لوی ولسمشر ریاست (HOOAC) په کال ۲۰۰۸ کې تاسیس شوی دی.		یا د امریکا د مرستو پرمختیایی اداره USAID	د هغو وقایو تدابیرو د عملی کیدو په اړه چې د فساد په وړاندې ستراتیژی یی هم یوه برخه ده په اړه د همغږی رامنځ ته کول او څارنه، تر څو د افغان دولت سره د فساد د کچې په را ټیټولو کې مرسته وشي.
د حکومت څارنه	د کنترول او څارني دفتر (CAO) په کال ۱۹۸۱ کې ولسمشر رامنځ ته شوی دی		USAID یا د امریکا پرمختیایی پروگرام او خزانه	د افغان دولت د ننه د مالی ستونزو څیرنه
تحقیق	د فساد پرضد اداره (ACU) چې په کال ۲۰۰۹ کې تاسیس شوی ده.	لوی څارنوال	DoJ, INL	د فساد د قضیو څیرنه
څیرنه	د لویو جرمونو په وړاندې عملیاتی ځواک په کال ۲۰۰۹ کې تاسیس شوی دی	د امنیت مرستیال (د کورنیو چارو وزارت)، د امنیت رییس (د ملی امنیت ریاست)	INL, DoJ, FBI	د هغو لور رتبه قضیو څیرنه چې د فساد په اړه دی
د مخدر توکو اړوند د قانون پلی کول	د جرمونو په وړاندې د قضای عملیاتی ځواک (CJTF)، په کال ۲۰۰۵ کې تاسیس شوی دی.	د کورنیو چارو وزارت (د مخدره توکو په ضد د مبارزې پولیس)، د عدلی وزارت (څارنوالان)، ستره محکمه (د مخدره موادو په وړاندې د مبارزې محکمه)	INL	د مخدر توکو اړوند د فساد او جرمونو تحقیق او څیرنه

سرچینې: HOOAC، "مونږ څوک یو؟" چې 1/16/2011 نیټه باندې انلین لیدل یا لاس رسې ورته شوی دی؛ په کابل کې د امریکا سفارت، "افغانستان د فساد په ضد نړیواله ورځ ولمانځله" ۱۲/۱۵/۲۰۱۰ سپټمبر، ۸-۱۰ څیرنه، "د افغانستان د کنترول او څیرني دفتر لاریات استقلالیت او عملیاتی بودجه ته اړتیا لری، د صلاحیت اسانتیا، او نړیوال کمک تر څو فساد په سمه توگه په گوته او د هغه مخنیوی وکړی."، ۴/۹/۲۰۱۰ DoS کلینتون: افغانان د حامد کرزی په دویمه دوره کې د حساس لحظاتو سره مخامخ دی، " ۱۱/۱۹/۲۰۱۰ د سپټمبر د ۱۴/۲۰۱۱ نیټې غوښتنې ته د INL ځواب، "د افغانستان د پروگرام بیا کتنه"، چې د ۲۰۱۱ کال د جنورې په ۱۴ انلین لاس رسې ورته شوی دی؛ DoJ، "لوی څارنوال د افغان او امریکایی مسولینو سره د کتنې په موخه افغانستان ته سفر وکړ، " ۶/۳۰/۲۰۱۰ د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، "د ازادې او دیموکراسی د پرمختگ په اړه راپور، " CJTF: ۵/۲۰۰۹، د CJTF ویب پاڼې ته ښه راغلاست، " چې د ۲۰۱۱ کال د جنورې په ۱۶ په انلین ټول لیدل او یا هم لاس رسې ورته شوی دی.

د فساد پر ضد مبارزه

د افغانستان د اسلامی جمهوریت په چوکاټ کې داسې ډیرې ادارې شته چې د فساد په وړاندې د قضیو پر مخ وړلو کې تخصص لري. د لویو جرمنو په وړاندې عملیاتي ځواک (MCTF) د فساد د پوښتنې جرمي پېښو په اړه څیړنې تر سره کوي. کله چې MCTF تورن ونیسي، ACU هغوی د فساد په وړاندې د مبارزې په محکمه کې محاکمه کوي.³⁶² د مخدره توکو اړونده قضیې د جرمي قضایې عملیاتي قوې له لوري پر مخ وړل کېږي، دا ډله د افغان پولیسو او څارنوالانو ګډه ډله ده چې د مخدره توکو اړونده مهمو قضیو په اړه او د فساد او د پیسو پرېمنځلو په اړه تحقیق کوي. د دی جرمنه په اړه محاکمه د مخدره توکو په مرکزي محکمه کې تر سره کېږي.³⁶³

د لویو جرایمو عملیاتي ځواک

د ۲۰۱۰ کال تر دېسمبره پورې، د کورنیو چارو اړوند ۱۰۰ او د ملي امنیت لخوا ۶۳ محققین درلودل. د INL په وینا ACU د خپل ۷۰ په سلو ظرفیت په درلودلو خپلې دندې تر سره کوي.³⁶⁴ MCTF د تروریزم سره د مبارزې او استخبارتي مرستې د امریکا د تحقیقاتو د فدارل ادارې او د امریکا د عدلی وزارت څخه د څارنې او تعقیب په برخه کې مرستې تر لاسه کوي.³⁶⁵ د INL په وینا MCTF په دی درو میاشتو کې د فساد د قضیو په اړه خپلو تحقیقاتو ته دوام ورکړی او د هغو مسولینو چې باور کېږي په فساد کې بنکېل دی گرفتاریو ته دوام ورکړی. مګر، یواځې یو شمیر قضیو په اړه محکمه دایره شوی ده.³⁶⁶ د ۲۰۱۰ کال په لومړیو کې، MCTF د یو حکومتي کارکوونکي محمد ضیا صالحی چې د هغه په گرفتاری تمامه شوه تحقیق پیل کړ په نوموړې باندې ادعا ده چې د یو بندی د خلاصولو په بدل کې یې بډې او رشوت تر لاسه کړی دی.³⁶⁷ د نومړي د گرفتاری وروسته، ولسمشر حامد کرزي د هغه د ازادولو امر ورکړ او د MCTF د دی کار په وړاندې یې د دوو جلا تحقیقاتو هدایت ورکړ.³⁶⁸ چې د هغه ډلې یو د غیر قانوني کړنو او بل د ښاغلي صالحی د بشری حقوقو د په دېسمبر کې، د INL په وینا لوی څارنوال د صالحی قضیه یو ولایتي دفتر ته د راجع کولو په اړه د دوو څارنوالو د انتقال په باره کې خبرتري کړی وی.³⁶⁹

د اداري فساد پر ضد مبارزې څانګه

ACU دافغانستان د لوی څارنوالی د اداري په چوکاټ کې دنده ترسره کوي. په تیر وخت کې څارنوالان او محققین (ټول افغانان) سره د امریکا د عدلي وزارت لخوا د مریبانو او کارپوهانو لخوا د څارنې په برخه کې سلا مشورې ورکول کېدلې.³⁷⁰ مګر، په ۲۰۱۰ کال د جولای په میاشت کې لوی څارنوالی ACU سره او د لوی څارنوالی سره ټولې د څارنې په برخه کې مرستې لغوه کړې. د DOJ مریبان په دېسمبر میاشت کې بیرته خپلو دنده ته پرېښودل شول خو لا هم په ځینو ځانګړو قضیو کې څارنوالانو ته د سلا مشورو ورکولو اجازه ور نه کړل شوه. INL ته معلومه شوه چې ډیرې قضیې د ACU او د فساد په وړاندې د مبارزې د محکمې څخه نورو محکمو او څارنوالانو ته لېږدول کېدلې.³⁷¹

همدا ډول د INL په وینا د جولای په میاشت کې لوی څارنوالی یو امر صادر کړ چې ډیولې ګراف یا د ثبت او یادښتونو څخه چې د فساد د منځ وړلو په موخه یوه پروسه وه منع کړله. د جولای را پدېخوا لوی څارنوالی ۵۰ څارنوالان د ACU لپاره په دندو ګمارلي چې د هیڅ یوه په اړه دا پروسه یعنی ټولې ګرافي نه ده ترسره شوی. سترې محکمې هم همدا ډول یو فرمان صادر کړ چې همدا کار لامل شوو چې د فساد په وړاندې د مبارزې د محکمې د ۱۱ قاضیانو د ډلې څخه یوازی ۵ یې د ټولې ګراف پروسه بشپړه کړی ده.³⁷²

په دی ربع یا درو میاشتو کې د افغانستان اسلامی جمهوریت د فساد ۸ قضیې چې په منځني رتبه لرونکو دولتي کارکوونکو په اړوندې دی تر لاسه کړی خو د دی ډلې یوه یې هم د فساد په وړاندې د مبارزې لخوا نه ده، همدا ډول INL ته معلومه شوه چې دا قضیې د استیناف د غوښتنې په مرحله کې ده. INL ته همدا ډول معلومه شوه چې هیڅ لور رتبه دولتي کارکوونکي نه دی محاکمه شوی. د افغانستان اسلامی جمهوریت ډیر قضیې منډلې او په لاره اچولې، خو INL ته په دی اړه معلومات نه دی ورکړل شوي.³⁷³

د سیګار پلټنې

په یوه روانه څیړنه کې، سیګار د هغو امریکایي مرستو د اغیزمنتوب او موثریت ارزوی چې د لویو جرمنو د عملیاتي ځواک سره ترسره کېږي. د لا زیاتو معلوماتو لپاره لومړی برخه، ۱۶ پاڼه ته ستانه شی.

د سیګار پلټنې

د هغه څیړنیز راپور په اساس چې د ۲۰۰۹ کال په دېسمبر کې خپور شو، سیګار ته معلومه شوه چې HOO د ثبت کاري ظرفیت او رتبه څخه برخمن دی. د څیړنو په ترڅ کې دا هم معلومه شوه چې دی سازمان د هغو نړیوال معیارونو په پرتله چې د یو ازاد سازمان لپاره پکار دی، استقلالیت او خپلواکي نه درلوده او د امریکا متحده ایالاتو د هغو مرستو لپاره چې د HOO سره ترسره کېږي د څارنې او نظارت په موخه کومه اداره نه ده تاسیس کړی. د لا زیاتو معلوماتو لپاره د سیګار ۱۰-۲ څیړنې، "د افغانستان د څارنې لویه اداره ډیرو ازاديو او خپلواکي او د لا اغزمن کیدو په موخه نوری همکاري ته اړتیا لري چې په www.sigar.mil تر لاسه کېدای شی ستانه شی.

د لارو یا سرک ساتنه

د ۲۰۱۰ کال د نومبر میاشت، د سرک ساتنې د ټیم (RMT) یو غړی د تګاب درې د تلاشی په یوه پوسته کېنې د څارنې او ساتنې دنده تر سره کوی تر څو د مخالفینو د کړنو مخ نیوی وکړی. د تلاشی دا پوسته د (RMT)، ځای وګرو او د نړیوال امنیت ساتونکو قواو او د افغان ملی پولیسو لخوا رغول شوی وه. د سپګار لخوا په ترسره شوو څیړنو کېنې جوته شوه چې د سرک ډیری پروژې د پایښت او ثبات د پلانونو د نشتون له کبله له جدې کواښ سره مخامخ دی. (ISAF انځور، د امریکایی پوځ جوزف سافورد)

4 د نورو ادارو نظارت

د نورو ادارو نظارت

په هرو درو میاشتنو کېنې سیکار د نورو اجنسیو څخه د بشپړ شوو او روانو څارنیزو فعالیتو په اړه د معلوماتو غوښتنه کوی. دا اجنسیایي په افغانستان کېنې د څارني فعالیتونه تر سره کوی او پایلي د سیکار سره شریکوی:

- د دفاع وزارت د عمومي پلټونکی دفتر (DoD OIG)
- د بهرنیو چارو وزارت د عمومي پلټونکی دفتر (DoS OIG)
- د امریکا حکومت د حساب ورکونې دفتر (GAO)
- د متحده ایالاتو د پوځ د پلټني اداره (USAAA)
- د نړیوالې پرمختیا لپاره د متحده ایالاتو اداره د عمومي پلټونکی دفتر (USAID OIG)

د معلومات توضیح په هماغه شان چی تر لاسه شوی ترسترگو کیږی، د دی راپور د نور برخو سره د ورتوالی په موخه دغه تغیرات پکښی راورل شوی دی: مخففات او لنډوني د بشپړو نومونو په ځای کارول شوی دی؛ معیاري لیکدود او املا او انشا کارول شوي؛ او د لومړی شخص پر ځای دریم شخص بیار غوني کارول شوي دي.

د نظارت بشپړ شوي فعالیتونه

۴.۱ شمیره جدول د بیار غونو او امنیت په اړه د هغو ۵ څارنو راپور دی چی یاد شوو اجنسیانو لخوا په دی درو میاشتنو کېنې بشپړ شوی دی.

د 4.1 جدول

د ۲۰۱۰ کال د دسمبر تر ۳۱ پوری د نورو امریکایی ادارو د فعالیتو ترسره شوی څیړني			
د پروژي عنوان	د خپریدلو نیټه	د راپور شمیر	اداره
د بهرنیو چارو د وزارت او د PAE تر منځ د هغه قرارداد څیړنه چی په کابل کېنې د امریکا سفارت ته د عملیاتو او ساتني او یا پایښت په اړه خدمتونه وړاندی کوی	12/30/2010	10-MERO3002-	DoS OIG-MERO
د افغانستان پرمختیا: د افغانستان د اوبو د سکتور سره د امریکا مرستې ډیری شوی خو د پروژو د پلان جوړوني ، همغږی او اداره په برخه کېنې لا ښوالی ته اړتیا شته ده.	11/15/2010	GAO11-138-	GAO
عراق او افغانستان: دفاع وزارت، دولت او د امریکا پرمختیایی اداره یا USAID په پرله پسې ډول د قراردادیانو، مرسته رسونکو او اړوندو او مرسته کوونکو کارکوونکو په اړه د ستونزو سره مخامخ دی	10/1/2010	GAO11-1-	GAO
د قومندان د عاجل عکس العمل پروگرام (CERP)، امریکایی پوځ- افغانستان (USFOR-A) (FOUO)	11/16/2010	A-2011-0020-ALL	USAAA
د USAID بیا کتنه/ د افغانستان د وزارتخانو سره د مرستې او همکاری پروسه	11/6/2010	F-306-11-001-S	USAID OIG

یادونه: MERO = د منځنی ختیځ منطقي دفتر.

سرچینې: د سیکار د ۱/۲/۲۰۱۱ نیټې غوښتنې ته د DoS OIG ځواب؛ د سیکار د ۱/۴/۲۰۱۱ نیټې غوښتنې ته د DoS OIG ځواب؛ د سیکار د ۱/۴/۲۰۱۱ نیټې غوښتنې ته د GAO ځواب؛ د سیکار د ۱/۵/۲۰۱۱ نیټې غوښتنې ته د USAAA ځواب؛ د سیکار د ۱۲/۲۱/۲۰۱۰ نیټې غوښتنې ته د USAID OIG ځواب؛

د بهرنیو چارو وزارت د عمومي پلټونکي دفتر - د منځني ختيځ ساحوي دفتر

د PAE سره د بهرنیو چارو د وزارت قرارداد چې په کابل کې د امریکا سفارت ته عملیاتي او د پایښت خدمتونه وړندی کوي (د راپور شمېره 10-MERO-3002، چې د ۲۰۱۰ کال په دېسمبر کې خپور شوی دی).

د ارزونې د دی فعالیتونو اصلي موخه نه ده څرګنده شوی: (1) د قرارداد ضروریات او مقررات او عملیاتي احکام، (2) د هغو پیسو کچه چې وزارت د یاد شوی سفارت د پایښت او عملیاتو لپاره د ۲۰۰۵ څخه بیا تر ۲۰۰۹ مالی کال پوری منظور او مصرف کړی دی، (3) د PAE سره د تر سره شوی قرارداد بریالیتوب او موثریت، (4) د PAE لخوا د توکو د شتون، ثبت کنترول او په افغانستان کې د امریکا د حکومت د توکو- بیا سمبالول، ایا توکی او لوازم په سمه توګه توضیح، حساب شوی او د توکو په اړه د ځواب ورکولو په لړی کې شته ستونزې (5)، څرنګه به وزارت قرارداد اداره کوي او د PAE لخوا په افغانستان کې د وړاندې کېدونکو خدمتونه څخه څارنه څه ډول تر سره کېږي (6)، ایا په قرارداد کې اورد شرط 52.222.50 شامل دی او که څنګه چې د قراردادي او یا دویم لاس قراردادي لخوا د ډیر انتقال په وخت کې اصلاحي اداري مرستې تر سره کوي (7) وزارت څرنګه تضمین کولای شي چې پیسې په سمه توګه مصرف او لګول شوی دی.

د حکومت د احتساب دفتر

په تیرو درو میاشتو کې، GAO دوه راپورونه خپاره کړل - یو د امریکا هغو مرسته په اړه چې د افغانستان د اوبو د سیګنور سره یې تر سره کوي او د امریکایي اجنسیانو لخوا د همزمانه مخکې ځایکونه او په عراق او افغانستان کې د عملیاتي منډونکي په اړه دی.

- د GAO د هغو امریکایي هڅو چې افغانستان د اوبو د ځانګي سره تر سره کېږي چې د امریکا حکومت لخوا د ۲۰۱۰ کال په د اجنسیانو تر منځ د اوبو په ستراتیژي کې په ګوته شوی اهداف د هغو اهدافو او موخو سره سمون لري کوم چې د افغانستان دولت د اوبو په سیګنور کې په پام کې نیولی دی. په ستراتیژي کې لنډ، منځنۍ، او اوږد مهاله اهداف تعین شوی دی چې د ۲۰۱۰ کال څخه بیا تر ۲۰۱۴ کال پوری باید تر لاسه شي. برسيره پر دی د امریکا حکومت په افغانستان کې د اوبو په برخه کې ډیرې پروژې عملی کړي تر څو صحی اوبو ته لاس رسي، حفظ الصحی ته پاملرنه او اوبو لګونې په اړه مثبتې لاس ته راوړني ولري. دا پروژې په عمومي ډول د افغانستان د دولت د اوبو په برخه کې د اهدافو سره سمون او همغږی دی.

د امریکا متحده ایالات هیله لري چې د اوبو د سکټور په برخه کې لا زیات پرمختګونه تر لاسه شي او اټکل کوي چې د ۲۰۱۰ مالی کال څخه بیا تر ۲۰۱۴ مالی کال پوری به د یاد شوی سیګنور لپاره ۲،۱ میلیارد ډالرو ته اړتیا وي. د حکومت د کړنو او پایلو قانون او د امریکا ډیرې ستراتیژیک اسناد په همدې باور دی چې د اجنسیانو په منځ کې باید لا زیات همغږی رامنځ ته شي. GAO پداسی حال کې د اجنسیانو تر منځ د همغږی او همکاری په اړتیا ټیګار کوي چې ډیرې امریکایي اجنسیانې د تروریزم په وړاندې په مبارزه کې بوختي او کار کوي.

د GAO بیا کتنې وښودله چې د امریکا متحده ایالاتو د اوبو په سیګنور کې د همغږی او همکاری په اړه ګامونه اوچت کړي دی خو دا اړینه ده چې په یاد شوی ډګر کې لا زیات کار او همکاری رامنځ ته شي. د مثال په توګه، د امریکا حکومت د زیربناوو کاري ګروپ، د اوبو په سکټور پوری اړوند اجنسیانو

د نورو ادارو نظارت

لپاره ستراتیژي چې په منظم ډول غونډې تر سره کوي. مگر، د اجنسيانو د تطبيق په اړه ستراتيژي کښي يو پلان له نه دی بشپړ شوی. همدا ډول USAID او DoD يو داسي ډيټابيس ندي جوړ کړي چې د همغږي په رامنځ ته کولو کښي ورڅخه گټه واخيستل شي که څه هم د دی کار وړندیزونه له پخوا شوي وو. برسیره پردی، امریکایي اجنسياني په منظم ډول يو د بل سره او د اړوند وزارتخانو سره ليدني کتنې نه ترسره کوي او د معلوماتو يو داسي ډيټابيس ته لاس رسي نلري چې وکولای شي د امریکا د مرستو څخه د اعظمي گټو په اخيستلو کښي ورڅخه گټه واخستل شي.

د USAID د خودکار امریه سیستم د USAID د کرونو د ادارې او تگ لارو ښکارندوی کوي. GAO ته معلومه شوه چې د افغانستان د اوبو د سکتور د پروژه په اړه د USAID د څارني او ادارې په برخه کښي خنډ او خنډ شته دی. د مثال په توگه، د شپږو څخه په څلورو د پلي کيدونکو پروژو چې د GAO بيا کتل شوي وي، په ځينو کښي د اهدافو لپاره د ښکارندوی کوونکو هغسي چې پکار وه نه دی ترسره کړي. برسیره پردی، که څه هم USAID د شپږو څخه د پنځو هغو پروژو په اړه چې د اوبو په برخه کښي پلي او د GAO لخوا څارل شوي راپورنه تر لاسه کړي، خو هغه د معلومات څرنگه چې په کار وه نه دی ارزولی او تفسیر کړي. بالاخره، که څه هم USAID داسي تگ لاری په گوته کړي دی چې کار کوونکی کولی شي چې د خطر څخه په ډک چاپیریال کښي د څارني په مخ کښي د شته ستونزو د هوارولو لپاره ورڅخه گټه واخيستل شي، USAID نه دی توانيدلی چې يادې شوي تگ لاری په افغانستان کښي د خپلو کارکوونکو سره شریک کړي.

د امریکا متحده ایالاتو دولت د اوبو په برخه کښي د مرستو د پایښت لپاره يوه د نظارت ډله جوړه کړي ده. د امریکا متحده ایالاتو اوسني ستراتيژي تر ډیره حده پوری د پروژه د ثبات او پایښت په اړه تاکید کوي. GAO د اوبو په برخه کښي د پروژو د ثبات او پایښت لپاره دوه مهم لاملونه اړين گڼلي دي. د تخنیکي او اداري ظرفیت اسانتیا تر څو وکولای شي د اوبو په برخه کښي د کارکوونکو ادارو په اړه ثبات او د پروژو د پایښت سره مرسته وکړي. او يقنی کړي چې د پروژو د بشپړتیا وروسته د همدغه پروژو د کار د ادامه لپاره مرستې دوام ومومي. د اوبو په سکتور کښي د USAID لخوا په روانو پروژو کښي د پایښت او ثبات اصل په نظر کښي نیول شوي دي. د امریکا دفاع وزارت لارښوني هم په پروژو کښي د پایښت په اصل باندې تاکید کوي. دا پداسي حال کښي ده چې، د امریکا دفاع وزارت په افغانستان کښي د اوبو په سکتور پوری اړوندو پروژو کښي د تل پاتي ثبات په لاره کښي شته ستونزی منلی دی.

GAO د امریکا پراختیایي پروگرام يا USAID او دفاع وزارت او نورو اړوندو اجنسيانو ته د اوبو په سکتور پوری اړوندو هغه پروژي چې د امریکا د مرستو لخوا تمویلې په اړه د لارښوونو پلان جوړوي، همغږي او اداري د رامنځ ته کولو په موخه وړاندیزونه کوي په دی وړاندیزونو کښي د اجنسيانو تر منځ د يو ښه پلان او د يو مرکزی ډيټابيس را منځ ته کول شامل دي. او همدا ډول د GAO په وړاندیزونو کښي د USAID اداري او نظم د بنوالی په اړه وړاندیزونه شامل دي. USAID او DoD دواړو د GAO د وړاندیزو سره هوکړه او موافقت کړي دي. (GAO-11-138).

- GAO په هغه راپور کښي چې امریکایي اجنسيانو لخوا د موازی مخکي گمارني او عملیاتي په گوته کونه (SPOT) ته معلومه شو چې د ۲۰۰۸ کال د جولای میاشت څخه راپدېخوا چې DoD, DoS او USAID د معلوماتو د تر لاسه کولو په موخه SPOT رامنځ ته کړي، ياده شوي اداره (SPOT) را هم نه ده توانيدلی چې د قراردادو، مرستو او توکو په اړه د کره معلوماتو په گوته کولو کښي کمک وکړي، او

په افغانستان او عراق کېښي يې د پرسونل څخه معاونيت تر لاسه کړی دی. همدا لامل شو، چې د GAO پوښتنو ته اجنسيانو معلومات د SPOT څخه نه بلکه د نورو موسساتو څخه تر لاسه کول. د اجنسيانو لخوا د SPOT د پلي کولو په مخه کېښي يو شمير عملي او تخنیکي ستونزې موجودې وې، همدا ډول دا هڅې د دندو په مخ وړلو کېښي د اداري نیمگړتياوې هم رول درلود، په ځانگړي توگه د قرارداديانو او د مرسته کوونکو ادارو سره د محلي کارکوونکو په اړه د معلوماتو راټولول. د توافق دا کموالی په ځينو وختو کېښي د اجنسيانو لخوا د ضروري معلومات نه غوښتنه او همدا ډول د دی امر نه مشخص کول چې SPOT څرنگه کولای شي د اجنسيانو ته د دی معلوماتو په ورکولو کېښي مرسته وکړي او د هغوی قانوني غوښتنې پوره کړي.

په د ۲۰۰۹ کال کېښي، GAO د ډيرو يادو شوو ستونزو په اړه راپور خپور کړ او وړاندیز يې وکړ چې اجنسياني بايد په گډه د SPOT د دندو د لارښوونو کار او فعاليت په موخه يو پلان وړاندې کړي. GAO ته د دريو اجنسيانو لخوا په ورکړل شوو معلوماتو په اساس چې په کېښي راغلي چې د ۲۰۱۰ کال د مارچ تر مياشتي په افغانستان او عراق کېښي ټول ټال ۲۶۲۶۸۱ قرارداديان او مرسته رسونکي کارکوونکي موجود دي چې د دی ډلي څخه ۱۸ په سلو کېښي په امنيتي فعاليتو کېښي بوخت دي. د اجنسيانو لخوا په ورکړل شوو معلوماتو کېښي د محدوديت ته په پام کېښي په دواړو پورتيو هيوادو کېښي د کارکوونکو د شميرو په اړه بايد د نهايي پريکړو او قضاوت پر وخت د احتياط څخه کار واخيستل شي. د معلوماتو د محدوديت اصلي لاملونه کيدای شي، اجنسيانو ته ځای ملکي کارکوونکو د شميرې په اړه د ستونزې، د اجنسيانو لخوا د معلوماتو غوښتنو ته د ځواب ويلو لير ليوالتيا، او همدا ډول د ورکړل شوو معلوماتو د تايبید په برخه کېښي د وړتيا کموالی کيدای شي. د مثال په توگه، د امريکا د بهرنیو چارو وزارت ته معلومه شوه چې هيڅ افغان مرسته تر لاس کوونکي ادارې د خپلو کارکوونکو په اړه کره او بشپړ معلومات نه دي ورکړي.

که څه هم اجنسيانو منلي ده چې خپل ټول کارکوونکي يې نه دي شميرلي خو بيا يې هم ټينگار کاوه چې د SPOT په نسبت د دوی معلومات کره او د اعتماد وړ دي. يوازي د بهرنیو چارو وزارت او USAID د قرارداديانو او مرسته کوونکو د وژل او زخمی شوو کارکوونکو په اړه د بيا کتنې په موده کېښي معلومات راټول کړي دي. د بهرنیو چارو د وزارت په وينا ۹ قرارداديان وژل شوي او ۶۸ نور ټپي شوي دي، په داسې حال کېښي چې USAID په وينا ۱۶ وژل او ۱۲۱ نور ټپيان شوي دي. دواړو ادارو راپور ورکړی چې يو شمير د ژوبلوني پيښې د غير دوشمنې لاملونه په نتيجه کېښي رامنځ ته شوي دي. دفاع وزارت لا تر اوسه ورته کوم سيستم نلري او GAO او وژل شوو او ټپي شوو قرارداديانو د دفاع د قانون مطابق يې د کارگرانو څانگه ته راجع کړ تر څو د ټپي شوو او وژل شوو قرارداديانو په اړه معلومات تر لاسه کړي. لکه څرنگه چې د GAO په پخواني راپور کېښي راغلي وو د کارگرانو معلومات يو تصوير وړاندې کولای شي خو د ژوبلو شوو قرارداديانو د شميره لپاره يو بڼه بدیل نه شي کيدلای.

په ۲۰۰۹ او د ۲۰۱۰ د نيمايي مالي کال لپاره DoD, DoS او USAID ټول ټال ۳۷،۵ ميليون ډالره د ۱۳۳۹۵۱ قرارداديانو او مرسته شوو توکو د افغانستان او عراق لپاره منلي وو. د قراردادو تر ټولو ډيری د دفاع وزارت منلی وې. ډيری قراردادانو د بياکتنې په وخت کېښي ورکړل شوي وو او د رقابتي تگ لارو څخه کار اخيستل شوي وو. DoS او USAID په ټينگه په مرسته شوو او په همغږی هوکړو باندې اعتقاد درلود او راپور يې ورکړی چې ډيری قراردادانو د يوې رقابتي پروسه په ترڅ کېښي قرارداديانو ته ورکړل شوي دي.

که څه هم د امريکا دفاع وزارت او د بهرنیو چارو وزارت په طرح شوي راپور باندې خپل نظر ندی، ورکړی خو USAID د SPOT د پلي کيدو په وړاندې د شته ستونزو په اړه خپل نظر ورکړی او د پرسونل

د نورو ادارو نظارت

لخوا کتل شوی معلومات یی ورکړی چی یاد شوی معلومات GAO مرور کړی او هغه یی په راپور کښی شامل کړی دی. د GAO د ۲۰۰۹ راپور ته په ځواب کښی، DoD, DoS او USAID د هغه وړاندیز چی په کښی راغلی وو باید د SPOT د پلی کولو په موخه باید یو گډ پلان جوړ شی هوکړه و نه کړه، او په ځواب کښی یی ویل چی د همغږی د رامنځ ته کولو په موخه روانی هڅی کافی او د قناعت وړ دی. GAO اوس هم په همدی باور ده چی د SPOT د کمی او نواقصو د منځ وړلو لپاره یوه پلان ته اړتیا شته او نوی وړاندیز نه کوی (GAO-11-1)

برسیره پر دی، GAO د امریکا په هغو هڅو چی غواری د افغان دولت سره مرستی وکړی چی د بودجی او مالی چارو په اړه د ظرفیت په لوړولو کښی رغنده رول ادا کړی خپل پام اړولی دی.

د متحده ایالاتو د پوځ د پلټنی اداره

د قومندان د عاجل عکس العمل پروگرام (CERP)، امریکایی پوځ-افغانستان (FOUO) (USFOR-A) (د راپور شمیره -2011-0020-A بشپړ، د ۲۰۱۰ کال د نومبر په ۱۶ خپور شوی)

دا راپور یواځی د رسمی کارونې لپاره ځانگړی شوی دی. د قومندانۍ مرستیال جنرال، USFOR-A د څیړنو غوښتنه کړی ده. USFOR-A د راپور د وړاندیزونو او پایلو سره خپل موافقت اعلان کړی او وړاندیزونو یی عملی او پلی کړی او یا هم د پلی کولو لپاره د اړینو گامونو د اوچتولو په مرحله کښی وو. د پوځ مرستیال منشی (د مالی چارو سمبالونکی) د پوځ رسمی دریز وړاندی کړی او د راپور د پایلو سره یی خپل موافقت اعلان کړ.

د عمومی پلټونکی د نړیوال پرمختیایی دفتر لپاره د امریکا اداره

د USAID بیا کتنه/د افغانستان د وزارتخانو سره د مرستی او همکاری پروسه (د راپور شمیره F-306-11-001-S، د ۲۰۱۰ کال د نومبر په ۶ خپور شوی دی).

بشپړ یا نهایی راپور د ۲۰۱۰ کال د نومبر په شپږمه خپور شو. USAID OIG دا بیا کتنه په لاره اچولی تر څو وگوری چی د افغانستان د وزارتخانو سره د USAID ترسره کیدونکی مرستی کولای شی هغه برخي او حالاتونو په گوته کړی چی د امریکا د حکومتی منابع څخه ناوړه گټه اخستل کیږی.

دا تحلیلات تر ډیره حده پوری د هغو تحریری تگ لارو او استعلامو په اساس چی د وزارت د مامورینو لخوا او د انتقال د پروسه د محدود تفتیش په اساس بشپړ شوی دی. د کنترول لا ډیر ازموینی به دا فرصت رامنځ ته کړای وای چی د امریکا د حکومت لخوا د ترسره شوو مرستو د ناوړه گټی اخیستنې او کارونې امکانات او موقع په گوته کړی.

د طرحه شوی هدف او تگ لاره د لا تقوی لپاره کیدای شی چی د بیا کتنې ډلې ته وویل شی چی وزاتخانو څخه غوښتنه وشی چی گوم پروگرامونه اداره کړی، د چاپیریال د کنترول سره مرسته وکړی، په بشری منابعو او شتمنیو کنترول ته پراختیا ورکول، او بیا کتنکو ته لا زیات توضیحی معلومات ورکول تر څو وکولای شی د اړوندو مقرراتو او قوانینو په رڼا کښی خپلی کړنې تر سره کړی.

په راپور کښی وړاندیز شوی چی په افغانستان کښی/USAID باید

• تل پاتی پالیسی جوړې او عملی، داسی طرزالعملونه او تگ لاری چی وکولای شی د وزارتخانو ارزونې هغه حالاتونو په گوته کړی چی کیدای شی د امریکا د حکومت مرستی په ناوړه توگه وکارول شی.

د نورو ادارو نظارت

- په تگ لاره او موخو کښې مناسب او اړین تغیرات او تعدیلات راوړل شې ترڅو په راتلونکې کښې د وزارت خانو د ارزني سره هغه ډول چې په دی راپور کښې راغلی مرسته وکړای شې.
- د گوربه حکومت د وزارتخانو په اړه پر گډو ارزونو او تحلیلانو باندې تر هغه اعتماد او تکیه وکړی چې د USAID د اړتیاو سره سمون ولری. که چیرې د USAID د ضروریاتو د پوره کولو لپاره نورو ارزونو ته اړتیا وی نو هغه دی ترسره شې، خو تر خپل وس او توانه باید د تکراری کار مخنیوی وشې.

څارني رواني چارې

د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ پورې، گډون کوونکو ادارو راپور ورکړی چې په افغانستان کښې د بیارغونې او یا امنیت په اړه ۳۸ د څارني چارې رواني دی. دغه څارنیز فعالیتونه په ۴.۲ جدول کې په لاندې ډول یادولای شو:

د 4.2 جدول

د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ پورې د نورو امریکایي ادارو د فعالیتو ترسره شوی څیرني	د پروژې نمبر	د پیل نېټه	د پروژې عنوان	اداره
د افغانستان ملي اردو د معاشاتو په موخه د مرسته شوی د تقسیم او بیا تطبیق په اړه داخلي کنترول	D2011-D000FR-0089.000	11/30/2010	د افغانستان ملي اردو د معاشاتو په موخه د مرسته شوی د تقسیم او بیا تطبیق په اړه داخلي کنترول	DoD OIG
د افغانستان د نظامي رغونې لپاره اړین پرمختیایي پروسی	D2011-D000JB-0068.000	11/17/2010	د افغانستان د نظامي رغونې لپاره اړین پرمختیایي پروسی	DoD OIG
د DoD د شمالي ویشونکي ډلي څارنه	D2011-D000JA-0075.000	11/2/2010	د DoD د شمالي ویشونکي ډلي څارنه	DoD OIG
د دفاع وزارت د غیر معیاري څرخي هلیکوپتر په اړه د مرستو او لگښتو په اړه څارنه او اداره	D2011-D000AS-0030.000	10/1/2010	د دفاع وزارت د غیر معیاري څرخي هلیکوپتر په اړه د مرستو او لگښتو په اړه څارنه او اداره	DoD OIG
د افغانستان ملي پولیسو د روزني (کنډه) ارزونه	D2011-D000JA-0009.000 11AUD3001	9/30/2010 11/2010	د افغانستان ملي پولیسو د روزني (کنډه) ارزونه	DoD OIG and DoS OIG
په افغانستان کښې د قومندان د عاجل عکس العمل پروگرام ته د ورکړل شوی پیسو کنترول او راپور ورکونه	D2010-D000FL-0276.000	9/2/2010	په افغانستان کښې د قومندان د عاجل عکس العمل پروگرام ته د ورکړل شوی پیسو کنترول او راپور ورکونه	DoD OIG
د امریکا د پوځ د استخباراتي او امنیتي مقرر د ژبني مرستې د قرارداد تطبیق	D2010-D000JA-0165.001	6/21/2010	د امریکا د پوځ د استخباراتي او امنیتي مقرر د ژبني مرستې د قرارداد تطبیق	DoD OIG
د افغانستان په پروان ولایت کښې د بندیکاني رغونه	D2010-D000JO-0229.000	6/14/2010	د افغانستان په پروان ولایت کښې د بندیکاني رغونه	DoD OIG
د افغانستان ملي پولیسو د روزني، سمبالښت او بنوني ارزونه	D2010-D000SPO-0198.000	4/19/2010	د افغانستان ملي پولیسو د روزني، سمبالښت او بنوني ارزونه	DoD OIG
په افغانستان کې معلوماتي عملیات	D2010-D000JA-0165.000	2/18/2010	په افغانستان کې معلوماتي عملیات	DoD OIG
په افغانستان کې د متحده ایالاتو د ځواکونو د ساتني پروگرامونه	D2010-D000JA-0091.000	12/9/2009	په افغانستان کې د متحده ایالاتو د ځواکونو د ساتني پروگرامونه	DoD OIG
د دفاع وزارت د بدني زغرو قرارداد	D2008-D000CD-0256.000	8/7/2008	د دفاع وزارت د بدني زغرو قرارداد	DoD OIG
د افغانستان د ملکی وگړو سطح پورته کونه (کنډه)	11AUD3003	10/2010	د افغانستان د ملکی وگړو سطح پورته کونه (کنډه)	DoS OIG/SIGAR د دفاع وزارت د ځانگړی عمومي پلټونکي دفتر
په افغانستان کښې د رامنځ ته شوی نوی د بهرنیو چارو وزارت د پرمختیایي ځانگړی لپاره د اړینو حالاتو او مرستو یوه لنډه بیا کتنه.	11-MERO3007-	12/2010	په افغانستان کښې د رامنځ ته شوی نوی د بهرنیو چارو وزارت د پرمختیایي ځانگړی لپاره د اړینو حالاتو او مرستو یوه لنډه بیا کتنه.	DoS OIG-MERO
د نړیوال مخدره توکو په وړاندې د مبارزې د قانون د پلی کیدو د ادارې د عملیاتي امکاناتو او په افغانستان کښې د لویو جرمنو د عملیاتو د ځواک سره د قراردادو د پایښت او تلی پاتې ثبات په موخه بیا کتنه ترسره کول (کنډه ارزونه)	11-MERO3003-	10/2010	د نړیوال مخدره توکو په وړاندې د مبارزې د قانون د پلی کیدو د ادارې د عملیاتي امکاناتو او په افغانستان کښې د لویو جرمنو د عملیاتو د ځواک سره د قراردادو د پایښت او تلی پاتې ثبات په موخه بیا کتنه ترسره کول (کنډه ارزونه)	DoS OIG-MERO
د وگړو، کډوالو او مهاجرینو د بیرو د پروگرام د اغیزمنتیا ارزونه چې کډوال بیرونه ټولني ته جذب او بیرته هستوگن کوي	11-MERO3004-	9/2010	د وگړو، کډوالو او مهاجرینو د بیرو د پروگرام د اغیزمنتیا ارزونه چې کډوال بیرونه ټولني ته جذب او بیرته هستوگن کوي	DoS OIG-MERO
د نړیوال مخدره توکو په ضد د ادارې او په افغانستان کښې د قانون د تطبیق د چارو د سمون د سیستم سره د مرستو پروگرام (CSSP)	11-MERO-3001	9/2010	د نړیوال مخدره توکو په ضد د ادارې او په افغانستان کښې د قانون د تطبیق د چارو د سمون د سیستم سره د مرستو پروگرام (CSSP)	DoS OIG-MERO

د نورو ادارو نظارت

چوکاټ ۴.۲ (دوام لري)

د ۲۰۱۰ کال د دسمبر تر ۳۱ پورې د نورو امریکایی ادارو د فعالیتو ترسره شوی څیړنی			
اداره	د پروژې نمبر	د پیل نیټه	د پروژې عنوان
DoS OIG-MERO	10-MERO-3001	2/2010	د بهرنیو چارو د وزارت د هغه قرارداد بیا کتنه چې د PAE سره یې په دی موخه ترسره کړی چې د افغانستان د مخدره توکو په وړاندې ادارو ته به د عملیاتو او د تلې پاتې ثبات په اړه مرستې ترسره کوي
GAO	351552	12/9/2010	د بحری قطعي په توکو د خای په خای کولو لپاره د سمبالبنت ستر انټیزي
GAO	320815	11/5/2010	د افغانانو د ورتیاو او ظرفیت لوړول
GAO	351525	8/13/2010	د سوداګرۍ او د عملیاتو د ثبات او بقا په موخه د دفاع وزارت عملیاتي ځواک (TFBSO)
GAO	320794	7/21/2010	افغانستان ته د امریکا د مستقیمو مرستو په اړه حساب ورکونه
GAO	351514	6/14/2010	د اردو مشورتي او مرستندوی دسټه یا تشکيلات
GAO	351492	4/30/2010	په افغانستان کې د عملیاتو په موخه د پرسونل، توکو او د مرستو وړاندې کول
GAO	351489	4/26/2010	په افغانستان کې د دفاع وزارت څیړني
GAO	320766	4/1/2010	په افغانستان کې د امریکایی ملګرو وګړو څپه
GAO	351463	3/12/2010	د افغانستان استخباراتي، نظارتي او اکتشافی ورتیاوي
GAO	320712	9/2/2009	د مسلکي افغان ملي اردو په جوړولو کې د امریکا هڅې
GAO	351393	8/21/2009	د عملیاتو پر مهال د دفاع وزارت د روغتیايي اړتیاوو مقررات
USAAA	A-2011-ALL-0098.000	10/9/2010	په افغانستان کې د تیلو ستر او مهم عملیات
USAAA	A-2011-ALL-0135.000	10/9/2010	د کمې کچې د تیلو د پیروډلو مامورین- افغانستان
USAAA	A-2010-ALL-0480.000	5/21/2010	د USFOR-A LOGCAP د افغانستان د کورس لپاره هوکړه شوی د شهادت یا گواهی ورکولو تګ لارې
USAAA	A-2010-ALL-0421.000	4/4/2010	د LOGCAP IV د قراردادو د تعین او خپلولو لپاره اړتیاوي
USAAA	A-2010-ALL-0103.000	2010//3/3	د پلورونکو په ادابو یا تادیاتو باندې کنټرول دویمه برخه-افغانستان
USAID OIG	نه دي ورکړ شوي	نه دي ورکړ شوي	د USAID یا امریکا د پرمختیای ادارې او د افغانستان لخوا د قراردادیانو او تضمین کوونکو لخوا گمارل شویو کسانو ته د نقدو پیسو د ورکړې بیا کتنه
USAID OIG	نه دي ورکړ شوي	نه دي ورکړ شوي	د USAID /د افغانستان د ټاکنو سره د مرستو د پروگرام څیړنه
USAID OIG	نه دي ورکړ شوي	نه دي ورکړ شوي	د USAID /افغانستان د اوبو، کرهني او د ټیکنالوژۍ د انتقال د پروگرام (AWATT) څیړنه
USAID OIG	نه دي ورکړ شوي	نه دي ورکړ شوي	د USAID /افغانستان د روغتیا او تحصیلي امکاناتو د روغونو څیړنه

سرچینې: د سیکار د ۱/۳/۲۰۱۱ نیټې غوښتنې ته د DoS OIG د ځواب؛ د سیکار د 1/4/2011 نیټې غوښتنې ته د DoS OIG د ځواب؛ د سیکار د 1/4/2011 نیټې غوښتنې ته د GAO د ځواب؛ د سیکار د 1/5/2011 نیټې غوښتنې ته د USAAA د ځواب؛ د سیکار د 12/21/2010 نیټې غوښتنې ته د USAID OIG د ځواب؛

د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر

د امریکا دفاع وزارت په پرله پسې ډول په بهرکینې د احتمالي عملیات (OCO)، چې رسماً د "تړرو په وړاندې نړیواله جګړه" په نامه یادېږي د ډیرو ستونزو او چیلنجونو سره مخامخ ده. DoD OIG لومړیتوبونه د هغو چیلنجونو په اساس په گوته کړي او په جنوب لویدیځه اسیا کې د OCO د عملیاتو پوښتنې ته په پراختیا ورکولو سره ځواب ویلي دي. پداسې حال کې چې DoD خپل OCO ته دوام ورکوي تر څو د ازادې پورې تړلې عملیات یا (OEF) شامل کړي، په عین وخت کې به په هغو موضوعگانو چې د هدف ته د رسیدلو لپاره اړینې دي تمرکز ته دوام ورکړي او دا به یقیني کړي چې وزارت د خپلو منابعو څخه د جنگ جنګیالان په تمویل او مرسته کې سمه او اړینه گټه اخیستل کړي.

DoD OIG-د جنوب لویدیځې اسیا د گډ پلان جوړونې د گروپ مشري پداسې حال کې کوي چې په فدرال

او DoD OCO پوری تړلو څارنیزو فعالیتو په منځ کېنې همغږی رامنځ ته او ستونزی هواری کړی. دی ډلی خپله پنځلسمه غونډه د ۲۰۱۰ کال په نومبر میاشت کېنې ترسره کړه.

DoD OIG لخوا د د ازادې پوری تړلی عملیات یا (OEF) د څارنې چارې د بیارغونې د هڅو سره اړوند د کارکوونکو خونديتوب، د امریکایي پرسونل د خونديتوب لپاره د پوځ د ستاني پروگرامونه، د شتمنیو په اړه د حساب ورکونه، د افغان ملی اردو د معاشاتو لپاره د مرستو تقسیمات؛ د افغان ملی پولیسو د روزنې څارنه؛ په افغانستان کېنې د لوژیستیکې تقسیمات؛ د عملیاتو په اړه معلومات؛ د زره پوښ وسایطو په اړه ظرفیت، او د افغان ملی امنیتي پوځ ته د ځاکرو شوو مرستو لپاره د پلان او کنترول څارنې ته اشاره کوی.

د نظارت فعالیتونه

د ۲۰۱۱ مالی کال د لومړی دریو میاشتو لپاره، DoD OIG ۴۳ د روانې څارنیز فعالیتونو درلودل او د OEF سره د مرستې په موخه درې راپورونه خپاره کړی دی. د دغو ۴۳ روانو پروژو له جملې ۱۲ چې په افغانستان کې د امنیت او بیارغونې سره تړاو لري په دغه راپور کې ځای پر ځای شوي دي. د خپارو شوو درو راپورونو څخه، یو هم هغه ډول چې سیگار مشخص کړی دی په افغانستان کېنې د امنیت او بیارغونې د فعالیتونو په اړه نه دی او همدا علت دی چې د ربع په دی راپور کېنې نه دی شامل شوی. دا درې راپورونه د قراردادو د اداري موضوعاتو او د دفاع وزارت لخوا په افغانستان کېنې د فعالیتو سره د مرستو د ارزونې په اړه دی.

د افغان ملی اردو د معاشاتو په موخه د مرسته شوو د تقسیم او بیا تطبیق په اړه داخلی کنترول (د پروژې شمیره D2011-D000FR-0089.000، د ۲۰۱۰ کال په نومبر میاشت کېنې پیل شوی)

DoD OIG مشخص کوی چې د ناتو د روزنې د موخو - افغانستان / کډ امنیتي قومندې انتقال - افغانستان (NTM-A/CSTC-A) د هغو مرستو لپاره چې د امریکا د دفاع وزارت لخوا د افغانستان د وزارتخانو له لاره د ملی اردو د معاشاتو په موخه ورکول کېږي د کنترول په موخه لازم گامونه او تگ لاري شته دي. همدا ډول، DoD OIG دا هم معلوم وی چې ایا د افغان دولت سره د مرستې په موخه داسې د څارنې تگ لاره جوړه کړی ده چې وکولای شي د ملی اردو د معاشاتو د ورکولو په وخت کېنې ورڅخه گټه واخیستل شي.

د افغانستان د نظامي رغونې لپاره اړین پرمختیایي پروسی (د پروژې شمیره D2011-D000JB-0068.000، د ۲۰۱۰ کال د نومبر په اولسمه پیل شوی ده)

DoD OIG هغه اړتیاوی ارزوی چې د افغانستان د نظامي رغونې لپاره اړین پرمختیایي پروسی لپاره پکار دی. په ځانگړی توگه DoD OIG په دی لټه کېنې دی تر څو معلومه کړی چې اړینې پرمختیایي پروسی د منتظره پایلو په تر لاسه کولو، د اندازی وړ، او د DoD د اړتیاو سره سمون لري.

د DoD د شمالي ویشونکي ډلي څارنه (د پروژې شمیره D2011-D000JA-0075.000، د ۲۰۱۰ کال د نومبر په دویمه پیل شوی)

DoD OIG د دفاع وزارت د شمالي ویشونکي ډلي د څارنې سره مرسته کوی او د DoD هغه وړتیاوی چې غواری د شمالي ویشونکي ډلي له لوری چاری پلان، همغږی او د عملیاتو د تل پاتی کېدو په اړه ارزونې ترسره کوی.

د نورو ادارو نظارت

د دفاع وزارت د غیر معیاری څرخي هلیکوپتر په اړه د مرستو او لگښتو په اړه څارنه او اداره (د پروژې شمیره: D2011-D000AS-0030.000, د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر په لومړۍ نیټه پیل شوی)

DoD OIG هڅه کوي تر څو معلومه کړي چې د DoD مسولین په سمه او موثره توګه د غیر معیاری څرخي هلیکوپتر په اړه د مرستې او لگښت د روسی Mi-17 په شان په اړه چاری په سمه توګه ارزوي او اداره کوي، تر څو د افغانستان د امنیتي پوځ د مرستو او یا هم د دفاع وزارت د نورو اړوند مرستو څخه تر لاسه شوي مرستې شاملې کړي. د دی موخي د تر لاسه کولو په هدف شاید چې ډیرې پروژې پیل او اېتکار شوي وي.

د افغانستان د ملي پولیسو د روزنې پروګرام (د پروژې شمیره [D-S 11AUD3001] [D2011-D000JA-0009.000], د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر په ۳۰ پیل شوی) DoD OIG او د بهرنیو چارو د وزارت ځانګړې عمومي پلټونکي (DoS OIG) په ګډه دا څیړنه تر سره کوي تر څو وکولای شي د ۲۰۱۱ مالي کال د ملي دفاع د صلاحیت د قانون سره سم چې د DoD OIG او DoS OIG سره په سلا مشوره د افغانستان د ملي پولیسو د روزنې د پروګرام په اړه یو راپور چمتو او خپور کړي. DoD OIG/DOS OIG د دفاع وزارت او د بهرنیو چارو د وزارت هغه هڅې ارزوي چې غواړي د افغانستان د پولیسو د پروګرام د قراردادو اداره انتقال کړي. په ځانګړې توګه، DoD OIG/DoS OIG به د انتقال د لګښت، د کرنو کچه او د انتقال اړوند د پلان جوړونې هڅې تر څو د قرارداد څارنه، اړینه مرسته او کمک، د پروګرام اغزمنه اداره یقیني او عملي شي. دا ټیم همدا ډول هود لري تر څو د DoD OIG د پروژې D-2010-042 او DoS OIG د MERO-A-I O-6 پروژې ګډ راپور، “د افغان ملي پولیسو د روزنې په موخه د دفاع وزارت د منل شوو او مصرف شوو مرستو څخه د امریکا د کورنیو چارو وزارت ته ورکړل شوي مرستې،” چې د ۲۰۱۰ کال د فبروري په نهمه ترسره شوي تعقیب کړي.

په افغانستان کې د قومندان د عاجل عکس العمل پروګرام ته د ورکړل شوو پیسو کنترول او راپور ورکونه (د پروژې شمیره D2010-D000FL-0276.000, د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر په دویمه پیل شوی) DoD OIG غواړي چې معلومه کړي چې د CERP سره په افغانستان کې د فعالیتو سره د مرستې په موخه جوړکړل شوي داخلي کنترولي سیستمونه سم او مناسب دي. په ځانګړې توګه، DoD OIG به کنترول وپلټي تر څو یقیني کړي چې پیسې په سمه توګه ورکړل شوي دي، او دا چې د بشپړ، سم او دقیق معلومات هغو پرېکړه کوونکو ته چې د CERP د اداره مسولین دي ورکړل شوي دي. دا څیړنه د هغو څیړنو دویمه ده چې CERP لخوا په افغانستان کې د فعالیتو سره د مرستې په موخه د پیسو ورکونې لپاره داخلي جوړ شوي کنترولي سیستمونه و ارزوي.

د امریکا د پوځ د استخباراتي او امنیتي مقرره د ژبني مرستې د قرارداد تطبیق (د پروژې شمیره D2010-D000JA-0165.001, د ۲۰۱۰ کال د جون په یوویشتمه پیل شوی) DoD OIG غواړي تر څو معلومه کړي چې د امریکا د پوځ د استخباراتي او امنیتي مقرره د ژبني مرستې قرارداد (W911W4-07-D-0010) په سمه توګه تطبیق او عملي شوي دي. د افغانستان سره د ژبې په څانګه کې د مرستې دا پروژې د بیا کتنې او ارزونې د پروسې د لړۍ یوه برخه ده. پروژې D2010-D000JA-0165.001 معلومه وي چې په افغانستان کې د ژبې د څانګه سره مرسته شوي (W911W4-07-D-0010) لازم امنیتي مقررات په پام کې نیول شوي دي.

د افغانستان په پروان ولايت كښې د بنديځاني رغونه
(د پروژې شمېره: D2010-D000JO-0229.000, چې د ۲۰۱۰ كال د جون په ۱۴ پيل شوی)

DoD OIG غواړي چې معلومه كړي چې د امريكايي پوځ د انجینرانو ډلې او USFOR-A په پروان ولايت كښې بنديځانه د امريكا د فدرال كارونې د مقرراتو او نور اړوندو قوانينو سره سم رغولې او قرارداد پلي كړي دي. په ځاګړي توګه DoD OIG به معلومه كړي چې د امريكا پوځ د انجینرانو ډلې د بنديځاني د رغونې په وخت كښې كار څارلې او ارزولې او دا چې د امريكا پوځ د انجینرانو ډلې په كار او قرارداد كښې د موجوده كمپو، سرغړونو او فساد په وړاندې كوم اقدام كړي او يا هم په راتلونكې كښې غواړي چې د سرغړونكو په وړاندې كوم اقدام وكړي.

د افغان ملي پوليسو د روزنې، سمبالښت او ښوونې ارزونه
(د پروژې شمېره: D2010-D000SPO-0198.000, د ۲۰۱۰ كال د اپرېل په ۱۹ پيل شوی)

DoD OIG غواړي تر څو معلومه كړي چې د امريكا د حكومت، ناتو، ايساف، ايتلاف او د افغانستان د اسلامي جمهوريت لخوا د افغان ملي پوليسو د روزنې، سمبالنې او ښوونې چارې چمتو، خپرې، عملي او دقيقې دي. DoD OIG به د هغو وړانديزونو د پلي او عملي كولو په اړه هم حالات و ارزوي چې د يادې شوي ادارې له لوري په راپور كښې وړانديز شوي وو. SPO-2009-006 او SPO-2009-007, لكه څرنگه چې په ملي پوليسو پورې اړوند دي.

په افغانستان كې معلوماتي عمليات
(د پروژې شمېره: D2010-D000JA-0138.000 چې د ۲۰۱۰ كال په ۱۸ فبروري پيل شويده)

DoD OIG په افغانستان كښې د امريكا د مركزي قومندانۍ او د USFOR-A د عملياتو په اړه د معلوماتو د ورکونې او وړتيا په اړه ارزونې تر سره كوي. برسیره پر دې د دفاع وزارت د تفتيش عمومي دفتر به د دفاع وزارت هغه موسسات هم د ارزونې لاندې ونيسي چې مركزي قومندانۍ ته د معلوماتي عملياتو په سرته رسولو كې مرسته كوي.

په افغانستان كې د متحده ايالاتو د ځواكونو د ساتنې پروګرامونه
(د پروژې شمېره: D2010-D000JA-0091.000 چې د ۲۰۰۹ كال په ۹ دسمبر پيل شوي وه)

د دفاع وزارت د پلټونكې عمومي دفتر د ځواكونو د ساتنې پروګرام څخه ارزونه تر سره كوي د متحده ايالاتو د ځواكونو د اوسيدلو ځايونه او د پوځي ساحو اجازه نامې وګوري. په ځانګړي ډول دغه ارزونه د دغه پروګرام لپاره د امكاناتو څخه هم ارزنه كوي كومه چې قوماندانان يې د ودانيزو چارو لپاره د ځان سره لري او همداشان د تروريزم پرضد د مصوونيت. دغه تفتيش د بگرام او کندهار په هوايي اډه، د ايګرس په کمپ، او د کابل کمپونډ په نوي ودانۍ باندې تمرکز كوي.

د دفاع وزارت د بدني زغرو قرارداد
(د پروژې شمېره: D2008-D000CD-0256.000 چې د ۲۰۰۸ كال د اګست په ۷ پيل شوی)

د دفاع وزارت د عمومي پلټونكې دفتر د بدني زغرو په اړوند قراردادونه او د قرار دادونو پړاونه د دقت لاندې نيسي. ځانګړي موخه پکې داده چې آیا په دغه قراردادونو کې د قرارداديانو مخينه او صلاحيتونه، د قراردادونو د

ورکړې معیارونه، د کیفیت په اړه د ډاډ پروسه، او داسې نورې اړیکې چې د حکومت او قرارداديانو ترمنځ وي، ارزول شوي که نه. زموږ ارزونه د کیفیت د ډاډ په اړه ارزونه به د لومړۍ وسیلې د آزمایشو او د بدني زغرو د قبلیدو په اړه وي. د دفاع وزارت د پلټونکي د دفتر راپور نمبر D-2010-029 چې د ۲۰۰۹ کال د دسمبر په ۲۱ خپور شوی و نو په هغې کې د دفاع وزارت د بدني زغرو زغرو ډاډ باندې هم بحث شوی و. خو دغه دفتر په پام کې لري چې د دغه قرارداد په اړوند نور راپورونه هم خپاره کړي.

د بهرنیو چارو د ځانګړې عمومي پلټونکي دفتر

د نظارت فعالیتونه

د افغان ملي پولیسو د روزني (ګډه) ارزونه
(د پروژې شمیره No. 11AUD3001، چې د ۲۰۱۰ کال په نومبر کې پیل شوی)

اهداف: د ۲۰۱۱ مالي کال ملي دفاع د صلاحیتو د قانون د اټکل شوی اړتیاو ته په پام سره چې د DoD OIG د DoS OIG سره په سلا مشوره د افغان ملي پولیسو د روزني په اړه یو راپور خپور کړی، د DoD OIG اصلي موخه دا ده چې د DoD او DoS هغه هڅې چې د افغان ملي پولیسو د قراردادو د انتقال یی اداره کړی وڅاری او وارزوی. په ځانګړې توګه، د DoS OIG به د لګښت، د کارکولو د معیاراتو او د انتقال سره اړوند د پلان جوړونې هڅو سره مرسته وکړی تر څو یقیني کړی چې د قرارداد څخه سمه څارنه، دقیق مرستې او همکارۍ او د پروګرام مناسبه اداره صورت منډلی او یقیني شوی ده. دا ټیم همدا ډول هوډ لری تر څو د DoD OIG د پروژې په D-2010-042 او DoS OIG د MERO-A-I O-6 پروژې ګډ راپور، "د افغان ملي پولیسو د روزني په موخه د دفاع وزارت د منل شوو او مصرف شوو مرستو څخه د امریکا د کورنیو چارو وزارت ته ورکړل شوی مرستې،" چې د ۲۰۱۰ کال د فبرورۍ په نهمه ترسره شوی تعقیب کړی.

د افغانستان د ملګرو سطح پورته کونه (ګډ)
(د پروژې شمیره 11AUD3003، چې د ۲۰۱۰ کال په اکتوبر کې پیل شوی)

هدف: د یادې شوي څیړني اصلي موخه په افغانستان کې د ملګرو وګړو د ژوند د سطح د لوړوالي او بنوالي ارزونه او دا چې د (د ۲۰۰۹ کال څخه بیا تر اوسه) په دې هدف څومره پیسې لګول شوی او (د اوس څخه بیا ۲۰۱۲) کال پورې د دې هدف د پرمخ وړولو او د پایښت لپاره نورې پیسې پکار دی. DoS OIG کار به تر ډیره په افغانستان کې د ملګرو وګړو د ژوند سطح د لوړولو په موخه په دنده د ګمارني، روزني، او د یاد شوي هدف لپاره د استخدام شوو پرسونل باندې تمرکز کوی.

د بهرنیو چارو د ځانګړې عمومي پلټونکي دفتر — د منځني ختیځ سیمیز دفتر

د نظارت فعالیتونه

په افغانستان کې د رامنځ ته شوي نوي د بهرنیو چارو وزارت د پرمختیایي ځانګړې لپاره د اړینو حالاتو او مرستو یوه لنډه بیا کتنه.

(د پروژې شمیره 11-MERO-3007، چې د ۲۰۱۰ کال په دېسمبر کې پیل شوی)

اهداف: د دی ارزونو لومړنۍ موخې (1) د بهرنیو چارو د هغو هڅو ارزونه چې په کابل کې د امریکا په سفارت کې د اړتیاو په کوټه کول، پرمختګ او د نوی موقوفونو را منځ ته کولو لپاره یې ترسره کړی دی (2) او معلومه کړی چې موجوده دفترې امکانات او د ساتنې یا هم د نوی بستونو د ځای په ځای کولو چارې مناسبې، خوندي او د بشپړ امنیت څخه برخمنې دي.

د نړیوال مخدره توکو په وړاندې د مبارزې د قانون د پلي کېدو د ادارې د عملیاتي امکاناتو او په افغانستان کې د لویو جرمنو د عملیاتو د ځواک سره د قراردادو د پایښت او تلې پاتې ثبات په موخه بیا کتنه ترسره کول (ګډه ارزونه)

(د پروژې شمیره 11-MERO-3003، د ۲۰۱۰ کال په اکتوبر کې پیل شوی)

اهداف: د دی ارزونې لومړنۍ موخې (1) د قراردادو لپاره د ضروریاتو او مقرراتو (2) د هغه مرستو چې د بهرنیو چارو وزارت د یادو شویو فعالیتو لپاره او د هغه د پایښت او ثبات په موخه منلې او لګولی (3) په فالګون ګمپ کې د پابین قطعې د لویو جرمنو په وړاندې د مبارزې عملیاتي ځواک ته د فعالیت په موخه قرارداد او چارې وړاندې کوی (4) او دا په کوټه کړی چې د بهرنیو چارو وزارت څرنگه د دی مرستو په ځای کارونه یقینې او تضمین کولای شی.

د وګړو، کډوالو او مهاجرینو د بیرو د پروګرام د اغیزمنتیا ارزونه چې کډوال بیرته ټولني ته جذب او بیرته هستوګن کوي

(د پروژې شمیره 10-MERO-3004، چې د ۲۰۱۰ کال په سپټمبر کې پیل شوی)

اهداف: د دی څارنې او پلټنې موخې دا دی (1) د ملګرو ملتو د مهاجرینو د ستر کمیسیون، د نړیوال سره صلیب او نورو غیر دولتي ادارو سره د ترسره شویو قراردادو مقررات او اړتیاو په کوټه کول؛ (2) د یادو شویو موخو لپاره مرستې څه ډول اړتیا څرنگه په کوټه شوی وی؛ (3) ایا مرستو خپلې اصلی موخې تر لاسه کړی؛ (4) ایا د پروګرام د کړونو کچه تر لاسه شوی؛ او (5) او په کابل کې د امریکا د سفارت او د بیارغونو د تیمو د هغو مرستو چې د افغانستان د بشر اړتیاو ته ځواب په لاره کې عملی کړی څومره موثریت او څومره اغزمن وو.

د نړیوال مخدره توکو په ضد د ادارې او په افغانستان کې د قانون د تطبیق د چارو د سمون د سیستم سره د مرستو پروګرام (CSSP) (ګډه ارزونه)

(د پروژې شمیره 11-MERO3001، چې د ۲۰۱۰ کال په سپټمبر کې پیل شوی)

اهداف: د دی ارزونو لومړنۍ موخې دا په کوټه کول دي چې ایا (1) تخنیکي روزنې، د ادارې د ظرفیت لوړوالی، د سمون په موخه د مشرتابه روزنې او د عدلیې وزارت مسولین په سمه او موثره توګه خپلې دندې ترسره کوی؛ (2) نوی رغول شوی بندیکاني د نړیوالو معیارونو سره سم او په خپل ټاکلې وخت کې رغول شوی؛ (3) د بندیکانو د تصنیف او طبقه بندې د معیارونو ته په کتو سره عام مجرمین باید د مسلح مخالفینو څخه بیل وساتل شی؛ (4) معلومه کړی چې د بندیکانو د افراطیت کچه په موثره توګه را ټیټه شوی؛ او (5) د بنځو او نوی ځوانانو لپاره اړین امکانات چمتو او په اختیار کې ورکړل شوی دي.

د نورو ادارو نظارت

د بهرنیو چارو د وزارت د هغه قرارداد بیا کتنه چې د PAE سره یې په دی موخه ترسره کړی چې د افغانستان د مخدره توکو په وړاندې ادارو ته به د عملیاتو او د تلې پاتې ثبات په اړه مرستې ترسره کوی (د پروژې شمیره: 10-MERO3001- چې د ۲۰۱۰ کال په فبرورۍ کې پیل شویده)

اهداف: د دی ارزونې او پلټنې موخې پدې ډول دی (1) د قرارداد اړین مقررات او قوانین په گوته کول؛ (2) د هغو پیسو چې د ۲۰۰۵ مالی کال څخه بیا تر ۲۰۰۹ مالی کال پورې سفارت ته امکاناتو د ورکولو لپاره منل او لگول شوی دی؛ (3) د PAE سره د ترسره شوی قرارداد موثریت او اغزمنتیا چې تر کومه حده یې د افغانستان د مخدره توکو په وړاندې د مبارزې د ادارو سره په مرسته توانیدلی دی؛ (4) د PAE په قراردادو کېنې د موادو د شتون د لیست، د ثبت کولو لړۍ او په افغانستان کېنې د امریکایي حکومت لخوا د نویو کرل شوو توکو ضمانت او معلومه کړی چې د توکو په اړه د حساب ورکونې په سمه ترسره او په دی لاره کېنې کومې ستونزې موجودې دی؛ (5) او په افغانستان کېنې د PAE لخوا د قرارداد شوو دنده څخه په افغانستان کېنې څارنه کېږی او دا پروگرام په کوم ډول اداره او تر سره کېږی؛ (6) ایا په قرارداد کېنې اوږد شرط 52.222.50 شامل دی او که څنگه چې د قراردادی او یا دویم لاس قراردادی لخوا د ډیر انتقال په وخت کېنې اصلاحی ادارې مرستې ترسره کوی؛ او (7) او د بهرنیو چارو وزارت څرنگه ضمانت کولای شی چې مرستې په سمه توگه لگول شوی دی.

د حکومت د احتساب دفتر

د نظارت فعالیتونه

د بحری قطعي په توکو د ځای په ځای کولو لپاره د سمبالښت ستراتیژي (د پروژې شمیره: 351552, چې د ۲۰۱۰ کال د ډیسمبر په نهمه پیل شوی)

دا بیا کتنه به د هغې کچې او اندازې په اړه چې (1) چې بحری قطعه په افغانستان او عراق کېنې د ځمکني او هوایي د بیرته سپارل شوو وسلو لپاره کومه ستراتیژي لری؛ (2) معلومه کړی چې د بحری قطعه هغه ستراتیژي د یادي شوی قطعه د پوځ د نویو کولو اصولو سره سمون لری؛ (3) په افغانستان او عراق کېنې د وسلو د بیرته راټولو د لگښت د معلومولو مشخص کړی (4) او، د ۲۰۰۹ څخه بیا تر ۲۰۱۲ مالی کال راپور د توکو د بیرته راټولو بودجه د عمومي بودجه د لارښوونو او شرایطو سره سمون لری.

د افغانانو د ورتیاو او ظرفیت لورول (د پروژې شمیره: 320815, چې د ۲۰۱۰ کال د نومبر په پنځمه پیل شوی دی)

دا بیا کتنه به د امریکا پر هغو هڅو باندې چې غواړی د افغانانو ورتیا د بودجې څخه څارنه او د مالی سیستم یو غوره او خوندي سیستم جوړ کړی تمرکز کوی. په ځانگړی توگه، تر کومه سطحې او کچې پوری د امریکا هغه هڅې چې غواړی د افغانانو ورتیا د بودجې د ادارې او مالی سیستمونه د رامنځ ته کولو په موخه د افغان او نړیوالې ټولني د اهدافو سره سمون لری.

د سوداگری او د عملیاتو د ثبات او بقا په موخه د دفاع وزارت عملیاتی ځواک (TFBSO) (د پروژې شمیره: 351525, چې د ۲۰۱۰ کال د اگست په ۱۳ پیل شوی)

دا بیا کتنه به د دفاع وزارت لخوا د عملیاتی ځواک د بنیادي کولو هڅو باندې تمرکز کوی، نورو هیوادونو ته خپله دنده و غزوی او موخو د تاسیس او د پایلو د ارزونې په گډون فعالیتونه و ارزوی.

د نورو ادارو نظارت

افغانستان ته د امریکا د مستقیمو مرستو په اړه حساب ورکونه
(د پروژې شمیره. 320794, د ۲۰۱۰ کال په جولای میاشت کېنې پیل شوی)

دا بیا کتنه به د افغانستان سره د په ځانګړو برخو (امنیت، حکومت کول او پرمختیا) کېنې د امریکا لخوا په ترسره شوو مستقیمو مرستو باندې تمرکز کوی او هغه کچې ارزونه چې په مستقیم ډول ترسره شوو مرستو څخه داخلي څارنه او کنټرول ترسره شوی دی. د اردو مشورتی او مرستندوی دسته یا تشکیلات
(د پروژې شمیره. 351514, چې د ۲۰۱۰ کال د جون په ۱۴ پیل شوی)

بیا کتنه به د اردو لخوا د حربی دستې لخوا بشپړ شوو موخو او کچې ارزونه؛ د حربی دستې لپاره د اړینو روزنو او منابعو په ګوته کول؛ د حربی دستې د اړتیاو د پوره کولو لپاره تر څه حده کار شوی؛ او د هغه کچې چې اردو او دفاع وزارت د هغه څخه د امنیتي پوځ د مرستو په برخه کېنې ګټه اخیستی ده.

په افغانستان کېنې د عملیاتو په موخه د پرسونل، توکو او د مرستو وړاندې کول
(د پروژې شمیره. 351492, د ۲۰۱۰ کال د اپریل په دیرشمه پیل شوی)

دا بیا کتنه به د دفاع وزارت لخوا په افغانستان کېنې د عملیاتو په موخه ترسره شوی مرستې و ارزوی چې تر کومه حده د ټاکل شوو پلانو او تقسیم اوقات سره سم ترسره شوی او د مرستو په وړاندې کومی ستونزی موجودی وی.

په افغانستان کېنې د دفاع وزارت څیړنې
(د پروژې شمیره. 351489, د ۲۰۱۰ کال د اپریل په ۲۶ پیل شوی)

دا کتنه به د دفاع وزارت لخوا پاکستانی او افغان شرکتو ته د قراردادو د ورکړی په پروسه باندې تمرکز وکړی. په ځانګړی توګه دا امر معلوم کړی چې د دفاع وزارت تر کومه حده افغان او پاکستانی شرکتو ته د ورکړل شوو قراردادو په اړه د څیړنې یو پروسه چمتو او عملی کړی ده؛ او د افغانی او پاکستانی شرکتو په اړه معلومات د بهرنیو چارو د وزارت، د امریکا د پرمختیایي پروګرام، ناټو او د ملګرو ملتو سره شریک کړی؛ او تضمی کړای شی چې د افغان امنیتي کمپنۍ مصنوعي او د ډاډ وړ دی.

په افغانستان کېنې د امریکایی ملکی وګړو څپه
(د پروژې شمیره. 320766, چې د ۲۰۱۰ کال د اپریل په لومړی نیټه پیل شوی)

دا بیا کتنه او ارزونه د هغو هڅو په اړه ده چې امریکایی ادارو تر کومه د بشری قووي اړتیا ته لومړیتوب ورکړی او د لازمو کارکوونکو اړتیا ته بی ځواب ویلی دی او هغه ګامونه و ارزوی چې امریکایی ادارو افغانستان د خپل پرسونل د چمتو او لیکلو په موخه ترسره او عملی کړی دی.

د افغانستان استخباراتی، نظارتی او اکتشافی وړتیاوې
(د پروژې شمیره 351463, د ۲۰۱۰ کال د مارچ په ۱۲ پیل شوی)

دا بیاکتنه یا ارزونه به په افغانستان کېنې د عملیاتو لپاره په استخباراتی، نظارتی او اکتشافی (ISR) هڅو باندې تمرکز وکړی. په ځانګړی توګه، د (ISR) وړتیاوې او په افغانستان کېنې د عملیاتو په ترڅ کېنې په دی برخه

د نورو ادارو نظارت

کښی د نیمگړتیاو په اړه په خپل پلان کښی ځای ورکول او هغو ته اشاره کول دی.

د مسلکي افغان ملي اردو په جوړولو کې د امریکا هڅې
(د پروژې شمیره. 320712, د ۲۰۰۹ کال د سپتمبر په دویمه پیل شوی)

دا بیا کتنه یا ارزونه د امریکا او د ایتلافي ملگرو لخوا د افغانستان ملي اردو ته د ورکړل شوو مرستو د کچې د ارزونې په اړه ترسره کېږي او همدا ډول معلومه کړی چې په راتلونکې کښی د افغان ملي اردو د بقا او دوام لپاره څومره نورو مرستو ته اړتیا شته؛ او د هغې کچې ارزونه ده چې امریکا او ایتلافي قواو د ملي اردو د وړتیاو او شمیر په لوړولو کښی تر لاسه کړی دی؛ او د هغه په وړاندې کومې ننگونې موجودې دی.

د روغتیايي پاملرنې اړتیاوې DoD د احتمالي عملیاتو لپاره د
(د پروژې شمیره. 351393, د ۲۰۰۹ کال د اګست په ۲۱ پیل شوی)

دا بیا کتنه یا ارزونه د دفاع وزارت لخوا د روانو عملیاتو په موخه د پرسونل لپاره د جنگ په حالات کښی د اړینو روغتیايي هڅو کچه و ارزوي؛ د یادو شوو موخو ته د رسیدو په لاره کومې ستونزې موجودې دی او د شته ستونزو د منځ وړلو لپاره کومو توکو ته اړتیا لری.

د متحده ایالاتو د پوځ د پلټنې اداره

د نظارت فعالیتونه

په افغانستان کښی د تیلو ستر او مهم عملیات
(د پروژې کود A-2011-ALL-0098.000, چی د ۲۰۱۰ کال په نومبر کښی پیل شوی)

دا څیړنه به په ډاګه کړی چې د III د سترو تیلو زیرمې او د افغانستان په ترمینالونو کښی د تیلو د ورکړې او زیرمې په اړه اړین داخلي کنټرولي سیستمونه او تګ لارې لری او د تیلو د تر لاسه کولو په اړه د حساب ورکونې دقیق سیستم موجود او غیر مسول کسانو ته د تیلو د ورکول څخه مخ نیوی وشی.

د کمې کچې د تیلو د پیرودلو مامورین- افغانستان
(د پروژې شمیره A-2011-ALL-0135.000, د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر په نهمه پیل شوی)

د دی څیړنې په ترڅ کښی به جوته شی چې د کمو تیلو پیرودونو مامورینو د کنټرول دقیقې لارې چارې درلودلی چې وکولای شی د پیرودل شوو تیلو په اړه د حساب ورکونې قناعت ورکونکی تګ لارې لری.

د USFOR-A LOGCAP د افغانستان د کورس لپاره هوکړه شوی د شهادت یا گواهی ورکولو تګ لارې
(د پروژې کود A-2010-ALL-0480.000, چی د ۲۰۱۰ کال د مې په ۲۱ پیل شوی)

دا شهادت یا گواهی په افغانستان کښی تر سره شوی پدی ترڅ کښی به جوته شی چې په افغانستان کښی د USFOR-A LOGCAP له لارې تر سره شوی اصلاحي پروگرامونه پلي او عملی شوی دی او د یادي شوی ادارې لخوا خپل کړل شوی فیصلي د اړوند هیئت لخوا منظوری کړل شوی دی.

د نورو ادارو نظارت

LOGCAP IV د قراردادو د تعیین او خپلولو لپاره اړتیاوي (د پروژې کود A-2010-ALL-0421.000, د ۲۰۱۰ کال د اپریل په څلورمه پیل شوی)

دا څیرنه به جوته کړی چې د LOGCAP IV د اړتیاو د تعیین او د پروسي د شفافیت او قانونیت سره سم قراردادونو ترسره شوی او د اټکل او ټاکل شوو موخو سره سم پرمخ وړل کيږي.

پلورونکي ته د پیسو د ورکړې د کنترول دویمه برخه- افغانستان (د پروژې کود A-2010-ALL-0103.000, د ۲۰۱۰ کال د مارچ په دریمه پیل شوی)

دغه تفتیش به دا خبره معلومه کړي چې آیا د متحده ایالاتو اردو د احتمالي بهرنیو عملیاتو چې په جنوب لویدیځه آسیا (افغانستان) په ترڅ کې د پلورونکو اداینې په دقیق ډول ترسره کوي که نه.

د عمومي پلټونکي د نړیوال پرمختیایي دفتر لپاره د امریکا اداره

د نظارت فعالیتونه

په دی ربع یا درو میاشتو کې، USAID OIG د ۲۲،۸ میلیون ډالرو په ارزښت درې مالي څیړني ترسره کړي. د دی څیړني په ترڅ کې ۹۴۳۸۷۵ د پوښتنې لاندې ډالر او ۶۸۸۹۰۱ کمې شوی ډالر په گوته او معلوم کړل شول. همدا ډول په دی درو میاشتو کې د مالي چارو د څیړني په موخه څلور اضافي څیړني پلان او یا هم د پلان جوړونې په ترڅ کې وې، او د ۷ مالي څیړنو عملیاتي کارونه د صادرولو په پروسه کې وو. د امریکا د پراختیایي پروگرام / افغانستان د مالي چارو څیړني د ملکی حساب ورکونې د شرکت او د DCAA ترسره کيږي، DCAA او USAID/OIG یوازی د میز پر سر بیاکننه او د څیړنو د کیفیت د کنترول چارې پر مخ وړي او د پلي کولو په موخه راپور USAID ته ورکوي.

د USAID یا امریکا د پرمختیایي ادارې او د افغانستان لخوا د قراردادیانو او تضمین کوونکو لخوا گمارل شویو کسانو ته د نقدو پیسو د ورکړې بیا کتنه هدف: تر څو معلومه کړی چې د USAID یا امریکا د پرمختیایي ادارې او د افغانستان لخوا د قراردادیانو او تضمین کوونکو لخوا گمارل شویو کسانو ته د نقدو پیسو د ورکړه د قناعت وړ، په ځای او د هوکړې سره سم او مناسب وه.

د USAID / د افغانستان د ټاکنو سره د مرستو د پروگرام څیړنه هدف: تر څو معلومه کړی چې د افغانستان په ټاکنو کې د گډون د کچې د زیاتوالي سره مرستې (IEP) او د ټاکنو د پروسي سره د مرستې (STEP) پروگرامونه خپلو اصلی موخه یعنی د افغانستان د ټاکنو د خپلواک کمیسیون او د ټاکنو د شکایتونو کمیسیون وړتیاوي او ظرفیت لوړول، د رای ورکونکو د ثبتونې او د ټاکنو غوره اداره، د احزابو او خپلواکو کاندیدانو په ټاکنو کې د گډون کچې لوړول او د افغان رای ورکونکو د وړتیاو لوړول تر څو وکولای شي په فعاله توگه په ټاکنو کې گډون وکړي.

د USAID / افغانستان د اوبو، کرهني او د تیکنالوژۍ د انتقال د پروگرام (AWATT) څیړنه هدف: معلومه کړی چې د اوبو، کرهني او د تیکنالوژۍ د انتقال د پروگرام (AWATT) خپلو اصلی موخو ته رسيږي.

د نورو ادارو نظارت

د USAID/ افغانستان د روغتیا او تحصیلي امکاناتو د رغونو څیرنه هدف: تر څو معلومه کړی چی د USAID/ او افغانستان د CHEF پروگرام خپلو اصلی موخو یعنی د افغان دولت سره د ولایتی روغتونو، د قابلوو لپاره د روزني د مرکزونو او د معلمینو لپاره د ولایتی روزنیزو مرکزونو د رغوني له طریقو خپلو خلکو ته غوره روغتیايي خدمتونه او استاذان وروزی.

د نورو ادارو څیرني

د ځانگړي پلټونکی دفتر په منظم ډول د حکومتی ادارو سره تحقیق کونکو ادارو سره خپل فعالیتونه همغږي کوي ترڅو د دغه تحقیقاتو د پرمختگ څخه نظارت وکړي. د ۲۰۱۰ کال د دسمبر تر ۳۱ پوری DoS OIG دري پرانیستی (DoS OIG-INV). پروگرامونه په اړه تحقیقات او څیرني تر سره کړی دی. د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ پوری پرانیستی او ترلی تحقیقات په ۴.۳ شمیره جدول کښی بیان او لیست شوی دی.

د 4.3 جدول

څیرنیز فعالیتونه: د نورو ادارو څیرني			
اداره	پرانیستی دوسیي	ترل شوي دوسیي	ټولی دوسیي
DoS-OIG-INV	3	2	5
ټول ټال	3	2	5

سرچینه: د سیکار د معلوماتو پوښتنی ته د DoS-OIG-INV ځواب، 1/4/2011.

د سيگار رسمي ټاپه

د سيگار رسمي ټاپه د متحده ايالاتو او افغانستان ترمنځ د هڅو د ارتباط استازيتوب کوي
څو د بيا رغونې احتساب او نظارت وکړي. د مهر و لاک شوی مرکز په پورتنۍ
برخه کې عبارت په درې دی او مانا يې د افغانستان د بيا رغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی
(سيگار) دی. د مهر و لاک شوی مرکز په لاندنۍ برخه کې عبارت په پښتو ژبه دی او يو ډول مانا
لری.

ضمیمې او پایلیکونه

ضمیمه الف د راپور قانوني غوښتنې

دا ضمیمه د دې راپور پانې د سیگار جوړونکي قانون لاندې د شرایطو سره حواله ورکوي، د ملي دفاع د اختیاراتو قانون د مالي کال ۲۰۰۸ لپاره، پی ایل شمیره ۱۱۰-۱۸۱ § ۱۲۲۹ (چوکاټ الف. ۱)

چوکاټ الف. ۱

د پی ایل لمبر ۱۱۰-۱۸۱ § ۱۲۲۹ لاندې د دې راپور د سیگار د درې میاشتني راپورونو او غوښتنو معاینه			
د عامه قانون برخه	د سیگار توانموندنکي ژبه	د سیگار عمل	برخه
نظارت کول			
برخه ۱۲۲۹ (ای)(۱)	عمومي پلټونکي باید نېغ په نېغه د بهرنیو چارو سکرتیز او یا د دفاع سکرتیز ته راپور ورکړي او یا د هغوی د عمومي نظارت لاندې وي.	د بهرنیو چارو سکرتیز او د دفاع سکرتیز ته راپور ورکوي	نولي برخي
مسوولیتونه			
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)	د افغانستان د بیا رغونې نظارت. — دا به د عمومي پلټونکي وظیفه وي چې د هغو پېسو چې اختصاص شوي او یا په بله مانا په افغانستان کې د بیا رغونې لپاره په لاس ورکړل شوي، او د هغو پروگرامونو، عملیاتو او قراردادونو هم چې د دې پروگرامونو په کارولو سره ترسره شوي، د چلند، سمبالولو او خرڅ نظارت وکړي او د پلټنو او تحقیقاتو انسجام یې وکړي.	کنټه اختصاص شوي موجودي بودیجې د هغو پروگرامونو، عملیاتو، قراردادونو کنټه چې اختصاص شوي موجودي بودیجې کاروي.	نولي برخي
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)(ای)	د داسې بودیجو د مسوولیت او لگښت د حساب کتاب نظارت	د اختصاص شویو موجود بودیجو د مسوولیتونو او لگښتونو کنټه	د سیگار د نظارت بودیجې
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)(بی)	د هغو قراردادونو نظارت او کنټه چې د داسې بودیجو لخوا تمویل شوي وي	د بیا رغونې د هغو فعالیتونو کنټه چې د اختصاصونو او خبراتونو لخوا تمویل شوي وي.	د سیگار نظارت بودیجې
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(سی)	د هغو قراردادونو نظارت او کنټه چې د داسې بودیجو لخوا تمویل شوي وي	د هغو قراردادونو کنټه چې اختصاص شوي او موجودي بودیجې کاروي	یادونه ۱
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)(دی)	د ریاستونو، ادارو، او د متحده ایالاتو د سازمانونو، او شخصي او نادرستي سازمانونو ترمنځ د داسې بودیجو او ورسره تړلي معلوماتو د لېږدل نظارت او کنټه	د اختصاص شویو موجود بودیجو د داخلي او خارجي لېږد کنټه	ضمیمه ب
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)(ای)	د داسې بودیجو په کارولو د تاریخو سمبالتیا د دې لپاره چې په راتلونکي کې د داسې بودیجې [و] پلټني او معاینې اسانې کړي	د پلټني تاريخي سمبالول	د سیگار نظارت بودیجې ج ضمیمه د
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)	د افغانستان تړون او د افغانستان د ملي پرمختیا د سنتر اتیډی په تطبیقولو کې د افغانستان د دولت او نورو مرستندویه هیوادونو سره د متحده ایالاتو د ارتباط د اغېزمنتیا نظارت او کنټه	نظارت او کنټه څرنگه چې تشریح شوي	پلټني

د پي ايل لمبر ۱۸۱-۱۱۰، § ۱۲۲۹ لاندې د دې راپور د سيگار د درې مياشتني راپورونو او غوښتنو معاينه			
د عامه قانون برخه	د سيگار توانمنونکي ژبه	د سيگار عمل	برخه
برخه ۱۲۲۹ (الف)(۱) (جې)	د اضافي تاديبې لکه ډيل تاديه او يا ډبل بيل او يا هم د فدرال کارکوونکو، قرارداديانو او يا مربوطه کړيو غير قانوني کړنې پلټني کول او ضرورت له مخې د عدالت ادارې ته د نورو پلټنو او د مالي منابعو د بيرته اخيستو او تعقيب لپاره د داسې راپورونو راجع کول اړين بريښي.	د تحقيقاتو ترسره کول او راپور کول څرنگه چې تشریح شوي دي	تحقيقات
برخه ۱۲۲۹ (الف)(۲)	د نظارت سره اړوند نورې دندې. عمومي پلټونکي بايد داسې سيسټمونه، پروسيجرونه، او کنټرولونه جوړ، سمبال او تر نظارت لاندې وساتي چې عمومي پلټونکي يې د پراگراف (۱) لاندې د وظيفو د ترسره کولو لپاره مناسب گڼي.	د سيسټمونو، پروسيجرونو، او کنټرولونو جوړول، سمبالول او نظارت کول	ټولې برخې
برخه ۱۲۲۹ (الف)(۳)	د ۱۹۷۸ د قانون لاندې د عمومي پلټونکي وظيفي او مسووليتونه. په هغه برسیره، عمومي پلټونکي بايد د عمومي پلټونکي د ۱۹۷۸ د قانون لاندې د عمومي پلټونکيو وظيفي او مسووليتونه هم ولري.	هغه وظيفي چې د عمومي پلټونکي په قانون کې مشخص شوي دي	ټولې برخې
برخه ۱۲۲۹ (الف)(۴)	د هڅو انسجام. عمومي پلټونکي بايد د لاندې هر يو سره همکاري وکړي او د هغوی همکاري هم ترلاسه کړي: (الف) د دفاع وزارت عمومي پلټونکي، (ب) د بهرنیو چارو وزارت عمومي پلټونکي، او (د) د نړيوالې پرمختيا لپاره د متحده ايالاتو د ادارې عمومي پلټونکي.	د دفاع او بهرنیو چارو وزارتونو او USAID له عمومي پلټونکو سره همکاري	د نورو ادارو نظارت
مرکزي ملاتړ او نورې سرچينې			
برخه ۱۲۲۹ (الف)(۵)(ای)	د مرکزي ادارو څخه مرسته. د مرکزي حکومت د هر رياست، ادارې، يا بل سازمان څخه د عمومي پلټونکي د کومو معلوماتو يا مرستې په غوښتلو سره، د دغې ادارې مشر بايد تر کومه حده چې عملي کېدونکي او د کوم موجود قانون خلاف نه وي، عمومي پلټونکي، يا د هغه استازي ته، دغسې معلومات يا مرسته ورکړي.	څرنگه چې غوښتل شوی وي د ملاتړ تمه وکړئ	ټولې برخې
۱۲۲۹ مه برخه (ح) (۵) (ب)	د رد شوي مرستې راپور ورکول. کله چې عمومي پلټونکي د مالوماتو يا مرستې غوښتونکی شي او د نوموړي په فکر يې له کوم دليله له ده سره د مرستې کولو او مالوماتو د آماده کولو څخه انکار وشي، نو عمومي پلټونکي بايد پرته له کوم خنډه د بهرنیو چارو او دفاع وزيرانو همدارنگه د کانگرس ټاکلو کمیټو ته د دې حالت مناسب راپور ورکړی.	راپور نه دی ورکړل شوی	موجود نه دی

چوکاټ الف. ۱. (دوام لري)

د پي ايل لمبر ۱۸۱-۱۱۰، § ۱۲۲۹ لاندې
د دې راپور د سيکار د درې مياشتني راپورونو او غوښتنو معاينه

د عامه قانون برخه	د سيکار توانمنونکي ژبه	د سيکار عمل	برخه
راپورونه			
برخه ۱۲۲۹ (ايي)(۱)	درې مياشتني راپورونه- د هر مالي کال د دريو مياشتو د پای نه تر ۳۰ ورځو زيات نه، عمومي پلټونکي بايد د کانگرس مناسبو کمېټو ته يو راپور وړاندې کړي چې د دغې دورې، او تر کومه حده چې امکان لري د دغې درې مياشتني راپور د پای د وخت څخه د راپور د داخلولو د وخت پورې په دې مهال کې د عمومي پلټونکي او د هغه د فعاليتونو د هغو پروگرامونو او عملياتو لاندې چې بودیجه او پېسې د افغانستان د بيا رغونې لپاره ورکړل شوي وي يوه خلاصه وړاندې کړي. په هر راپور کې، د هغې دورې چې په دې راپور کې يې يادونه شوي وي، د هغو مسووليتونو، لگښتونو، او عايداتو يو تفصيلي بيان چې په افغانستان کې د بيا رغونې او بيا جوړونې د فعاليتونو سره ملګري وي، بايد په ګډون د لاندې شامل وي.	راپور - ۳۰ ورځې وروسته د هر کال د درې مياشتني د عمومي پلټونکي فعاليتونه خلاصه کول د ټولو مسووليتونو، لگښتونو، او عايداتو تفصيلي بيان	ټولې برخې ضمیمه ب
برخه ۱۲۲۹ (ايي)(۱)(ای)	د اختصاص شويو/خيرات کي ورکړ شويو بودیجو مسووليتونه او لگښتونه	د اختصاص شويو/خيرات کي ورکړ شويو بودیجو مسووليتونه او لگښتونه	ضمیمه ب
برخه ۱۲۲۹ (ايي)(۱)(بي)	د هغو لگښتونو يو پروژه په پروژو او پروگرام په پروگرام حساب چې تر دې نېټې د افغانستان په بيا رغونه کې لګول شوي، د دفاع وزارت، د بهرنيو چارو وزارت، او د نړيوالي پرمختيا لپاره د متحده ايالاتو د ادارې، تر کومه چې تطبیقېدونکي وي، د هرې پروژې او پروگرام د بشپړولو د لگښتونو د يو اټکل سره ملګري.	د لگښتونو پروژه په پروژه او پروگرام په پروگرام حساب د هرې پروژې يا پروگرام د نالګول شويو بودیجو لايست جوړول	بودیجې ۱ يادونه
برخه ۱۲۲۹ (ايي)(۱)(سي)	د منسوبينلو وړ عوايد د مالي منابعو په ګډون د هر هغه پروژې يا پروگرام لپاره چې د متحده ايالاتو د ادارو او نماينده ګيو لخوا تمويلېږي، د بهرنو ملتونو يا اداره لخوا يې مالي منابع تيارېږي او د عوايدو ټول مصارف رانغاړي.	د مرستندويه ادارو د بودیجو عايدات، مسووليتونه، او لگښتونه	بودیجې
برخه ۱۲۲۹ (ايي)(۱)(دي)	د هغو بودیجو سره تړلي يا شامل عايدات چې هغو پروگرامونو او پروژو ته د بهرنيو نيول شويو يا کنګل شويو شتمنيو څخه ورکړل شوي وي د کومو بودیجې چې د متحده ايالاتو د کوم رياست يا ادارې لخوا ورکړل شوي وي، او د داسې عايداتو هر ډول مسووليتونه او يا لگښتونه	د نيول شويو يا کنګل شويو شتمنيو د بودیجو عايدات، مسووليتونه او لگښتونه	بودیجې
برخه ۱۲۲۹ (ايي)(۱)(اي)	د هغو ادارو يا سازمانونو فعاليتي لگښتونه چې اختصاص شوي پېسې تر لاسه کوي او يا په بله توګه د افغانستان د بيا رغونې لپاره ورکړل شوي وي	د هغو ادارو يا کوم سازمان فعاليتي لگښتونه چې اختصاص شوي بودیجې تر لاسه کوي	بودیجې ضمیمه ب

د پي ايل لمبر ۱۸۱-۱۱۰، § ۱۲۲۹ لاندې د دې راپور د سيگار د درې مياشتني راپورونو او غوښتنو معاینه			
د عامه قانون برخه	د سيگار توانموندنګې ژبه	د سيگار عمل	برخه
برخه ۱۲۲۹ (ايي)(۱) (ايف)	د هر هغه قرارداد، بودیجې، تړون يا د بودیجې د بل کوم میکانزم په صورت کې چې په پراګراف (۲)* کې يې یادونه شوی --- (۱) د قرارداد يا د بودیجې د بل کوم میکانزم رقم؛ (۲) د قرارداد يا د بودیجې د بل کوم میکانزم د ساحې لنډ بحث؛ (۳) په دې اړه یو بحث چې څرنگه د متحده ایالاتو د حکومت هغه ریاست یا ادارې چې په دې قرارداد، بودیجې، تړون، یا د بودیجې په بل میکانزم کې کار کوي د مهمو کاندیدانو وړاندیزونه وپېژندل یا وغوښتل چې دغه قرارداد، بودیجې، تړون، یا د بودیجې بل کوم میکانزم ترسره کړي، د نورو مهمو ادارو یا اشخاصو د یو لیست سره چې د دې وړاندیز ورته شوی یا غوښتل شوی و؛ او (۴) د حق او منظوری هغه اسناد په کومو چې د دې پروسو د پرېکړې بنسټ و له هغو پروسو پرته چې بشپړه او پرانستې مقابلې وړاندې کوي	د قرارداد جزئیات تشریح کړی	یادونه ۱
برخه ۱۲۲۹ (ايي)(۳)	عامه ترلاسه کېدل. --- عمومي پلټونکې باید په یوه عامه ترلاسه کېدونکې انټرنېټي ویبپاڼه د دې ضمني برخې د پراګراف (۱) لاندې هر راپور په انګلیسي او نورو هغو ژبو کې خپور کړي چې عمومي پلټونکې پوهېږي چې په افغانستان کې په پراخه پیمانه ویل کېږي او خلک پرې پوهېږي.	د راپور خپرول څرنگه چې يې لارښودنه شوي	د راپور خپرول څرنگه چې يې لارښودنه شوي د رې او پښتو ترجمه په جريان کې ده.
برخه ۱۲۲۹ (ايي)(۴)	بڼه. --- د دې فرعي برخې لاندې غوښتل شوی هر راپور باید په ښکاره بڼه وړاندې شي، خو کېدای شي محرمې ضمیمې ولري، که چېرې عمومي پلټونکې هغه ضروري وګڼي	د راپور خپرول څرنگه چې يې لارښودنه شوي	ټولې برخې

ضمیمه ب

د متحده ایالاتو د حکومت اختصاص کړې بودیجه (MILLIONS \$)

ب. ۱ چوکاټ د ۲۰۱۰ کال د سپټمبر تر ۳۰ می او د ۲۰۱۱ مالی کال د ولسمشرۍ د غوښت شوی بودیجی په اساس د افغانستان د بیا رغونې د هڅو لپاره د پروگرام او کال پر بنسټ د ټاکل شوي بودیجی بنودنه کوي.

چوکاټ ب. ۱

نول ټال	نماینده گی	د متحده ایالاتو د بودیجو سرچینې
امنیت		
27,833.24	DoD	د افغانستان د امنیتي ځواکونو بودیجه (ASFF)
440.00	DoD	روزنه او تجهیزات (د دفاع وزارت)
1,058.50	DoS	بهرني پوځي مالي مرستې (FMF)
8.30	DoS	نړیواله نظامي ښوونه او روزنه (IMET)
9.90	نورې	NDA ۱۲۰۷ برخه انتقال
29,349.94		بشپړ امنیت
دولتداری او پرمختیا		
2,639.00	DoD	د قوماندان د بیړني ځواب پروگرام (CERP)
0.00	DoD	د افغانستان د زیربنا تمویل
11,143.41	USAID	د اقتصادي ملاتړ بودیجه (ESF)
885.21	USAID	پرمختیایي ملاتړ (DA)
550.00	DoD	د افغانستان د ازادۍ د ملاتړ قانون (AFSA)
486.42	USAID	د ماشوم بقا او روغتیا (CSH + GHAI)
30.09	USAID	د تولیداتو د اعتبار اردو (CCC)
5.00	USAID	د ازادۍ د ملاتړ قانون (FSA)
34.27	USAID	د متحده ایالاتو د نړیوالې مرستې اداره (نورې)
371.60	DoS	د ژوندانه هیله، د تروریزم ضد، ماین پالنه او اړوند (NADR) مسایل
5.70	USDA	د ولایتي بیا رغونې د ټیم مشاوران
3.52	خزانه	د خزاني تخنیکي مرسته
16,154.22		ټولټال- حکومتاری او د مخدره موادو ضد ادارې پرمختیا
د مخدره توکیو په وړاندې مبارزه		
2,853.75	DoS	د مخدره مواد نړیوال کنټرول او د قانون نفاذ (INCLE)
1,511.17	DoD	د نشه یي توکیو بندیز او د نشه یي توکیو پر ضد فعالیتونه (DoD CN)
127.37	DoJ	د نشه یي توکیو په اړه د تنفیذ اداره (DEA)
4,492.29		ټولټال- د مخدره موادو ضد اداره
بشري		
5.00	USDA	پي ایل ۴۸۰ عنوان I
701.21	USAID	پي ایل ۴۸۰ عنوان II
372.53	USAID	په مصیبت کي مرسته (IDA)
34.44	USAID	د انتقال ابتکارات (TI)
590.10	DoS	د مهاجرت او مهاجرو مرسته (MRA)
69.30	DoS	داوطلب سوله ساتل (PKO)
25.20	DoS	د مهاجر او مهاجرت بیړنی مرسته (ERMA)
109.49	USDA	خواره د پرمختگ لپاره
95.18	USDA	۴۱۶ (ب) د خورو کومک
50.49	USDA	خواره د تعلیم لپاره
22.40	USDA	ایمرسن بودیجه
2,075.34		بشردوستی
د نړیوالو چارو عملیات		
76.40		نظارت
3,955.80		نورې
4,032.20		ټول- د نړیوالو چارو عملیات
56,103.99		ټولې بودیجې
74,875.89		ټول مالی منابع که چیرې د ولسمشر بودیجه تصویب شی

یادونه: شمېری په کړي کولو اغېزمنې شوي.

سرچینې: د سېگار مالوماتو لپاره ځواب، ۱۰/۲۰/۲۰۱۱؛ د سېگار مخفتو ته د دفاع وزارت ځواب، ۱۰/۲۲/۲۰۱۰؛ د سېگار مالوماتو ته ځواب، ۱۰/۲۰/۲۰۱۰، ۱۰/۱۵/۲۰۱۰، ۱۰/۰۶/۲۰۱۰، ۱۰/۱۴/۲۰۱۰، او ۱۰/۱۲/۲۰۰۹؛ اېپوسټ مالی کال ۲۰۱۰؛ د دفاعی مالی کال ۲۰۱۰ لپاره توضیحي بیان؛ د سېگار مالوماتو لپاره د بهرنیو چارو وزارت غبرگون، ۱۰/۱۵/۲۰۱۰ او ۱۰/۱۲/۲۰۱۰، د خزانی غبرگون د سېگار د مالوماتو پر وړاندې، ۱۰/۱۲/۲۰۱۰ او ۱۰/۱۹/۲۰۱۰، د سېگار د مالوماتو پر وړاندې د نړیوالې پرمختیا لپاره د متحده ایالاتو د ادارې غبرگون، ۱۰/۱۵/۲۰۱۰، ۱۰/۱۵/۲۰۱۰ او ۱۰/۰۶/۲۰۱۰؛ د سېگار د مالوماتو پر وړاندې د عدلیې وزارت غبرگون، ۱۰/۰۹/۲۰۰۹؛ د متحده ایالاتو پرمختیایي ادارې غبرگون د سېگار د مالوماتو پر وړاندې، ۴/۲۰۰۹

ضمیمہ

۲۰۱۱ د
مالی کال د ولسمشری
بودیجی غوښتنه

11,619.30
0.00
0.00
1.50
0.00
11,620.80
1,100.00
400.00
3,316.30
0.00
0.00
71.10
0.00
0.00
0.00
69.30
0.00
0.00
4,956.70
450.00
354.60
0.00
804.60
0.00
15.50
0.00
0.00
65.00
0.00
0.00
0.00
0.00
0.00
0.00
0.00
0.00
0.00
80.50
44.70
1,264.60
1,309.30
18,771.90

مالی کال ۲۰۱۰	مالی کال 2009	مالی کال 2008	مالی کال 2007	مالی کال 2006	مالی کال 2005	مالی کال 2004	مالی کال 2003	مالی کال 2002
9,166.77	5,606.94	2,750.00	7,406.40	1,908.13	995.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	290.00	150.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	396.80	413.70	191.00	57.00
1.50	1.40	1.60	1.10	0.80	0.80	0.60	0.30	0.20
0.00	0.00	9.90	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9,168.27	5,608.34	2,761.50	7,407.50	1,908.93	1,682.60	564.30	191.30	57.20
1,000.00	550.67	488.33	209.00	215.00	136.00	40.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3,346.00	2,182.55	1,399.51	1,210.71	473.39	1,280.57	893.88	239.29	117.51
0.00	0.40	149.43	166.81	185.01	169.58	153.14	42.54	18.30
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	250.00	135.00	165.00	0.00
94.30	58.23	63.07	100.77	41.45	38.00	33.40	49.68	7.52
4.22	4.22	13.02	0.00	0.00	0.00	0.00	1.33	7.30
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00	0.00	0.00
2.90	3.55	22.32	0.00	0.00	0.00	5.00	0.50	0.00
57.80	48.60	26.60	36.60	18.20	38.20	66.90	34.70	44.00
0.00	5.70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.44	0.75	0.13	0.19	0.95	0.06	1.00	0.00
4,505.22	2,854.36	2,163.03	1,724.02	933.24	1,913.30	1,332.38	534.04	194.63
589.00	484.00	307.08	251.74	232.65	709.28	220.00	0.00	60.00
391.11	235.06	189.64	290.97	108.05	224.54	71.80	0.00	0.00
0.00	18.80	40.59	20.38	23.66	16.77	3.72	2.87	0.58
980.11	737.86	537.31	563.09	364.36	950.59	295.52	2.87	60.58
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00	0.00
27.40	65.41	177.00	60.00	60.00	56.60	49.20	46.10	159.50
29.93	27.28	17.01	0.03	0.04	4.22	11.16	85.77	197.09
0.99	0.87	0.00	0.00	0.00	1.60	11.22	11.69	8.07
71.89	76.79	44.25	53.80	36.00	47.10	63.30	61.50	135.47
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	15.50	20.00	9.90	23.90
0.00	0.20	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.00
0.00	12.09	20.55	9.47	23.24	30.10	9.08	4.96	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	34.58	14.14	46.46
0.00	0.00	0.00	0.00	25.08	10.02	6.12	9.27	0.00
0.00	0.00	22.40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
130.21	182.64	281.21	123.30	144.36	165.14	204.66	248.33	595.49
34.40	25.20	14.30	2.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1,599.50	1,047.60	434.40	207.80	131.90	136.10	207.60	35.30	155.60
1,633.90	1,072.80	448.70	210.30	131.90	136.10	207.60	35.30	155.60
16,417.71	10,456.00	6,191.75	10,028.21	3,482.79	4,847.73	2,604.46	1,011.84	1,063.50
16,417.71	10,456.00	6,191.75	10,028.21	3,482.79	4,847.73	2,604.46	1,011.84	1,063.50

ضمیمه ج د سیگار پلټنې

بشپړې شوي پلټنې

د دغه راپور وړکونې په بهیر کې، سیگار دوي پلټنې بشپړې کړي چې د ج. ۱ په چوکاټ کې لیکل شوي.

چوکاټ ج. ۱

د سیگار پلټنې د ۲۰۱۱ کال د جنورۍ تر ۳۰ می بشپړې شوي.		
د خپریدلو نېټه	د راپور سرلیک	د راپور شمېره
1/2011	د لغمان په ولایت کې د کومندان د چنگ خبرگون پروگرام یوڅه گټی درلودلی، لکن د نظارت کمزورتیا او د ساتنې اندېښنو لاسته راوړنې تر پوښتنو لاندې پورې او د ممکنې ضایعي ښودنه یې کوله	سیگار-پلټنه ۱۱۷
1/2011	د افغان ملي امنیتي زواک تجهیزاتو لپاره ناکافي پلان د ۱۱.۴ بیلین ډالرو پروگرام ته خطرونه ډیر کړل	سیگار-پلټنه ۱۱-۶

نوي پلټنې

د دغه راپور وړکونې په دوران کې سیگار څو نورې پلټنې تر لاس لاندې نیولې چې په ج. ۲ چوکاټ کې لیکل شوي دي.

چوکاټ ج. ۲

د ۲۰۱۱ د جنورۍ تر ۳۰ می د سیگار نوي څیړنې		
د پیل نېټه	د پروژې عنوان	د پلټنې شمېره
1/13/2011	د USAID ځایي حکومتداري او ټولنیز پراختیایي پروژې	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی - 041الف
1/3/2011	د افغانستان د حربی پوهنتون رغوڼه	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی - 040الف
11/30/2010	د کابل نظامي روزنیز مرکز کې بنسټیزې پروژې	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی - ۰۳۹ الف
11/19/2010	د افغانستان په یو ټاکل شوي ولایت کې د USAID او امریکا د بهرنیو چارو لخوا د تمویل شوو څلورو پروژو څخه کتنه	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی - ۰۳۸ الف
11/13/2010	د افغانستان د بیارغونې د باور د بودیجې لپاره د متحده ایالاتو بسپنه ورکړل شوی بودیجې حساب ورکونه	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی - ۰۳۷ الف

روانې پلټنې

د سیگار ۱۱ پلټنې په جریان کې دي چې په ج ۳ چوکاټ کې لیکل شوي.

چوکاټ ج. ۳

د ۲۰۱۱ کال د جنورۍ تر ۳۰ می د سیگار په جریان کې پلټنې		
د پیل نېټه	د پروژې عنوان	د پلټنې شمېره
11/10/2010	د افغانستان د ملي امنیت قواوو د وسایطو حساب ورکونه	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری د افغانستان د ملي امنیت قواوو د وسایطو حساب ورکونه عمومی پلټونکی - ۰۳۱ الف
10/18/2010	د امریکا او نړیوالو مرستې د افغانستان د بانکې سیستم او د پولې کنټرول او پرمختیا په اړه	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری د امریکا او نړیوالو مرستې د افغانستان د بانکې سیستم او د پولې کنټرول او پرمختیا په اړه عمومی پلټونکی - ۰۳۶ الف
10/15/2010	د امریکا متحده ایالاتو د افغانستان د کرهڼې د سیکټور سره مرستې	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری د امریکا متحده ایالاتو د افغانستان د کرهڼې د سیکټور سره مرستې عمومی پلټونکی - ۰۳۵ الف
10/14/2010	د متحده ایالاتو د ملګري قوې لورولو تطبیق او پایداری (د عمومي پلټونکي د داس دفتر سره په ګډه تر سره کېږي)	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری د متحده ایالاتو د ملګري قوې لورولو تطبیق او پایداری (د عمومي پلټونکي د داس دفتر سره په ګډه تر سره کېږي) عمومی پلټونکی - ۰۳۴ الف
8/26/2010	په افغانستان کې د لومړنۍ دفاعی لایحې د تضمین د پروګرام پلې کول	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری په افغانستان کې د لومړنۍ دفاعی لایحې د تضمین د پروګرام پلې کول عمومی پلټونکی - ۰۳۳ الف
8/24/2010	د غټو جرمنو په خلاف د عملیاتو د اجرا خاطر دافغانانو قابلیت تقوی لپاره متحده ایالاتو هڅې	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری د غټو جرمنو په خلاف د عملیاتو د اجرا خاطر دافغانانو قابلیت تقوی لپاره متحده ایالاتو هڅې عمومی پلټونکی - ۰۳۲ الف
7/15/2010	د USAID لخوا د پاملرنې د نړیوالې موسسې او په کابل کې د کلیو د پراختیا د پروګرام په اړه د پریکړه لیکو او مرستو ارزونه او څیړنه	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری د USAID لخوا د پاملرنې د نړیوالې موسسې او په کابل کې د کلیو د پراختیا د پروګرام په اړه د پریکړه لیکو او مرستو ارزونه او څیړنه عمومی پلټونکی - ۰۲۹ الف
6/25/2010	د افغان ملي پولیسو پرسونل د ادري کرنلاره او سیستم	سیگار- ۰۱۳ الف
6/14/2010	د امنیتي ملاتړ د خدمتونو بیا رغونه د نړیوال ستراتیژي ګروپ څخه	سیگار- ۰۱۷ الف
5/5/2010	په هرات او مزار شریف کې د امریکا د متحده ایالاتو د انجینری د مرکز او د یو محیطی زیربنایی پروژې څیړنه او بیا کتنه	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری په هرات او مزار شریف کې د امریکا د متحده ایالاتو د انجینری د مرکز او د یو محیطی زیربنایی پروژې څیړنه او بیا کتنه عمومی پلټونکی - ۰۲۵ الف
4/13/2010	د افغانستان د ملي پوځی پروګرام	سیگار- ۰۲۳ الف

عدلی څیړنې

د سیگار ۳ عدلی پلټنې په جریان کې دي چې په ج ۴ چوکاټ کې لیکل شوي.

چوکاټ ج. ۴

د ۲۰۱۱ کال د جنورۍ تر ۳۰ می عدلی برخه کې د سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری عمومي پلټونکی پلټنې		
د پیل نېټه	د پروژې عنوان	د پلټنې شمېره
6/24/2010	د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری عمومي پلټونکی - ۰۲۷ الف	د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری عمومي پلټونکی - ۰۲۷ الف
6/24/2010	په افغانستان پوری اړوندو د انتقالی معلوماتو عدلی څیړنه او بیا کتنه	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری عمومي پلټونکی - ۰۲۶ الف
2/25/2010	د افغانستان د بیارغونې لپاره د دفاع وزارت اړوند مالوماتو عدلی چارو کتنه	سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره خانګری عمومي پلټونکی - ۰۲۲ الف

ضمیمه د د سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې څیړنې

انځور د. ۱

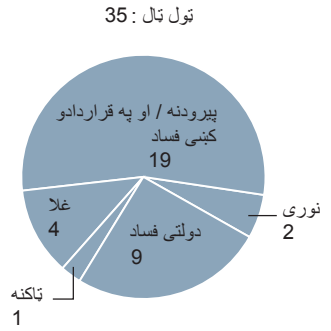
د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې یا سیگار تحقیقات: نوی تحقیقات، د ۲۰۱۰ د اکتوبر د لومړۍ نیټې څخه بیا د دېسمبر تر یو در شیمې

د سیگار تحقیقات او څیړنې

د دغه راپور په جریان کې کې سیگار ۳۵ نوي څیړنې شروع کړيدي، چې د ټولو شروع شویو پلټنو شمیره ۱۰۵ ته رسېږي. د نویو څیړنو زیاتره برخه د ادراي فساد او د تدارکاتو او قراردادونو فساد بنسټی چې په ج ۱ شکل کې ښودل شوی. سیگار په دې ربعه کې څلور تحقیقات بشپړ کړي دي چې په ج ۲ شکل کې چې ښودل شويدي.

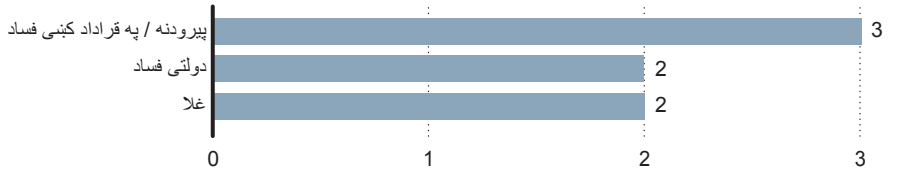
انځور د. ۲

د سیگار لخوا بشپړ شوی تحقیقات: بشپړ شوی تحقیقات د ۲۰۱۰ د اکتوبر د لومړۍ نیټې څخه بیا د دېسمبر تر یو در شیمې

سرچینه: د سیگار د تحقیقاتو او څیړنو ریاست
18/1/2011

ټول ټال: ۷

سرچینه: د سیگار د تحقیقاتو او څیړنو ریاست
18/1/2011

د سیگار ځانګړې شمیره

د تیرې ربعې ۱۳۱ مهم شکایتونو له جملې څخه چې زیاتره یې د برېښنالیک یا ټیلیفون په ذریعه تر لاسه شوی په ج ۳ شکل کې ښودل شويدي. له دغو شکایتونو څخه زیات شمیر محرم و او نورو ادارو ته راجع شوی لکه په ج ۳ شکل ښودل شويدي.

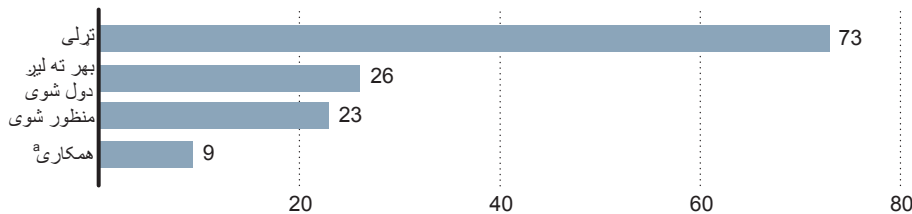
انځور د. ۳

د سیگار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د مهمو شکایتونو وضعیت او حالت د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر د لومړۍ نیټې څخه د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د یو در شیمه پورې

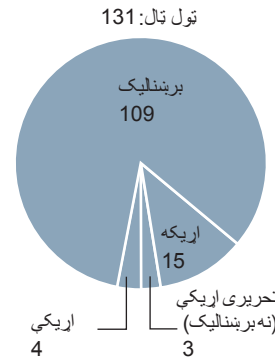
انځور د. ۴

د سیگار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د مهمو شکایتونو وضعیت او حالت د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر د لومړۍ نیټې څخه د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د یو در شیمه پورې

ټول ټال: ۱۳۱

الف. قضیه مرور شوی ده، او سیگار د لازياتو معلوماتو لپاره انتظار باسی.
سرچینه: د سیگار د تحقیقاتو او څیړنو ریاست
12/1/2011

سرچینه: د سیگار د تحقیقاتو او څیړنو ریاست
12/1/2011

ضمیمه هـ مخففات او لنډیزونه

مخففات او لنډیزونه	تعريف
ای بی بی	افغان سرحدی پولیس
ACU	د اداري فساد پر ضد مبارزې څانګه
AED	د افغانستان د انجینرۍ کلی
AGOAS	د لوی څارنوال د دفتر د مرستې برخه
AIB	د افغانستان بین المللی بانک
AIF	د افغانستان د زیربنا تمویل
AIHRC	د افغانستان د بشر د حقوقو خپلواک کمیسیون
AIP	د افغانستان د زیربنا پروګرام
AJSRP	د افغانستان د عدلي برخې د سمون پروژې (نړیوال بانک)
ALP	افغان سیمه ایز پولیس
ANA	افغان ملي اردو
افغان ملي ملګري پولیس	د افغانستان د ملي نظم ملي پولیس
ANP	افغان ملي پولیس
ANSF	افغان ملي امنیتي ځواکونه
APRP	افغان سولې او بیا پخلاینې پلان
AQM	د زده کړې او تنظیم دفتر
ARP	د افغانستان د بیا پخلاینې پروګرام (متحده ایالات)
ARTF	د افغانستان د بیا رغونې د باور بودیجه
ASFF	د افغانستان د امنیتي ځواکونو بودیجه
ASIU	د افغان شفافیت د څیړنې یونټ
AT/AP	د ټانک او پرسونل ضد
ای یو پی	افغان بی یونیفورم پولیس
AVIPA	افغانستان د زیاتیدونکې تولیدي زراعت شاهد دی
AWATT	د افغانستان د اوبو، زراعت او ټکنالوژي بدلېدل
AWOL	د رخصت پرته غیرحاضری
C-JTSCC	سینټکام ګډ ملاتړی قرارداد قوماندې
CAO	د کنټرول او پلټنې دفتر (افغان)
CDP-K	د کابل لپاره د ټولني پراختیایي پروګرام
CENTCOM	مرکزي قوماندې (متحده ایالات)
CERP	د قوماندان د بیړني ځواب پروګرام
CJIATF-435	د ګډ همکارۍ عملیاتي قوه - ۴۳۵
CJTF	د جنایي انصاف هدف ځواک
CNPA	له مخدره موادو سره د مبارزې پولیس - افغانستان
CSSP	د سمونې د سیستم د ملاتړ پروګرام
CSTC-A	د ګډ امنیت انتقالي قوماندې - افغانستان
CUAT	د قوماندې د برخې برآورد
CWD	د قوماندې د برخې برآورد
DAB	د افغانستان بانک

مخففات او لنډيزونه	تعريف
DABS	د افغان ملي هوسايي کمپني
DFAS	د دفاع مالي او حسابدهي خدمت (متحده ايالات)
DIAG	د غير قانوني وسله والو ډلو بي وسلې کول
DoD	د دفاع وزارت (متحده ايالات)
DoD CN	د مخدراتو د فعاليتونو، او د مخدراتو د کمولو لپاره د دفاع وزارت بوديجه (متحده ايالات)
DoJ	د عدليې وزارت (متحده ايالات)
DoS	د بهرنيو چارو وزارت (متحده ايالات)
ECC	د ټاکنيزو شکايتونو کميسيون
ESF	د اقتصادي ملاتړ بوديجه
FEFA	د افغانستان د ازادو او عادلانه ټاکنو بنسټ
FMS	بهرني نظامي چاري
FY	مالي کال
۲۰۱۰ پيوست مالي کال	۲۰۱۰ پيوست مالي کال اختصاصي اغيزه
GAO	د دولت د احتساب دفتر (متحده ايالات)
د افغانستان اسلامي جمهوري دولت	د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
HCMS	د سيگار د شکايتونو د تنظيم سيستم او ټک لاره
HMMWV	د لور خوځښت، گڼ هدفيزو ټايرونو موټر
HOOAC	د اداري فساد سره د مبارزي لپاره د نظارت لوی دفتر (افغان)
ICAO	د ملکي هوانورۍ نړيواله اداره
IDIQ	د رسيدلو شپاړو مشخص کول/ د مقدار مشخص کول
IDP	د ملک دننه بي خايه شوي خلک
IEC	د ټاکنو خپلواک کميسيون (افغان)
IJC	د نړيوال سوله ساتي مرستندويي ځواک مشترکه قومانده
IMF	د پيسو نړيوال صندوق
INCLE	د مخدره موادو نړيوال کنټرول او د قانون نفاذ (متحده ايالات)
اي ان ايل	په نړيواله کچه د مخدره موادو او د قانون د تطبيق اداره (متحده ايالات)
ISAF	د امنيت نړيوال مرستندويه ځواک (ايساف)
JCMB	د انصاف او نظارت گڼه اداره
JSSP	د انصاف د سکتور د ملاتړ پروگرام
kg	کيلوگرام
km	کيلومتر
LGCD	د سيميز حکمت او ټولني پرمختيا
LOTFA	د افغانستان لپاره د قانون د حاکميت د باور بوديجه
m ²	متر مربع
MACCA	د افغانستان لپاره د ماین پاکي د هماهنگي مرکز (ملگري ملتونه)
MAIL	د زراعت، اوبه لگولو، او مالداري وزارت (افغانستان)
MCTF	د غټو جرمونو په خلاف د عملياتو قوه (افغان)
MoD	د دفاع وزارت (افغانستان)
MoF	د ماليې وزارت (افغانستان)
Mol	د کورنيو چارو وزارت (افغانستان)
MoPH	د عامې روغتيا وزارت (افغانستان)
MT	ميټرک ټن
NADR	د ژوندانه هيله، د تروريزم ضد، ماین پالنه او اړوند پروگرامونه
NATO	د شمالي اتلانتيک د تړون سازمان

مخففات او لنډيزونه	تعريف
NDA	د ملي دفاع د اختصاصونو قانون
NDS	د ملي دفاع د اختصاصونو قانون
NGO	نادولتي اداره
NRVA	د ملي خطر او يرغل ته چمتوالي ارزونه
NSP	د ملي پيوستون پروگرام
NTM-A	د ناټو د روزني مشن - افغانستان
O&M	حفظ او مراقبت
OCO	د سمندر پوري غاړه راتلونکي عمليات
OEF	د ټلپاتي ازادى عمليات
OSD	د دفاع وزارت دفتر (متحده ايالات)
PDY	د دندې لپاره حاضر والى
PECC	د ټاکنيزو شکايتونو ولايتي کميسيون (افغان)
PM/WRA	د سياسي- نظامي چارو اداره- د وسلو د لږولو او له منځه وړلو دفتر
PPRC	د ولايتي سولې او بيا پخلاینې کمیته
PRM	د نفوس پناه وړونکو او مهاجرت اداره
PRST	د ولايتي بيا پخلاینې د ملاتړ ټيم
PRT	د ولايتي بيا رغونې ټيم
PSC	د امنيت شخصي قراردادي
PTS	د سولې د ټينګولو پروگرام (افغان)
RC Window	بيلبېنډونکي قيمتونو لاري
RMT	د سرک د حفظ و مراقبت ټيم
SAA	د وړو وسلو مهمات
SAO-A	د امنيت مرستندوی دفتر
SEPS	د جنوب ختيځ برقي انرژي سيستم
	د متحده ايالاتو د فضا او ميزابو د دفاع کوماندې
SOF	د عملياتو ځانګړي قوه (افغان)
SY	لمريز کال
	ټپي نل ليکه
TFBSO	د تجارت او ثبات د عملياتو لپاره ځانګړي کاري قوه
	خزانې وزارت (متحده ايالات)
UN	ملګري ملتونه
UNAMA	په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د مرستې مشن (يوناما)
UNDP	د ملګرو ملتونو پرمختيايي پروگرام
UNHCR	د کډوالو لپاره د ملګرو ملتونو لوی کميشنر
UNICEF	د ماشومانو لپاره د ملګرو ملتونو مالي ملاتړ
UNODC	د مخدره موادو او جرمنو لپاره د ملګرو ملتونو دفتر
USAAA	د متحده ايالاتو د پوځ د پلټنې اداره
USACE	د متحده ايالاتو د اردو د انجينيرانو فرقه
USAID	د نړيوالې پرمختيا لپاره د متحده ايالاتو اداره
USDA	د متحده ايالاتو د کرنې اداره
USFOR-A	د متحده ايالاتو قواوې- افغانستان
UXO	انفجار نه شوی وسله ټون
VEGA	د اقتصادي پرمختيا اتحاد لپاره رضاکاران
VSO	د کليو د ثبات په موخه فعاليتونه

1. د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د 1/4/2011 غوښتنې ته د امریکا دفاع وزارت ځواب.
2. د لیزبون د غونډې (اعلامیه، چې په لیزبون ښار کېنې د شمالي اتلانتیک په شورا کېنې د هیوادو د ولسمشرانو لخوا خپره شوی ده. 11/20/2010
3. د هغو هیوادونو د ولسمشرانو اعلامیه چې د ملګرو ملتونو په چوکاټ کېنې او د ناټو په مشرۍ په افغانستان کېنې د ISAF په ماموریت کېنې برخه لری. 11/20/2010
4. د هغو هیوادونو د ولسمشرانو اعلامیه چې د ملګرو ملتونو په چوکاټ کېنې او د ناټو په مشرۍ په افغانستان کېنې د ISAF په ماموریت کېنې برخه لری. 11/20/2010
5. د هغو هیوادونو د ولسمشرانو اعلامیه چې د ملګرو ملتونو په چوکاټ کېنې او د ناټو په مشرۍ په افغانستان کېنې د ISAF په ماموریت کېنې برخه لری. 11/20/2010
6. د افغانستان او پاکستان په اړه کلنې بیا کتنه.
7. سپینه مانی، د مطبوعاتو څانګه، د پاکستان او افغانستان په اړه د ولسمشر کلنې بیا کتنه، 12/16/2010.
8. سپینه مانی، د مطبوعاتو څانګه، د پاکستان او افغانستان په اړه د ولسمشر کلنې بیا کتنه، 12/16/2010.
9. سپینه مانی، د مطبوعاتو څانګه، د پاکستان او افغانستان په اړه د ولسمشر کلنې بیا کتنه، 12/16/2010.
10. د افغانستان او پاکستان په اړه کلنې بیا کتنه.
11. ۲۰۱۱ د مالی کال د ملی دفاع د صلاحیتو قانون (۱۱۱ پی.ال - ۳۸۳) برخه ۱۲۱۲.
12. سیکار، ۵-۹ څیرنه، "د اوسیدو، ځارني او په افغانستان کېنې د قومندانۍ عاجل عکس العمل لپاره د اړینو پلانو پروګرام،" 9/9/2009
13. سیکار، ۵-۹ څیرنه، "د اوسیدو، ځارني او په افغانستان کېنې د قومندانۍ عاجل عکس العمل لپاره د اړینو پلانو پروګرام،" 9/9/2009
14. د سیکار ۷-۱۱ څیرنه، "د قومندانۍ د عاجل عکس العمل پروګرام څخه په لغمان ولایت کېنې یو شمیر اسیدونکو ګټه اخیستې، اما د دندو څخه د ځارني کمزورتیا او بقا په اړه اندیښنو د پایلو په اړه سوالونه او پوښتنې را برسيره کړی دی،" ۱/۲۰۱۱
15. د امریکا د سنا او مشرانو جرګې د ایچ. ار ۶۵۲۳ د امریکا د خدماتو د کمیټه په اړه ګډ توسعوی اعلامیه، د ۲۰۱۱ مالی کال لپاره د الکی سکلیټون د ملی دفاع د صلاحیت قانون.
16. ۲۰۱۱ د مالی کال د ملی دفاع د صلاحیتو قانون (۱۱۱ پی.ال - ۳۸۳) برخه 1217.
17. FY ۱۱ د مالی کال د ملی دفاع د صلاحیتو قانون (۱۱۱ پی.ال - ۳۸۳) برخه ۱۲۱۷.
18. FY ۱۸، ۲۰۱۱ د مالی کال د ملی دفاع د صلاحیتو قانون (۱۱۱ پی.ال - ۳۸۳) برخه ۱۲۱۷.
19. ۲۰۱۱ د مالی کال د ملی دفاع د صلاحیتو قانون (۱۱۱ پی.ال - ۳۸۳) برخه 1216.
20. FY ۱۱، ۲۰۱۱ د مالی کال د ملی دفاع د صلاحیتو قانون (۱۱۱ پی.ال - ۳۸۳) برخه ۱۲۱۹.
21. ۲۰۱۱ د مالی کال د ملی دفاع د صلاحیتو قانون (۱۱۱ پی.ال - ۳۸۳) برخه ۸۳۳ او ۸۳۱، ۸۳۲ (۳۸۳ - پی.ال) برخې
22. د ۲۰۱۰ کال په جون میاشت کېنې د افغانستان او عراق لپاره د ګډې قومندې قرارداد (JCC-I/A) د سنتی کام قراردادۍ قومندې لپاره بیا په کار وګمارل شو. په ۲۰۱۰ کال د نومبر په میاشته کېنې د دفاع وزارت مرستیال د JCC-I/A پروګرام په ځای د C-JTSCC ځای په ځای او په دی میښ کېنې یې ګوټ او پاکستان هم ورګډ کړل.
23. د ۲۰۰۹ کال د اګست په دریمه AED په دوو برخو تقسیم کړل شو. AED-جنوبی چې په کندهار ولایت کېنې ځای په ځای ده په جنوبی او غربی ساحوی رغونې چاری پرمخ وړی. AED شمالی- چې په کابل کېنې دی په شمال او شرق کېنې ساحوی رغونې چاری سمبال او اداره کوی.
24. پی ایل ۳۲-۱۱۱ "اختصاصی بشپړونکي قانون ۲۰۰۹،" ۲۰۰۹/۲۴۴۶.
25. د سیکار د 7/20/2009 پوښتنې ته د امریکا د دفاع وزارت ځواب؛ NTM-A مطبوعاتی اعلامیه، "په کابل کېنې د ناټو د نوی قومندانۍ فعالول؛ د افغانانو پرله پسې روزنه"، ۱۱/۲۳/۲۰۰۹.
26. د سیکار- د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۱/۱۱/۲۰۱۱ پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب.
27. د سیکار- د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۱/۱۱/۲۰۱۱ پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب.
28. د سیکار- د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۱/۱۱/۲۰۱۱ پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب.
29. د سیکار- د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۱/۱۱/۲۰۱۱ پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب.
30. د سیکار- د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۱/۱۱/۲۰۱۱ پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب.
31. د سیکار- د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۱/۱۱/۲۰۱۱ پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب.
32. د سیکار- د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۱/۱۱/۲۰۱۱ پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب.
33. د امریکا دفاع وزارت، د مال چارو د ادارې مقررات، د قومندانۍ د عاجل عکس العمل پروګرام: ۱۲ ټوک، ۲۷ فصل، "۲۰۰۹، مخ ۳-۲۷.
34. د سیکار- د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۴/۲۱/۲۰۲۰ او ۱/۱۱/۲۰۱۱ پوښتنو ته د دفاع وزارت ځواب.
35. د دی راپور د ب ضمیمه وګوری.
36. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 1/18/2011.
37. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 1/18/2011.
38. د دفاع وزارت، "د مخدره توکو مندل او د هغه په ضد فعالیتونه، د ۲۰۰۹ مالی کال د دفاع لخوا د مخدره توکو د مندلو او د هغه په وړاندې د مبارزې غوښتنه"، ۴/۱۳/۲۰۱۰ انلین یاد د انټرنټ د ویب سایډ د لارې ورته لاس رسی شوی دی.
39. د دی راپور د ب ضمیمه وګوری.
40. د سیکار- د افغانستان د بیا رغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۱/۱۱/۲۰۱۱ پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب.
41. د سیکار د ارزونې پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، ۲۰۰۹/۱۶۱۷.
42. د سیکار د 1/20/2011 غوښتنې ته د USAID ځواب
43. د سیکار د 1/20/2011 غوښتنې ته د USAID ځواب
44. د سیکار د 1/20/2011 غوښتنې ته د USAID ځواب

45. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب، ۲۰۰۹/۱۳/۱۰.
46. د سیکار د 1/20/2011 غوښتنې ته د USAID ځواب
47. د سیکار د 1/20/2011 غوښتنې ته د USAID ځواب
48. د سیکار د 1/20/2011 غوښتنې ته د USAID ځواب
49. سیکار، ۱۱-۵ څیرنه، د امریکا د هغو مرستو څخه چې د افغان مامورینو او تخنیکي مشاورینو د معاشاتو لپاره کارول کېږي د څارنې په موخه اړین کامونه، 10/29/2010، ص. ii.
50. مالي وزارت، "د مرسته کوونکو مالي بیا کتنه"، 11/2009؛ سیکار، "د امریکا کانګرسي ته درې میاشتني راپور"، 10/30/2010، ۱۰ پاڼه
51. سیکار، "د امریکا کانګرسي ته درې میاشتني راپور"، 7/30/2010، ۵۱ پاڼه
52. نړیوال بانک، "د هیواد په کچه د درو میاشتو تازه معلومات: افغانستان"، 2011/۱، مخ 17.
53. نړیوال بانک، "د هیواد په کچه د درو میاشتو تازه معلومات: افغانستان"، 2011/۱، مخ 17.
54. نړیوال بانک، "د هیواد په کچه د درو میاشتو تازه معلومات: افغانستان"، 2011/۱، مخ 17.
55. نړیوال بانک، "د هیواد په کچه د درو میاشتو تازه معلومات: افغانستان"، 2011/۱، مخ 17.
56. CSTC-A، "د افغانستان لپاره د قانون او نظم د پلي کېدو په اړه مرستې د اولي څخه بیا تر پنځمې مرحلې"، 10/2010
57. UNDP، "د افغانستان لپاره د قانون او نظم د پلي کېدو په اړه مرستې، دریمه ربعه د پروژو د پرمختیا راپور (جولای- ستمبر ۲۰۱۰)"، 9/30/2010، ۵ پاڼه.
58. UNDP، "د افغانستان لپاره د قانون او نظم د پلي کېدو په اړه مرستې، دریمه ربعه د پروژو د پرمختیا راپور (جولای- ستمبر ۲۰۱۰)"، 9/30/2010، ۵ پاڼه.
59. سپینه ماني، "د افغانستان او پاکستان په اړه کلني بیا کتنه"، 12/16/2010، د ۲۰۱۱ کال د جنوري په اوومه په مستقیم یا انلین ډول لاس رسی ورته شوی دی.
60. سپینه ماني، "د افغانستان او پاکستان په اړه کلني بیا کتنه"، 12/16/2010، د ۲۰۱۱ کال د جنوري په اوومه په مستقیم یا انلین ډول لاس رسی ورته شوی دی.
61. ناټو، "د لیزبون د غونډې اعلامیه"، 11/20/2010 د ۲۰۱۱ کال د جنوري په اتمه لاس رسی ورته شوی دی.
62. د دی راپور د ب ضمیمه وگورئ.
63. د امریکا پوځ، د گډو پوځو مرکز، "لاسی کتاب ۲۷-۰۹: د افغانستان د امنیتي پوځ سره مرستې، ۱۴ فصل، 4/2009، د ۲۰۱۱ کال د جنوري په اوومه په مستقیم یا انلین ډول لاس رسی ورته شوی دی.
64. ISAF-IJC، پیرسنت، 11/21/2010؛ CSTC-A د سیکار د 10/4/2010 غوښتنې ته ځواب؛ او د سیکار د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A ځواب.
6۵. سیکار، "د غونډو دښتونه- د CJ1 تعقیب"، 11/17/2010 او 12/14/2010، پی پی. 1-2.
6۶. دفاع وزارت، "د افغانستان امنیت او ثبات لپاره پرمختیایي په اړه راپور"، 1/2011، ۱۷ پاڼه؛ د افغانستان په اړه د لندن کانفرانس، "افغانستان موافقت"، 2/1/2006، ۵ پاڼه.
67. دفاع وزارت، "د افغانستان امنیت او ثبات لپاره پرمختیایي په اړه راپور"، 11/2010، ۷ پاڼه
68. ملګري ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړیوال امن او سولې باندې د هغه اغیزې"، ۱۲/۱۰/۲۰۱۰
69. ملګري ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړیوال امن او سولې باندې د هغه اغیزې"، ۱۲/۱۰/۲۰۱۰، ۴ پاڼه.
70. ملګري ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړیوال امن او سولې باندې د هغه اغیزې"، ۱۲/۱۰/۲۰۱۰، pp. 3-4.
71. CSTC-A، د سیکار د 10/4/2010 او 1/4/2011 پوښتنو ته ځواب؛ سیکار، ۱۱-۶ څیرنې، "د افغان ملي امنیتي پوځ د سهولتو په وړاندې د خطرو لپاره د ۱۱،۴ میلیارد ډالرو د پروګرام په اړه ناسم پلانونه"، 1/2011، p. iii.
72. ISAF-IJC، PERSTAT، 12/30/2010.
73. ISAF-IJC، PERSTAT، 12/30/2010؛ ISAF-IJC، PERSTAT، 9/30/2010.
74. ISAF-IJC، PERSTAT، 12/30/2010.
75. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د IJC ځواب
76. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د IJC ځواب
77. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د IJC ځواب
78. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A ځواب
79. NTM-A/CSTC-A، "د افغان د اردو لارښوونکي، په قندهار کېږي د ګمارل شوو د فراغات څخه وروسته، 11/15/2010، چې ۲۰۱۰ کال د دېسمبر په ۱۵ مستقیم یا انلین ډول لاس رسی ورته شوی دی.
80. NTM-A/CSTC-A "په نظامي اکاډمي کېږي د ټاکنې په موخه د زرګونو افغانانو تر منځ سیالی او رقابت کېږي 11/4/2010 چې د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر په ۱۲ مه په مستقیم ډول لاس رسی شوی دی.
81. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د IJC ځواب
82. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A ځواب
83. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A ځواب
84. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A ځواب
85. USACE نوي O&M قراردادونه په دی موخه چې وسایل تثبیت او په افغانستان کېږي د کار په اړه روزنې ترسره کول، 10/28/2010، "چې د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر په ۲۷ مه په مستقیم ډول لاس رسی شوی دی.
86. NTM-A، "افغان ملي امنیتي پوځ د NTM-A، لخوا روزنه او وسایل تر لاسه کوي. د ۲۰۱۱ کال د جنوري په ۱۱ په مستقیم یا انلین ډول لاس رسی ورته شوی دی.
87. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A ځواب؛ د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټنې د 1/13/2010 غوښتنې ته د

88. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د IJC خواب
89. ، "UNDP LOTFA مرحله، د دریمې ربع د پروژې د پرمختیا په اړه راپور،" ۹/۲۰۱۰، ۵ پاڼه.
90. CSTC-A، "د قانون او نظم په اړه د مرستو لومړی مرحله د پنځمې پورې"، 10/2010
91. ISAF-IJC, PERSTAT, 11/21/2010.
92. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د IJC خواب
93. سیګار، د CSTC-A CJ1 سره په 11/17/2010 او 12/14/2010 د ترسره شوو غونډو مهم ټکی؛ NTM-A/CSTC-A, ANP PERSTAT SOP, 11/18/2010، دویمه پاڼه؛ ISAF-IJC، پرسینټ، 11/21/2010.
94. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د IJC خواب
95. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د IJC خواب
96. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A خواب
97. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A خواب
98. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A خواب
99. NTM-A/CSTC-A، "د افغان استخدام شوو پولیسو زده کړو، نظامي ټکنیکونه،" 12/3/2010 چی د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۱۴ نلین لاس رسی ورته شوی دی.
100. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A خواب
101. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د NTM-A خواب
102. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د NTM-A خواب
103. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د NTM-A خواب
104. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د NTM-A خواب
105. د سیګار د معلوماتو پوښتنې ته CSTC-A خواب، 1/4/2011.
106. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A خواب
107. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A خواب
108. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A خواب
109. USACE، نوی O&M قراردادونه په دی موخه چی وسایل تثبیت او په افغانستان کښی د کار په اړه روزنې ترسره کول، 10/28/2010، "چی د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۲۷ مه په مستقیم ډول لاس رسی شوی دی.
110. د سیګار د 1/4/2011 او 1/13/2011 پوښتنو ته د CSTC-A خواب
111. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د CSTC-A خواب؛ د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/13/2010 غوښتنې ته د CSTC-A خواب
112. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټنې د 1/4/2011 غوښتنې ته د IJC خواب
113. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 1/11/2011 ته د OSD خواب
114. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 1/11/2011 او 10/14/2010 ته د OSD خواب
115. د سیګار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت OSD خواب، 1/11/2011؛ د دفاع وزارت، "په افغانستان کي د امنیت او ثبات په لوري پرمختګ،" 11/2010، مخ 67.
116. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 1/11/2011 ته د OSD خواب
117. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 1/11/2011 ته د OSD خواب
118. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 1/11/2011 ته د OSD خواب
119. MOI، "NTM-A/CSTC-A، پېرودنه - توانا او شکایت،" 12/12/10 چی د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۱۴ مه نلین لاس رسی ورته شوی دی.
120. MOI، "NTM-A/CSTC-A، پېرودنه - توانا او شکایت،" 12/12/10 چی د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په ۱۴ مه نلین لاس رسی ورته شوی دی.
121. د سیګار د 1/4/2011 غوښتنې ته د USFOR-A خواب؛ د سیګار د 10/4/2010 غوښتنې ته د CENTCOM خواب
122. اوو ایم بی، د افغانستان د بیارغونې خانګری عمومي پلټونکی دینا کال په هکله خواب، ۲۰۱۱/۲۰/۱
123. د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت، د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي - نظامي چارو دیوان د اسلحو د منځه وړلو او کمولو اداره (PM/WRA)، د افغانستان د بیارغونې خانګری عمومي پلټونکی مالي پلټنه دینا کال ته خواب، ۲۰۱۱/۳/۱
124. د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت، د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي - نظامي چارو دیوان د اسلحو د منځه وړلو او کمولو اداره (PM/WRA)، د افغانستان د بیارغونې خانګری عمومي پلټونکی مالي پلټنه دینا کال ته خواب، ۲۰۱۱/۳/۱
125. د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت، د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي - نظامي چارو دیوان د اسلحو د منځه وړلو او کمولو اداره (PM/WRA)، د افغانستان د بیارغونې خانګری عمومي پلټونکی مالي پلټنه دینا کال ته خواب، ۲۰۱۱/۳/۱
126. د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت، د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي - نظامي چارو دیوان د اسلحو د منځه وړلو او کمولو اداره (PM/WRA)، د افغانستان د بیارغونې خانګری عمومي پلټونکی مالي پلټنه دینا کال ته خواب، ۲۰۱۱/۳/۱
127. د دی راپور د ب ضمیمه وګوری.

128. IEC يا "د ټاکنو خپلواک کميسيون د ټاکنو نښه پایلي اعلان کړی" په 12/08/2010 نېټه انلین ليدل شوی؛ ملگری ملتونه، "د ملگرو ملتونو د سرمنشی راپور" 12/10/2010.
129. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړيوال امنيت او سوله باندی د هغه اغيزی" 12/10/2010 دويمه پاڼه؛ CSIS د افغانستان د ولسی جرگي لومړنی پایلي، "10/26/2010 چی د ۲۰۱۱ کال د جنوری په ۱۸ مه انلین ليدل شوی؛ د ديموکراسی ملی انستيتوت، "د ۲۰۱۰ کال د ولسی جرگي ټاکنی"، <http://2010.afghanistanelectiondata.org> په ۲۰۱۱ کال د جنوری په ۱۹ انلین ليدل شوی.
130. DoS يا د بهرنیو چارو وزارت "د افغانستان د ولسی جرگي تاييد شوی پایلي،" 11/24/2010 د ۲۰۱۰ کال د جون په ۱۲ ليدل شوی دی.
131. فيفا يا د ازادو او عادلانه ټاکنو اداره، مطبوعاتی اعلاميه، "په ټاکنو کښی اصلاحات بايد اوس پيل شی،" 11/24/2010
132. فيفا، د ۲۰۱۰ کال د ټاکنو په اړه د څارنی پنځم راپوری: د ټاکنو د شمیرنی څخه بيا تر لومړنیو پایلو، "۱۱/۳/۲۰۱۰، 12/14/2010.
133. فيفا، د ۲۰۱۰ کال د ټاکنو په اړه د څارنی پنځم راپوری: د ټاکنو د شمیرنی څخه بيا تر لومړنیو پایلو، "۱۱/۳/۲۰۱۰، 12/14/2010.
134. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړيوال امنيت او سوله باندی د هغه اغيزی"، 12/10/2010، پی پی. 2-3.
135. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړيوال امنيت او سوله باندی د هغه اغيزی"، دويمه پاڼه؛ CRS، کترمن، کینت، "افغانستان: د دولت تشکيلات او کړنی،" 1/6/2009 اتمه پاڼه.
136. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړيوال امنيت او سوله باندی د هغه اغيزی"، 12/10/2010 دريمه پاڼه؛ USAID "په افغانستان کښی د ټاکنو د پروسی سره مرسته (STEP)، میاشتنی راپور- ۲۰۱۰ کال نومبر" 12/15/2010.
137. یونما، مطبوعاتی اعلاميه، "د افغان ټاکنو د خپلواک ادارو لخوا د گډ خبرتیا هرکلی کول" 11/11/2010.
138. نړيوال بانگ، "د هیواد په کچه د درو میاشتنو تازه معلومات: افغانستان"، 201111.
139. یونما، "په افغان میدیا کښی د نن ورځی مهم خبرونه"، 1/19/2011 په ۲۰۱۱ کال د جنوری په ۱۹ مه انلین ولیدل یا لاس رسی شوی دی.
140. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړيوال امن او سولې باندی د هغه اغيزی"، ۱۲/۱۰/۲۰۱۰، 2 پاڼه.
141. د ۲۰۱۰ کال د جون په ۱۱ د ټاکنو د شکایتونو د کميسيون مطبوعاتی اعلاميه.
142. د ۲۰۱۰ کال د نومبر په ۱۱ مه د ټاکنو د خپلواک او شکایتونو د کميسيون گډه خبرتیا.
143. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړيوال امن او سولې باندی د هغه اغيزی"، ۱۲/۱۰/۲۰۱۰، 2 پاڼه.
144. د ټاکنو د شکایتونو کميسيون مطبوعاتی خبرتیا، "د ټاکنو د خپلواک کميسيون د مالی طرز العمل څخه د کمپاین په وخت کښی سرغړونی" 12/8/2010.
145. د سيگار د معلوماتو پوښتنی ته د USAID خواب، 12/27/2010.
146. د سيگار د معلوماتو پوښتنی ته د USAID خواب، 1/3/2011.
147. "NDI افغانستان: په ټاکنو کښی د لا زيات گډون په موخه مرسته"، 11/2010.
148. ناتو، "د ناتو او د افغانستان د اسلامی جمهوريت د هغو همکاريو په اړه چی د ليزبون، پرتگال په غونډه کښی پری هوکړه شوی وه خبرتیا،" 11/20/2010 ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړيوال امنيت او سوله باندی د هغه اغيزی"، 12/10/2010؛ سپينه مانی، "خبر پاڼه: په ليزبون ښار کښی د ناتو په غونډه کښی د ولسمشر اوباما گډون" 11/20/2010.
149. ناتو، "د ناتو او د افغانستان د اسلامی جمهوريت د هغو همکاريو په اړه چی د ليزبون، پرتگال په غونډه کښی پری هوکړه شوی وه خبرتیا،" 11/20/2010.
150. ناتو، "د ناتو او د افغانستان د اسلامی جمهوريت د هغو همکاريو په اړه چی د ليزبون، پرتگال په غونډه کښی پری هوکړه شوی وه خبرتیا،" 11/20/2010.
151. ناتو، "د ناتو او د افغانستان د اسلامی جمهوريت د هغو همکاريو په اړه چی د ليزبون، پرتگال په غونډه کښی پری هوکړه شوی وه خبرتیا،" 11/20/2010.
152. ملگری ملتونه، "افغان ولسمشر د استمبول په غونډه کښی سيميز حمايت تر لاسه کړ"، 11/27/2010 چی په ۲۰۱۰ کال د اکتوبر په ۱۲ انلین ليدل شوی دی.
153. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، "په مطبوعاتی غونډه کښی د امریکا سفير ايکن بیري سرگندونی"، 11/22/2010.
154. په 1/6/2011 نېټه ترسره شوی پوښتنو او غوښتنو ته د DoD OSD خواب.
155. NDU، تارزی، ارمین، "د افغانستان د بيار غونډی د چارو بيا سنجونه" پرايسم، ۹/۲۰۱۰، ۶۷ پاڼه.
156. د سيگار د ارزونې پوښتنی ته د دفاع وزارت خواب، 1/14/2011.
157. ایشیا فاوندیشن، "افغانستان ۲۰۱۰: د افغانستان د خلکو په اړه سروی"، 11/9/2010.
158. د افغانستان اسلامی جمهوريت، د رياست جمهوری دفتر، "برهان الدین ربانی د صلح د عالی شورای د رییس په توگه وټاکل شو،" ۱۲/۱۰/۲۰۱۰.
159. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړيوال امنيت او صلح باندی د هغه اغيزه،" ۱۲/۱۰/۲۰۱۰.
160. اروپایي اتحاديه، اعلاميه مطبوعاتی، 11/7/2010؛ ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړيوال امنيت او صلح باندی د هغه اغيزه،" ۱۲/۱۰/۲۰۱۰ پنځمه پاڼه.
161. د سيگار د 1/12/2011 معلوماتی غوښتنی ته د DoS خواب.
162. د سيگار د ۱/۱۳/۲۰۱۱ پوښتنو ته د DoD OSD خواب.
163. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړيوال امن او سولې باندی د هغه اغيزی"، ۱۲/۱۰/۲۰۱۰، 6 پاڼه.
164. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړيوال امنيت او صلح باندی د هغه اغيزه،" ۱۲/۱۰/۲۰۱۰.
165. ملگری ملتونه، مطبوعاتی اعلاميه، "ملگری ملتونه د افغانستان د سولې د هڅو سره د مرستې په موخه کارپوهان ځای په ځای کوی"، 10/31/2010، 1۶ پاڼه.
166. DoD، د امریکا د دفاع وزارت او د برتانیایی ستر جنرال کارتر سره د تیلی کانفرانس له طریقه افغانستان په اړه خبری خلاصه"، 10/28/2010.
167. د بهرنیو چارو وزارت، "افغانستان ته سفر په اړه ځانگړی معلومات"، 10/29/2010.
168. د سيگار د ۱/۶/۲۰۱۱ معلوماتی غوښتنی ته د DoD OSD خواب.
169. د سيگار د ۱/۶/۲۰۱۱ معلوماتی غوښتنی ته د DoD OSD خواب.
170. د سيگار د ۱/۶/۲۰۱۱ معلوماتی غوښتنی ته د DoD OSD خواب.
171. د سيگار د معلوماتو پوښتنی ته د دفاع د محکمی خواب، 1/12/2011.

172. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړیوال امنیت او صلح باندې د هغه اغیزه،" ۱۲/۱۰/۲۰۱۰
173. د سیکار د ۱/۶/۲۰۱۱ معلوماتي غوښتنې ته د DoD OSD ځواب
174. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمي ځواب، 1/12/2011.
175. د سیکار د ۱/۶/۲۰۱۱ معلوماتي غوښتنې ته د DoD OSD ځواب
176. د سیکار د ۱/۶/۲۰۱۱ معلوماتي غوښتنې ته د DoD OSD ځواب
177. DoD/DoS، "د DoD د سوابقو په اړه د پنتگون د ستر مامور په گډون معلومات،" 11/23/2010
178. دفاع وزارت یا DoD، "د لوی درستیږ د ویناوو څخه،" 12/17/2010
179. دفاع وزارت یا DoD، "د لوی درستیږ د ویناوو څخه،" 12/17/2010
180. ایشیا فاونډیشن، "افغانستان ۲۰۱۰: د افغانستان د خلکو په اړه سروې،" 11/9/2010.
181. د دفاع وزارت، "په افغانستان کې د امنیت او ثبات په لوري پرمختگ،" 11/2010.
182. د دفاع وزارت، "په افغانستان کې د امنیت او ثبات په لوري پرمختگ،" 11/2010.
183. DoD، د امریکا د دفاع وزارت او د برتانیایي ستر جنرال کارتر سره د تیلی کانفرانس له طریقه افغانستان په اړه خبری خلاصه،" 10/28/2010
184. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 12/27/2010.
185. DoD/DoS، "د DoD د سوابقو په اړه د پنتگون د ستر مامور په گډون معلومات،" 11/23/2010
186. د امریکایي ځواک د مطبوعاتي خدماتو څانگه، "د جنرال په وینا مخور او سپین ژیری کولای شی په قندهار ولایت کېني د ثبات پروسه تقویه کړی،" 10/28/2010
187. DoD/DoS، "د DoD د سوابقو په اړه د پنتگون د ستر مامور په گډون معلومات،" 11/23/2010
188. د مسلح قواوو د مطبوعاتي خدماتو څانگه، "په هلمند ولایت کېني پرمختیا تر سترگو کیری،" ۱۰/۵/۲۰۱۰
189. DoS، "د مختلفو هیواد د مرستو د اثره په هلمند ولایت کېني په حکومتی او پراختیایي څانگو کېني ښوالی راغلی،" 11/8/2010
190. DoD، "د دفاع وزارت ستر جنرال میلز او هلمند والی گلاب منگل تر منځ د افغانستان په اړه د تیلی کانفرانس له لاری خبری څرگندونې،" 12/7/2010
191. DoD/DoS، "د DoD د سوابقو په اړه د پنتگون د ستر مامور په گډون معلومات،" 11/23/2010
192. DoD، "د دفاع وزارت ستر جنرال میلز او هلمند والی گلاب منگل تر منځ د افغانستان په اړه د تیلی کانفرانس له لاری خبری څرگندونې،" 12/7/2010
193. د سیکار د ۱/۳/۲۰۱۱ نیټي غوښتنې ته د USAID ځواب. افغانستان، خبر پاڼه، "محلې حکومت او د ټولني پرمختیا"، ۶/۲۰۱۰
194. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/3/2011.
195. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/3/2011.
196. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/3/2011.
197. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمي OSD ځواب 1/11/2011.
198. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمي OSD ځواب 1/11/2011.
199. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمي OSD ځواب 1/11/2011.
200. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمي OSD ځواب 1/11/2011.
201. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړیوال امن او سولې باندې د هغه اغیزې"، ۱۰/۲۰/۲۰۱۰ 10 پاڼه.
202. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړیوال امنیت او سوله باندې د هغه اغیزې"، 12/10/2010، پی پی. 8-9.
203. د ملکی خدمتونو او مستقل اصلاحاتو کمیسیون، "IARCSC ته د نورو مقررو په اړه صلاحیتونه"، ۲۰۱۰ کال د دېسمبر په شلمه اتلین لیدل یا لاس رسی ورته شوی دی.
204. ایشیا فاونډیشن، "افغانستان ۲۰۱۰: د افغانستان د خلکو په اړه سروې،" 11/9/2010.
205. اروپایی اتحادیه، مطبوعاتي اعلامیه، ۱۰/۱۰/۲۰۱۰
206. د سیکار د ۱/۷/۲۰۱۱ معلوماتي غوښتنې ته د DoD OSD ځواب
207. د سیکار د ۱/۳/۲۰۱۱ معلوماتي غوښتنې ته د USAID ځواب
208. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 12/27/2010.
209. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/3/2011.
210. ISAF، مطبوعاتي اعلامیه، د محکمي نوی ودانې په کاپیسا ولایت کېني د قانون د پلی کولو اصل لا نور قوی او ټینګ کړی،" ۱۱/۱۵/۲۰۱۰
211. ملگری ملتونه، مطبوعاتي خبرتیا، د حقوقی او عدلی حقوقو په اړه د عامه پوهاوی پروگرامونه په خوست ولایت کېني،" ۱۰/۱۰/۲۰۱۰
212. ملگری ملتونه، "د افغانستان حالات او په نړیوال امن او سولې باندې د هغه اغیزې"، ۱۰/۲۰/۲۰۱۰ 10 پاڼه.
213. ایشیا فاونډیشن، "افغانستان ۲۰۱۰: د افغانستان د خلکو په اړه سروې،" 11/9/2010.
214. INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011
215. "JSSP، INL، ښه راغلاست،" په ۷/۷/۲۰۱۰ اتلین لیدل او یا تر لاسه شوی دی.
216. د سیکار د ۱/۶/۲۰۱۱ نیټي معلوماتي غوښتنې ته د INL ځواب، د افغانستان اسلامي جمهوریت، د لومړیتوبونو او تطبیق پلان، "۱۰/۷/۲۰۱۰، ۱۶ پاڼه
217. د سیکار د ۱/۶/۲۰۱۱ نیټي معلوماتي غوښتنې ته د INL ځواب؛ د سیکار د 7/10/2010 نیټي معلوماتي غوښتنې ته د INL ځواب؛ د سیکار د 9/29/2010 نیټي معلوماتي غوښتنې ته د INL ځواب
218. د سیکار د ۱/۶/۲۰۱۱ نیټي معلوماتي غوښتنې ته د INL ځواب

219. د سيگار د ۱/۶/۲۰۱۱ نېټې معلوماتي غوښتنې ته د INL خواب
220. د ۱/۶/۲۰۱۱ معلوماتي غوښتنې ته د DoD/OSD خواب؛ د سيگار څيړنو ته د DoD/OSD خواب، ۱۱/۸/۲۰۱۱
221. CENTCOM، " بنديان افغان ټولني ته د بيرته گرځيدو لپاره چمتو دی "، ۱۱/۱۰/۲۰۱۰
222. د سيگار د ۱/۶/۲۰۱۱ معلوماتي غوښتنې ته د DoD OSD خواب
223. د سيگار د 1/3/2011 نېټې معلوماتي غوښتنې ته د INL خواب.
224. د سيگار د 1/3/2011 نېټې معلوماتي غوښتنې ته د INL خواب.
225. د ملگرو ملتو د مهاجرينو ستر کميسيون، " دامريکا متحده ايالات " www.unhcr.org په ۱/۲۱/۲۰۱۱ نيټه انلین ليډل شوی دی ؛ د ملگرو ملتو د مهاجرينو لپاره ستر کميسيون، نړيواله غوښتنه ۲۰۱۱ تازه او نوی "، ۱۲/۱/۲۰۱۰
226. ۲۰۱۱ " UNHCR، جهاني غوښتنې نوی معلومات "، ۱۲/۱/۲۰۱۰
227. ملگري ملتونه، "د افغانستان حالات او به نړيوال امنيت او صلح باندی د هغه اغيزه "، ۱۲/۱۰/۲۰۱۰
228. ۲۰۱۱ " UNHCR، كال په اړه د جهاني نيو معلوماتو غوښتنه "، 12/1/2010 د سيگار د څيړنو د 1/17/2011 معلوماتي غوښتنې په د امريکا د بهرنيو چارو د وزارت يا DoS خواب.
229. يونما، مطبوعاتي اعلاميه، " د هيواد په کچه هغه مضر دودنه او فرهنگ چی د بنځو د حقوقو د تاوتریخوالی سبب گرځی: د بنځو په وړاندی د تاوتریخوالی د منځه وړولو قانون په بايد ژر تر ژره پلی شی، " ۱۲/۹/۲۰۱۰؛ يونما، " د بنځو په وړاندی د ناوړه دودونو د منځه وړلو قانون بايد ژر تر ژره پلی شی "، ۱۲/۹/۲۰۱۰
230. يونما، مطبوعاتي اعلاميه، " د هيواد په کچه هغه مضر دودنه او فرهنگ چی د بنځو د حقوقو د تاوتریخوالی سبب گرځی: د بنځو په وړاندی د تاوتریخوالی د منځه وړولو قانون په بايد ژر تر ژره پلی شی، " ۱۲/۹/۲۰۱۰؛ يونما، " د بنځو په وړاندی د ناوړه دودونو د منځه وړلو قانون بايد ژر تر ژره پلی شی "، ۱۲/۹/۲۰۱۰
231. AIHRC، مطبوعاتي اعلاميه، " AIHRC په هيواد کيڼي د ماشومانو حقوقو په اړه انديښنه لری "، ۱۱/۲۰/۲۰۱۰.
232. AIHRC، مطبوعاتي اعلاميه، " AIHRC په هيواد کيڼي د ماشومانو حقوقو په اړه انديښنه لری "، ۱۱/۲۰/۲۰۱۰.
233. UNICEF، "UNICEF په افغانستان کيڼي د ماشومانو په اړه د بشپړ قانون او مقرارتو غوښتنه وکړه، " 11/23/2010.
234. UNICEF، "UNICEF په افغانستان کيڼي د ماشومانو په اړه د بشپړ قانون او مقرارتو غوښتنه وکړه، " 11/23/2010.
235. د دی راپور د ب ضميمه وگوری.
236. د بهرنيو چارو وزارت، "د افغانستان او پاکستان د سيمييز ثبات ستراتيژی، " 1/2010، مخونه 18، j.
237. نړيوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات "، ۱۰/۲۰۱۰ لومړی پاڼه
238. نړيوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات "، ۱۰/۲۰۱۰ مخ ۲.
239. نړيوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات "، ۱۰/۲۰۱۰، پی پی. 2-3.
240. USAID، مطبوعاتي اعلاميه، "USAID د افغان کروندگرو سره د ۳۰ ميليون دالرو مرسته وکړه "، ۲/۴/۲۰۱۰.
241. نړيوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات "، ۱۰/۲۰۱۰ دريمه پاڼه
242. نړيوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات "، ۱۰/۲۰۱۰، پی پی. 13، 14.
243. نړيوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات "، ۱۰/۲۰۱۰ پنځمه پاڼه
244. نړيوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات "، ۱۰/۲۰۱۰، پی پی. 4-5.
245. DoS، "د افغانستان او پاکستان د سيمييز ثبات لپاره ستراتيژی "، ۱/۲۰۱۰، پی، ای
246. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 1/5/2011.
247. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 1/5/2011.
248. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 1/5/2011.
249. DoS، په کابل کيڼي د امريکا سفارت، " افغان کروندگر د ۱۰۰ ميليون دالرو په ارزښت د کرهني د پرمختيايي مرستو څخه لا زياتگټه او امتيازات تر لاسه کوی "، ۷/۲۱/۲۰۱۰
250. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 1/5/2011.
251. نړيوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات "، ۱۰/۲۰۱۰، پی پی. 1، 10.
252. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 1/4/2011.
253. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 1/4/2011.
254. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 1/4/2011.
255. نړيوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات "، ۱۰/۲۰۱۰ لسمه پاڼه
256. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 1/4/2011.
257. نړيوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات "، ۱۰/۲۰۱۰ لسمه پاڼه؛ د سيگار د ۱/۴/۲۰۱۱ نېټې غوښتنې ته د امريکا د خزاني لخوا خواب.
258. CITI، CITI او د افغانستان بين المللی بانک په يو بانگی هوکړه ليک سره سلا شول "، ۱۰/۱۳/۲۰۱۰
259. CITI، CITI او د افغانستان بين المللی بانک په يو بانگی هوکړه ليک سره سلا شول "، ۱۰/۱۳/۲۰۱۰
260. نړيوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات "، ۱۰/۲۰۱۰ لسمه پاڼه
261. World Bank/DfID، "د افغانستان د مصارفو بيا کتنه ۲۰۱۰: د ملکی مصارفو بڼه او د مالی کالی پايښت، " دويمه پاڼه
262. IMF، سيمييز اقتصاد ته کتنه: منځنی اسيا او مرکز ی اسيا، " ۱۰/۲۰۱۰، ۶۳ پاڼه
263. د دفاع وزارت، "په افغانستان کي د امنيت او ثبات په لوري پرمختگ، " (1230)، 11/2010، مخ 73.

264. د دفاع وزارت، "په افغانستان کې د امنیت او ثبات په لوري پرمختګ،" (1230)، 11/2010، مخ 73.
265. د دفاع وزارت، "په افغانستان کې د امنیت او ثبات په لوري پرمختګ،" (1230)، 11/2010، مخ 73.
266. USAID، مطبوعاتی اعلامیه، "د افغانستان د ملي خدمت کمیسون او د متحده ایالاتو دولت د تقاضا یادښت لاسلیک کړ چې د ملي خدمت ملاتړ پروګرام پیل کړي،" ۲۰۱۰/۱۲/۲۲.
267. DoS، په کابل کې د امریکا سفارت، مطبوعاتی اعلامیه، "د افغانستان د ملي ګمرکاتو د اکاډمۍ افتتاحیه فراغت، کابل،" ۳/۱۵/۲۰۱۰؛ د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني ځواب، 1/4/2011.
268. نړیوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات"، ۱۰/۲۰۱۰ لسمه پاڼه.
269. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني ځواب، 1/4/2011.
270. DoS، "د افغانستان او پاکستان د سیمیز ثبات لپاره ستراتیژي"، ۱/۲۰۱۰، مخ 18.
271. UNDP، د ۲۰۱۰ کال د بشري پرمختیاو په اړه راپور، ۱۱/۴/۲۰۱۰، ۵۰ پاڼه.
272. UNDP، د ۲۰۱۰ کال د بشري پرمختیاو په اړه راپور، ۱۱/۴/۲۰۱۰، پی پی 145، 159، 163، 171، 200.
273. UNDP، د ۲۰۱۰ کال د بشري پرمختیاو په اړه راپور، ۱۱/۴/۲۰۱۰، پی پی 13، 24.
274. د سیکار د ۱/۴/۲۰۱۱ نیټي غوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
275. د سیکار د 1/7/2011 نیټي غوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
276. د سیکار د ۱/۴/۲۰۱۱ نیټي غوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
277. د امریکا کانګرس، د مسلح خدمتونو په اړه د امریکا سنا او پارلما ته د H.R. 6523 په هکله د کمیټو لخوا ګډه تفصیلی وینا، ۱۲/۲۲/۲۰۱۰، پی پی 122-123.
278. د افغانستان اسلامي جمهوریت، د رییس جمهور دفتر، "د TAPI په غونډه کې د حامد کرزي لنده وینا،" ۱۲/۱۱/۲۰۱۰؛ MoM، مطبوعاتی اعلامیه، افغانستان د ترکمنستان څخه د افغانستان له لاری پاکستان او هندوستان د غزبوندګی غاز د انتقال په اړه نهایې او لاس لیک کړه، "۹/۲۲/۲۰۱۰.
279. IAGS، د انرژي امنیت له جوړنال څخه، "افغانستان، او د TAPI پایلین، او د انرژي جیوپولیتکس، د جوهان پوسټر، ۳/۲۳/۲۰۱۰، ۶ پاڼه؛ ADB، د تخنیکي مرستو مشورتي راپور، "د افغانستان اسلامي جمهوریت: د طبعي غاز پرمختیایي پروژې چمتو کول (پروژ #37085)،" ۱۲/۲۰۰۷، نهمه پاڼه.
280. د روسیې غږ، "غازپرم به د افغانستان ترکمنستان د غاز د نل لیکي لپاره د داوطلبی کینی ګډون وکړی،" ۱۰/۲۲/۲۰۱۰.
281. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/5/2011.
282. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/3/2011.
283. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/3/2011.
284. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/3/2011.
285. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/3/2011.
286. ۱۱-۱۳۸ GAO، څیړنه، "د افغانستان د اوبو د ځانګی د تقویي لپاره د امریکا مرستې، خو د پلان او همغږی په برخه کې لا نور پرمختګ ته اړتیا شته ده"، ۱۱/۲۰۱۰، لومړی پاڼه.
287. اروپایي اتحادیه، "ملي او زیانمنګیو د خطرونه ارزونه ۲۰۰۷/۸: د افغانستان پروفایل"، ۱۰/۲۰۰۹، مخ iii.
288. نړیوال بانک، د افغانستان پرمختیایي فورم ۲۰۰۷، "افغانستان: چیلجونه او پرمختګ،" په ۱/۱۲/۲۰۱۱ انلین لیدل یا لاس رسی ورته شوی دی.
289. ۱۱-۱۳۸ GAO، څیړنه، "د افغانستان د اوبو د ځانګی د تقویي لپاره د امریکا مرستې، خو د پلان او همغږی په برخه کې لا نور پرمختګ ته اړتیا شته ده"، ۱۱/۲۰۱۰، pp. 1, 5.
290. ۱۱-۱۳۸ GAO، څیړنه، "د افغانستان د اوبو د ځانګی د تقویي لپاره د امریکا مرستې، خو د پلان او همغږی په برخه کې لا نور پرمختګ ته اړتیا شته ده"، ۱۱/۲۰۱۰، ۴۳ پاڼه.
291. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/5/2011.
292. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/5/2011؛ د سیکار د ارزونې پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/13/2011.
293. ISAF، مطبوعاتی اعلامیه، "په تګاب ولسوالی کې د سرک د ساتنې او کارونې ټیم"، ۱۱/۲۹/۲۰۱۰.
294. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/5/2011.
295. CIMIC، "په افغانستان کې د زیربنایي برخو ځانګری راپور: د افغان ریل بیا راژوندی کېدل،" ۱۱/۱۸/۲۰۱۰، پی پی 1، 4؛ ADB، د ADB غړی، لویې سهمې او درای ورکونې توان د ۲۰۰۹ کال د دېسمبر ۳۱ سره په سمونو "چې د ۲۰۱۱ کال د جنوري په ۱۳ انلین لیدل یا لاس رسی ورته شوی دی.
296. CIMIC، "په افغانستان کې د زیربنایي برخو ځانګری راپور: د افغان ریل بیا راژوندی کېدل،" ۱۱/۱۸/۲۰۱۰، پی پی 1، 3، 4.
297. CIMIC، "په افغانستان کې د زیربنایي برخو ځانګری راپور: د افغان ریل بیا راژوندی کېدل،" ۱۱/۱۸/۲۰۱۰، پی پی 3، 4.
298. CIMIC، "په افغانستان کې د زیربنایي برخو ځانګری راپور: د افغان ریل بیا راژوندی کېدل،" ۱۱/۱۸/۲۰۱۰، پی پی؛ دریمه پاڼه؛ ارزو تلویزیون افغانستان، ترانسګرېټ، "د امریکا استازی د افغانستان شمال ته د مشورو د پیل په موخه سفر وکړ،" ۲/۱۴/۲۰۱۰.
299. CIMIC، "په افغانستان کې د زیربنایي برخو ځانګری راپور: د افغان ریل بیا راژوندی کېدل،" ۱۱/۱۸/۲۰۱۰، پی پی 3-4.
300. اروپایي اتحادیه، مطبوعاتی اعلامیه، "د هوای لاری په مواد د بندیز په اړه د کمیسون نوی معلومات،" ۱۱/۲۳/۲۰۱۰.
301. اروپایي اتحادیه، حقوقی خبرتیا، د هغو موادو په اړه تازه معلومات چې په انتقال یی بندیز لګول شوی دی، ۱۱/۲۳/۲۰۱۰.
302. SAFI، تازه معلومات، "د اروپایي اتحادیه لخوا په افغان هوای چلند باندې بندیز لامل شو چې د صافی هوای خدمتونو د کابل او فرانکفورټ تر منځ هوایی پروازنه وځنډول شی،" ۱۲/۲۰/۲۰۱۰.
303. نړیوال بانک، "د افغانستان د اقتصاد په اړه تازه معلومات"، ۱۰/۲۰۱۰ لسمه پاڼه.
304. داو جونز، "د افغانستان د موبایل د شبکې قرارداد نوکیا سیمنز شبکې تر لاسه کړ،" ۱۱/۲/۲۰۱۰؛ MCIT، ویب سایټ، په افغانستان کې د جی ایس ایم د موبایل کارونکی، په ۱۲/۳۰/۲۰۱۰.
- په انلین ډول لیدل یا هم لاس ورته شوی دی؛ د افغانستان د تیلی کام د مقرارتو صلاحیتونه (ATRA)، "په افغانستان کې د تیلی کام په برخه کې پرمختګونو ته یوه لنډه کتنه،" په ۱/۱۲/۲۰۱۱.

په انلین ډول لیدل شوی دی.

305. MCIT، د ۲۰۱۰ کال د جون تر اخوا پوری د تیلی کام په اړه شمیرې "۱۲/۳۰/۲۰۱۰ نیټه باندې انلین لیدل شوی دی؛ د افغانستان د تیلی کام د مقررانو صلاحیتونه، " 3G نیټ ورک څه شوی دی، " ۱۲/۳۰/۲۰۱۰ نیټه باندې انلین لیدل شوی دی؛ د ملی دفاع پوهنتون، " د بیا رغونې او پراختیا په اړه معلومات او نېلوانکی ټیکنالوژی: د افغانستان په وړاندې ستونزې او فرصتونه، " ۱۲/۲۰۰۸، ۲۸ پاڼه
306. د ازادې راديو، مطبوعاتی اعلامیه، " د ازادې راديو په افغانستان کې د ایس ام ایس خدمتونه پیل کړل، " ۱۱/۱۸/۲۰۱۰.
307. د ازادې اروپا راديو/ د ازادې راديو ويب سايټ، د افغانستان د ازادې راديو، چې په ۱۲/۲۹/۲۰۱۰ نیټې باندې انلین لیدل او لاس رسی ورته شوی دی.
308. د سیگار د ۱/۴/۲۰۱۱ نیټې غوښتنې ته د CENTCOM ځواب
309. د سیگار د 10/4/2010 نیټې غوښتنې ته د CENTCOM ځواب
310. CIMIC، " د افغانستان- امنیت: په افغانستان کې د خصوصي امنیتي کمپنیو (PSCs) معما، " ۱۲/۲۰/۲۰۱۰، ۴ پاڼه
311. د امریکا غږ، " کرزی د خصوصي امنیتي کمپنیو د بندلو د پلان اعلان وکړ، " ۱۲/۶/۲۰۱۰، چې په 12/22/2010 نیټه باندې انلین لیدل شوی دی.
312. USDA، مطبوعاتی اعلامیه، " USDA په افغانستان کې د خوارکي مواد د ساتنې په موخه د هڅو د ښوایي لپاره لاره چاری په کوټه کړی، " ۱۱/۵/۲۰۱۰
313. USAID، DCHA/OFDA، لومړی خبرپاڼه، ۲۰۱۱ مالی کال، " افغانستان - بېچلې انرژي، " ۱۲/۹/۲۰۱۰.
314. VEGA، VEGA، د افغانستان د کرهني د بیا راژوندی کولو لپاره د ۳۶ USDA میلیون ډالره مرسته وکړه، " ۱/۳/۲۰۱۱.
315. USAID، " 306-10-0031 شمیره پروپوزل غوښتنه وکړه: په افغانستان کې د ځمکې اصلاح پروژه (۲۰۱۰/۷/۲۰۱۰)، (LARA)، لسمه پاڼه
316. نړیوال بانگ، " په ۲۰۱۱ کال کې د سوداګرۍ کرنه: افغانستان، " 11/3/2010.
317. نړیوال بانگ، " په ۲۰۱۱ کال کې د سوداګرۍ کرنه: افغانستان، " 11/3/2010، مخ 24.
318. نړیوال بانگ، " په ۲۰۱۱ کال کې د سوداګرۍ کرنه: په سرمایه گذاري کې ټیغی راوستل، " ۱۱/۳/۲۰۱۰، پی پی 63-68.
319. د دی راپور د ب ضمیمه وګورئ.
320. UNODC، په CNTA کې د لومړي ځل لپاره د افغانانو لخوا افغانانو ته روزنه ورکول، " ۱۲/۷/۲۰۱۰؛ UNODC، " د افغانستان د تریاکو په اړه سروې ۲۰۰۹: د سروې مندنې، " ۹/۲۰۰۹، لومړی پاڼه.
321. د سیگار څیړنو د ۱/۱۳/۲۰۱۱ نیټې پوښتنې ته د DoD ځواب
322. UNODC، جنوب ختیځه اسیا: د تریاکو سروې ۲۰۱۰، " ۱۲/۲۰۱۰، نهمه پاڼه
323. UNODC، جنوب ختیځه اسیا: د تریاکو سروې ۲۰۱۰، " ۱۲/۲۰۱۰، مخ 57.
324. UNODC، جنوب ختیځه اسیا: د تریاکو سروې ۲۰۱۰، " ۱۲/۲۰۱۰، پی پی 11.
325. د سیگار د 1/6/2011 نیټې غوښتنې ته د INL ځواب؛ UNODC، " د افغانستان د تریاکو په اړه سروې ۲۰۰۹ کال: د سروې مندنې، " ۹/۲۰۰۹، لومړی پاڼه.
326. INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011
327. UNODC، جنوب ختیځه اسیا: د تریاکو سروې ۲۰۱۰، " ۱۲/۲۰۱۰، پی پی 45، 63.
328. UNODC، په CNTA کې د لومړي ځل لپاره د افغانانو لخوا افغانانو ته روزنه ورکول، ۱۲/۷/۲۰۱۰
329. INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011
330. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 1/6/2011.
331. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 1/6/2011.
332. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 1/6/2011.
333. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 1/6/2011.
334. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 1/6/2011.
335. UNODC، " UNODC او بډیل پرمختیا، " چې په 12/14/2010 انلین لیدل او لاس رسی ورته شوی دی؛ د سیگار د 1/6/2011 نیټې غوښتنې ته د INL ځواب
336. INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011
337. د افغانستان اسلامي جمهوریت، " د افغانستان او پاکستان د ثبات په اړه ستر انټرډی، " ۱۲/۲۰۰۹، ۵ پاڼه
338. د سیگار د 1/3/2011 نیټې غوښتنې ته د USAID ځواب
339. AVIPA Plus، " USAID، چې په 1/14/2011 نیټه لاس رسی ورته شوی.
340. د سیگار د 1/3/2011 نیټې غوښتنې ته د USAID ځواب
341. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/3/2011. یادښت: IDEA-NEW په شمال ختیځ او لویدیځ کې د اقتصادي بډیل په برخه کې د مفکورو مخفف دی.
342. INL، " افغانستان: د مخدره توکو قاچاق/تجارت، " ۳/۲۰۰۳؛ د سیگار د 1/3/2011 نیټې غوښتنې ته د USAID ځواب.
343. د سیگار د 1/3/2011 نیټې غوښتنې ته د USAID ځواب؛ د ۲۰۱۰ مالی کال په اړه د USAID راپور: " 9/30/2010، AWATT، مخ 9.
344. د سیگار د 1/3/2011 نیټې غوښتنې ته د USAID ځواب؛ NM دولتي پوهنتون، " د افغانستان د اوبو، کرهني او ټیکنالوژي انتقال، " چې په ۱/۹/۲۰۱۱ په انلین ډول لاس رسی ورته شوی.
345. د سیگار د 1/3/2011 نیټې غوښتنې ته د USAID ځواب؛ NM دولتي پوهنتون، " د افغانستان د اوبو، کرهني او ټیکنالوژي انتقال، " چې په ۱/۹/۲۰۱۱ په انلین ډول لاس رسی ورته شوی.
346. د نوي میکسیکو دولتي پوهنتون، د افغانستان د اوبو، کرهني او ټیکنالوژي انتقال، " چې په ۱/۹/۲۰۱۱ په انلین ډول لاس رسی ورته شوی، د سیگار د 1/3/2011 نیټې غوښتنې ته د USAID ځواب.
347. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 1/3/2011.

348. INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011
349. UNODC، جنوب ختیځه اسیا: د تریاکو سروی ۲۰۱۰، "۱۲/۲۰۱۰، مخ 68.
350. د دی راپور د ب ضمیمه وگورئ.
351. UNAMA، په هرات ولایت کې د فساد په وړاندې د مبارزې لپاره د خلکو او ځایی اوسیدونکو مرستو ته اړتیا شته ده: حکومت، "چی په ۱۲/۱۴/۲۰۱۰ نیټه باندې اتلین لیدل او یا هم لاس رسی ورته شوی دی.
352. ایشیا فاوندیشن، "افغانستان ۲۰۱۰: د افغانستان د خلکو په اړه سروی،" 11/9/2010، ۷۹ پاڼه؛ نړیوال شفافیت، "د نړیوال فساد د کچې سنجونه ۲۰۱۰،" ۱۲/۹/۲۰۱۰، ۴۷ پاڼه.
353. د افغانستان د خلکو په اړه سروی، "11/9/2010، ۷۹ پاڼه؛ نړیوال شفافیت، "د نړیوال فساد د کچې سنجونه ۲۰۱۰،" ۱۲/۹/۲۰۱۰، ۴۷ پاڼه
354. د افغانستان د خلکو په اړه سروی، "11/9/2010، ۷۹ پاڼه؛ نړیوال شفافیت، "د نړیوال فساد د کچې سنجونه ۲۰۱۰،" ۱۲/۹/۲۰۱۰، ۴۳ پاڼه
355. د افغانستان د خلکو په اړه سروی، "11/9/2010، ۷۹ پاڼه؛ نړیوال شفافیت، "د نړیوال فساد د کچې سنجونه ۲۰۱۰،" ۱۲/۹/۲۰۱۰، 46 پاڼه
356. UNAMA، په هرات ولایت کې د فساد په وړاندې د مبارزې لپاره د خلکو او ځایی اوسیدونکو مرستو ته اړتیا شته ده: حکومت، "چی په ۱۲/۱۴/۲۰۱۰ نیټه باندې اتلین لیدل او یا هم لاس رسی ورته شوی دی.
357. UNAMA، په هرات ولایت کې د فساد په وړاندې د مبارزې لپاره د خلکو او ځایی اوسیدونکو مرستو ته اړتیا شته ده: حکومت، "چی په ۱۲/۱۴/۲۰۱۰ نیټه باندې اتلین لیدل او یا هم لاس رسی ورته شوی دی.
358. HOOAC "مونږ څوک یو؟" چی په ۱۲/۱۴/۲۰۱۰ نیټه باندې اتلین لاس رسی ورته شوی دی.
359. UNAMA، په هرات ولایت کې د فساد په وړاندې د مبارزې لپاره د خلکو او ځایی اوسیدونکو مرستو ته اړتیا شته ده: حکومت، "چی په ۱۲/۱۴/۲۰۱۰ نیټه باندې اتلین لیدل او یا هم لاس رسی ورته شوی دی.
360. DoD، "په افغانستان کې د امنیت او ثبات د پرمختګ په اړه راپور"، ۱۱/۲۰۱۰، پی پی. 63-64.
361. INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011
362. د سیکار د 1/6/2011 نیټې غوښتنې ته د INL ځواب؛ DoJ، لوی څارنوال د افغان او امریکایی مسولینو سره د کتنې په موخه افغانستان ته سفر وکړ، "۲۰۱۰/۶/۳۰.
363. DoJ، لوی څارنوال د افغان او امریکایی مسولینو سره د کتنې په موخه افغانستان ته سفر وکړ، "۲۰۱۰/۶/۳۰.
364. INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011
365. DoJ، لوی څارنوال د افغان او امریکایی مسولینو سره د کتنې په موخه افغانستان ته سفر وکړ، "۲۰۱۰/۶/۳۰.
366. INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011
367. INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011.
368. د دفاع وزارت، "په افغانستان کې د امنیت او ثبات په لوري پرمختګ،" 2010\11، مخ 63.
369. INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011.
370. DoJ، لوی څارنوال د افغان او امریکایی مسولینو سره د کتنې په موخه افغانستان ته سفر وکړ، "۲۰۱۰/۶/۳۰.
371. INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011
372. INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011
373. INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2011